A Compendious
G U I D E
to the
Low-Dutch Language;

Containing the most necessary and essential *Grammar-Rules*, whereby one may speedily, and without much difficulty, attain to the knowledge of the aforesaid Language, and the right use of the Dutch Particles *de* and *het*, so much wanted hitherto.

Korte
W E G W Y Z E R
der
Nederduytsche Taal;

Behelzende de noodigste en weezendlykste *Letterkonstige Regelen* om spoedig en zonder veel moeite tot kennisse dier Taale te geraaken.

By WILLIJAM SEWEL.

K

The third Edition, with some Additions.

Te AMSTERDAM,
By JACOB TER BEEK, bezyden de Beurs, in de Gekroonde Bybel. 1747.

A Compendious

GUIDE

Low-Dutch Language;

W.

Nederduytsche Taal;

By WILLIAM SEWEL.

The third Edition, with some Additions.

Te AMSTERDAM,

By JACOB

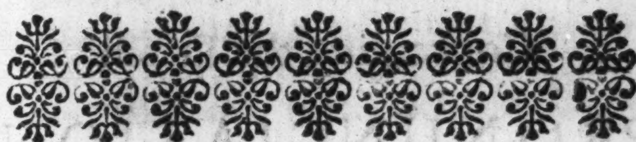
To the READER.

SInce in the compiling of this GRAMMAR I have endeavoured to be ſhort, where the matter could allow it; it muſt not be expected that I ſhould prefix a large Preamble to this Treatiſe. All what I intend to ſay is, that having obſerved the great ſuperfluity of matter in other Tracts of this kind, and how tedious, nay almoſt impoſſible, it is for beginners to learn ſuch a multitude of Rules, as they have been clogg'd with in other *Grammars*; and conſidering alſo that hitherto never any thing of value hath been ſaid concerning the Gender of Nouns, and the uſe of the *Dutch* Particles *de* and *het*, the chiefeſt ſtumblingblock for the

English; I was thereby induced to try whether I could not procure a more eaſy method to them: and thô I found it to be a toilſom labour, yet the conſideration of the benefit which I believed would thereby accrew to the Learner, encouraged me to attempt this Eſſay; which if it may prove to be no leſs perſpicuous than ſhort, and thereby contribute to a more ſpeedy obtaining of the knowledge of the *Dutch* Language, I ſhall think my pains ſufficiently rewarded.

W. S.

a Com-

A Compendious

GUIDE

to the

Low-Dutch Language.

THe *Low-Dutch* have in their *Alphabet* the ſame Letters as the *Engliſh*; but they pronounce them after a different manner, and according to the *Engliſh* dialect thus:

A, aw. B, bea. C, cea. D, dea. E, ea. F, ef. G, ghea. H, haw. I, ee. J, jea. K, kaw. L, el. M, em. N, en. O, o. P, pea. Q, kuw. R, er. S, es. T, tea. U, uw. V, vea. W, wea. X, ix. Y, i. Z, zeddet.

Among theſe A, E, I, O, U, Y. are *Vowels*, but J and V are *Conſonants*. How theſe Letters, that differ in the uſe and pronunciation from the *Engliſh*, are pronounced, may be ſeen by the following liſt.

Concerning the Dutch

PRONUNCIATION.

Very letter in the Dutch Language is pronounced, and not ſo variouſly as in the Engliſh, but almoſt always alike, eſpecialy in that ſpelling which is moſt approved of, and now uſed by our beſt Authors.

A. Is pronounced broader than in *Engliſh*, as may be heard in the word *Water*, which has the ſame ſound as in *Engliſh*. And *Al* all, *bal* ball, *vallen* to fall, ſound as the *Engliſh* words *Shall*, *dalliance*. Alſo *Hand* differs but little from the *Engliſh* pronunciation.

AA. Sounds as *AW*. in Engliſh, as may be heard in *Gaan* to go, *gaas* ſamplar, *aam*, awm, (a certain wine cask;) read *Gawn*, *gawze*, *awm*.

AAI. and AAU. are alſo pronounced broad, as in the word *Fraai* fine or handſom, *zaait* ſoweth, *maaijen* to mow, *blaauw* blew, *flaauw* faint, *graauwen* to ſnarl.

AE. Is the old ſpelling for *AA*. But now the beſt ſpellers uſe it to expreſs the ſound of the *Engliſh* A in the word *lady*, as may be heard

heard in the words *Paerd* horſe, *ſtaert* tail, *kaers* candle, for which ſome will write *Peerd*, *ſteert*, *keers*: thô it muſt be confeſt that the former is much better.

AI. Is heard in the word *Kaizer* Emperor which however generally is written *Koyzer* or *Keizer*, and hath almoſt the ſound which is heard in the Engliſh word *Eye*, and in the old ſpelling it is uſed for *Aai*, but very improperly.

AU. In the old ſpelling ſtands for AW in *Engliſh*.

C. Was formerly uſed as in *Engliſh* promiſcuouſly for C and K; but now it is almoſt rejected, only in ſome few words it remains ſtill in uſe, as *Ceel* ſcrowl *or* bill, *cieraad* ornament, *cierſel* attire, *cyfer* cipher; which yet ſome will ſpell, *Seel*, *ſieraad*, *ſierſel*, *ſyfer*.

CH. Is pronounced ſomewhat alike to the G. when it comes at the end of a Syllable, as *Ach* alaſs, *recht* right, *licht* light, *doch* thô, *lucht* air; ſay *ag*, *regt*, *ligt*, *dog*, *lugt*.

E. is often pronounced as EA in *Engliſh*, as in the words *Cedel* bill *or* note, *weder* weather, *neder* down, *veder* feather, *beker* cup, *leger* army, read *Ceadle*, *weader*, *neader*, *veader*, *beaker*, *leaguer*:

But the words *En* and, *hen* them, *ren* run, *lenden* loins, *wel* well, *ſpel* a pin, *reſt* remainder, *veſt* the city walls, have the ſame ſound as is heard in the word *Then*, *when*, *well*, *ſpell*, *reſt*, *veſt*; and in the words *Ster* ſtar, *pers* preſs, *redden* to retrieve, the ſame ſound is heard as in *Verſe*, *herſe*, *ready*.

E. In the end of a word muſt always be pronounced, but ſoftly, as in *Zonde* ſin, *te gronde* to the bottom, *gaande* going, *ſtaande* ſtanding.

EE. Is always pronounced as *EA*. in *Engliſh*, as in *Zee* ſea, *ree* roe *or* harbour, *een* one, *been* bone, *heeft* hath, *leeft* liveth, *geeft* giveth, *meer* more, *zeer* very *or* ſore, *leeuw* lion, *meeuw* a gull: read *Zea*, *rea*, *ean*, *bean*, *heaft*, *&c.*

EI. Is much uſed by many in ſtead of EY, which laſt nevertheleſs I muſt prefer before the former; judging it to come neareſt to the pronunciation, if we write, *Kleyn* little, *reyn* clean, *leydde* led, *zeyde* ſaid; the ſound of which is much alike with the *Y* in *Engliſh*, ſo as it ſounds in the word *Eye*.

EU. Is a ſound which the Engliſh have not, and is heard in the words, *Neus* noſe, *reus* giant, *deur* door, *ſteur* ſturgeon, ſounding juſt like the French word *cœur*.

G. Thô ſtanding before *E*, *I*, or *Y*, is almoſt pro-

pronounced as *Gh* in English, as *Geel* yellow, *geeven* to give, *gierig* covetous, *gy* thou, *gyzelen* to take for hostage; read, *Gheal*, *gheaven*, *gheerig*, *ghy*, *ghyzelen*.

I. Has never the sound of Y as in *Zin* sence, *min* less *or* love, *kind* child, *blind* blind, *vrind*, friend, *schip* ship, *wip* swipe. But as I in English in *Sin*, *ship*, *whip*.

IE. Is pronounced as EE. in English as in *Zie* see, *drie* three, *lief* dear, *dief* thief, *zien* to see, *wien* whom, *bier* beer, *stier* bull: read *Zee*, *dree*, *leef*, *deef*, *zeen*, *meen*, *beer*, *steer*.

J. is used as Y in *English*, as *Ja* yes, *jok* yoke, *Jan* John; say *yaw*, *yok*, *yan*.

O. Is pronounced differently, as *Oven* oven, *open* open, *over* over, *hoven* gardens, *holen* holes, read *Oaven*, *open*, *oaver*, *hoaven*, *hoalen*: But, *Borst* breast, *dorst* thirst, *worst* saucidge, *dom* dull, *som* sum, *hond* dog, *bont* furr, *zon* sun, *won* got, *most* must, *wolf* wolf, *wolk* cloud, are almost pronounced, *Burst*, *durst*, *wurst*, *dum*, *sum*, *zun*, *wun*, *hund*, *bunt*, *must*, *wolf*, *wulk*. Whereas the words. *Hól* hollow, *ról* rouwl, *gólf* wave, *kólf* club, *dólk* dagger, *vólk* people, *kóp* cup *or* head, *dóp* shell, *bórd* board, *górt* oatmeal, *vos* fox, *rós* red, *zót* fool, *rót* rotten *or* a rat

tót to, *Gód* God, *vlót* rafter *or* floating, *mót* moth, have a hard ſound, like unto the words, *Hollow*, *borrow*, *God*, and ought therefore to be always accented, as I have done all along in my Dictionary and other writings of mine, thô there are hitherto but few Writers that obſerve it.

OE. Is pronounced as OO. in *Engliſh*, as in *Goed* good, *moed* courage, *koel* cool, *ſtoel* chair, *zoen* kiſs, *groen* green, *boer* countreyman, *roer* rudder, *zoet* ſweet, *moet* muſt, *roet* ſoot: read *Good*, *mood*, *cool*, *ſtool*, *zoon*, *groon*, *boor*, *roor*, *zoot*, *moot*, *root*.

OI. Is uſed by ſome inſtead of OOI. but not properly.

OO. Is pronuunced as *OA* in Engliſh, as *Lood* lead, *rood* red, *boor* piercer, *door* through, *goor* ſowr, *hoor* hearken, *loon* wages, *boon* bean, which are pronounced as theſe *Engliſh* words, *Load*, *road*, *boar*, *door*, *gore*, *whore*, *loan*, *bone*.

OOI. Is uſed in the word *Hooi* hay, *mooi* fine, *gooijen* to throw, and has a broad ſound, almoſt as *hoai*.

OU. Is uſed in *Oud* old, *hout* wood, *ſtout* bold, *vrouw* woman, and has the ſame ſound as the Engliſh words, *Gout*, *ſtout*, *now*, *how*.

S. In the old ſpelling is generally uſed inſtead

ſtead of Z; but moſt Writers of any note will write now, *Servet* napkin; *ſimpel* ſimpel, *ſiſſen* to whizz, *ſiroop* moloſſes, *ſuyker* ſugar; en *Zand* ſand, *zeker* certain, *zee* ſea, *zout* ſalt, *zwaerd* ſword.

U. Is generally pronounced as in *Engliſh*, and when it ſtands ſingle for *Thee* or *You* it is almoſt pronounced *Ew* or *Ue*. In the words *Dul* mad, *ſul* ſlide, *dun* thin, *punt* point, *zulk* ſuch, *ſchurfd* itch or itchy, *zuſter* ſiſter, *ſchuttel* platter, is heard the ſame ſound as in theſe Engliſh words *Dull*, *run*, *ſculk*, *ſcurf*, *duſty*, *ſcutile*. Some alſo will write *Uren*, *muren*, *duren*, inſtead of *Uuren* hours, *muuren* walls, *duuren* to laſt; but it is very improper.

UE. Was formerly uſed inſtead of UU, but is grown out of date now.

UI. Is uſed by ſeverall inſtead of UY. writing, *Huis*, *muis*, *guit*, for *Huys* houſe, *muys* mouſe, *guyt* knave. But what good reaſon they have for it I can't tell, becauſe I look upon it to be quite againſt all reaſon; and the ſame I affirm of *Reis*, *eiſch*, *leiden*, *weiden*, inſtead of *Reys* journey, *eyſch* demand; *leyden* to lead, *weyden* to paſture.

UU. Is uſed in *Uur* hour, *huur* hire, *muur* wall, *vuur* fire, *luuw* lee, *duuw* thruſt;

 which

which ſound is heard in the words *to Dure*, *inure*, *allure*, *new*, *ſew*.

UY. Is pronounced almoſt as OI in Engliſh, and is uſed in the words *Uyl* owl, *vuyl* foul *or* dirty, *huylen* to howl, *muylen* ſlippers, *luyd* loud, *uyt* out, *tuyn* garden, the ſound of which words almoſt agreeth with *Oil*, *moil*, *toil*, *void*, *join*.

Of the PARTS of SPEECH.

IN the *Dutch*, as well as in other Languages, are eight *Parts of Speech*, viz *Noun*, *Pronoun*, *Verb*, *Participle*, *Adverb*, *Conjunction*, *Prepoſition*, *&* *Interjection*. Whereunto may be added the *Particles*. *De*, *het*, in *Engliſh* the, *deeze*, *dit* this, *die*, *dat* that, *een*, a *or* an, and *te* to, &c.

Of the PARTICLES.

The *Particles* ſerve to make a diſtinction of *Caſes* and *Genders*, and are uſed alſo in the *Declenſion* of *Nouns*.

De is of the *Maſculine* and *Feminine*, and *Het* of the Neuter Gender, which Particles are declinable, as may be ſeen by the following example.

Sing

Sing.

Nominative	*De* and *het*, The.
Genitive	*Des*, *der*, and *van het*, Of the.
Dative	*Den*, *der*, and *aan het*, To the.
Accusative	*Den*, *het*, The.
Ablative	*Van de* or *van het*, From the.

Plur.

N.	*De*, The.
G.	*Der*, Of the.
D.	*Den*, To the.
Ac.	*De*, The.
Ab.	*Van de*, From the.

But more of this when we come to the *Declension* of *Nouns*.

The Particles *Deez*, *deeze*, *dit* This, and *Die*, *dat* That, being properly *Pronouns*, will be found among them; however let it be observed, that *Die* and *deeze* be of the *Masculine* and *Feminine*, and *Dat* and *dit* of the *Neuter Gender*:

Nom.	*Een*, *eene*, A *or* an.
Gen.	*Eens*, *eenes*, *eener*, Of a *or* of an.
Dat.	*Eenen*, *aan eene*, To a *or* to an.
Acc.	*Eenen*, *eene*, *een*, A *or* an.
Abl.	*Van eenen*, *van eene*, *van een*. From a *or* an.

Note. *Een* is of the *Masculine* and *Neuter*, and *Eene* of the *Feminine Gender*.

Concerning the uſe of the PARTICLES.

De, *Die*, *Deeze*, *Het*, *Dat*, *Dit*.

WHereas the *Engliſh* always uſe the *Particles The*, *that* and *this* promiſcuouſly before all Nouns, as for inſtance, *The* man, *the* woman, *the* horſe, *the* child; *That* ſtreet, *that* colour, *that* field, *that* houſe; *This* bird, *this* way, *this* beaſt, *this* thing; for which the *Dutch* ſay. De *man*, de *vrouw*, het *paerd*, het *kind*; Die *ſtraat*, die *koleur*, dat *veld*, dat *huys*; Deeze *vogel*, deeze *weg*, dit *beeſt*, dit *ding*; it ſeems an almoſt unſurmountable difficulty for the *Engliſh*, to learn the right uſe of theſe Particles, becauſe there have not yet any ſufficient rules been given for it. Which thô it may ſeem almoſt impoſſible yet I will offer ſome general ones, which I do not know to have been obſerved by any beſides my ſelf, and may be of great advantage for the *Engliſh*.

Firſt it muſt be obſerved that there are three *Genders*, viz. The *Maſculine*, *Feminine*, and *Neuter*, as appears in the uſe of our *Adjectives* and *Particles*, for we ſay, *Een groot man*, a great man, *eene groote vrouw*, a great woman, *een groot kind*, a great child; and yet

we

we must acknowledge, that this rule in regard of the *Adjectives* is defective; because we say ***Een goede*** (and not *goed*) ***Broeder*** a good brother, ***een goede Zuster*** a good sister, and ***een goed Wyf*** a good wife; so that oftentimes it is hard to determine whether those *Nouns* that require the Particles, ***De***, ***die*** or *deeze*, be of the *Masculine* or ***Feminine gender***; but most certain it is that the Nouns to which the Particles, ***Het***, ***dat*** or ***dit*** are added, are of the *Neuter gender*; and therefore the final ***E*** in the *Adjectives*, when joined with such words, is generally rejected; for because we say ***Het***, ***dat*** or ***dit Paerd***, ***Het***, ***dat***, or ***dit Huys***, ***Het***, ***dat*** or ***dit Schip***, ***Het***, ***dat*** or ***dit Kind***, we also say ***Een sterk paerd***, a strong horse, ***een hoog huys***, a high house, ***een groot schip***, a great ship, ***een mooi kind***, a fine child, and not ***sterke paerd***, ***hooge huys***, ***groote schip***, ***mooije kind***: and because we say ***De***, ***die*** or ***deeze vogel***, ***De***, ***die*** or ***deeze pen***, we never say ***een snel vogel*** or ***een styf pen***, but ***een snelle vogel*** a swift bird, ***een styve pen*** a stif penn. Yet this rule admits of an exception, for we say ***het platte land***, ***het groene kussen*** &c. And when the *Adjective* is placed behind a *Substantive* of the Feminine gender, the final *e* is left off, as if the Substantive was a Neuter, thus, ***Eene vrouw groot van vermoogen***, a woman of great ability.

Of

Of NOUNS.

NOuns are words wherewithall things and qualities are named and distinguished, as *een Mensch* a man, *een kind* a child, *een beest* a beast, *een kruyd* a herb, *toorn* anger, *heerlykheid* glory, *quaad* bad, *zwart* black, *kleyn* little, small, &c.

These *Nouns* are divided into *Substantives* and *Adjectives.*

Substantives are *Nouns* subsisting of themselves, as de *Hemel* the Heaven, *de zon* the sun, *een golf* a wave, *een Hertog a* Duke, *koude* cold, *goedheyd* goodness, *haat* hatred, *nyd* envy.

Adjectives cannot be used alone, as having no perfect signification, unless joined to *Substantives*, whose form and quality they express, as *Sterk* strong, *zwak* weak, *schoon* clean, *vuyl* foul, *droog* dry, *koud* cold, *hoog* high, *laag* low. But sometimes two *Substantives* are join'd together, one of which serves for an *Adjective*, as *een Water-moolen* a Water mill, *een Kerk-dief* a Church-robber, *een Dief-henker* a Hangman, *een Dienst-knecht* a Man servant, *regen-water* rain-water, *een Dood-kist* a Coffin, *een Koorne-zolder* a Corn-loft, *een Koorn-kooper* a Corn-merchant. But before I say more of the *Adjectives* I'll first treat.

Of

Of the SUBSTANTIVES a part.

There are ſeverall *Subſtantives* that may be called *Primitives* or *Original*, from which other *Subſtantives* are formed, as.

Viſch Fiſh.	*Viſſcher* Fiſher.
Trompét Trumpet.	*Trompetter* Trumpeter.
Vraag Queſtion.	*Vraager* Asker, queriſt.
Holland.	*Hollander* a Hollander, Dutchman.
Tuyn Garden.	*Tuynier* Gardener.
Vogel Bird.	*Vogelaar* Fowler.
Koppel Couple.	*Koppelaar* Pander.
Amſterdam.	*Amſterdammer* One born at Amſterdam.

Some there are which end in *ſchap*, as

Meeſter Maſter.	*Meeſterſchap* Maſterſhip.
Vrind Friend.	*Vrindſchap* Friendſhip.
Ridder Knight.	*Ridderſchap* Knighthood.
Schout Sheriff.	*Schoutſchap* Sheriffalty.
Maag Kinsman.	*Maagſchap* Relation.
Broeder Brother.	*Broederſchap* Brotherhood.

Some few end in *iſt*, as.

Latin Latyn.	*Latyniſt* Latiniſt.
Droogen Drugs.	*Droogiſt* Druggiſt.

Some end in *dom*, as.

Paus *Pope.*	Pausdom *Popery.*

Har-

Hartog Duke. *Hertogdom* Dukedom.
Christen Christian. *Christendom* Christianism.
Heyden Heathen. *Heydendom* Heathenism.

A great many *Substantives* are deriv'd from *Adjectives*, and end in *heyd*, as.

Groot Great. *Grootheyd* Greatness.
Blind Blind. *Blindheyd* Blindness.
Zwak Weak. *Zwakheid* Weakness.
Wit White.
Witheyd Whiteness.
Menschelyk Humane.
Menschelykheyd Humanity.
Rechtvaerdig Righteous.
Rechtvaerdigheyd Righteousness.

Some end in *te*, as.

Dik Thick. *Dikte* Thickness.
Diep Deep. *Diepte* Depth.
Hoogh High. *Hoogte* Highth.
Laag Low. *Laagte* Lowness.
Groot Big. *Grootte* Bigness.
Scherp Sharp. *Scherpte* Edge.
Sterk Strong. *Sterkte* Strength.
Steyl Steep. *Steylte* Steepness.

Some *Nouns Substantives* are form'd from Verbs, as.

Eeten to Eat. *Eeter* Eater.
Geeven to Give. *Geever* Giver.
Snyden to Cut. *Snyder* Cutter, taylor.
Vliegen to Fly. *Vlieger* Flyer, kite.

Th

The moſt part of the *Verbs* may alſo be turned into *Nouns*, as *Veel ſpreeken vermoeit hem*, Much ſpeaking tires him. *Het zien gaat het hooren te boven*, Seeing is to be preferred before hearing.

Moſt all *Dutch Nouns* may be changed into *Diminutives*, thus:

Boom Tree.
Boomtje or *boomken*, a Little tree.
Kind Child.
Kindje or *kindeken*, a Little child, infant.
Huys Houſe.
Huysje or *huysken*, a Little houſe.
Boek Book.
Boekje or *boeksken*, a Little book.
Rok Coat.
Rokje or *roksken*, a Little coat.
Straat Street.
Straatje, a Little ſtreet, alley.
Vogel Bird.
Vogeltje or *vogelken*, a Little Bird.
Bel Bell.
Belletje or *belleken*, a Little bell.
Mol Mole.
Molletje a Little mole.
Kam Comb.
Kammetje a Little comb.
Stem Voice.
Stemmetje a Little or ſmall voice.
Man Man.

Man-

Mannetje or *manneken*, a Little man, *or* male.
Pen Pen, pin.
Pennetje a Little pin or peg.
Ton Barrel.
Tonnetje or *tonneken*, a Little barrel.
Stad City.
Steedtje or *ſtedeken*, a Little city, town.
Wind Wind.
Windtje or *windeken*, a Little gale, a ſmall breeze.

Of the Gender of Nouns.

The *Dutch* have three *Genders* whereby Nouns may be diſtinguiſhed from one another, viz. The *Maſculine*, *Feminine* and *Neuter*, of which having allready given ſome inſtructions, where I treated concerning the Particles, *De*, *die*, *deeze*, *het*, *dat*, *dit*, the Reader is referred thereto. However ſince I ſaid there, that it is oftentimes hard to determine whether a *Noun* be of the *Maſculine* or *Feminine Gender*, (for a great many are of both) I'll lay down here as a general rule, that thoſe *Nouns*, where the Particle *de* is alter'd into *den* in the *Accuſative Caſe*, are of the *Maſculine gender*, as *Berg* a Hill, *boom* tree, *vogel* bird, *naam* name, *dood* death, &c. as alſo that the *Genitive* of the *Maſculine* and *Neuter* is *des*, as *des mans* of the man, *des bergs* of the hill, *des booms* of the tree,

des vogels of the bird, *des lands* of the land, *des buyzes* of the houſe. And that the *Genitive* of the *Feminine* is *der*, as *der vrouwe* of the woman, *der Koninginne* of the Queen, *der zee* of the ſea, *der werreld* of the world, *der waarheyt*, of the truth, *der dwaalinge* of the error. It is true we ſay ſometimes *des vrouws voorzoon*, the wifes ſon of the firſt mariage, *zyn dochters kind*, his daughters child, and *'s werrelds eere*, the honour of the world; but it is lookt upon by our beſt Authors to be irregular.

But it muſt be confeſſed, that many Writers amongſt us do not obſerve this diſtinction, yet our beſt Authors do, and our Tranſlators of the Bible have given heed to it. And to ſatisfy the Learners, this will be demonſtrated at large with ſeveral examples, when I treat of the *Declenſion*, and will be further explained in the deſcription of the *Adjectives*.

Thô never any Rules, how to know the *Gender* of *a Noun*, were given by any (that I know of), yet I will venture to lay down ſome general ones, which may be of a very great help to Learners. Be it obſerved therefore that:

All *Nouns* ſignifying the Doer or Actor of any thing, and ending in *er* or *aar*, as *Aanhanger* adherer, *aanlokker* enticer, *bakker* baker, *brenger* bringer *or* carrier, *daader* doer, *gee-*

geever giver, *handelaar* actor *or* merchant, *hangelaar* angler, *hoester* cougher, *kaekelaa* tattler, *kiezer* choofer, *leezer* reader, *maa-ker* maker, *maakelaar* broker, *neemer* ta-ker, *prediker* preacher, *schepper* creator *t* drawer, *tapper* tapster, *visscher* fisher, *vech-ter* fighter, *wagenaar* waggoner, *zinger* sin-ger, &c. are of the *Masculine gender* and therefore require the Particles, *De*, *die* o *deeze*.

Exc. But words ending in *ster* are gene-rally of the *Feminine gender* as *Naaister* seam-ster, *vryster* a lass; yet *meester* master, is o the *masculine gender*.

All *Nouns* ending in *heyd*, as *Arghey* cunningness, *behendigheyd* dexterity, *dank-baarheyd* thankfulness, *heyligheyt* holiness, *snoodheyd* enormity, *vroomigheyd* piety, *waar-heyd* truth, &c. are of the *Feminine gen-der*, and require the Particles, *De*, *die* o *deeze*.

All *Nouns* deriv'd from verbs, and endin in *ing*, as *Aandryving* promoting, *aanlok-king* enticing, *begraaving* burying, *dwa-ling* error, *futseling* trifling, *grondleggi* foundation, *handeling* dealing, *inbeeldi* imagination, *kastyding* chastisement, *na-volging* imitation, *persing* pressing, *rey-ging* cleansing, *ritseling* a buzzing noi *ruyling* bartering, *soortering* sorting, *ti*

meri

ering building, *voering* lining *or* carrying, *zwymeling* giddineſs, &c. are of the *Feminine gender*, and require the Particles, *De*, *die* or *deeze*.

Whereunto may be added ſome Nouns ending in *ling*, that are either of the *Maſculine* or *Common gender*, as *Edelling* gentleman, *leerling* diſciple, *ſteedeling* citizen, *ſterveling* mortal, *uytwykeling* outcaſt, and require alſo the Particles, *De*, *die* or *deeze*.

Nouns terminating in *ſchap*, as *Boodſchap* meſſage, *blydſchap*, joy, *broederſchap* brotherhood, *eygenſchap* attribute, *gemeenſchap* communion, *maatſchap* fellowſhip, *meesterſchap* maſterſhip, *vrindſchap* friendſhip, *vroedſchap* the Common Council, *ridderſchap* knighthood, *rekenſchap* account &c. are generally of the *Feminine gender* and require the Particles, *De*, or *deeze*: Yet we ſay *het Admiraalſchap* Admiralſhip, *het Apoſtelſchap* Apoſtelſhip, *het Burgerſchap* Citezens freedom, *het Gereedſchap* Inſtruments or tools, *het Prieſterſchap* Prieſthood, *het Gezelſchap* Company, *het genootſchap* ſociety, *het Gezantſchap* Embaſſage, *het ſchoutſchap* ſheriffalty, *het maagſchap* kindred, *het zwagerſchap* affinity, *het Landſchap*, Province *or* Landskip: for theſe are of the Neuter gender.

Nouns ending in *ry* or *ny*, as *Boevery* knavery,

very, *gúytery* roguery, *huyghelery* hypocrisy, *jaagery* venery, *kance.ery* chancery, *praatery* talking, *specery* spices, *talmery* tautology, *tovery* witchcraft, *verwery* a dyers workhouse, *gekkerny* foolery, *jokkerny* jest, *spotterny* mockery, *slaaverny* slavery, &c. are of the *Feminine gender*, and require the Particles, *De*, *die* or *deeze*.

Nouns terminating in *te*, as *Diepte* depth, *dikte* thickness, *drukte* much business, *geboorte* birth, *gestalte* shape, *gemeente* church, *grootte* greatness, *gedaante* shape or form, *hoogte* highth, *krankte* weakness, *laagte* lowness, *moeite* pains, *scherpte* sharpness, *sterkte* strength, *steylte* precipice, *ziekte* sickness &c. are generally of the *Feminine gender*, and require the Particles, *De*, *die* or *deeze*.

Exc. The words, *Gebeente* bones, *gedeelte* part, *gedierte* animals, *ge.aamte* skeleton, *gestoelte* pew, *gesteente* precious stones, *gesternte* stars, *gevogelte* fowls, *gebergte* mountains, *geboefte* a Roguish crew, *gedarmte* Guts or bowels and perhaps some few more, are of the *Neuter gender*, and require the Particles, *Het*, *dat* or *dit*.

Nouns terminating in *nis*, as *Behoudenis* safety, *betekenis* signification, *beeldtenis* image, *besnydenis* circumcision, *ergernis* offence, *erffenis* heritage, *erkentenis* acknowledgement,

ent. *gelykenis* likeneſs, *gevankenis* priſon, *nnis* knowledge, *ontroerenis* diſturban-, *ontſteltenis* aſtoniſhment, *ſchennis* vio-tion, *vergiffenis* pardon, *vergeetenis* obli-on, &c. are of the *Feminine gender*, that quire the Particles. *De*, *die* or *deeze*. Ex-pt *Vonnis* judgement, *Getuygenis* teſti-ony, which are of the *Neuter gender*.

Nouns ending in *ſel*, as *Aanlókſel* allu-ment, *Afſpruytſel* Derivative, *beduytſel* gnification *beginſel* beginning, *beletſel* ndrance, *beſchutſel* fence, *bórduurſel* em-oidered work, *drukſel* print, *inſteekſel* an ſerted piece, *maakſel* fabrik, *naaiſel* ſeam, *iſel* extreme unction, *ſoudeerſel* ſoder, *oiſel* attire, *verdichtſel* fable, *verfoeiſel* omination, *voegſel* joint, *weefſel* woven ork, *zweemſel* likeneſs, &c. are of the *euter gender*, and require the Particles, *et*, *dat* or *dit*. Exc. *Fronſel*, a plait *or* rinkle, *ſtyfſel* ſtarch, *geeſſel* a whip, which ſume the Particles, *De*, *die*, *deeze*.

Nouns ending in *dom* are generally of the *euter gender*, and require the particles *Het*, *t* or *dit*, as; *Bisdom* Biſhoprick, *Paus-m* Popery, *Hertogdom* Dukedom, *Chris-ndom* Chriſtianiſm, *Heydendom* Heathe-ſm, *Joodendom* Judaiciſm, *Menſchdom* ankind.

But *Rykdom* riches, *ouderdom* age. and

 wasdom

wasdom growth, are of the *maſculine gender*, and require the particles *de*, *die*, or *deeze*.

All *Diminutives* which formerly did terminate in *ken*, but now generally in *tje*, or *je*, as *Mannetje* a little man, *mandtje* a little basket, *vrouwtje* a little woman, *wyfje* a little wife, *huysje* a little houſe, *ſcheepje* a little ship, *paerdtje* a little horſe, *vogeltje* a little bird, &c. are of the *Neuter gender*, and require the Particles, *Het*, *dat* or *dit*.

All Verbs of the Infinitive Mood, when uſed inſtead of *Subſtantives*, are of the *Neuter Gender*, as *het gaan*, the going, *het drinken*, the drinking, *het eeten*, the eating or victuals, *het ſpreeken* the ſpeaking.

To theſe Rules I ſhall add, that when we will expreſs the *Female*, we uſe the Terminations *ſter*, *in*, *es*; as for inſtance, to turn the words *Man* man, *vrind* friend, *beer* bear, *leeuw* lion, *kooper* buyer, *maaker* maker, *praater* talker; *bedelaar* begger, *vryer* batchelor, *leeraar* teacher, *meeſter* maſter, *martelaar* martyr, into the *Female gender*, we ſay *Mannin* woman, *vrindin* a woman friend, *beerin* a female bear, *leeuwin* a lioneſs, *kooperſter* a ſhe buyer, *maakſter* a ſhe maker, *praatſter* a talkative woman or girl, *bedelaarſter* or *bedelaarés* a ſhe begger, *vryſter* a laſs or ſpinſter, *leeraarés* a woman teacher, *meeſ-*

teres

terés miſtreſs, *martelaarés* a woman martyr.

Whereunto may be added theſe following words:

Koning King.
Koningin Queen.
Hertóg Duke.
Hertógin Dutcheſs.
Gód God.
Godin or *Godés* Goddeſs.
Prins Prince.
Prinſés Princeſs.
Keyzer Emperor. *Keyzerin* Empreſs.
Priester Prieſt. *Priesterin* Prieſteſs.
Profeet Prophet. *Profe tés* Propheteſs.

Some are Irregular in reſpect of this rule, as.

Man Man.
Vrouw Woman.
Jongen Boy.
Meysje Girl.
Neef a He-couſin, nephew.
Nicht a She-couſin, neece.
Knecht a Man ſervant.
Meyd a Maid ſervant.
Hengſt a Stone-horſe.
Merry a Mare.
Reu a Male dog.
Teef a Bitch.

Kater a He-cat.
Kat a She-cat.
Hert a Deer, buk.
Hnde a Doe, hind.
Rammelaar a Buck-rabbit.
Voedſter a Doe rabbit.
Haan a Cock.
Hen, *hoen* a Hen.

Of the Number of the *Nouns*.

Numbers are twofold *Singular* and *Plural*: and moſt *Nouns* terminate their *Plurals* in *en* or *n*, ſome alſo in *s*, and ſome in both. However *Monoſyllables* end always in *en*, Except *Kók* Cook, *kóks* cooks; and *Maat* when it ſignifies *fellow*, for then the Plural is *Maats*; but if it ſtands for *Meaſure*, then the Plural is *Maaten*; ſo *Boot* a Boat and Breaſt-jewel, *Boots* Boats, *Booten* Breaſt-jewels.

Nouns making their Plurals in *en* are as followeth.

Gat Hole.	*Gaten* Holes.
Kruyd Herb.	*Kruyden* Herbs.
Zoon Son.	*Zoonen* Sons.
Hand Hand.	*Handen* Hands.
Been Leg.	*Beenen* Legs.
Muur Wal.	*Muuren* Wallen.
Ketting Chain.	*Kettingen* Chains.

Gebód Command.	*Geboden* Commandments.
Vat Veſſel.	*Vaten* Veſſels.
Brood Loaf,	*Brooden* Loaves.
Slót Lock.	*Sloten* Locks.
Aal Eel.	*Aalen* Eels.
Lot Lot.	*Loten* Lots.
Slang Snake.	*Slangen* Snakes.
Gebéd Prayer.	*Gebeden* Prayers.
Olifant Elefant	*Olifanten* Elefants.

Omgang Circuit, proceſſion.
Omgangen Circuits, proceſſions.

Likewiſe all Nouns ending in *ing*, as

Draaying Turning.
Draayingen Turnings.
Beweeging Motion.
Beweegingen Motions.
Reyniging Cleanſing.
Reynigingen Cleanſings.
Wederſpreeking Gainſaying.
Wederſpreekingen Gainſayings.
Leerling Diſciple.
Leerlingen Diſciples.
Sterveling Mortal.
Stervelingen Mortals.

Some of theſe that make the plural in *en*, double their laſt letter, as

Bed Bed.	*Bedden* Beds.

Brug Bridge	*Bruggen* Bridges.
Bus Box.	*Bussen* Boxes.
Knóp Bud.	*Knóppen* Buds.
Lip Lip.	*Lippen* Lips.
Bril Spectacles.	*Brillen* More than one pair of spectacles.
Gek Fool.	*Gekken* Fools.
Rók Coat.	*Rókken* Coats.
Pót Pot.	*Pótten* Pots.
Zak Bag.	*Zakken* Bags.
Trap Step, ſtair.	*Trappen* Stairs, ſteps.
Ball Ball.	*Ballen* Balls.

Thoſe that end in *f* generally change that letter in *v*, as

Lyf Body.	*Lyven* Bodies.
Graf Grave.	*Graven* Graves.
Gaaf Gift.	*Gaaven* Gifts.
Huyf Coif.	*Huyven* Coifs.
Hóf Garden, court.	*Hoven* Gardens, courts.
Dief Thief,	*Dieven* Thieves.
Wolf Wolf.	*Wolven* Wolves.
Wyf Wife.	*Wyven* Wives.

Exc. *Bef* Band. *Beffen* Bands, *Mof* Muff, *Moffen* Mufs, *Straf* Puniſhment, *Straffen* Puniſhments.

Thoſe that end in *s*, have the Plural generally in *zen*, as

Blaas Bladder. *Blaazen* Bladders.

Doos Box. *Doozen* Boxes.
Huys House. *Huyzen* Houses.
Glass Glass. *Glazen* Glasses.
Roos Rose. *Roozen* Roses.
Muys Mouse. *Muyzen* Mice.
Exc. *Bus* Box, *Bussen* Boxes, *Kus* Kiss, *Kussen* Kisses.

Words ending in *en* or *aar* and *el* terminate in the Plural in *s* and *en*, as

Vader Father.
Vaders and *Vaderen*, Fathers.
Broeder Brother.
Broeders and *Broederen*, Brethren.
Zuster Sister.
Zusters and *Zusteren*, Sisters.
Meester Master.
Meesters and *Meesteren*, Masters.
Vervólger Persecutor.
Vervólgers and *Vervólgeren*, Persecutors.
Schryver Writer.
Schryvers and *Schryveren*, Writers.
Leeraar Teacher.
Leeraars and *Leeraaren*, Teachers.
Minnaar Lover.
Minnaars and *Minnaaren*, Lovers.
Distel Thistle.
Distels and *Distelen*, Thistles.
Appel Appel.
Appels and *Appelen*, Apples.

Tafel Table.
Tafels and *Tafelen*, Tables.
Geessel Whip.
Geessels and *Geesselen*, Whips.
Vogel Bird.
Vogels and *Vogelen* Birds.
Dekſel Cover.
Dekſels and *Dekſelen*, Covers.

To theſe may be added *Keten* Chain, *ketens* and *ketenen* chains, *Schepen* a Juſtice, *Schepens* or *Schepenen* Juſtices, *Jongen* boy, *jongens*, *jongers* boys, and *jongeren* lads *or* diſciples. Yet it ought to be noted, thô it is not obſerved ſo generally, that theſe *Plurals* in *s* are properly the *Nominatives*, and thoſe in *en* the *Genitives*, and *Datives*, or *Ablatives*.

Dimunitives make their *Plurals* to end in *s*, as

Hondtje a Little dog.
Hondtjes Little dogs.
Steentje a Little ſtone.
Steentjes Little ſtones.
Panneken a Little pan.
Pannekens Little pans.
Boomken a Little tree.
Boomkens Little trees.
Kindtje } a Little child.
Kindeken }

Kindertjes
Kinderkens } Little children.

Nouns ending in *e* have their Plural in *en*, as

Boode Messenger.	*Booden* Messengers.
Henne Hen.	*Hennen* Hens.
Heere Lord.	*Heeren* Lords.
Zee Sea.	*Zeën* Seas.
Reyze Journey.	*Reyzen* Journeys, voyages.
Stede Town.	*Steden* Towns, cities.
Offerande Offering.	*Offeranden* Offerings.

But of these there are but few; although formerly it was very usual to say in the Nominative *Bedde*, *mensche*, *spyze*, *mótte*, *padde*, *graave*, *vrouwe*. Yet now we say *Bed* Bed, *mensch* man, *spys* meat, *pad* toad, *graaf* earl, *vrouw* woman, using the other in the *Genitive* or *Dative*, or it may be *Ablative Case*.

Nouns ending in *heyd* alter their Singular into *heden* in the Plural, as *Boosheyd* wickedness, *boosheden* wickednesses, *uytmuntendheyd* excellency, *uytmuntendheden* excellencies.

Some *Nouns* are *Irregular* in the *Plural* by increasing their Syllables, as

Volk People, *Vólken* and *vólkeren* Nations.

Been Bone | *Beenderen* Bones. for *Beenen* signifies Leggs.
Blad Leaf. *Bladen* or *Bladeren* Leaves.
Gemoed Mind | *Gemoederen* Minds.
Kind Child. | *Kinderen* Children.
Rad Wheel. | *Raderen* Wheels.
Lied Song. | *Liederen* Songs.
Hoen Hen. | *Hoenderen* Hens.
Ey Egg. | *Eyeren* Eggs.
Kalf Calf. | *Kalveren* Calves.
Lam Lamb. | *Lammeren* Lambs.
Reden Discourse. | *Redenen* Discourses, reasons.
Rund Bullock. | *Runderen* Bulloks.
Land Land, country.
Landen Countries.
Landeryen Lands.
Stad City. | *Steden* Cities. } are also
Schip Ship | *Schepen* Ships. } *Irregular*
Leer Doctrine, *Leeringen* Doctrines.

Severall' *Nouns* have no Plural number,

Kaf Chaf. | *Pik* Pitch.
Vlas Flax. | *Gras* Grass.
Pekel Pickel. | *Rógge* Ry.
Honing Hony. | *Zout* Salt.

Some few *Nouns* want the Singular number, as

Hersenen Brains.

O

Ouders Parents.
Lieden Folks.

Of the DECLENSION.

Nouns are Declined Singularly and Plurally, with ſix *Caſes*, Viz. the *Nominative*, *Genitive*, *Dative*, *Accuſative*, *Vocative* and *Ablative*:

The *Nominative* being betokened by *een*, *de* or *het*, giveth the name and ſignification of the *Noun*, and cometh before the *Verb*, anſwering to the queſtion *who* or *what*, as *De Koning komt*, The King cometh.

The *Genitive* being known by the tokens *des* or *der*, anſwereth to the queſtion *whoſe* or *whereof*, as *Des Konings goedertierenheyd*, The clemency of the King; *het zaad der vrouwe*, the ſeed of the woman.

The *Dative* is known by the token *den*, *der* or *aan de*, and anſwereth to the queſtion *to whom* or *to what*, as *De zaak is den Koning en der Koninginne voorgedraagen*, The matter is propoſed to the King and the Queen.

The *Accuſative* dependeth from the *Verb*, and may be known by the tokens *den* or *de*, anſwering to the queſtion *whom* or *what*, as *Zy hebben den Koning en de Koningin gezien*, They have ſeen the King and the Queen.

The *Vocative* is known by calling or ſpeaking to, as O *Koning*, O King.

The *Ablative* may be known by the token *van den* or *van de*, as *Daar is een order gekomen van den Koning en de Koninginne*, There is an order come from the King and the Queen.

Note that *van* signifieth both *of* and *from*, *of* when it serves to the *Genitive*, and *from* when applied to the *Ablative Case*; which will best be learned by use.

Be it also observ'd, that *den* in the *Dative case* is Masculine, and *der* Feminine: and also *den* in the *Accusative* Masculine, and *de* Feminine.

Thus it appeares that the chiefest variation in the Declining of *Dutch Nouns* is made by the *Particles* that are placed before them. Yet most *Nouns* admit some distinct terminations, as the following Examples will shew.

Singular.

Nom.	*De Man*, *de mensch*	The Man.
Gen.	*Des Mans*, *des menschen*	Of the man.
Dat.	*Den Man*, *den mensch*	To the man.
Acc.	*Den Man*, *den mensch*	The man.
Voc.	*O Man*, *ô mensch*	O Man.
Abl.	*Van den Man*, *van den mensch*	From the man.

Nom.

Plural.

Nom. *De Mannen*, *de menſchen* The Men.
Gen. *Der Mannen*, *der menſchen* Of the men.
Dat. *Den Mannen*, *den* or *aan de menſchen* To the men.
Acc. *De Mannen*, *de menſchen* The Men.
Voc. O *Mannen*, *ô menſchen* O Men.
Abl. *Van de Mannen*, *van de menſchen* From the men.

Sing.

Nom. *een Heer* a Lord.
Gen. *eens Heeren* Of a Lord.
Dat. *eenen Heere* To a Lord.
Acc. *eenen Heer* a Lord.
Voc. O *Heer* or *Heere* O Lord.
Abl. *Van den Heere* From the Lord.

Plur.

Nom. *de Heeren* the Lords.
Gen. *der Heeren* of the Lords.
Dat. *den Heeren* To the Lords.
Acc. *de Heeren* the Lords.
Voc. O *Heeren* O Lords.
Abl. *Van de Heeren* From the Lords.

Sing.

Nom. *De Vader* The Father.

Gen. *Des Vaders* Of the Father.
Dat. *den Vader* To the Father.
Acc. *den Vader* the Father.
Voc. O *Vader* O Father.
Abl. *Van den Vader* From the Father.

Plur.

Nom. *De Vaders* The Fathers.
Gen. *Der Váderen* Of the Fathers.
Dat. *Den Vâderen* To the Fathers.
Acc. *De Vaders* the Fathers.
Voc. O *Vaders* O Fathers.
Abl. *Van de Váderen* From the Fathers.

Sing.

Nom. *De Hond* the Dog.
Gen. *Des Honds* or *van den hond* of the Dog
Dat. *Den Hond* or *aan den hond* to the Dog
Acc. *den Hond* the Dog.
Voc. O *Hond* O Dog.
Abl. *Van den hond* From the Dog.

Plur.

Nom. *De Honden* the Dogs.
Gen. *Der* or *van de honden* of the dogs.
Dat. *Den* or *aan de honden* to the dogs.
Acc. *de Honden* the dogs.
Voc. O *Honden* O dogs.
Abl. *Van de honden* from the dogs.

Sing.

Sing.

Nom. *De Boom* the Tree.
Gen. *DesBoom* or *van den boom* of the tree.
Dat. *Den* or *aan den boom* To the tree.
Acc. *den Bóom* the tree.
Voc. O *Boom* O Tree.
Abl. *Van den Boom* from the tree.

Plur.

Nom. *De Boomen* the Trees.
Gen. *Der* or *van de boomen* of the trees.
Dat. *Den* or *aän de boomen* To the trees.
Acc. *de Boomen* the Trees.
Voc. O *Boomen* O Trees.
Abl. *van de Boomen* from the trees.

Sing.

Nom. *De Berg* the Mount *or* hill.
Gen. *des Bergs* or *van den berg* of the mount.
Dat. *Den* or *aan den berg* to the mount.
Acc. *den Berg* the mount.
Voc. O *Berg.* O mount.
Abl. *Van den berg* from the mount.

Plur.

Nom. *De Bergen* the Mounts.
Gen. *der* or *van de bergen* of the mounts
Dat. *Den Bergen* to the mounts.
Acc. *de Bergen* the mounts.

Voc.

Voc. *O Bergen* O mounts.
Abl. *Van de bergen* from the mounts.

Sing.

Nom. *De Naam* the Name.
Gen. *Des Naams* or *van den naam* Of the Name.
Dat. *Den Naame* to the Name.
Acc. *den Naam* the Name.
Voc. *O Naam* O Name.
Abl. *Van den Naam* from the Name.

Plur.

Nom. *De Naamen* the Names.
Gen. *Der* or *van de Naamen* of the Names.
Dat. *den Naamen* to the Names.
Acc. *de Naamen* the Names.
Voc. *O Naamen* O Names.
Abl. *Van de Naamen* from the Names.

Note. *Zon* the *Sun*, which ſeemeth to be of the *Maſculine Gender*, is nevertheleſs of the *Feminine*, and hath the Genitive *der Zonne*.

Declenſion of *Nouns* of the *Feminine Gender*.

Sing.

Nom. *De Vrouwe* the Woman.
Gen. *Der Vrouwe* of the Woman.
Dat. *Der Vrouwe* or *aan de Vrouwe* to the Woman.

Acc.

Acc. *de Vrouwe* the Woman
Voc. O *Vrouw* or *vrouwe* O Woman.
Abl. *Van de Vrouwe* from the Woman.

Plur.

Nom. *De Vrouwen* the Women.
Gen. *der Vrouwen* of the Women.
Dat. *den Vrouwen* to the Women.
Acc. *de Vrouwen* the Women.
Voc. O *Vrouwen* O Women.
Abl. *van de Vrouwen* from the Women.

Sing.

Nom. *De dóchter* The Daughter.
Gen. *der dóchter* or *des dóchters* of the daughter.
Dat. *der* or *aan de dóchter* to the daughter.
Acc. *de dóchter* the daughter.
Voc. O *dóchter* O daughter.
Abl. *van de dóchter* from the daughter.

Plur.

Nom. *De dóchters* The daughters.
Gen. *der dóchteren* of the daughters.
Dat. *den dóchteren* to the daughters.
Acc. *de dóchters* or *dóchteren* the daughters.
Voc. O *dóchters* O daughters.
Abl. *van de dóchteren* from the daughters.

Sing.

Nom. *De wereld* The world.

Gen.

Gen. *der wereld* or *van de wereld* of t
world.
Dat. *der* or *aan de wereld* to the wo
Acc. *de wereld* the world.
Voc. O *wereld* O world.
Abl. *van de wereld* from the world.

Plur.

Nom. *Werelden* Worlds.

Note. The other Cafes in the Plural Nu ber not being ufual, are theref omitted.

Sing.

N. *De waarheyd* The truth.
G. *der waarheyd* or *van de waarheyd* of t truth.
D. *der* or *aan de waarheyd* to the truth.
A. *de waarheyd* the truth.
V. O *waarheyd* O truth.
A. *van de waarheyd* from the truth.

Plur.

N. *De waarheden* The truths.
G. *der* or *van de waarheden* of the trut
D. *den waarheden* to the truths.
A. *de waarheden* the truths.
V. O *waarheden* O truths.
A. *van de waarheden* from the truths.

And fo all other *Nouns* ending in *he*

Si

Sing.

N. *De dwaaling* The error.
G. *der* or *van de dwaaling* of the error.
Dat. *der* or *aan de dwaaling* to the error.
Acc. *de dwaaling* the error.
Voc. O *dwaaling* O error.
Abl. *van de dwaaling* from the error.

Plur.

N. *De dwaalingen* The errors.
G. *der* or *van de dwaalingen* of the errors.
Dat. *den dwaalingen* to the errors.
Acc. *de dwaalingen* the errors.
Voc. O *dwaalingen* O errors.
Ab. *van de dwaalingen* from the errors.

Thus all other *Nouns* ending in *ing*, Except those in *ling*, as *Leerling*, &c. who are of the *Maſculine* or *Common gender*, forming the Genitive thus, *des Leerlings*, the Dative *den* or *aan den Leerling*, the Accuſative *den Leerling*, and the Ablative *van den Leerling*.

Sing.

Nom. *De kennis* The knowledge.
Gen. *der kenniſſe* of the knowledge.
Dat. *der kenniſſe* or *aan de kenniſſe* to the knowledge.

Acc.

Acc. *de kennis* the knowledge.
Voc. O *kennis* O knowledge.
Abl. *van de kennis* or *kennisse* from knowledge.

This Noun wants the *Plural*; but *Gevangenis* Prison, and *gelykenis* similitude *or* parable, are in the Plural *Gevangenissen* and *Gelykenissen*; and thus are all other Nouns ending in *nis* declined.

Nouns ending in *schap* have in the Genitive *der* and *des*, as *des gezelschaps* of the company, *der vriendschap* of the friendship.

Nouns Feminine terminating in *ry*, *ny* and *te* have in the Genitive, *der*, as Nom. *de Tovery* the Witchcraft, *de Slaaverny* the Slavery. Gen. *der Toverye* of the Witchcraft, *der Slaavernye* of the Slavery, and likewise *der Geboorte* of the Birth, *der Gemeente* of the Church. But the Neuter *Gebeente*, has *des gebeente* of the bones.

Sing.

Nom. *De stad* The city.
Gen. *der stad* or *stede*, *'s stads* or *van de stad* of the city.
Dat. *aan de stad* or *der stede* to the city.
Acc. *de stad* the city.
Voc. O *stad* O city.
Abl. *van de stad* from the city.

Pl.

Plur.

Nom. *De ſteden* The cities.
Gen. *der* or *van de ſteden* of the cities.
Dat. *der* or *aan de ſteden* to the cities.
Acc. *de ſteden* the cities.
Voc. O *ſteden* O cities.
Abl. *van de ſteden* from the cities.

Maan the Moon, and *Star* Star, have in the Genitive, *der Maane* and *der Starre.*

Declenſion of *Nouns* of the *Neuter Gender.*

Sing.

Nom. *Het wyf* The wife *or* woman.
Gen. *des wyfs* or *van't wyf* of the wife.
Dat. *aan 't wyf* or *den wyve* to the wife.
Acc. *het wyf* the wives.
Voc. O *wyf* O wife.
Abl. *van het wyf* from the wife.

Plur.

Nom. *De wyven* The wives *or* women.
Gen. *der* or *van de wyven* of the wives.
Dat. *den* or *aan de wyven* to the wives.
Acc. *de wyven* the wives.
Voc. O *wyven* O wives.
Abl. *van de wyven* from the wives.

Sing.

Sing.

Nom. *Het kind.* The Child.
Gen. *des kinds* or *van 't kind* of the chi
Dat. *aan het kind* to the child.
Acc. *het kind* the child.
Voc. *O kind* O child.
Abl. *Van het kind* or *van kinde* from t
child.

Plur.

Nom. *De kinderen* The children.
Gen. *der* or *van de kinderen* of the childre
Dat. *den* or *aan de kinderen* to the childre
Acc. *de kinderen* the children.
Voc. *O kinderen* O children.
Abl. *van de kinderen* from the children

Sing.

Nom. *Het vólk* The people *or* nation.
Gen. *des vólks* or *van 't vólk* of the peop
Dat. *den vôlke* or *aan 't vôlk* to the peop
Acc. *het vólk* the people.
Voc. *O vólk* O people.
Abl. *van het vólk* from the people.

Plur.

Nom. *De vólken* or *vólkeren* The people
Nations.
Gen. *der vôlkeren* or *van de vólken* of th
people.

Dat. *den vôlken* or *aan de vólkeren* to the people.
Acc. *de vôlken* or *vólkeren* the people.
Voc. *O vôlken* or *vólkeren* O people *or* nations.
Abl. *van de vólken* or *vólkeren* from the people.

Sing.

Nom. *Het gemoed* The mind.
Gen. *des gemoeds* or *van 't gemoed* of the mind.
Dat. *aan 't gemoed* to the mind.
Acc. *het gemoed* the mind.
Voc. *O gemoed* O mind.
Abl. *van het gemoed* from the mind.

Plur.

Nom. *De gemoederen* The minds.
Gen. *der* or *van de gemoederen* of the minds.
Dat. *den* or *aan de gemoederen* to the minds,
Acc. *de gemoederen* the minds.
Voc. *O gemoederen* O minds.
Abl. *van de gemoederen* from the minds.

Sing.

Nom. *Het land* The country.
Gen. *des lands* or *van 't land* of the country.
Dat. *den lande* or *aan 't land* to the country.
Acc. *het land* the country.

Voc.

Voc. *O land* O country.
Abl. *van het land*, en *in den lande* fro
and in the country.

Plur.

Nom. *De landen* The countries.
Gen. *der* or *van de landen* of the countrie
Dat. *den* or *aan de landen* to the countrie
Acc. *de landen* the countries.
Voc. *O landen* O countries.
Abl. *van de landen* from the countries.

Sing.

Nom. *Het Huys* The houſe.
Gen. *des huyzes* or *van't huys* of the hou
Dat. *den huyze* or *aan't huys* to the hou
Acc. *het huys* the houſe.
Voc. *O huys* O houſe.
Abl. *van't huys* or *van den huyze* from t
houſe.

Plur.

Nom. *De huyzen* The houſes.
Gen. *der* or *van de huyzen* of the houſ
Dat. *den* or *aan den huyzen* to the houſ
Acc. *de huyzen* the houſes.
Voc. *O huyzen* O houſes.
Abl. *van de huyzen* from the houſes.

Note. *Ten huyze* ſignifies at the houſ
and *'t huys* at home.

Si

Sing.

Nom. *Het ſchip* The ſhip.
Gen. *des ſchips* or *van het ſchip* of the ſhip.
Dat. *aan 't ſchip* or *den ſchepe* to the ſhip.
Acc. *het ſchip* the ſhip.
Voc. O *ſchip* O ſhip.
Abl. *van 't ſchip* from the ſhip.
te ſchepe in the ſhip.

Plur.

Nom. *De ſchepen* The ſhips.
Gen. *der* or *van de ſchepen* of the ſhips.
Dat. *den* or *aan de ſchepen* to the ſhips.
Acc. *de ſchepen* the ſhips.
Voc. O *ſchepen* O ſhips.
Abl. *van de ſchepen* from the ſhips.

Sing.

Nom. *Het gedeelte* The part.
Gen. *des gedeeltens* or *van 't gedeelte* of the part.
Dat. *aan 't gedeelte* to the part.
Acc. *het gedeelte* the part.
Voc. O *gedeelte* O part.
Abl. *van 't gedeelte* from the part.

Sing.

Nom. *De gedeelten* The parts.
Gen. *der* or *van de gedeelten* of the parts.

Dat. *den* or *aan de gedeelten* to the parts.
Acc. *de gedeelten* the parts.
Voc. O *gedeelten* O parts.
Abl. *van de gedeelten* from the parts.

And ſo the other *Neuters* ending in *te.*

Sing.

Nom. *Het beginſel* or *begin* The beginning.
Gen. *des beginſels*, or *begins* or *van 't beginſel*, of the beginning.
Dat. *aan 't beginſel* or *begin* to the beginning.
Acc. *het beginſel* or *begin* the beginning.
Voc. O *beginſel* or *begin* O beginning.
Abl. *van de beginſel* or *begin* and *in de beginne*, from the beginning and in the beginning.

Plur.

Nom. *De beginſelen* The beginnings.
Gen. *der* or *van de beginſelen* of the beginnings.
Dat. *den* or *aan de beginſelen* to the beginnings.
Acc. *de beginſelen* the beginnings.
Voc. O *beginſelen* O beginnings.
Abl. *van den beginſelen* from the beginnings.

And ſo other *Nouns* ending in *ſel.*

Sing.

Sing.

Nom. *Het vogeltje* The little bird.
Gen. *des vogeltjes* or *'t vogeltjes* of the little bird *or* the little birds.
Dat. *aan het vogeltje* to the little bird.
Acc. *het vogeltje* the little bird.
Voc. O *vogeltje* O little bird.
Abl. *van 't vogeltje* from the little bird.

Plur.

Nom. *De vogeltjes* The little birds.
Gen. *der vogeltjes* of the little birds.
Dat. *den* or *aan de vogeltjes* to the little birds.
Acc. *de vogeltjes* the little birds.
Voc. O *vogeltjes* O little birds.
Abl. *Van de vogeltjes* from the little birds.

Note. That the Particle *des* or *van het* is often omitted with the *Diminutives* in the *Genitive*, as *'t vrouwtjes man* the little woman's husband, *'t ſcheepjes zeyl* the ſail of the little ſhip.

I have been ſome what prolix in giving Examples of *Declenſion*, becauſe all other *Dutch Grammars* that ever I have ſeen, do not give ſufficient inſtructions concerning the variations of the Caſes. I ſhall now proceed to the deſcription

Of the ADJECTIVES in particular.

Adjectives have ſeverall terminations, as

Lang Long. *Kort* Short.
Breed Broad. *Smal* Narrow.
Stout Bold. *Bloode* Cowardous.
Blyd Glad. *Bedroeft* Sorry, ſad.
Groot Great. *Kleyn* Little, ſmall.
Hoog High. *Laag* Low.
Glad Smooth. *Oneffen* Rough.
Dick Thick. *Dun* Thin.

Some, being derived from *Verbs*, end in *lyk*, as

Verkoopelyk Vendible. from *Verkoopen* to Sell.
Taſtelyk Palpable. from *Taſten* to Handle.
Verfoeyelyk Abominable. from *Verfoeyen* to Abominate.
Wenſchelyk Deſirable. from *Wenſchen* to Wiſh.

And ſome end in *baar*, as

Beloonbaar Rewardable. from *Beloonen* to Reward.
Betaalbaar Solvable. from *Betaalen* to Pay.
Beſchimmelbaar Subject to moulding. from

Beschimmelen to Mould.
Bevriesbaar That which can freeze up. from
Bevriezen to Freeze up.
Eetbaar Eatable, fit to be eaten. from
Eeten to Eat.
Handelbaar Tractable. from
Handelen to Handle, treat.
Kenbaar That which may be known. from
Kennen to Know.
Leverbaar Fit to be delivered. from
Léveren to Deliver.
Verdedigbaar Defensible. from
Verdeedigen to Defend.
Vruchtbaar Fruitfull. from
Vrucht Fruit.
Verstaanbaar Intelligible. from
Verstaan to Understand.
Wisselbaar Exchangeable. from
Wisselen to Exchange.

Severall that are deriv'd from *Substantives* end also in *lyk*, as

Broederlyk Brotherly. from
Broeder Brother.
Geestelyk Spiritual. from
Geest Spirit.
Gevaarlyk Dangerous. from
Gevaar Danger.
Gódlyk Godly, divine. from
Gód God.

Lighaamlyk Bodily. from
Lighaam Body.
Lieflyk Lovely. from
Liefde Love.
Redelyk Reasonable. from
Reden Reason.

Some end in *sch*, as

Aardsch Earthly. from
Aarde Earth.
Grootsch Lofty, superbous. from
Groot Great, big.
Hemelsch Heavenly. from
Hemel Heaven.
Heydensch Heathenish. from
Heyden Heathen.
Kindsch Childish. from
Kind Child.
Hoofsch Courtlike. from
Hof Court.

Severall end in *dig*, *lig*, *rig*, *tig*, *zig*,

Bloedig Bloudy. from
Bloed Bloud.
Moedig Couragious. from
Moed Courage.
Aardig Pretty, quaint. from
Aarde Nature, humor.
Voordeelig Profitable. from
Voordeel Profit.

Kortswylig Sportful. from
Kortswyl Paſtime.
Diſtelig Thorny, intricate. from
Diſtel Thiſtle.
Yverig Zealous. from
Yver Zeal.
Slikrig Dirty. from
Slik Dirt.
Hairig Hairy. from
Haair Hair.
Luchtig Airy. from
Lucht Air
Magtig Mighty. from
Magt Might.
Vernuftig Witty, ingenious. from
Vernuft Wit.
Klagtig Complaining. from
Klagte Complaint.
Luyzig Louſy. from
Luys Louſe.
Vliezig Fleecy. from
Vlies Fleece.

Some end in *zaam*, as

Arbeydzaam Laborious. from
Arbeyd Labour.
Deugdzaam Virtuous. from
Deugd Virtue.
Groeizaam Well-growing. from
Groei Growth.

Heylzaam Salutiferous. from
Heyl Hail, ſalvation.
Minzaam Loving, kind. from
Min Love.
Raadzaam Adviſable. from
Raad Advice.

Some end in *en*, as.

Aarden Earthen. from
Aarde Earth.
Gouden Golden. from
Goud Gold.
Houten Wooden. from
Hout Wood,
Wollen Woollen. from
Wol Wool.

Some end in *achtig*, as

Diefachtig Thieviſh. from
Dief Thief.
Kinderachtig Childiſh. from
Kind Child.
Waterachtig Wateriſh. from
Water Water.
Zoetachtig Sweetiſh. from
Zoet Sweet.

Some end in *loos*, ſignifying the want of a thing, as

Baardeloos Beardleſs. from

Baard

Baard Beard.
Handeloos Without hands, unhandy. from
Hand H d.
Hoofdeloos Without head, headleſs. from
Hoofd Head.
Kinderloos Without children. from
Kind Child.
Naameloos Nameleſs. from
Naam Name.
Troosteloos Comfortleſs. from
Troost Comfort.
Vruchteloos In vain, fruitleſs. from
Vrucht Fruit.
Zinneloos Senſeleſs. from
Zin Senſe.

A great many *Adjectives* admit the Prepoſition *on*, if the matter requires it, as

Onbedócht Inconſiderate.
Ongekemd Uncombed.
Onbehoorlyk Indecent.
Ongeleerd Unlearned.
Onbemind Unbeloved.
Ongemeen Not common.
Onbeſchaamd Impudent.
Ongenood Not invited.
Oneyndelyk Infinite, endleſs.
Onruſtig Unquiet.
Onfeylbaar Infallible.
Onzeker Uncertain.

Of the GENDER and DECLENSION of the *Adjectives*.

The *Adjectives* have three *Genders*, M[asc]culine, Feminine, and Neuter, as.

Masc.

Groote, *groot* Great.
Goede, *goed* Good.
Heylige, *Heylig* Holy.
Koude, *koud* Cold.
Reyne, *reyn* pure.
Raauwe, *raauw* Raw.
Stoute, *ſtout* Bold.
Zoete, *zoet* Sweet.

Fem.	Neut.
Groote.	*Groot* Great.
Goede.	*Goed* Good.
Heylige.	*Heylig* Holy.
Koude.	*Koud* Cold.
Reyne.	*Reyn* Pure, clean.
Raauwe.	*Raauw* Raw.
Stoute.	*Stout* Bold, ſtout.
Zoete.	*Zoet* Sweet.

Een groot man, a great man, *eene gr[oote] vrouw*, a great woman, *een groot beeſt* [a] great beaſt; *een goede naam*, a good na[me]

eene goede dochter, a good daughter, *een goed huys*, a good house, *een raauwe visch*, a raw fish, *eene raauwe vrucht*, a raw fruit, *het raauw vleesch*, the raw flesh.

Thus the Adjectives ought to be distinguished in the Genders; and yet in speaking and vulgar writing it is not so punctually observed, and many will add the *n* even to the *Nominative Case*, especially in the Particle *de* or *die*, putting *den* or *dien* instead thereof; which is a very great error, that is carefully avoided by our best Authors: for thô it be good *Dutch* to say *Ik zag dien vroomen man gisteren*, I saw that honest man yesterday, yet it is very bad *Dutch* (whatever may be the prevalent custom in some Places) to say *Dien vroomen man heeft het gezegd*, (instead of *die vroome man*, &c.) that honest man told it.

Yet if the Particle *een* preceeds, we say *een vroom man*; but if the particle *de* be used; it must be *de vroome man*.

Obs. Although this be the naturall difference of the *Genders* in the Adjectives, yet it must be observed, that even *Feminine Adjectives* cast off the final *e*, when placed behind the *Substantive*, as *Het is eene groote stad*, it is a great city, and *die stad is groot*, that city is great. The like is to be said of the Plurals in *e*, as *'t Waaren ryke luyden*, They

were rich people, and *die luyden waaren ry*[...] those people were rich.

It is alſo to be noted, that thô we ſay *E*[...] *ſterk man*, a Strong man, yet uſing the Pa[r]ticle *de*, we always ſay, *de ſterke man*; th[e] like happens oftentimes in the *Neuter*; fo[r] yet we ſay alſo *dat groote ſchaap*, that gre[at] ſheep; and when we uſe the *Superlati*[*ve*] we generally ſay *het grootſte land*, the greate[st] country, *het zwaarſte werk*, the harde[st] work; but when the Adjective is tranſplace[d] the *e* is rejected, as *Welk land is 't grootſ*[*t*] which country is the greateſt?

Since the *Adjectives* are alſo Declinabl[e] I ſhall ſet down Examples of *Declenſion* [of] each Gender.

Sing.

Nom. *De groene boom* The green tree.
Gen. *des groenen booms* or *van den groen*[*en*] *boom* of the green tree.
Dat. *den groenen boome* to the green tre[e].
Acc. *den groenen boom* the green tree.
Voc. O *groenen boom* O green tree.
Abl. *van den groenen boom* from the gre[en] tree.

Plur.

Nom. *De groene boomen* The green trees.
Gen. *der groene boomen* of the green tre[es].

D[at.]

Dat. *den groenen boomen* to the green trees.
Acc. *de groene boomen* the green trees.
Voc. O *groene boomen* O green trees.
Abl. *van de groene boomen* from the green trees.

Sing.

Nom. *De waare Kerk* The true church.
Gen. *Der* or *van de waare Kerke* of the true church.
Dat. *der* or *aan de waare kerke* to the true church.
Acc. *de waare kerk* the true church.
Voc. O *waare kerk* O true church.
Abl. *van de waare kerke* from the true church.

Plur.

Nom. *De waare kerken* The true churches.
Gen. *der waare kerken* of the true churches.
Dat. *den waare kerken* to the true churches.
Acc. *de waare kerken* the true churches.
Voc. O *waare kerken* O true churches.
Abl. *van de waare kerken* from the true churches.

Sing.

Nom. *Het vruchtbaar land* The fruitfull country.
Gen. *des vruchtbaaren lands* of the fruitfull country.

Dat. *den vruchtbaaren lande* to the fruitfull country.

Acc. *het vruchtbaar land* the fruitfull country.

Voc. O *vruchtbaar land* O fruitfull country.

Abl. *van den vruchtbaaren lande* from the fruitfull country.

Plur.

Nom. *De vruchtbaare landen* The fruitfull countries.

Gen. *der vruchtbaare landen* of the fruitfull countries.

Dat. *den vruchtbaare landen* to the fruitfull countries.

Acc. *de vruchtbaare landen* the fruitfull countries

Voc. O *vruchtbaare landen* O fruitfull countries.

Abl. *van de vruchtbaare landen* from the fruitfull countries.

Of the COMPARISON of Adjectives.

There are three degrees of Comparison, called the Positive, Comparative and Superlative.

The *Positive* betokeneth the thing meerly at it is, whithout any addition, as *Ryk* Rich.

The

The *Comparative* heightens the ſenſe, as *Ryker* Richer.

The *Superlative* exceeds in the higheſt degree, as *Rykſt* or *rykſte* Richeſt.

The *Comparative* is expreſſed by adding *er* and ſomtimes *der* to the Poſitive, as *Groot, grooter* Great, greater; *wys, wyzer*, wiſe, wiſer, *ver, verder*, far, farther.

And the *Superlative* is formed by joyning *ſt* or *ſte* to the Poſitive, as *Groot, grootſt* or *grootſte* Greateſt. It is very uſual to prefix *aller* to the Superlative, the more to heighten its ſenſe, as *de Allerwyſte* the Wiſeſt of all. Hence the following Examples are formed.

Poſitive. *Hoog* High. Comparative *Hooger* Higher. Superlative *Hoogſt, allerhoogſt* Higheſt, moſt high.

Poſit. *Koud* Cold. Comp. *Kouder* Colder. Superl. *Koudſte, allerkoudſte* Coldeſt.

Poſit. *Lang* Long, tall. Comp *Langer* Longer, taller. Superl. *Langſte, allerlangſt* Longeſt, talleſt, the longeſt *or* talleſt of all.

Poſit. *Magtig* Mighty. Comp. *Magtiger* Mightier. Superl. *Magtigſte, allermagtigſt* Mightieſt.

Poſit. *Oud* Old, ancient. Comp. *Ouder* Older, more ancient. Superl. *Oudſte*. *alleroudſte* Oldeſt, eldeſt.

Poſit.

Posit. *Zoet* Sweet. Comp. *Zoeter* Sweet[er]
Superl. *Zoetste*, *zoetst*, Sweetest.

But some *Adjectives* are *irregular* and thus compared.

Posit. *Goed* Good. Comp. *Beter* Bett[er]
Superl. *Best*, *allerbeste* Best, best of al[l]
Posit. *Quaad* Bad. Comp. *Quader*, *erg[er]*
Worse. Superl. *Quaadst*, *ergst* Wor[st]
Veel Much, many. *Meerder*, *meer* Mor[e]
Meeste, *meest* Most.

Of PRONOUNS.

A *Pronoun* is a part of speech generally pu[t] for a *Noun*, being used in shewing, relatin[g] asking,&c. And since Pronouns are also De-clined, it will be necessary to exemplify thei[r] various Declensions, under their severa[l] species.

Demonstratives

do show a person or thing to be, as

Sing.

Nom. *Ik* I.
Gen. *myns* or *myner* of me.
Dat. *aan myn* or *my* to me.
Acc. *my* me.
Abl. *van my* from me.

Plur.

Plur.

Nom. *Wy* We.
Gen. *onzer* of us.
Dat. *aan ons* or *ons* to us.
Acc. *ons* us.
Abl. *van ons* from us.

Sing.

Nom. *Gy* Thou, you.
Gen. *uws* or *uwer* of thee, of you.
Dat. *aan u* or *u* to thee, to you.
Acc. *u* thee, you.
Abl. *van u* from thee, from you.

Plur.

Nom. *Gylieden* Ye.
Gen. *u lieder* of you.
Dat. *aan u lieden* or *ulieden* to you.
Acc. *ulieden* you.
Abl. *van ulieden* from you.

Sing.

Nom. *Hy* He.
Gen. *zyner* or *zyns*, his *or* of him.
Dat. *hem*, *zich*, or *aan hem*, to him.
Acc. *hem*, *zich*, him.
Abl. *van hem*, *van zich*, from him.

Plur.

Nom. *Zy* They.

Gen.

Gen. *hunner*, *haarer*, of them *or* their.
Dat. *hun*, *aan hen*, or *aan haar*, to the
Acc. *hen*, *haar*, them.
Abl. *van hen*, or *van haar* from them.

Note, *Haar* in vulgar ſpeaking and wri-
ting is uſed promiſcually both with regard
men and women; but our beſt Authors app
it only either to women, or to *Nouns* th
are of the *Feminine gender*.

Sing.

Nom. *Zy* She.
Gen. *haarer* or *haars* of her.
Dat. *haar* or *aan haar* to her.
Acc. *haar* her.
Abl. *van haar* from her.

Plur.

Nom. *Zy* They.
Gen. *haarer* of them *or* theirs.
Dat. *aan haar*, or *haar* to them.
Acc. *haar* them.
Abl. *van haar* from them.

Severall of the following *Pronouns* a
Maſculine, Feminine and Neuter, as m
be ſeen by the terminations.

Sing.

Nom. *Deez*, *deeze*, *dit*.
Gen. *deezes* or *van deeze*, *van dit*, of thi

D

Dat. *deezen*, *deezer*, *aan deeze*, *aan dit* to this.
Acc. *deezen*, *deeze*, *dit*, this.
Abl. *van deezen*, *van deeze*, *van dit*, from this.

Plur.

Nom. *Deeze* These.
Gen. *deezer* of these.
Dat. *deezen* or *aan deeze* to these.
Acc. *deeze* these.
Abl. *van deeze* from these.

Sing.

Nom. *Die*, *dat*, That.
Gen. *dies*, *dier*, *van die*, *van dat*, of that.
Dat. *dien*, *aan die*, *aan dat*, to that.
Acc. *dien*, *dat*.
Abl. *van dien*, *van die*, *van dat*, from that.

Plur.

Nom. *Die* Those, that.
Gen. *dier* or *van die*, of those.
Dat. *aan die*, to those.
Acc. *die*, those.
Abl. *van die*, from those.

RELATIVES

Have reference to ſomewhat mentioned before, as

Sing.

Nom. *Het* or *'t zelve* It, the ſame.
Gen. *des zelfs*, its *or* of it.
Dat. *aan 't zelve* to it.
Acc. *het zelve* it.
Abl. *van 't zelve* from it.

Plur.

Nom. *Dezelve*, They, the ſame.
Gen. *der zelve* of them *or* of the ſame
Dat. *aan de zelve* to them.
Acc. *dezelve* them.
Abl. *aan de zelve* from them.

Sing.

Nom. *Wie*, *wat*, Who, what.
Gen. *wiens*, *van wat*, whoſe, of wh
Dat. *wien*, *aan wien* or *aan wat*, to who *or* what.
Acc. *wien*, *wat*, whom, what.
Abl. *van wien* or *van wat*, from who *or* what.

Plur.

Nom. *Wie*, *wat*, Who, what.

Gen. *wier* whoſe.
Dat. *aan wien* or *wie* to whom.
Acc. *wie* whom.
Abl. *van wie* from whom.

Nota. Wat is oftentimes uſed in the Plural Number, as *Wat voor luyden zyn't?* What people are they?

Sing.

Nom. *Welk*, *welke*, *'t welk* Which.
Gen. *welks*, *van welk*, of which.
Dat. *welken* or *aan welken*, *aan welke*, *aan 't welk*, to which.
Acc. *welken*, *welke*, *welk*, which.
Abl. *van welke*, *van welken*, *van welk*, from which.

Plur.

Nom. *Welke* which.
Gen. *welker* of which.
Dat. *aan welken* to which.
Acc. *welke* which.
Abl. *van welke*, from which.

Note. The *Singular Number* of *Welk* is divided into three *Genders*, but the *Plural* admits no variation.

POSSESSIVES

Are ſuch *Pronouns* as betoken ſome propriety that we enjoy or have right to; and are gene-

generally of the *Masculine*, *Feminine*, and *Neuter gender*, after the same manner as the *Adjectives*, as

Sing.

Nom. *Myn*, *myne*, *myn*, My, mine.
Gen. *myns*, *mynes* or *myner*, *van myn* of my.
Dat. *mynen*, *aan myne*, *aan myn*, to my
Acc. *mynen*, *myne*, *myn*, my.
Abl. *van mynen*, *van myne*, *van myn* from my.

Plur.

Nom. *Myne*, My, mine.
Gen. *myner*, *van myner*, of my.
Dat. *mynen*, *aan myne*, to my.
Acc. *myne* my.
Abl. *van myne* from my.

Thus is also Declined *Zyn*, his.

Sing.

Nom. *Ons*, *onze*, *ons*, Our, ours.
Gen. *onzes*, *onzer* or *van onze*, *van ons* of our,
Dat. *onzen*, *aan onze*, *aan ons*, to our.
Acc. *onzen*, *onze*, *ons*, our.
Abl. *van onzen*, *van onze*, *van ons*, from our.

Plur.

Plur.

m. *Onze* Our, ours.
. *onzer*, *van onze*, of our.
. *onzen*, *aan onze*, to our.
. *onze*, our.
. *van onze*, from our.

Sing.

m. *Uw*, *uwen*, *uw*, Thy, thine, *or* your.
. *uws*, *uwes* or *uwer*, of thy, *or* of your.
. *uwen*, *aan uwe*, *uw*, to thy, *or* to your.
. *uwen*, *uwe*, *uw*, thy, *or* your.
. *van uwen*, *van uwe*, *van uw*, from thy *or* your.

Sing.

m. *Uwe* thy, thine, your.
. *uwer*, *ulieder*, of thy, *or* your, yours.
. *uwen*, *aan uwe*, to thy, *or* to your.
. *uwe*, thy, *or* your.
. *van uwe*, from thy, *or* from your.

Plur.

m. *Hun*, *hunne*, *hunnen*; and *haar*, *haare*, *haaren*, Their.
. *hunnes*, *huns*; and *haares*, *haars*, of their.
. *hunnen*, *aan hunne*; and *haaren*, *aan haare*, to their.

Acc.

Acc. *hunnen*, *hunne*, *hun*; and *haaren*, *haare*, *haar*, their.

Abl. *van hunnen*, *van hunne*, *van hun* and *van haaren*, *van haare*, *van haar*, from their.

Plur.

Nom. *Hunne* and *haare* Their.
Gen. *hunner* and *haarer*, or *van hunne* *van haare*, of their.
Dat. *hunnen* or *aan hunne*, and *haaren* *aan haare*, to their.
Acc. *hunne* and *haare* their.
Abl. *van hunne*, and *van haare*, from their.

Note. *Hun* is of the *Masculine* and *Neuter* and *haar* properly of the *Feminine gender*; *haar*, *haare*, &c. are in common speech vulgar writing also used as *Masculine*.

‡ Some will use *Heur* for the *Feminine* which is declined after the same manner.

The Declension of *Zelf* Self.

Singular.

Nom. *Ik zelf* or *zelve* I my self.
Gen. *myns zelfs* of my self.
Dat. *aan my zelven* to my self.
Acc. *my zelven* my self.
Abl. *van my zelven* from my self.

Plur.

om. *Ons zelve*, Our ſelves.
en. *ons zelver*, *van ons zelven*, of our ſelves.
at. *ons zelven*, or *aan ons zelven*, to our ſelves.
c. *ons zelven*, our ſelves.
bl. *van ons zelven*, from our ſelves.

Zichzelven Himſelf, ones ſelf.

There are alſo *Indefinite Pronouns* that declined as the *Adjectives*; and are as loweth.

, *alle* All.
ige, any, ſome.
n iegelyk, every one.
andt, any one, any body, ſome body.
mand, no body, none.
der another.
mige ſome.
laanig ſuch.
lk ſuch.
er certain.

Of VERBS.

A *Verb* is a Part of ſpeech ſignifying to *Be*, *o*, or to *ſuffer*, as *Ik ben* I am, *Ik bemin* ve; *Ik word gehaat* I am hated. They

are divided into *Actives*, *Passives*, and *Neutrals*.

Actives betoken the doing of a thing, as *Onderwyzen* to Teach, *hooren* to hear, *leezen* to read.

Passives are such whereby a Person or thing is moved or some way affected, as *Onderweezen worden* to be taught, *veracht worden* to be despised.

Neutrals signify properly neither action nor passion, as *Vaaren* to be conveighed, *branden* to burn, *schynen* to shine, *ziek zyn* to be sick.

Verbs are *Personal* and *Impersonal*: Personal, as *Ik hoor* I hear, *gy hoort* thou hearest, *hy hoort* he heareth, *wy hooren* we hear, &c. *Impersonal*, as *Men hoort* One hears, *het regent* it rains.

Verbs are also *Conjugated* by several Moods and *Tenses*. But since I do not pretend to write a Grammar at large, I don't intend to give a particular description of those Moods and Tenses; because some Examples of Conjugation will sufficiently shew the use of them, and what they are. And since no *Dutch* word can be Conjugated without the help of some *Auxiliary Verbs*, I will make a beginning with the Defective Verb *Ik zal* I shall.

The INDICATIVE Mood.

The *Present Tense*.

Sing.

Ik zal I shall.
Gy zult thou shalt.
Hy zal he shall.

Plur.

Wy zullen We shall.
Gy lieden zult ye shall.
Zy zullen they shall.

The *Preter-Imperfect Tense*.

Sing.

Ik zou or *zoude* I should.
Gy zoudt thou shouldest.
Hy zou or *zoude* he should.

Plur.

Wy zouden We should.
Gylieden zoudt ye should.
Zy zouden they should.

Note. This *Verb* hath also an *Infinitive Mood* which it wants in the English, as *Ik heb beloofd het te zullen doen*, I have promised that I'll do it. The like can be said of the

Verbs *konnen*, *moeten* and *moogen*, which may be Englished, *To be able*, *to be forced*; and *to have leave* or *to be permitted.* But in the *Indicative* they agree with the English, as *Ik kan* I can, *Ik moet* I must, *Ik mag* I may.

The *Conjugations* of these *Auxiliary Verbs* may be seen in my *English Grammar*: Yet it is to be noted that they are not so Defective in Dutch as in English: for since they have not only the *Particles* of the *Present Tense*, as *Konnende*, *moetende*, *moogende*, but also those of the *Preter-perfect tense*, as *Gekonnen*, *gemoeten*, *gemoogen*, they take to them the Auxiliar Verb *hebben*, as *Ik heb gekonnen*, I have been able. *Ik heb gemoeten*, I was or have been forced, *Ik heb gemoogen*, I had leave, *or* I have been permitted.

The next *Auxiliar Verb* is *Hebben* to Have; which is Conjugated thus.

The INDICATIVE MOOD.

The *Present Tense*.

Sing.

Ik heb I have.
gy hebt thou hast.
hy heeft he hath.

Plur.

Plur.

Wy hebben We have.
Gy lieden hebt ye have.
Zy hebben they have.

The *Preter-Imperfect.*

Sing.

Ik had I had.
Gy had thou hadst.
Hy had he had.

Plur.

Wy hadden We had.
Gylieden hadt ye had.
Zy hadden they had.

The *Preter-perfect,*

Sing.

Ik heb gehad I have had.
Gy hebt gehad thou hast had.
Hy heeft gehad he hath had.

Plur.

Wy hebben gehad We have had.
Gylieden hebt gehad ye have had.
Zy hebben gehad they have had.

The *Preter-pluperfect.*

Sing.

Ik had gehad I had had.
Gy had gehadt thou hadst had.
Hy had gehad he had had.

Plur.

Wy hadden gehad We had had.
gylieden hadt gehad ye had had.
zy hadden gehad they had had.

The Future.

Sing.

Ik zal hebben I ſhall have.
gy zult hebben thou ſhalt have.
hy zal hebben he ſhall have.

Plur.

Wy zullen hebben We ſhall have.
gylieden zult hebben ye ſhall have.
zy zullen hebben they ſhall have.

The Indefinite Tenſe.

Sing.

Ik zou hebben I ſhould have.
gy zoudt hebben thou ſhouldeſt have.
hy zou hebben he ſhould have.

Plur.

Wy zouden hebben We ſhould have.
gylieden zoudt hebben ye ſhould have.
zy zouden hebben they ſhould have.

The

The IMPERATIVE MOOD.

Sing.

Heb or *hebt gy* Have *or* have thou.
hy hebbe or *laat hem hebben* let him have.

Plur.

Hebben wy or *laat ons hebben* Have we *or* let us have.
hebt gy lieden have ye
laat zy hebben let them have.

The OPTATIVE or SUBJUNCTIVE MOOD.

The *Present* and *Imperfect Tense*.

Sing.

Dat ik hadde That I had.
Dat gy had That thou hadst.
Dat hy hadde That he had.

Plur.

Dat wy hadden That we had.
Dat gylieden haddet That ye had.
Dat zy hadden That they had.

The *Preter-perfect* and *Preter-pluperfect Tense*.

Sing.

Dat ik gehad hadde That I had had.

Dat gy gehad hadt That thou hadſt had.
Dat hy gehad had That he had had.

Plur.

Dat wy gehad hadden That we had had.
dat gylieden gehad haddet that ye had had.
dat zy gehad hadden that they had had.

The *Future.*

Sing.

Als ik hebben zal When I ſhall have.
als gy hebben zult when thou ſhalt have.
als hy hebben zal when he ſhall have.

Plur.

Als wy hebben zullen When we ſhall have.
als gylieden hebben zult when ye ſhall have.
als zy hebben zullen when they ſhall have.

The *Second Future.*

Sing.

Als ik gehad zal hebben When I ſhall have had.
als gy gehad zult hebben when thou ſhalt have had.
als hy gehad zal hebben when he ſhall have had.

Plur.

Als wy gehad zullen hebben When we ſhall have had.

als gylieden gehad zult hebben when ye ſhall have had.

als zy gehad zullen hebben When they ſhall have had.

The *Third Future*.

Sing.

Schoon ik gehad zal hebben Thô I ſhould have had.

Schoon gy gehad zoudt hebben Thô thou ſhouldeſt have had.

Schoon hy gehad zou hebben thô he ſhould have had.

Plur.

Schoon wy gehad zouden hebben Thô we ſhould have had.

Schoon gylieden gehad zoudet hebben thô ye ſhould have had.

Schoon zy gehad zouden hebben thô they ſhould have had.

The INFINITIVE MOOD.

...ſent. *Hebben* to have.
...ſt. *Gehad hebben* to have had.
...ure. *Te zullen hebben* to have hereafter.

The *Participles*.

...ſent. *Hebbende* Having.
... *Gehad* Had.

 The

The *Conjugation* of the Verb Subſtantive *Zyn* or *Weezen* to be; which is chiefly uſed to ſignify the *Paſſive*.

The INDICATIVE MOOD.

The *Preſent Tenſe*.

Singular.

Ik ben I am.
gy bent or *zyt* thou art.
hy is he is.

Plural.

Wy zyn We are.
gylieden zyt ye are.
zy zyn they are.

The *Preter-Imperfect*.

Sing.

Ik was I was.
gy waart thou waſt.
hy was he was.

Plur.

Wy waaren We were.
gylieden waart ye were.
zy waaren they were.

The *Preter-perfect.*

Sing.

Ik ben or *heb geweest* I have been.
Gy bent or *hebt geweest* thou hast been.
Hy is or *heeft geweest* he has been.

Plur.

Wy zyn or *hebben geweest* We have been.
Gylieden zyt or *hebt geweest* ye have been.
Zy zyn or *hebben geweest* they have been.

The *Preter-pluperfect.*

Sing.

Ik was or *had geweest* I had been.
Gy waart or *had geweest* thou hadst been.
Hy waar or *had geweest* he had been.

Plur.

Wy waaren or *hadden geweest* We had been.
Gylieden waart or *had geweest* ye had been.
Zy waaren or *hadden geweest* they had been.

The **Future.**

Sing.

Ik zal zyn or *weezen* I shall *or* will be.
Gy zult zyn or *weezen* thou shalt *or* will be.
Hy zal zyn or *weezen* he shall *or* will be.

Plur.

Wy zullen zyn or *weezen* We ſhall *or* will be.
gylieden zult zyn or *weezen* ye ſhall *or* will be.
zy zullen zyn or *weezen* they ſhall *or* will be.

The IMPERATIVE MOOD.

Sing.

Wees gy Be thou.
dat hy zy let him be.

Plur.

Zyn wy or *laaten wy zyn* Be we *or* let us be.
weeſt or *zyt gylieden* be ye.
laat ze zyn let them be.

The OPTATIVE or SUBJUNCTIVE MOOD.

The *Preſent Tenſe*.

Sing.

Dat ik zy That I be.
dat gy zyt that thou beeſt.
dat hy zy that he be.

Plur.

Dat wy zyn That we be.
dat gylieden zyt that ye be.
dat zy zyn that they be.

The

The *Preter-Imperfect.*

Sing.

Dat ik waar That I were.
dat gy waart that thou wert.
dat hy waare that he were.

Plur.

Dat wy waaren That we were.
dat gylieden waart that ye were.
dat zy waaren that they were.

The *Preter-perfect.*

Sing.

Dat ik geweest zy or *hebbe* That I have been.
dat gy geweest zyt or *hebt* that thou hast been.
dat hy geweest zy or *heeft* or *hebbe* that he hath been.

Plur.

Dat wy geweest zyn or *hebben* That we have been.
dat gylieden geweest zyt or *hebt* that ye have been.
dat zy geweest zyn or *hebben* that they have been.

The *Preter-pluperfect.*

Sing.

Als ik geweest waar or *hadde* When I had been.

als gy geweest waart or *hadt* when thou ha
been.
als hy geweest waar or *hadde* when he ha
been.

Plur.

Als wy geweest waaren or *hadden* When w
had been.
als gylieden geweest waart or *hadt* when y
had been.
als zy geweest waaren or *hadden* when th
had been.

The *Future.*

Indien ik zyn or *weezen zal* If I ſhall *or* w
be.
indien gy zyn or *weezen zult* if thou ſhalt
wilt be.
indien hy zyn or *weezen zal* if he ſhall *or* w
be.

Plur.

Indien wy zyn or *weezen zullen* If we ſh
or will be.
indien gylieden zyn or *weezen zult* if ye ſh
or will be.
indien zy zyn or *weezen zullen* if they ſh
or will be.

The *Indefinitive Tense.*

Sing.

Ik zou zyn or *weezen* I ſhould be.
Gy zoudt zyn or *weezen* thou ſhouldeſt be.
Hy zoud zyn or *weezen* he ſhould be.

Plur.

Wy zouden zyn or *weezen* We ſhould be.
Gylieden zoudt zyn or *weezen* ye ſhould be.
Zy zouden zyn or *weezen* they ſhould be.

The Infinitive Mood.

Present. *Zyn* or *weezen* To be.
Past. *Geweeſt te zyn* or *hebben* To have been
Future. *Te zullen zyn* or *weezen* To be hereafter.

The *Participle.*

Present. *Zynde* or *weezende* Being.
Past. *Geweeſt zynde* or *hebbende* Having been.

The next *Auxiliar Verb* is *Worden* or *werden*, of which the proper ſignification is *to become* or *grow*, as *Wys worden* to Become wiſe. *Vet worden* to Growfat: But it being generally uſed to expreſs the *Paſſive*, it may be alſo Engliſhd *to be*, as *Bemind worden* to Be

Be beloved. Yet a clear diſtinction may be ſeen in *Ziek zyn* to Be ſick, and *Ziek worden* to Grow ſick; *Ik ben ziek* I am ſick, *Ik wierd ziek* I grew ſick.

The Conjugation of *Worden* is as followeth.

The INDICATIVE MOOD.

The *Preſent tenſe.*

Sing.

Ik word or *werd* I become *or* I am.
gy wordt thou becomeſt *or* thou art.
hy wordt he becomes *or* he is.

Plur.

Wy worden We become *or* are.
gylieden wordt ye become *or* are.
zy worden they become *or* are.

The *Preter-Imperfect.*

Sing.

Ik wierd I became *or* was.
gy wierdt thou becameſt *or* waſt.
hy wierdt he became *or* was.

Plur.

Wy wierden We became *or* were.
gylieden wierdt ye became *or* were.
zy wierden they became *or* were.

The Preter-perfect. *Ik ben geworden* I am become *or* I have been, &c.

The Preter-pluperfect. *Ik was geworden* I was become *or* I had been, &c.

The *Future*.

Sing.

Ik zal worden I ſhall become *or* be.
Gy zult worden thou ſhalt become *or* be;
Hy zal worden he ſhall become *or* be,

Plur.

Wy zullen worden We ſhall become *or* be.
Gylieden zult worden ye ſhall become *or* be;
Zy zullen worden they ſhall become *or* be,

The IMPERATIVE MOOD;

Sing.

Word gy Be thou.
Laat hy worde let him become.

Plur.

Worden wy Let us become.
Wordt gylieden become ye.
Laat zy worden let them become.

The OPTATIVE or SUBJUNCTIVE MOOD.

The Present tenſe. *Dat ik worde* That I become *or* be, &c.

The

The Preter-Imperfect. *Dat ik wierde* tha[t I]
became *or* was, &c.
The Preter-perfect and Plu-perfect. *T[oen]*
ik geworden was When I was become [or]
had been, &c.
The Future. *Als ik worden zal* When I sh[all]
become *or* be, &c.
The second Future. *Indien ik worden zou[de]*
I should become *or* be, &c.

The INFINITIVE MOOD.

Worden or *werden* to Become, grow, wax, [be.]

The *Participles*.

Wordende Becoming.
Geworden Become.

I'll proceed now to the *Conjugation* of [the]
Active and *Passive Verb*, whereby the nece[s-]
sary use of the foregoing *Auxiliar Verbs* w[ill]
be seen; not intending to trouble my Read[er]
as some have done, with a Story of four Co[n-]
jugations, according to the Latin: for sin[ce]
the variation consists chiefly in the *Pret[er]*
Imperfect Tense, all Verbs may be broug[ht]
well enough to one Conjugation; besid[es]
even that variation is not so regular, t[hat]
generall Rules sufficiently can be given: [as]
the words *Hoopen* to Hope, *koopen* to b[uy,]
loo[pen]

loopen to run, ſound all alike, and yet they differ mightily in the *Preter-Imperfect*, as *Ik hoopte* I hoped, *Ik kóft* I bought, *Ik liep* I ran. Likewiſe, *Zweeten* to Sweat, *meeten* to meaſure, *weeten* to know, whoſe *Preter-Imperfect* is, *Ik zweette* or *zweettede* I did ſweat, *Ik mat* I meaſured, *Ik wiſt* I knew, and therefore the eaſieſt way will be to learn thoſe variations by a frequent and attentive reading, and dayly ſpeaking if one has occaſion to converſe among the Dutch. But I ſhall ſet down an Example of the Regular Verb *Leeren* to Learn *and* to teach.

The INDICATIVE MOOD.

The *Preſent Tenſe*.

Singular.

Ik leer I learn *or* teach.
Gy leert thou learnſt.
Hy leert he learns.

Plur.

Wy leeren We learn.
Gylieden leert ye learn.
Zy leeren they learn.

The

The *Preter-Imperfect.*

Sing.

Ik leerde I learned.
gy leerde thou learnedſt.
hy leerde he learned.

Plur.

Wy leerden We learned.
gylieden leerdet ye learned.
zy leerden they learned.

The *Preter-perfect.*

Sing.

Ik heb geleerd I have learned.
gy hebt geleerd thou haſt learned.
hy heeft geleerd he hath learned.

Plur.

Wy hebben geleerd We have learned.
gylieden hebt geleerd ye have learned.
zy hebben geleerd they have learned.

The *Preter-pluperfect.*

Sing.

Ik had geleerd I had learned.
gy had geleerd thou hadſt learned.
hy had geleerd he had learned.

Plur.

hadden geleerd We had learned.
en had geleerd ye had learned.
hadden geleerd they had learned.

The *Future.*

Sing.

al leeren I ſhall learn.
lt leeren thou ſhalt learn.
al leeren he ſhall learn.

Plur.

zullen leeren We ſhall learn.
en zult leeren ye ſhall learn.
llen leeren they ſhall learn.

e *Indefinite Tenſe* or *Second Future.*

Sing.

u leeren I ſhould learn.
d leeren thou ſhouldeſt learn.
u leeren he ſhould learn.

Plur.

ouden leeren We ſhould learn.
n zoudt leeren ye ſhould learn.
uden leeren they ſhould learn.

The

The IMPERATIVE MOOD,

Sing.

Leer or *leer gy* Learn *or* learn thou.
dat hy leere let him learn.

Plur.

Leeren wy Let us learn.
leert gylieden learn ye.
dat zy leeren let them learn.

TheOPTATIVE orSUBJUNCTIVEMo

The *Present Tense.*

Sing.
Dat ik leere That I learn.
dat gy leert that thou learneſt.
dat hy leere that he learns.

Plur.
Dat wy leeren That we learn.
dat gylieden leeret that ye learn.
dat zy leeren that they learn.

The *Preter-Imperfect.*

Sing.
Dat ik leerde That I learned.
dat gy leerde that thou learnedſt.
dat hy leerde that he learned.

Plur.

wy leeren That we learned.
gylieden leerdet that ye learned.
zy leerden that they learned.

The *Preter-perfect*.

Sing.

wel ik geleerd heb Thô I have learned.
wel gy geleerd hebt thô thou hast learned.
wel hy geleerd heeft thô he hath learned.

Plur.

wel wy geleerd hebben Thô we have learned.
wel gylieden geleerd hebt thô ye have learned.
wel zy geleerd hebben thô they have learned.

The *Preter-pluperfect*.

Sing.

n ik geleerd had If I had learned.
n gy geleerd had if thou hadst learned.
n hy geleerd had if he had learned.

Plur.

n wy geleerd hadden If we had learned.
n gylieden geleerd hadt if ye had learned.
n zy geleerd hadden if they had learned.

The

The *Future.*

Sing.

Als ik leeren zal When I ſhall learn.
als gy leeren zult when thou ſhalt learn
als hy leeren zal when he ſhall learn.

Plur.

Als wy leeren zullen When we ſhall le
als gylieden leeren zult when ye ſhall lea
als zy leeren zullen when they ſhall lea

The *Second Future.*

Sing.

Toen ik leeren zou When I ſhould learn
toen gy leeren zoudt when thou ſhould learn.
toen hy leeren zou when he ſhould learn

Plur.

Toen wy leeren zouden When we ſho learn.
toen gylieden leeren zoudet when ye ſho learn.
toen zy leeren zouden when they ſhould le

The *Third Future.*

Sing.

Als ik geleerd zal hebben When I ſhall h learned.

Als gy geleert zult hebben when thou ſhalt have learned.

Als hy geleerd zal hebben when he ſhall have learned.

Plur.

Als wy geleerd zullen hebben When we ſhall have learn'd.

Als gylieden geleerd zult hebben when ye ſhall have learn'd.

Als zy geleerd zullen hebben when they ſhall have learn'd.

The *Fourth Future.*

oon ik geleerd zou hebben Thô I ſhould have learned, &c.

The INFINITIVE MOOD.

ſent. *Leeren* to Learn.

Geleerd hebben to have learned.

ure. *Te zullen leeren* To learn hereafter.

The *Participle.*

ſent. *Leerende* Learning.

Geleerd Learned *or* learn'd, *or* taught.

ure. *Zullende leeren* Being to learn hereafter.

Here follows the Passive Verb.

The IMPERATIVE MOOD.

The *Present Tense.*

Sing.

Ik word geleerd I am taught.
gy wordt geleerd thou art taught.
hy wordt geleerd he is taught.

Plur.

Wy worden geleerd We are taught.
gylieden wordt geleerd ye are taught.
zy worden geleerd they are taught.

Note. If we use the Verb *Ik ben* instead *ik word*, it generally quite alters the significa tion; for to say *Hy is geleerd*, is as much, *he is a learned man*, or *he is a Schollar.*

Sing.

Ik ben geleerd I am learned *or* I am taug
gy bent geleerd thou art learned.
hy is geleerd he is learned.

Plur.

Wy zyn geleerd We are learned *or* taught
gylieden zyt geleerd ye are learned.
zy zyn geleerd they are learned.

The *Preter-Imperfect.*

Sing.

wierd geleerd I was taught, *or* became learned.
wierdt geleerd thou waſt taught.
wierdt geleerd he was taught.

Plur.

wierden geleerd We were taught.
den wierdt geleerd ye were taught.
wierden geleerd they were taught.

The *Preter-perfect.*

Sing.

en geleerd geweeſt I have been taught.
ent geleerd geweeſt thou haſt been taught.
geleerd geweeſt he hath been taught.

Plur.

zyn geleerd geweeſt We have been taught.
den zyt geleerd geweeſt ye have been taught.
yn geleerd geweeſt they have been taught.

The *Preter-pluperfect.*

Sing.

as geleerd geweeſt I had been taught.
vaart geleerd geweeſt thou hadſt been taught.

hy was geleerd geweeſt he had been taught

Plur.

Wy waaren geleerd geweeſt We had been taught.

gylieden waart geleerd geweeſt ye had been taught.

zy waaren geleerd geweeſt they had been taught.

The Future.

Sing.

Ik zal geleerd worden I ſhall be taught or become learned.

gy zult geleerd worden thou ſhalt be taught *or* become learned.

hy zal geleerd worden he ſhall be taught or become learned.

Plur.

Wy zullen geleerd worden We ſhall be taught *or* become learned.

gylieden zult geleerd worden ye ſhall be taught *or* become learned.

zy zullen geleerd worden they ſhall be taught *or* become learned.

The *Second Future.*

Ik zou geleerd worden I ſhould be taught, &c.

The IMPERATIVE MOOD.

Sing.

d geleerd Be taught *or* become learned.
hy geleerd worde Let him be taught *or* become learned.

Plur.

dt gylieden geleerd Be ye taught *or* become ye learned.
zy geleerd worden Let them be taught *or* become learned.

OPTATIVE or SUBJUNCTIVE MOOD.

Sing.

t ik geleerd worde That I be taught.
gy geleerd wordt that thou beest taught,
hy geleerd worde that he be taught.

Plur.

t wy geleerd worden That we be taught.
gylieden geleerd wordet that ye be taught.
zy geleerd worden that they be taught.

The *Preter-Imperfect.*

t ik geleerd wierde That I were taught, &c.

The *Preter-perfect.*

ien ik geleerd ben geweest If I have been taught *or* learned, &c.

The *Preter-pluperfect.*

Had ik geleerd geweest, or *zo ik geleerd gew[...]* *had*, If I had been taught *or* learned, &[...]

The *Future.*

Als ik geleerd zal worden When I shall [...] taught, &c.

The *Second Future.*

Indien ik geleerd zou worden If I should [...] taught *or* become learned, &c.

The *Third Future.*

Als ik geleerd zal geworden zyn When I [...] grown learned, &c.

The *Fourth Future.*

Indien ik geleerd zou geworden zyn If I sho[...] have been taught, &c.

The INFINITIVE MOOD.

Present. *Geleerd worden* to be taught, to be[...]come learned

Past. *Geleerd geworden* Become learned

Future. *Geleerd te zullen worden* To [...] taught hereafter.

Th[...]

The *Participles.*

esent. *Geleerd*, Taught, learned. *Geleerd wordende* Being taught.

ſt. *Geleerd geworden zynde* Having been taught *or* being become learned.

uture. *Zullende geleerd worden* Being to be taught *or* to become learned hereafter.

According to this *Conjugation* all other *rbs* may be conjugated; if it be but obſer-ed that the *Preter-Imperfect Tenſe* of ſeve-ll Verbs differs variouſly: for thô the ad-ng of the termination [*de*] to the *Preſent nſe* ſeems to be the moſt regular way of for-ing the *Preter-Imperfect*, as *Ik leer*, I learn teach, *Ik leerde* I learned *or* taught; yet a eat many *Verbs* form the *Preter-Imperfect* herwiſe, as will be ſhewn with examples. nd the *Preſent tenſe* is formed from the *In-itive* by omitting the termination *en* or *n*, *Hooren* to Hear, *Ik hoor* I hear; *Deelen* to vide, *Ik deel* I divide; *Gelooven* to believe, *geloof* I believe; *Leeven* to live, *Ik leef* ive; *Leezen* to read, *Ik lees* I read, *Bemin-n* to love, *Ik bemin* I love; *Klóppen* to knock, *klóp* I knock; *Vatten* to take, *ik vat* I take, *rrótten* to rot, *ik verrót* I rot; *Snyden* to cut, *ſnyd* or *ſny* I cut; *Doen* to do, *ik doe* I do; *aan* to go, *ik gaa* I go; *Staan* to ſtand, *ſtaa* I ſtand, &c.

I. The most Regular way of forming the *Preter-Imperfect Tense* is, as hath been said already, by adding *de* to the *Present Tense*, as

Ik adem I breath.
Ik ademde I breathed.
Geademd Breathed.
Ademen to Breath.
ik anker I anchor.
ik ankerde I anchored.
geankerd anchored.
ankeren to anchor.
ik baar I bear.
ik baarde I brought forth.
gebaard born.
baaren to bear, bring forth.
ik bouw I build.
ik bouwde I builded.
gebouwd builded.
bouwen to build.
ik cyfer I cipher.
ik cyferde I did cipher.
gecyferd ciphered.
cyferen to cipher.
ik daal I descend.
ik daalde I descended.
gedaald descended.
daalen to descend.

Ik *derf* I want.
ik derfde I wanted.
gederft wanted.
derven to want.
ik *dien* I serve.
ik diende I served.
gediend served.
dienen to serve.
ik *eer* I honour.
ik eerde I honoured.
geëerd honoured.
eeren to honour.
ik *eyndig* I finish.
ik eyndigde I finished.
geeyndigd finished.
eyndigen to finish.
ik *erf* I inherit.
ik erfde I inherited.
geërfd inherited.
erven to inherit.
ik *faameroof* I defame.
ik faameroofde I defamed.
gefaameroofd defamed.
faamrooven to defame.
ik *flikker* I glitter.
ik flikkerde I glittered.
geflikkerd glittered.
flikkeren to glitter.
ik *gier* I squeak.
ik gierde I squeaked.

Gegierd ſqueaked.
gieren to ſqueak.
Ik graauw I ſnarl.
ik graauwde I ſnarled.
gegraauwd ſnarled.
graauwen to ſnarl.
ik handel I deal.
ik handelde I dealed.
gehandeld dealed.
handelen to deal.
ik huur I hire.
ik huurde I hired.
gehuurd hired.
huuren to hire.
ik jammer I lament.
ik jammerde I lamented.
gejammerd lamented.
jammeren to lament.
ik kaauw I chew.
ik kaauwde I chewed.
gekaauwd chewed.
kaauwen to chew.
ik klaag I complain.
ik klaagde I complained.
geklaagd complained.
klaagen to complain.
Ik leef I live.
ik leefde I lived.
geleefd lived.
leeven to live.

Ik *louter* I refine.
ik louterde I refined.
gelouterd refined.
louteren to refine.
Ik *mazel* I have the meaſels.
ik mazelde I had the meaſels.
gemazeld had the meaſels.
mazelen to have the meaſels.
Ik *moedig* I encourage.
ik moedigde I encouraged.
gemoedigd encouraged.
moedigen to encourage.
Ik *nader* I approach.
ik naderde I approached.
genaderd approached.
naderen to approach.
Ik *niez* I ſneeze.
ik niesde I ſneezed.
geniesd ſneezed.
niezen to ſneeze.
Ik *oordeel* I judge.
ik oordeelde I judged.
geoordeeld judged.
oordeelen to judge.
Ik *órdineer* I order.
ik órdineerde I ordered.
geórdineerd ordered.
órdineeren to order.
Ik *pel* I peel.
ik pelde I peeled.

Gepeld peeled.
pellen to peel.
Ik plonder I plunder.
ik plonderde I plundered.
geplonderd plundered.
plonderen to plunder.
ik queel I make melody.
ik queelde I made melody.
gequeeld made melody.
queelen to make melody.
ik quyn I languiſh.
ik quynde I languiſhed.
gequynd languiſhed.
quynen to languiſh.
ik rammel I rattle.
ik rammelde I ıattled.
gerammeld rattled.
rammelen to rattle.
ik reken I count.
ik rekende I counted.
gerekend counted.
rekenen to count.
ik ſcheur I tear.
ik ſcheurde I tore.
geſcheurd torn.
ſcheuren to tear.
ik ſluymer I ſlumber.
ik ſluymerde I ſlumbered.
geſluymmerd ſlumbered.
ſluymeren to ſlumber.

Ik *tem* I tame.
ik temde I tamed.
getemd tamed.
temmen to tame.
Ik *tuymel* I tumble.
ik tuymelde I tumble.
getuymeld tumbled.
tuymelen to tumble.
Ik *vloei* I flow.
ik vloeide I flowed.
gevloeid flown.
vloeijen to flow.
Ik *vrees* I fear.
ik vreesde I feared.
gevreesd feared.
vreezen to fear.
Ik *waag* I venture.
ik waagde I ventured.
gewaagd ventured.
waagen to venture.
Ik *woon* I dwell.
ik woonde I dwelled.
gewoond dwel'd.
woonen to dwell.
Ik *yl* I hasten.
ik ylde I haitened.
geyld hastened.
ylen to hasten.
Ik *yver* I am zealous.
ik yverde I was zealous.

Geyverd been zealous.
yveren to be zealous.

ik zaai I ſow.
ik zaaide I ſowed.
gezaaid ſown.
zaaijen to ſow.

ik zegel I ſeal.
ik zegelde I ſealed.
gezegeld ſealed.
zégelen to ſeal.

To theſe may be added.

Ik jaag I hunt.
ik jaagde and *joeg* I hunted.
gejaagd hunted.
jaagen to hunt.

ik vraag I ask.
ik vraagde and *vroeg* I asked.
gevraagd asked.
vraagen to ask.

ik raad I counſel.
ik raadde and *ried* I counſeled.
geraaden counſeled.
raaden to counſel.

II. The next variation is when *te* is added to the *Preſent Tenſe*, as

Ik buk I ſtoop down.

Ik bukte I ſtooped.
gebukt ſtooped.
bukken to ſtoop.
doop I dip.
ik doopte I dipped.
gedoopt dipped.
doopen to dip.
druk I preſs.
ik drukte I preſſed.
gedrukt preſſed
drukken to preſs, print.
eyſch I demand.
ik eyſchte I demanded.
geeyſcht demanded.
eyſchen to demand.
fóp I jeer.
ik fópte I jeered.
gefópt jeered.
fóppen to jeer.
gis I gueſs.
ik giſte I gueſſed.
gegiſt gueſſed.
giſſen to gueſs.
hink I halt.
ik hinkte I halted.
gehinkt halted.
hinken to halt.
hoop I hope.
ik hoopte I hoped.
gehoopt hoped.

Hoo-

Hoopen to hope.

Het jeukt it itcheth.

het jeukte it did itch.

gejeukt itched.

jeuken to itch.

ik jók I jeſt.

ik jókte I jeſted.

gejókt jeſted.

jókken to jeſt.

ik kef I yelp.

ik kefte I yelped.

gekeft yelped.

keffen to yelp.

ik kap I chop.

ik kapte I chopped.

gekapt chopped.

kappen to chop.

ik leſch I quench.

ik leſchte I quenched.

geleſcht quenched.

leſſchen to quench.

ik merk I note.

ik merkte I noted.

gemerkt noted.

merken to note.

ik naak I approach.

ik naakte I approached.

genaakt approached.

naaken to approach.

ik oogſt I reap.

Ik oogste I reaped.
geoogst reaped.
oogsten to reap.
Ik pas I fit.
ik paste I fitted.
gepast fitted.
passen to fit.
Ik predik I preach.
ik predikte I preached.
gepredikt preached.
prediken to preach.
Ik queek I cherish.
ik queekte I cherished.
gequeekt cheerished.
queeken to cherish.
Ik quets I wound.
ik quetste I wounded.
gequetst wounded
quetsen to wound.
Ik raak I touch.
ik raakte I touched.
geraakt touched.
raaken to touch.
Ik schimp I scoff.
ik schimpte I scoffed.
geschimpt scoffed.
schimpen to scoff.
Ik tróts I defy.
ik trótste I defyed.
getrótst defied.

Trót-

Trótſen to defy.

Ik viſch I fiſh.

ik viſchte I fiſhed.

geviſcht fiſhed.

viſſchen to fiſh.

ik vloek I curſe.

ik vloekte I curſed.

gevloekt curſed.

vloeken to curſe.

ik wenſch I wiſh.

ik wenſchte I wiſhed.

gewenſcht wiſhed.

wenſchen to wiſh.

ik yk I aſſize.

ik ykte I aſſized.

geykt aſſized.

yken to aſſize.

ik zeep I ſope.

ik zeepte I ſoped.

gezeept ſoped.

zeepen to ſope.

ik zwik I ſway.

ik zwikte I ſwayed.

gezwikt ſwayed.

zwikken to ſway.

ik zwets I boaſt.

ik zwetſte I boaſted.

gezwetſt boaſted.

zwetſen to boaſt.

To These may be added.

Ik lach I laugh.
ik lachte and loeg I laughed.
gelacht and gelachgen laughed.
lachgen to laugh.
Ik tref I hit.
ik trefte and trof I hitted.
getreft and getroffen hitted.
treffen to hit.

III. The third variation is of Verbs that end in the Present Tense, in *d* or *t*, whose *Preter-Imperfect* is made either by doubling those letters, thus *dde* or *tt*, or by adding *ede* to the *Present Tense*, as

Ik antwoord I answer.
ik antwoordde or antwoordede I answered.
geantwoord answered.
Ik acht I esteem.
ik achtte or achttede I esteemed.
geacht esteemed.
Ik bloed I bleed.
ik bloedde or bloedede I bled.
gebloed bled.
Ik boet I make amends.
ik boette or boetede I made amends.
geboet, made amends, satisfied.

Ik

Ik dood I kill.
ik doodde or *doodede* I killed.
gedood killed.
ik fluyt I whiſtle.
ik fluytte or *fluytede* I whiſtled.
gefluyt whiſtled.
ik groet I ſalute.
ik groette or *groettede* I ſaluted.
gegroet ſaluted.
ik hoed I take heed.
ik hoedde or *hoedede* I took heed.
gehoed taken heed.
ik haat I hate.
ik haatte or *haatede* I hated.
gehaat hated.
ik jagt I make haſte.
ik jagtte or *jagtede* I made haſte.
gejagt made haſte.
ik kleed I cloth.
ik kleedde or *kleedede* I clothed.
gekleed clothed.
ik knót I cut off.
ik knótte or *knóttede* I did cut off.
geknót, cut off, maimed.
ik laad I load.
ik laadde or *laadede* I loaded.
gelaaden, loaden, laden.
ik luſt I luſt.
ik luſte or *luſtede* I luſted.
geluſt luſted.

Ik myd I avoid.
ik mydde or *mydede* I avoided.
gemyd avoided.
ik muyt I rebell.
ik muytte or *muytede* I rebelled.
gemuyt rebelled.
ik nood I invite.
ik noodde or *noodigde* I invited.
genood invited.
ik nat I make wet.
ik natte or *nattede* I made wet.
genat made wet.
ik pacht I farm.
ik pachtte or *pachtede* I farmed.
gepacht farmed.
ik quiſt I ſquander.
ik quiſtte or *quiſttede* I ſquandered.
gequiſt ſquandered.
ik red I retrieve.
ik redde or *reddede* I retrieved.
geréd retrieved.
ik ruſt I reſt.
ik ruſtte or *ruſttede* I reſted.
geruſt reſted.
ik ſmeed I forge.
ik ſmeedde or *ſmeedede* I forged.
geſmeed forged.
ik ſchat I priſe.
ik ſchatte or *ſchattede* I prized.
geſchat prized.

Ik

Ik trooſt I conſolate.
ik trooſtte or *trooſttede* I conſolated.
getrooſt conſolated.
ik uyt I utter.
ik uytte or *uytede* I uttered.
geuyt uttered.
ik voed I feed.
ik voedde or *voedede* I fed.
gevoed fed.
ik vaſt I faſt.
ik vaſtte or *vaſtede* I faſted.
gevaſt faſted.
ik wied I weed.
ik wiedde or *wiedede* I weeded.
gewied weeded.
ik wacht I wait.
ik wachtte or *wachtede* I waited.
gewacht waited.
ik zift I ſift.
ik ziftte or *ziftede* I ſifted.
gezift ſifted.
ik zucht I ſigh.
ik zuchtte or *zuchtede* I ſighed.
gezucht ſighed.
ik zweet I ſweat.
ik zweette or *zweetede* I ſweated.
gezweet ſweated.

IV. Th

V. The fourth variation is of Verbs where the *y* of the *Present Tense* is changed into *ee* to form the *Preter-Imperfect*, to which *ge* being prefixed and *en* added to the termination, the *Preter-Imperfect Participle* is made: Of this sort are.

byt I bite.
beet I did bite.
beeten bitten.
ten to bite.
yf I remain.
bleef I remained.
bleeven remained.
yven to remain.
dryf, I drive, float.
dreef I drove.
dreeven, driven, floated.
yven, to drive, float.
yd I slide.
gleed I did slide.
gleeden slidden.
yden to slide.
yp I catch.
greep I caught.
greepen caught.
ypen to catch.
yg I get.
kreeg I got.

Ge-

Gekreegen gotten.
krygen to get.
ik kryt I cry.
ik kreet I cried.
gekreeten cry'd.
kryten to cry.
ik kyk I look.
ik keek I looked.
gekeeken looked.
kyken to look.
ik kyf I chide.
ik keef I chided.
gekeeven chidden.
kyven to chide.
ik lyd I ſuffer.
ik leed I ſuffered.
geleeden ſuffered.
lyden to ſuffer.
ik nyg I incline.
ik neeg I inclined.
geneegen or *genygd* inclined.
nygen to incline, &c.
ik nyp I pinch.
ik neep I pinched.
geneepen pinched.
nypen to pinch.
ik prys I praiſe.
ik prees I praiſed.
gepreezen praiſed.
pryzen to praiſe.

uyt I acquit.
queet I acquitted.
equeeten acquitted.
uyten to acquit.
yd I ride.
reed I did ride.
ereeden ridden.
den to ride.
yg I lace.
reeg I laced.
reegen laced.
ygen to lace.
ys I riſe.
rees I roſe.
reezen riſen.
yzen to riſe.
yt I tear.
reet I tore.
reeten torn.
ten to tear.
bryf I write.
ſchreef I wrote.
ſchreeven written.
bryven to write.
byn I ſhine.
ſcheen I did ſhine.
ſcheenen ſhined.
bynen to ſhine.
yt I wear off.
ſleet I wore off.

Gesleeten worn off.
slyten to wear off.
Ik smyt I fling.
ik smeet I flung.
gesmeeten flung.
smyten to fling.
ik stryd I fight.
ik streed I fought.
gestreeden fought.
stryden to fight.
ik styg I mount up.
ik steeg I mounted up.
gesteegen mounted up.
stygen to mount up.
ik vryf I rub.
ik vreef I rubbed.
gevreeven rubbed.
vryven to rub.
ik wyk I retreat.
ik week I retreated.
geweeken retreated.
wyken to retreat.
ik wys I shew.
ik wees I shewed.
geweezen shewed.
wyzen to shew.
ik wyt I impute.
ik weet I imputed.
geweeten imputed.
wyten to impute.

zwym I ſwoon.
k zweem I ſwooned.
ut the Preter-perfect is
ezwymd ſwooned.

From theſe are excepted.

yg I pant.
k hygde I panted.
ehygd panted.
ygen to pant.
ys I hoiſe.
k hyſte I hoiſed.
ehyſt hoiſed.
yſſen to hoiſe.
ryſch I cry.
k kryſchte I cry'd.
ekryſcht cried.
ryſchen to cry.
ryg I war.
k krygde I warred.
ekrygd warred.
rygen to war.
yn I line.
k lynde I lined.
elynd lined.
nen to line, rule.
ym I glue.
k lymde I glued.
elymd glued.
ymen to glue.

Ik myd I avoid.
ik mydde I avoided.
gemyd avoided.
myden to avoid.
ik myn I mine.
ik mynde I mined.
gemynd mined.
mynen to mine.
ik pyp I pipe.
ik pypte I piped.
gepypt piped.
pypen to pipe.
ik rym I rime.
ik rymde I rimed.
gerymd rimed.
rymen to rime.
ik twyn I twine.
ik twynde I twined.
getwynd twined.
twynen to twine.
ik vyl I file.
ik vylde I filed.
gevyld filed.
vylen to file.

V. The fifth variation is when *uy* of the *Present Tense* is changed into *oo* in the *Preter-Imperfect*, as

Ik buyg I bow.
ik boog I bowed.

eboogen bowed.
uygen to bow.
druyp I drop.
k droop I dropped.
edroopen dropped.
ruypen to drop, drip.
uyk I dive.
k dook I dived.
edooken dived.
uyken to dive, ſtoop.
kruyp I creep.
k kroop I crept.
ekroopen crept.
ruypen to creep.
uyk I ſhut.
k look I did ſhut.
elooken ſhut.
yken to ſhut.
uyk I ſmell.
k rook I ſmelt.
erooken ſmelt.
uyken to ſmell.
ſchuyf I draw *or* puſh.
k ſchoof I drew *or* puſhed.
eſchooven drawn *or* puſhed.
chuyven to draw, puſh.
nuyt I ſnuff.
k ſnoot I ſnuffed.
eſnooten ſnuffed.
nuyten to ſnuff *or* blow the noſe.

Ik ſluyt I lock.
ik ſloot I locked.
geſlooten locked.
ſluyten to lock, ſhut.
ik ſtuyf I beduſt.
ik ſtoof I beduſted.
geſtooven beduſted.
ſtuyven to beduſt.
ik zuyg I ſuck.
ik zoog I ſucked.
gezoogen ſucked.
zuygen to ſuck.
ik zuyp I tiple.
ik zoop I tipled.
gezoopen tipled.
zuypen to tiple.

From theſe are excepted.

Ik buyl I bolt.
ik buylde I bolted.
gebuyld bolted.
buylen to bolt.
ik huys I houze.
ik huysde I houzed.
gehuysd houzed.
huyzen to houze.
ik huyl I howl.
ik huylde I howled.
gehuyld howled.
huylen to howl.

kuyp I coop.
k kuypte I cooped.
ekuypt cooped.
uypen to coop.
ruyl I fret.
k pruylde I fretted.
epruyld fretted.
ruylen to fret, grumble.
puylt it ſwells.
et puylde it did ſwell.
epuyld ſwelled.
uylen to ſwell.
uyl I change.
k ruylde I changed.
eruyld changed.
uylen to change.
uym I make room.
k ruymde I made room.
eruymd made room.
uymen to make room.
ruyſcht it purls.
et ruyſchte it purled.
eruyſcht purled.
uyſchen to purl.
puyt I ſpout.
k ſpuytte I ſpouted.
eſpuyt ſpouted.
puyten to ſpout.
tuyt I bounce *or* ſtop.
k ſtuytte I bounced.

Geſtuyt bounced.
ſtuyten to bounce, ſtop.
ik ſuys I buzz.
ik ſuysde I buzzed.
geſuysd buzzed.
ſuyzen to buzz.
ik wuyf I waft.
ik wuyfde I wafted.
gewuyfd wafted.
wuyven to waft.

Note. Kluyven to pick a bone, and *ſchu-len* to ſhelter, have *kluyfde* or *kloof*, a[nd] *gekluyfd* or *gekloven*: and *ſchuylde* or *ſcho[ol]* and *geſchuyld* or *geſchoolen*.

VI. The ſixth variation is of *Verbs* tha[t] change *in* into *on*, as

Ik bind I bind.
ik bond I bound.
gebonden bound.
binden to bind.
ik blink I ſhine.
ik blonk I did ſhine.
geblonken ſhined.
blinken to ſhine.
ik ding I cheapen.
ik dong I cheapened.
gedongen cheapened.
dingen to cheapen.

drink I drink.
ik dronk I drunk.
gedronken drunk.
drinken to drink.
dwing I force.
ik dwong I forced.
gedwongen forced.
dwingen to force.
klink I ſound.
ik klonk I ſounded.
geklonken ſounded.
klinken to ſound.
ſpin I ſpin.
ik ſpon I ſpun.
geſponnen ſpun.
ſpinnen to ſpin.
ſpring I leap.
ik ſprong I lept.
geſprongen lept.
ſpringen to leap.
ſtink I ſtink.
ik ſtonk I ſtunk.
geſtonken ſtunk.
ſtinken to ſtink.
vind I find.
ik vond I found.
gevonden found.
vinden to find.
win I gain.
ik won I gained.

Gewonnen gained.
winnen to gain.
Ik wind I wind.
ik wond I wound.
gewonden wound.
winden to wind.
ik wring I wring.
ik wrong I wrung.
gewrongen wrung.
wringen to wring.
ik zing I ſing.
ik zong I ſung.
gezongen ſung.
zingen to ſing.
ik zink I ſink.
ik zonk I ſunk.
gezonken ſunk.
zinken to ſink.

To theſe may be added.

Ik glim I glow.
ik glom I glowed.
geglommen glowed.
glimmen to glow, *or* pule.
ik klim I climb.
ik klom I climbed.
geklommen to climb.
klimmen to climb.
ik krimp I ſhrink.
ik kromp I ſhrunk.

Gekrompen ſhrunk.
krimpen to ſhrink.

VII. The ſeventh variation is when *ie* is changed into *oo*, as

bedrieg I cheat.
ik bedroog I cheated.
bedroogen cheated.
bedriegen to cheat.
geniet I enjoy.
ik genoot I enjoyed.
genooten enjoyed.
genieten to enjoy.
giet I pour.
ik goot I poured.
gegooten poured.
gieten to pour.
kies I chuſe.
ik koos I choſe.
gekoozen choſen.
kiezen to chuſe.
lieg I lie.
ik loog I lyed.
geloogen lyed.
liegen to lie.
ſchiet I ſhoot.
ik ſchoot I ſhot.
geſchooten ſhot.
ſchieten to ſhoot.
vlied I fly.

Ik vlood I fled.
gevlooden fled.
vlieden to fly.
Ik vlieg I flie.
ik vloog I flew.
gevloogen flown.
vliegen to flie.
het vrieſt it freezeth.
het vroor it froze.
gevrooren frozen.
vriezen to freeze.
ik verlies I looſe.
ik verloor I loſt.
verlooren loſt.
verliezen to looſe.
ikbied I bid *or* proffer.
ik bood I bad.
gebooden bidden.
bieden, to bid, proffer.
ik zied I boil.
ik zood I boiled.
gezooden boiled.
zieden to boil.

From theſe are excepted.

Ik nies I ſneeze.
ik niesde I ſneezed.
geniesd ſneezed.
niezen to ſneeze.

wieg I rock.
ik wiegde I rocked.
gewiegd rocked.
wiegen to rock.

VIII. The eighth variation is when *ee* is changed into *a*, the Participle being Irregular, as

breek I break.
ik brak I broke.
gebrooken broken.
breeken to break.
beveel I command.
ik beval I commanded.
bevoolen commanded.
beveelen to command.
eet I eat.
ik at I did eat.
gegeeten eaten.
eeten to eat.
geef I give.
ik gaf I gave.
gegeeven given.
geeven to give.
genees I heal.
ik genas I healed.
geneezen healed.
geneezen to heal.
lees I read.
ik las I did read.

Geleezen read.
leezen to read.
Ik meet I meaſure.
ik mat I meaſured.
gemeeten meaſured.
meeten to meaſure.
ik neem I take.
ik nam I took.
genoomen taken.
neemen to take.
ik ſpreek I ſpeak.
ik ſprak I ſpoke.
geſprooken ſpoken.
ſpreeken to ſpeak.
ik ſteek I ſtick *or* ſtab.
ik ſtak I ſtuck.
geſtooken ſtuck.
ſteeken to ſtick *or* ſtab.
ik ſteel I ſteal.
ik ſtal I ſtole.
geſtolen ſtoln.
ſteelen to ſteal.
ik treed I tread.
ik trad I trode.
getreeden trodden.
treeden to tread.
ik vergeet I forget.
ik vergat I forgot.
vergeeten forgotten.
vergeeten to forget.

vreet I devour.
k vrat I devoured.
evreeten devoured.
vreeten to devour.

From theſe are excepted.

beef I tremble.
ik beefde I trembled.
gebeefd trembled.
beeven to tremble.
deel I divide.
ik deelde I divided.
gedeeld divided.
deelen to divide.
eer I honour.
ik eerde I honoured.
geëërd honoured.
eeren to honour.
kleed I cloth.
ik kleedde I clothed.
gekleed clothed.
kleeden to cloth.
leef I live.
ik leefde I lived.
geleefd lived.
leeven to live.
leer I learn.
ik leerde I learned.
geleerd learned.
leeren to learn.

Ik *queel* I ſing *or* make melody.
ik queelde I ſung.
gequeeld ſung.
queelen to ſing *or* make melody.
ik ſneef I am kill'd.
hy ſneefde he was killed.
geſneefd killed.
ſneeven to be killed.
ik ſmeer I ſmear.
ik ſmeerde I ſmeared.
geſmeerd ſmeered.
ſmeeren to ſmear.
ik ſtreef I ſtrive *or* endeavour.
ik ſtreefde I ſtrove.
geſtreefd ſtriven.
ſtreeven to ſtrive.
ik veeg I ſweep.
ik veegde I ſwept.
geveegd ſwept.
veegen to ſweep.
ik vrees I fear.
ik vreesde I feared.
gevreesd feared.
vreezen to fear.
ik weef I weave.
ik weefde I wove.
geweeven woven.
weeven to weave.
ik zweet I ſweat.
ik zweette I ſweated.

gezweet ſweated.
zweeten to ſweat.

By theſe eight variations and their ſeverall exceptions it appears ſufficiently how abſurd it is, to limit the Dutch to *four Conjugations* according to the Latin, as ſome have endeavoured to do: for if one does but know how to Conjugate one *Verb*, he may Conjugate them all, if once he has learned their *Preter-Imperfect tenſe* and the *Preter-perfect Participle*: and therefore I have gathered a great many of them, thereby to facilitate the method of learning. In the mean while the learner may obſerve that the Syllable [*ge*] is the general ſigne of the *Preter-perfect Participle*: yet the *Verbs* beginning with *be*, *ge* and *ver* are excepted from this rule, as *Beminnen* to Love, *bemind* loved; *Begeeren* to deſire, *begeerd* deſired; *Bezoeken* to viſit, *bezocht* viſited. *Gebruyken* to uſe, *gebruykt* uſed; *Gelooven* to believe, *geloofd* believed; *Geſchieden* to happen, *geſchied* happened. *Verachten* to deſpiſe, *veracht* deſpiſed: *Verſlinden* to devour, *verſlonden* devoured; *Verteeren* to conſume, *verteerd* conſumed.

In compounded words this Syllable *ge* is placed after the *Prepoſition*, as *Aanwyzen* to ſhew, *aangeweezen* ſhewed; *Afbreeken*

to

to break off *afgebrooken* broken off; *Do*
breeken to break through, *doorgebrooken* bro-
ken through; *Ingaan* to enter, *ingegaan* en-
tered; *Mededeelen* to communicate, *me*-
gedeeld communicated; *Neerſlaan* to ſtrik
down, *neergeſlagen* ſtruck down; *Naaſpeu*-
ren to trace, *naageſpeurd* traced; *Omkeer*
to overturn, *omgekeerd* overturned; *Opho*-
den to ceaſe, *opgehouden* ceaſed; *Overzett*
to tranſlate, *overgezét* tranſlated; *Toeſchr*-
ven to aſcribe, *toegeſchreeven* aſcribed; *Uy*-
werpen to caſt out, *uytgeworpen* caſt out; *Voo*-
ſtellen to propound, *voorgeſteld* propounded
Voortbrengen to produce, *voortgebragt* pro-
duced; *Wederkomen* to come again, *weder*-
gekomen come again; *t'Zamenſtellen* to com-
poſe, *t'zamengeſteld* compoſed.

Yet there are a great many compound
Verbs that quite reject this *Ge*, as *Doorgro*-
den to penetrate, *doorgrond* penetrated
Doorſchieten to ſhoot throw, *doorſchoote*
ſhot thorow; for *doorgeſchooten* is partitione
with wainſcot. *Erbarmen* to pity, *erbarm*
pityed, *herſtellen* to reſtore, *herſteld* reſto-
red; *Omringen* to ſurround, *omringd* ſur-
rounded; *Ondervinden* to experience, *on*-
dervonden experienced; *Onderwerpen* t
ſubject, *onderworpen* ſubject, obnoxious
Ontkennen to deny, *ontkend* denied; *Ont*-
hoofden to behead, *onthoofd* beheaded; *Vo*
ha

[volhar]den to persevere, *volhard* persevered; *[vol]brengen* to perform, *volbragt* perfor[me]d; *Wederleggen* to reply, *wederlegd* re[pli]ed.

[T]here are also several compounded Verbs [wh]ose *Preter-perfect Participle* and *Infini[tiv]e* are both alike, as *Doorloopen* to run [tho]row *and* ran thorow, *doorstooten* to pier[ce t]horow *and* pierced thorow, *geneezen* to [hea]l *and* healed, *herroepen* to recall *and* re[call]ed, *onthouden* to remember *and* remem[bere]d, *ontkomen* to escape *and* escaped, *ont[loop]en* to outrun *and* outran, *ontslaapen* to [dec]ease *and* deceased, *verlaaten* to abandon [and] abandoned, &c.

[I]t must be observed also that the *Preposi[tion]s* of compounded Verbs are very often [sep]arated from them, except in the *Infini[tiv]e* and *Subjunctive Mood*; but in the *Indi[cat]ive Mood* it is very frequent, as *Wy gin[gen] t'zamen*, We went together; *Wy qua[men] aan t'huys*, we came to the house; *Hy [gin]k van den Heere af*, he departed from [the] Lord; *Ik wys veele zaaken aan, die [and]ere voorby gegaan hebben*, I shew many [thi]ngs that others have past by. But if these [phr]ases be changed into the *Optative* or *Sub[jun]ctive Mood*, there is no separation, as *Ik [wen]schte dat wy t'zaamengingen*; I wished [we] went together; *'t Was laat eer wy daar*

aan

aanquaamen, it was late before we c[ame] thither; *Hy ontkende dat hy daar van [...] week*, he denied that he departed from [...] *'t Is een zwaarder werk dan veele denken, [...] ik alles omſtandiglyk dus aanwyze*, It is [a] harder task than many think, to ſhew every thing ſo circumſtantially.

Examples of certain *Verbs* that are *Irregul[ar]* not falling under the foregoing rules.

Ik bak I bake.
ik bakte I baked.
gebakken (and not *gebakt*) baked.
bakken to bake.
ik blaas I blow.
ik blies I blew.
geblaazen blown.
blaazen to blow.
ik bederf I ſpoil.
ik bedurf I ſpoiled.
bedurven ſpoiled.
bederven to ſpoil.
ik bid I pray.
ik bad I prayed.
gebeden prayed.
bidden to pray.
ik braad I roſt.
ik bried or *braadde* I roſted.
gebraaden roſted.

Br[...]

Braaden to roſt.
reng I bring.
k bragt or *brógt* I brought.
ebragt brought.
rengen to bring.
enk I think.
k dacht I thought.
edacht thought.
enken to think.
oe I do.
k deed I did.
edaan done.
oen to do.
raag I carry.
k droeg I carried.
edraagen carry'd.
raagen to carry.
aa I go.
k ging I went.
egaan gone.
aan to go.
ang I hang.
k hing I hung.
ehangen hung *and* hang'd.
angen to hang.
eb I have.
k had I had.
ehad had.
ebben to have.
elp I help.

Ik

Ik hielp or *hulp* I helped.
gehulpen helped.
helpen to help.
Ik hou I hold.
ik hield I held.
gehouden held.
houden to hold.
ik houw I chop.
ik hieuw I chopt.
gehouwen chopt.
houwen to chop.
ik jaag I hunt.
ik joeg I hunted.
gejaagd hunted.
jaagen to hunt.
ik kan I can.
ik kon I could.
gekonnen could.
konnen to be able.
ik kom I come.
ik quam I came.
gekomen come.
komen to come.
ik koop I buy.
ik kóft or *kógt* I bought.
gekóft bought.
koopen to buy.
ik laat I leave.
ik liet I left.
gelaaten left.

Laaten, to leave, let.
ach I laugh.
loeg or *lachte* I laughed.
lachgen laughed.
chgen to laugh.
I lye.
lag I lay.
legen lain.
ggen to lay.
I lay.
leyd I laid.
legd or *geleyd* laid.
gen to lay.
p I run.
liep I ran.
loopen run.
pen to run.
g I may.
mogt I might.
moogen been permitted.
ogen to be permitted.
lk I milk.
molk I milked.
molken milked.
lken to milk.
et I muſt, I ought.
moſt I was forced.
moeten been forced.
eten to be forced.
d I counſel.

Ik ried or *raadde* I counſeled.
geraaden counſeled.
raaden to counſell.
Ik roep I call.
ik riep I called.
geroepen called.
roepen to call.
ik ſcheer I ſhave.
ik ſchoor I ſhaved.
geſchooren ſhaved.
ſcheeren to ſhave, ſhear.
ik ſchep I create.
ik ſchiep I created.
geſchapen created.
ſcheppen to create.

Note. When *ſcheppen* ſignifies to *draw* *ſcoop*, than it hath *ſchepte* and *geſchept.*

Ik ſcheld I ſcold.
ik ſchold I did ſcold.
geſcholden ſcolded.
ſchelden to ſcold.
ik ſlaa I beat.
ik ſloeg I did beat.
geſlagen beaten.
ſlaan to beat.
ik ſlaap I ſleep.
ik ſliep I ſlept.
geſlaapen ſlept.

Sl

laapen to ſleep.
ſmelt I melt.
k ſmolt I melted.
eſmolten molten.
ſmelten to melt.
ſtaa I ſtand.
k ſtond I ſtood.
eſtaan ſtood.
taan to ſtand.
terf I die.
k ſtierf or *ſturf* I died.
eſturven or *geſtorven* died.
ſterven to die.
ſtoot I puſh.
k ſtiet I puſhed.
eſtooten puſhed.
ſtooten to puſh.
trek I draw.
k trok I drew.
getrokken drawn.
trekken to draw.
vaar I am conveighed.
k voer I was conveighed.
gevaaren been conveighed.
vaaren to be conveighed, to fare.
val I fall.
ik vel I fell.
gevallen faln.
vallen to fall.

Ik vang I catch.
ik ving I caught.
gevangen caught.
vangen to catch.
ik vecht I fight.
ik vocht I fought.
gevochten fought.
vechten to fight.
ik verlaat I abandon.
ik verliet I abandoned.
verlaaten abandoned.
verlaaten to abandon.
ik vlecht I twiſt.
ik vlocht I twiſted.
gevlochten twiſted.
vlechten to twiſt.
ik vraag I ask.
ik vroeg I asked.
gevraagd asked.
vraagen to ask.
ik was I grow.
ik wies I grew.
gewaſſen grown.
waſſen to grow.
ik waſch I waſh.
ik wieſch or *waſchte* I waſhed.
gewaſſchen waſhed.
waſſchen, to waſh.
ik weet I know.
ik wiſt I knew.

Geweeten known.
weeten to know.
weeg I weigh.
ik woog I weighed.
gewoogen weighed.
weegen to weigh.
werf I levy.
ik wierf or *wurf* I levied.
geworven levied
werven to levy, to list soldiers.
werk I work.
ik wrócht or *werkte* I wrought.
gewrócht or *gewerkt* wrought.
werken to work.
werp I throw.
ik wierp I threw.
geworpen thrown.
werpen to throw.
word I become.
ik wierd I became.
geworden become.
worden to become.
wreek I revenge.
ik wreekte I revenged.
gewrooken revenged.
wreeken to revenge.
zeg I say.
ik zeide I said.
gezegd or *gezeid* said.

Zeggen to ſay.
Ik zend I ſend.
ik zond I did ſend.
gezonden ſent.
zenden to ſend.
ik zie I ſee.
ik zag I ſaw.
gezien ſeen.
zien to ſee.
ik zit I ſit.
ik zat I ſate.
gezeeten ſate.
zitten to ſit.
ik zoek I ſeek.
ik zócht I ſought.
gezócht ſought.
zoeken to ſeek.
ik zweer I ſwear.
ik zwoor I ſwore.
gezwooren ſworn.
zweeren to ſwear.
ik zwel I ſwell.
ik zwol I did ſwell.
gezwollen ſwoln.
zwellen to ſwell.
ik zwelg I ſwallow.
ik zwolg I ſwallowed.
gezwolgen ſwallowed.
zwelgen to ſwallow.

Some of theſe *Irregular Verbs* might be ...ought under one head, as *Bid*, *zit*. *Blaas*, ...t, *ſlaap*. *Braad*, *raad*. *Bederf*, *ſterf*, ...f, *werp*. *Draag*, *vaar*, *vraag*. *Hang*, ...g. *Loop*, *ſtoot*. *Melk*, *ſcheld*, *ſmelt*, ...ht, *zend*, *zwell*, *zwelg*. and *Scheer*, ...g.

Impersonal Verbs.

Are only conjugated in the third per... , and are known by the ſetting the Par...e *het* before them: ſome being *Acti*... , as

Het regent It rains.
het regende it did rain.
het heeft geregend it has rained.
het had geregend it had rained.
het zal régenen it ſhall rain.
laat het regenen let it rain.
Het behoort It ought.
het ſchynt it ſeems.
het blykt it appears.
het vrieſt it freezeth.
het waait it bloweth.
het dondert it thunders.

And ſome being *Paſſive*, as

Het berouwt my I repent of it.
het walgt my it lotheth me.
het ſpyt my I am ſorry for it.
het verdriet my It irketh me.
het jammert my it grieveth me.
het luſt my, it delights me, I have a mind
I like it.

Severall *Perſonal Verbs* are alſo chang[ed]
into *Imperſonals* by ſetting the Particle *m[en]*
before the third perſon, as

Men zegt, It it ſaid, men ſay, it is r[e]ported.
men hoort, one hears, we hear.
men kon 't niet zien, one could n[ot]
ſee it.
men zeid dat men 't niet wiſt, they ſaid th[at]
they did not know it.
mag men 't wel weeten? may it be know[n]
may we know it?
men behoeft 'er geen geloof aan te ſlaan, the[re]
is no credit to be given to it.

Of PARTICIPLES.

Participles participate of *Verbs*, and are [...]ed and declined as *Nouns adjectives*, [b]eing diſtinguiſhed into *Preſent* and *Paſt*, [th]e former being *Active* and the latter *Paſ-[ſi]ve*; as *Slaande* Beating, *geſlagen* beaten. [Bu]t the *Active* is onely declinable and alſo [di]ſtinguiſhed into *Genders* as the Adjecti-[ve]s, as

Sing.

[N]om. *De werkende man* The working man.
[G]en. *des werkenden mans* of the working man.
[D]at. *den werkenden man* to the working man.
[A]cc. *den werkenden man* the working man.
[V]oc. O *werkende man* O working man.
[A]bl. *van den werkenden man* from the working man.

The *Plural* hath *Werkende* in all the [c]aſes.

Sing.

Nom. *De naaijende vrouw* The ſowin
woman.
Gen. *der naaïjende vrouwe* of the ſowin
woman
Dat. *aan de naaijende vrouwe* to the ſow
ing woman.
Acc. *de naaiende vrouw* the ſowing wo
man.
Voc. O *naaijende vrouw* O ſowing wo
man.
Abl. *van de naaijende vrouw* from th
ſowing woman.

Note. The *Feminine Participles* are withou
variation, both in the *Singular* and in th
Plural number.

Sing.

Nom. *Het verwoeſtend vòlk* The deſtroyin
people.
Gen. *des verwoeſtenden vòlks* of the de
troying people.
Dat. *den verwoeſtende vòlke* or *aan h*
verwoeſtend vòlk to the deſtroyin
people.

Acc.

c. *het verwoeſtend vôlk* the deſtroying people.

c. O *verwoeſtend vôlk* O deſtroying people.

l. *van het verwoeſtend vólk* from the deſtroying people.

The *Plural* hath *verwoeſtende vôlken* or *lkeren* through out all the Caſes.

But here it muſt be obſerved as in the *jectives*, that if the Particle *een* precds, the final *e* of the Participle is ſomnes cut off, for thô we ſay *De werkenman* the working man; yet we ſay *een rkend man*, but never *een werkend vrouw* working woman. So in the Neuter we always *een vliegend vogeltje* a flying le bird, and yet ſeverall times when *het* eceeds, an *e* is added, as *het vliegende geltje.*

Sing.

om. *Een bemind man* or *de beminde man* a *or* the beloved man.

en. *eens* or *des beminden mans* of the beloved man.

t. *aan dén beminden man* to the beloved man.

Acc. *den beminden man* the beloved man.
Voc. O *beminde man* O beloved man.
Abl. *van den beminden man* from the beloved man.

The *Plural* hath *beminde* in all Cases.

Sing.

Nom. *Het gedrukt boek* The printed book.
Gen. *des gedrukten boeks* of the printed book.
Dat. *aan 't gedrukt boek* to the printed book.
Acc. *het gedrukte boek* the printed book.
Voc. *ô gedrukt boek*, o printed book.
Abl. *vau het gedrukte boek* from the printed book.

Plur.

Gedrukte in all Cases.

Of ADVERBS.

An *Adverb* is a part of speech not capable of Declension, used to declare the quality or circumstance of any action: but there being sundry sorts, they may be reduced

ced to ſeveral heads; as ſome (nay the eateſt part) of *quality*; as *Wel* Well, *elyk* poorly, *geleerdelyk* learnedly, *ge-klyk* eaſily, *gewilliglyk* willingly, *haas-k* haſtily, *wyslyk* wiſely, *naerſtiglyk* igently.

Affirming, as *Ja* Yes, *inderdaad* in-d, *immers* truly, nay, *waarlyk* verily, *er*, *voorzeker* ſurely, *zekerlyk* cer-ly.

Denying, as *Neen* No, *niet* not, *geenſins* wiſe.

Of time; as *Heden* to day, *giſteren* jeſter-, *eergiſteren* the day before yeſterday, *gen* to morrow, *overmórgen* the day r to morrow, *ſomtyds* ſometimes, *nu* w, *toen* then, *ſtraks* preſently, *opſtaan-voet* immediately, *ooit* ever, *nooit* never, *ſt* ſoon; *vroeg* early, *onlangs* of late, *den* ſeldom, *dikwils*, *vaak*, often, *eer-* formerly, *tót dat* untill.

Of place, as *Waar* Where, *werwaards* ither, *hier* here, *herwaards* hither, *der-ards* thither, *waarvandaan* whence, *rvandaan* thence, *naby* nigh, *binnen*

 within

within, *buyten* without, *voor* before, *a*-
ter behind.

Of *Compariſon*, as *Zo*, *alzo* ſo, *desg*-
lyks likewiſe, *eerder*, *liever* rather, *da*
als than, *meer* more, *min* leſs, *achtervo*-
gende, *naar* according, *verſchydentlyk* di-
ferently.

Of *Number*, *Eenmaal* Once, *tweema*-
twice, *driemaal* thrice, *viermaal* fourtime
ten eerſten firſt, *ten tweeden* ſecondly, *t*-
derden thirdly.

Of *quantity*, as *Veel* Many, much, *we*-
nig few, little, *genoeg* enough, *ſchaa*
ſcarſe.

And ſeveral more, whereof neverthel-
the greateſt part may be reduced to tho
of quality.

Some Adverbs admit alſo degrees
Compariſon; as *Vroeg*, *vroeger*, *vroegſ*
Early, earlier, earlieſt; *weynig*, *weynige*
weynigſt, few, fewer, feweſt.

Of CONJUNCTIONS.

A *Coujunction* is a part of ſpeech couling words and ſentences together, yet hey are of divers ſorts.

Some are abſolutely *Copulative*, as *En*, *nde* And, *óf*, *ófte* or, *ook* alſo, *desgelyks* ikewiſe, *beneffens* beſides, *daarenboven* moreover.

Some are *Disjunctive*, as *Nóchte*, Neither, nor; *'t zy* either, *anders* otherwiſe.

Cauſals, as *Want* For, *vermids*, *omdat*, ecauſe, *derhalven*, *daarom* therefore, *pdat* that, that ſo, *nademaal* ſince, whereas, *voorzoveel* foraſmuch.

Adverſatives, as *Maar* But, *hoewel*, *ſchoon*, thô, although, *nóchtans* yet, *echter* however, *daarentegen*, on the contrary, on he other hand, *niettemin* nevertheleſs, *onaangezien* notwithſtanding.

Exceptives, as *Uytgenomen* Except, *behalven*

halven besides, *dies niettegenſt aande* notwithſtanding that.

Of PREPOSITIONS.

A *Prepoſition* is a part of ſpeech which is ſet before other words, as

Aan To.
Achter, Behind, after.
By By.
Beneden Below.
Binnen Within.
Booven Above.
Buyten Without.
Dicht by Hard by.
Door, Through, by.
In, In, into.
Natoe Towards.
Met With.
Om About.
Onder, Under, among.
Op, Up, upon.
Ontrent, About, thereabout.
Rondom Round about.
Te, To, at.
Tegen Againſt.

Te,

gen over over against.
t, To, at.
sschen, Between, betwixt.
an From.
oor Before.
onder Without.

To these might be added *Ten* and *ter*, whose use and signification will be found in the *Syntaxis*.

Of INTERJECTIONS.

An *Interjection* is a part of speech suddenly as it were cast between the sentence, to express the motion or passion of the mind, as

Oo, O *my* Ah me, *ach* oh, *helaas*, *eylaas* alas, *wee* wo, *is 't mogelyk* is it possible, *foei* fy, *stil*, *st*, hush, whist.

Of

Of the SYNTAXIS.

IT would indeed be to little purpoſe t multiply Rules of *Conſtruction* acco ding to the *Latin-Grammar*, becauſe th ſame manner of expreſſion that is uſu with the Dutch, often prevails among th Engliſh; and the difference of Diale may eaſier be perceived by obſervation i reading, than by troubling ones ſelf wi the learning of Rules. Yet in ſeveral Phr ſes there is a conſiderable difference, o which ſome examples being ſet down i my *Engliſh Grammar* under the head o WOORDSCHIKKING, the learner o Dutch is alſo referred thereunto, becau that part of the *Grammar* is but very brief to be touched here.

In NOUNS the *Genitive Caſe* is uſe in theſe expreſſions *Een teug biers* a Draugh of beer, *hy is ſlinks* he is lefthanded, *i ging myns weegs* I went my way, *een 's weeks* once a week, *tweemaal 's daags* twice a day, *driemaal 's jaars* thrice a year *'s daags* in the day time, *'s nachts* in th night time, *'s morgens* in the morning, *'s*

vonds

ds, at night, in the evening, *goeds* *ds* of good cheer, *goed kinds* loving to ldren, *bloots voets* bare-footed, *bloots* *fds* bare-headed, *veel goeds* much good, *nig gelds* little mony, *vol waters* full water, *myns niet waardig* not worthy me, *onzer indachtig* mindful of us, *s bedunkens* according to my judge-nt.

The *Dative Caſe* is uſed in theſe phra- *Zynen vader gelyk* like unto his father, *volke voordraagen* to propound unto people, *der wereld geſturven* dead unto world, *allen gemeen* common to all, *vuure gedoemd* condemned to be burnt, *eeuwigen leeven overgevoerd* tranſlated life eternal, *ten grave gaan* to go to grave.

The *Accuſative*, being onely formed by Particle, is uſed thus; *Gelukkig is het lk 't welk den Heere verkieſt*, Happy is people that chuſeth the Lord: And if ead of the Particle *den* ſtood *de*, the ce would be quite altered: for then it ſt be Engliſhed, *Happy is the people om the Lord chuſeth.* Likewiſe, *Za- is hy die den Heere bemint*, Bleſſed is he

he that loves the Lord, and *Zalig i*
dien de Heere bemint, Bleſſed is he wh
the Lord loveth.

The *Numbers* in Dutch are Declin
into the *Accuſative* or *Ablative Caſe*,
In tween, *drien*, *vieren*, *vyven*, *zeſ*
zevenen, *achten*, *negenen*, *tienen*, *elf*
twaalven, *enz. deelen.* To divide into t
three, four, five, ſix, ſeven, eight,
ne, ten, eleven, twelve, &c. *Hy quam*
zyn vieren, He came with three more b
ſides himſelf; *zy waaren met hun zeſ*
they were ſix of em.

The *Ablative* is uſed ſomtimes with t
Prepoſitions Ten or *ter*, as *Ik zag hem t*
hove, I ſaw him at the court, *ten tyd*
the time, *daar ter ſtede* in that town,
goeder uure in a good hour.

This manner of ſpeaking ſeems alſo t
be in the *Ablative Caſe*, *Behoorlyker wy*
in a due form, *Onverrichter zaake* the thin
remaining undone.

When ADJECTIVES are uſed Sub
ſtantively they become *Indeclinable*: fo
thô we ſay, *Ryke luyden* Rich people,
ye

we ſay, *zy waaren ryk* they were rich, *die luyden waaren ryk* (and not *ryke*) ſe people were rich.

Adjectives are alſo very often uſed *Ad-bially*, as *Ik heb hem trouw gediend* ave ſerved him faithfully, *Ik heb hartig eten* I have eaten heartily; *hy deed het traag* he did it very ſlowly. This nner of ſpeaking agrees with the En-h phraſe, *To ſpeak loud*, and with the in conſtruction of Virgil, *Se matutinus bat.*

Some PRONOUNS are uſed thus; *mynent* At my houſe; *tót uwent* at thy uſe, *tót zynent* at his houſe, *tot hun-t* at their houſe, *om onzent wille* for our e, *om haarent wille* for her ſake, *my-t halve* for my ſake, *uwent halve* for ur ſake.

The Particles *Het* and *dat* are ſeveral nes uſed in the Plural number, as *Het aren vroome luyden* They were honeſt lks: *Dat zyn ſterke paerden* thoſe are ong horſes.

Some

Some VERBS require a *Genitive*, *Ontferm u myner*, Have pity upon m *hy kreunt zich des niet*, he doth not m ter that; *gedenkt zyner*, remember hi *Des verwittigd* informed of it.

The *Infinitive* of a *Verb* is often uſed a *Noun Subſtantive* of the *Neuter* Gend as *Zulk werken valt moeyelyk* ſuch wo king is hard, *het ſterk gaan vermoeit* the hard going tires me, *dat drinke zuur* that drink is ſour, *het gulzig et krópt hem* the greedy eating chokes hi *zyn ſpreeken verveelt my* his ſpeaki wearies me, *or* I can't endure his ſpe king.

And ſomtimes are *Infinitives* thus uſe alſo declined, as *Willens en weetens* W fully and knowingly, *myns bedunkens* a cording to my judgement, *des drinkens* z full of drink, *de reden zyns zeggens* the re ſon of his ſaying ſo, *Verachtens waardi* worthy of contempt.

Some ADVERBS take to them a G *nitive*, as *Niets geheels* Nothing whol *gelds genoeg* mony enough.

Th

he PREPOSITION *Op* is som-
s uſed thus, *Op het Duytſch* Accor-
to the Dutch *or* in the Dutch, *op*
Engels after the Engliſh faſhion.

e, *ten* and *ter* are thus uſed. *Te Haar-*
At Harlem, *te Londen* at London, *te*
le by land, *te water* by water, *te paerde*
horſe-back, *te voet* on foot, *te water*
e brood zitten to be fed in priſon with
d and water, *ten eerſten* at firſt, *ten*
eden ſecondly, *ten deele* partly, *ten da-*
n that day, *ten goede* in good part, *ten*
ſtellen to expoſe, *ten hoogſten* at the
heſt, *ter plaatſe* at the place, *ter zee* by
, *ter dood* to death, *ter dood toe* until
th.

Of the tranſplacing of words has been
ſomething already in the *Syntaxis* of
Engliſh Grammar; and it is very uſual
Dutch to place the *Verb* laſt in a ſenten-
, as *Wanneer zal ik u weer zien*, When
ll I ſee you again? *Als gy in Engeland*
mt, when you come into England.

Te fill up an empty page or two I'll add these following Observations.

SOme Writers amongst the Dutch do n[ot] fully agree in the construction of wor[ds]. For thô many think it very good to say *H[et] wysheid Salomons* the wisdom of Salomo[n], *Het Ryk Davids* the Kingdom of Dav[id], *Het Huys myns vaders* the house of my [fa]ther: yet others count it better to say *Sa[lo]mons Wysheid*, *Davids Ryk*, and *myns V[a]ders Huys*.

Some will express the *Subjunctive M[ood]* thus: *Zie óf hy dat gedaan hebbe*, see whe[ther] he has done it. But others judge wi[th] good reason, that althô *hebbe* be good f[or] the *Optative*, as for instance, *Dat hy z[yn] wille hebbe* that he may have his will; [yet] the *Subjunctive* is expressed better by *heeft*, if it be duly transplaced; for in the *Indica[]tive Mood* we say, *Hy heeft het gedaa[n]*, and the Subjunctive requires onely the tran[s]placing of the auxiliar word *heeft*, thus,

niet of hy 't gedaan heeft, I do not whether he hath done it.

me will add a final *e* to the Verb in the tive, thus, *Ik weete dat het zo is*, ow it to be ſo; *Ik verneeme dat hy is*, I underſtand that he is at home; bbe hem nog niet gezien, I have not ſeen yet. But others, and I my ſelf alſo, this, and ſay always in the Indicati- *weet* I know, *Ik verneem* I under-, *Ik heb* I have; leaving *weete*, *ver-*, and *hebbe*, for the *Optative* or *Sub-ve mood.*

ne but our beſt Authors take the words thatſo, *omdat* becauſe, for one word; the vulgar way is to writes *op dat* and *t.* Every body writes *waarom* why *or* efore, *daarom* therefore, and yet the will divide (without any other reaſon hat it is uſuall) the words *waar by* whe-*waar in* wherein, *daar door* thereby &c. ome few, obſerving this irregularity, write now, *waardoor* whereby, *daar-* erein, *daarmede* therewith.

is very frequent to ſay, *De gene die uamen zien* Thoſe that came to ſee us: But

But some are of opinion that the wor
gene is altogether superfluous here, and
it is beter to say, *Die ons quamen zien.*

We say *dank weeten* in imitation of
French *savoir gré*, to be thankfull, or
take kindly: And others count it more p
per to say *dank wyten* to ascribe *or* imp
thanks.

The Pronouns *Gy*, *wy*, *zy* are o
pronounced and writ thus, *Ge*, *we*,

The END.

As for the Dialogues that follow, th
think them to be usefull, yet since t
are not of my making, I won't ans
for every thing contained therein.

The Second Part of

Wm. SEWEL'S GUIDE,

To the

[EN]GLISH LANGUAGE,

Where in are Collected

[SE]VERAL DIALOGUES,

Letters and Bills of Exchange.

't Tweede Deel van

Wm. SEWELS WEGWYZER

Tot de

[E]NGELSCHE TAAL,

Behelzende nodige

[S]AMENSPRAAKEN,

Brieven en Wisselbrieven.

[A M]orning Salutation [be]tween *A. B.* and [B.] D

Een Morgen-groetenisse tusschen A. B. *ende* B. D.

[I] *[w]ish you good mor[r]ow*, Sir.

IK wensch U. een goeden morgen *Heer.*

And to you likewise, Sir, *a good morrow, and a good year.*	Ende u van g ke, myn *Heer*, goeden morgen, e een goed jaar.
Goodmorrow, Neighbour.	Goeden morg Buurman.
I thank you, my loving Neighbour.	Ik bedank U m lieve naasten (geb
I wish you a good day, Master B.	Ik wensch u een g den dag, Meester
And to you also, Mr. A.	En u ook, I *A.*
A good, and a merry day to you.	Een goede, ende blyde dag zy UE.
Sir, *I very humbly thank you.*	*Myn Heer*, Ik danke U, zeer o moedelyk.
Sir, *How do you do this morning.*	*Myn Heer*, hoe v gy dezen ochtent
Sir, *ready to do you any service.*	*Myn Heer*, be om UE. eenigen di te doen.
Sir, *how go's it with your health this morning time?*	*Myn Heer*, hoe g het met uw gezo heid in dezen ocht stond?
Sir, *very well, at your service.*	*Myn Heer*, zeer w tot uwen dienst.
Let this be a prosperous day to you, Sir.	U moet dezen d (*Myn Heer*) een vo spoedige dag zyn.

y dear friend, *ô* *it might not go ill* *you also!*	Och dat 't ook met UE. niet en mogt qualyk gaan! myn *waarde vriend.*
w have you rested *night?*	Hoe hebt gy van dezen nacht geruſt?
ll, bleſſed be God.	Wel, Godt lof.
, what do you up *rly this morning* *d in this cold* *her, I pray you?*	*Myn Heer*, wat maakt UE dezen morgenſtond zoo vroeg op, buiten in dit koud weder, ik bid u?
w, (why) *is it* *ime to be up? and* *ncerning the wea-* *it is temperate,* *olerable.*	Hoe, is 't niet tyd op te zyn? ende wat het weder belangt, 't is tamelyk, ende verdraaglyk.
what do you *o ſoon?*	Waarom ſtaat gy zo vroeg op?
riſe early (or be) *a mornings, is* *moſt wholeſom* *of all the World.*	's Morgens (*ofte 's ochtens*) vroeg op te ſtaan is 't aldergezondſte ding van de gantſche Wéreld.

Farewel at the ening-time, be-een G and *H.*

Een Scheidinge in den Avondt-ſtondt, tuſſchen G. *ende* H.

W Hat a Clock is it, Sir?	HOe laat is 't (*hoe veel heeft de Klok*) myn *Heer?*

What time a night is it ? (or what hour of the night may it be ?)

Wat uur in (o *van*) der nacht is 't ?

What a Clock is it now Sir ?

Myn Heer, wat u is het nu ?

It is ten a Clock, it is near ten, it hath struck ten, it is almost ten a Clock, it is about ten a Clock, Sir.

Het is tien uur (ofte de Klok he tien) het is by tien het heeft tien geslage het is byna tien uure het is omtrent tien u ren, myn *Heer*.

I knew it not, I suppose it is not so late; methinks it cannot be so late.

Ik en wist 't ni ik meen dat 't zo niet is, my dunkt het zo laat niet we kan.

With your favour, but it is, it is verily, it is so indeed, it is truely Sir, *I have heard it strike.*

Behoudens uw g ste, het is toch, h immers, het is in daad alzo, het is w lyk (*waaraehtig*) m *Heer*, ik heb 't h ren slaan.

Sir, *what hour is 't that strikes ? do you know it ?*

Myn Heer, wee hoe laat het is, daar slaat.

Eleven, Sir, *it is Eleven a Clock.*

Elf, myn *Heer*, is elf uuren.

Sir, *what a Clock*

Myn *Heer*; wat

it be? I pray.

ir, it cannot fail it must be Eleven.

hen it is time to go ed: it is high time to go sleep: we then go to sleep: must break off our urse, and then de- , and go to our

am not drowsy: I e at present no need st: I am not sleepy, m wholly awake

ut I am very wsy, my eye-lids are y of sleep (or taken n sleep) *rest is very ful for me (or* I ha- reat need of rest) *n very sleepy: I ot hold my eyes any longer; I bid therefore good t,* Sir.

mag 't dog wezen? bid ik?

Myn Heer, het en kan niet mankeeren, maar het moet elf zyn.

Dan is het tyd te bedde te gaan, het is dan hoog tyd te gaan slapen: wy zullen dan gaan slapen: wy moeten van ons praatjen afbreeken, ende na onze ruste gaan.

Ik ben niet vakerig: ik heb rechtevoort geen rust van doen: Ik ben niet slaperig: Ik ben nog heel wakker.

Maar ik ben dog heel vakerig, myn oog-leeden zyn al met vaak bevangen, rust is my zeer noodig (ofte *Ik hebbe ruste zeer noodig van doen*) Ik ben zeer slaperig: Ik en kan myn oogen niet langer open houden; Ik zeg UE. goeden nacht, *myn Heer*.

Go to ſleep then, and God keep you. I wiſh you a good night, let this night be beneficial unto you, I wiſh this night might be ſalubrious to you, I wiſh from my heart, that you may ſleep ſoundly (or without incumbrance) *this whole night.*

Gaa dan ſlapen de God bewaare Ik wenſche UE. goeden nacht, la ze nacht UE. voo lig zyn, ik wenſ deze nacht UE. heilzaam (*gezond*) Ik wenſch van he dat gy onbezorgd te *onbekommerd*) d geh•ele nacht moogt ſlapen.

To learn how to buy, and ſell.

Om te leeren koop ende verkoopen

GOod *morrow,* Sir, *and your Company.*

And you likewiſe, Miſtriſs.

What do you here in the cold ſo ſoon, have you been long here?

About an hour.

Have you ſold any thing to day?

What ſhould I have ſold already? I have

GOeden mor *Heer*, ende gezelſchap.

Ende u ook, frouw.

Wat maakt gy zo vroeg in de ko hebje hier lang weeſt?

Omtrent een u

Hebt gy van wat verkoft?

Wat zoude ik reeds verkoft hebb

ſo much as taken *dſel.*	ik en heb zo veel niet als handgift ontfangen,
Nor I.	Noch ik.
e of good courage, will ſend us ſome pmen, or Mer-*ts, I hope.*	Zyt goeds moeds, ik verhoop dat God ons eenige Kalanten, of Kooplui zenden zal.
hope ſo too, there 's one, he will bither.	Ik hoop 't ook, daar komt 'er een, hy zal hier komen.
ir, what lack you, l any thing of your ice. Come hither, it pleaſe you to ſomthing? look and If I have not that you, that ſerves (turn.)	*Myn Heer*, wat ontbreekt u, heb ik iets van uwen dienſt, kom hier, belieft gy iets te koopen, aanſchou ende zie, of ik niet en heb dat u aanſtaat, dat u dient.
alk in, I have be- d Cloth good Lin- f all ſorts, and of rices, goods Silks blet, Damask, et:	Tree binnen, ik hebbe hier goed Laken, goed Lynwaat van allerlei zoorten, en van alle pryzen, goede Zyde, Lakenen, Kamelot, Damaſt, Fluweel:
have good Fleſh, Fiſh, and good ings: Here is good ter, and alſo good ſe, Edams en ow's.	Ik heb goed Vlees, goede Vis, en goede Haring: Hier is goede Boter, ende goede Kaas, Edamſche en Tergouſche.

Will you buy a good Spaniſh Leathern, or Sattin Cap? a good Hat; or good Books in French, Engliſh, Low-dutch, Latin, or in Italian? or deſire you a writing Book? buy ſomwhat, look what will ſerve you, and what may be for your turn, I will give you good cheap; ask for what you pleaſe, I'll let you ſee it, the ſight ſhall coſt you nothing, but your own pains.

Wilje een g
Spaans Leere, oft
tyne Muts koo
een goeden Hoed
Kaſtoor, of goede
ken in 't Frans, En
Nederduits, Laty
Italiaans? ofte wil
Schryfboek? k
doch wat, beziet
dient, ende wat
rieven mag, ik z
goeden koop ge
vraag maar wat u
lieft, ik zal 't U
ten zien, 't gezich
zal u niets koſten
uw eigen moeite

How much ſhall I pay for th'ell of this Cloth?

Hoe veel z
voor de Elle va
Laken betalen?

You ſhall pay five Shillings for it.

Gy zult'er vyf
lingen voor beta

How much muſt an Ell of this piece of Linnen coſt me?

Hoe veel mo
een elle van dit
Lynwaat koſten

It ſhall coſt you a dollar.

Het zal u
daalder koſten.

How much the pound of this Cheeſe?

Hoe veel ge
pond van deze

The pound I rate at

Het pond gel

pence half penny.

hat costs the can
is Wine?

e can must yield
stivers.

ow much do you
the piece at?

rate it at seven
s, and ten stivers,
word.

hat shall I give for
? but do not over-
it to me, I pray.

t I surely: I will
overrate it you,
ell it you at a
, you shall pay for
nty and seven sti-
and a half; if it
you, that 's not

s a great deal too

sooth it is not;
much do you bid
bid somthing: I
ot give it you for
which you proffer

waardeere ik op twee en een halve stuiver.

Wat geldt de kan van deze Wyn?

De kan moet vyf stuivers gelden

Hoe veel loofje 't stuk?

Ik waardeer 't, met een woord, zeven gulden tien stuivers.

Wat zal ik daar voor geven? maar en overloovet my doch niet, bid ik.

Neen ik zeeker: Ik en zal u niet overlooven, ik zal 't u met een woord zeggen, gy zult 'er voor betaalen zeven-en-twintig stuivers, ende een halve, als 't u belieft, dat is *immers* niet duur.

Het is veel te veel.

Voorwaar 't en is niet; hoe veel bied gy my? bied wat: Ik en zal 't u niet geven voor 't geene gy my

me, bid me ſomthing.

What ſhould I bid upon that?

You have ſet it me at too high a price.

I have not: but it is not ſaid, that I will not ſell it for leſs, then I have rated it at: tell me what you will give for it.

I will give twenty and two ſtivers for it, and not a doit more.

For that price it is not to be ſold, you proffer me loſs, you bid me too little; I have ſome here, which I can ſell you for that price: but it is not ſo good, no not to be compared with it, it does not come near it by a good way, I will ſhew it you, look, this I will ſell you for leſs price; but the leaſt price is not always good to be ſought: can you do

bied, bied my w

Wat zoude ik

op bieden?

Gy hebt 't my

hoog geloofd.

Ik heb niet: m

't is niet gezeid, d

't niet voor min

verkoopen en zal,

ik 't wel gewaard

heb: zeg my wat g

voor geven wilt.

Ik zal 'er twee

twintig ſtuivers v

geven, en niet

duit meer.

Voor dien pry

is 't niet te koop,

biedt my verlies,

bied my al te wei

Ik heb hier wel

dat Ik u voor dien

verkoopen kan, m

en is zo goed niet, n

niet daar by te verg

ken, het en genaak

niet by een goet

weegs: Ik zal 't u

nen; Ziet, dit w

u wel verkoopen

minder prys; doc

ter than buy that
ich is good? If you
e my Brother , I
ld not give you a
ter.

Will you take my
ey?

Not so.

I shall give yet two
ers , and a half
re.

I cannot : I should
l be a looser : I let
you as near as I
y, I have set you the
est, and utterwast
e: what should one
e many words a-
t it.

I may give no more.

Well ; God guide
: go, and try else
ere: if you can buy
aper you shall have
for a stiver: you can
it nowhere for the
e you bid me, and

minste prys en is niet altyd goed gezogt: kan je beter doen dan te koopen 't gene dat goet is? al waar je myn Broeder, ik en zoude u geen beter konnen geven.

Wilt gy myn geld aanneemen.

Zo niet.

Ik zal u noch twee en een halve stuiver meer geeven.

Ik kan niet : Ik zoud 'er noch aan verliezen : Ik verlaat het u zo deun als ik mag, ik hebbe u de laagste, en de uitterste prys gesteld, wat zoud men daar veele woorden om maken?

Ik en mag niet meer geeven.

Wel, God geleide u: gaa, ende onderzoek ergens op een ander : zoo je beter koop kunt koopen, gy zult 't voor eenen stuiver hebben : gy

ſuch ware; I am able to ſell it as cheap as any other man, as any in the City, but I will not ſell it to loſs; I offer it you very near for the ſame price, that it hath coſt me, I muſt gain ſomething, I ſit not here to gain nothing, if I can ſhift it; for I muſt live by it, you know well enough that every thing is very dear, the one muſt needs follow the other. If you pleaſe to give me the twenty and ſix ſtivers, you ſhall have it, otherwiſe I cannot help you; you fall too hard for me to deal with.

kund 't nergens
komen voor de p
die je my biedt,
dat zulke Waar;
ben machtig om al
goeden koop te v
koopen als een and
man, als iemand
de Stad, maar
en wil 't met ver
niet verkoopen;
verlaat het u by
voor de zelfde pr
dat 't my gekoſt hee
Ik moet wat winne
Ik en zit hier niet o
niet met al te winne
zo ik 't helpen ka
want ik moet 'er
leven, gy weet w
genoeg dat alles h
duur is, het een mo
noodzakelyk 't and
volgen. Zo 't u beli
my de zes-en-twint
ſtuivers te geven,
zult 't hebben, ande
zints ik en kan U
niet helpen, gy valt m
al te hard om mede
handelen.

That I am.	Dat ben ik.
I can gain nothing you ; if every one e as parcimonious ou, I might ſhut up ſhop; for I ſhould get bread to eat.	Voorwaar ik kan aan UE. niet winnen : dat yder een zo deun ware, als gy, ik zoud' myn Winkel moeten toeſluiten ; want ik en zou geen brood krygen om te eeten.
t pleaſeth you to ſay	Het belieft u alzo te zeggen.
t is true indeed.	't Is in der daad waar.
Now, hear yet a d.	Nu, hoor nog een woord.
Well, ſpeak ſome- t to the purpoſe.	Wel, zegt wat te degen.
will give you the r ſtiver, and not a more, I may be- no more, I ſhould bidden.	Ik zal u de andere ſtuiver geven, ende niet een zier meer, Ik en mag niet meer beſteden, Ik zoude bekeven worden.
That were a ſmall tter, I likewiſe ld get and obtain leaſure, if I let it for leſs, are you bin a ſtiver? it is ame that you ſhould a woman ſo long	Dat ware een kleine zaake, Ik zoude ook onluſt behaalen, en verkrygen, zo ik 't om minder liet gaan: komt het u op een ſtuiver aan? 't is ſchande dat je een Vrouw

for one ſtiver, what may a ſtiver or two avail you?

Yea, you ſay well, here a ſtiver, and there a ſtiver, will make two: Well, ſhall I not have it?

Not for that price, Sir.

Farewell then: I'll go where I ſhall meet with better uſage.

You are wellcome: Now, come hither, take it, I may not refuſe handſel: It is too cheap.

You will ſay ſo: but I ſay, it is too dear, you have beguiled, and defrauded me, you have over ſold it me.

I releaſe you of it, if you find your ſelf agrieved (or malcontent.)

om een ſtuiver zo
ge tempteert, wat
u een ſtuiver of
baten?

Ja, gy zegt
een ſtuiver hier,
de een ſtuiver
maken wel twee:
aan, zal Ik 't
hebben?

Voor dien prys
Heer

Adieu dan, Ik
gaan, alwaar ik
ter onthaal ontm
ten zal.

Gy zyt welko
Nu, komt hier, nee
het, Ik en mag
hand gift ontzegge
't is al te goed koop

Dat wil je zegg
maar ik zeg, 't
te duur, gy hebt
bedroogen, ende
leid, gy hebt my
koft.

Ik ſcheld het
quyt, is 't zake da
zelven ongenoegt
vind.

That would be a ame for me, to do ſo; ld, there is your mo- y; how much muſt u have?

You know that well ough, fifteen pounds, d ten ſhillings: is it t ſo, is it not right?

Well, ſee there, and ve me ten ſtivers back ain.

I have no ſmall mo- y, for how much do u give me this?

For eight ſhillings, d ſix groats.

I will not take it at at price, it is not rth ſo much, you e it too high.

But it is, ask ſome- dy elſe, I pray.

Give me other mo- , I ſhould not be le to put this off.

You may ſufficiently ll, I will make it

Alzo te doen zoude my een ſchande zyn, hou, daar is u geld: hoe veel moet gy hebben?

Dat weet gy wel genoeg, vyftien ponden, ende tien ſchellingen: is 't niet alzo, is 't niet te dege?

Wel, zie daar, ende geeft my tien ſtuivers weêrom.

Ik en heb geen klein geld, voor hoe veel geeft gy my dit?

Voor acht ſchellingen, ende zes groot.

Voor dien prys en wil ik 't niet ontfangen, 't en is zo veel niet waart, gy ſchat het al te hoog.

't Is doch, vraagt 't liever yemant anders.

Geef my ander geld, Ik en zoud' dit niet konnen uitgeven.

Gy moogt wel genoegzamelyk, Ik wil

good

good, if it do not go: if you cannot put it away, bring it me again, and I will give you other money: hold, there is an other for to please you.

I am now content: will you have it carryed? I will cause it to be carryed for you, thou Boy, take this, go with the Gentleman.

It is needless, I can carry it my self: farewell, Mistriss.

I thank you heartily, my friend, when you have need of any thing, I will afford you as good a penny-worth as any man, as well without as with money; come when you please, and make a tryal of it, come boldly

't goet doen, zo't ni en gaat: als je't ni en kund weg schil ken, brengt 't m wederom, ende ik z u ander geld geeven houd daar is een an der stuk, om u te vre den te stellen.

Nu ben ik te vre de: wilt gy 't gedra gen hebben, Ik zal voor u doen dragen Jongen! neem dit ende ga met den *Ede man*, of *Heer*.

't Is niet van nood ik kan 't zelf wel dra gen: vaarwel Juf frouw.

Ik heb UE. her telyk te bedanken myn vriend: als g iets van doen hebt kom wederom by my Ik zal U. zo goede koop geven, als ee nig mensch, zo w zonder als met geld kom wanneer gy be lieft, ende bezoek he

Well

Well; Mistriss, I will *it very freely, and* *llingly*: *Now, God* *with you.*

Many thanks to you, r.

Dialogue between a Merchant and his Servants.

r. SUsanna, *where are the* *oys.*

S. Sir, *they are not* *yet.*

Mr. *What a shame that? go waken* *em.*

S. *See there comes* braham *from above.*

Mr. *It is troublesome for you to get out of* *he bed.*

Ab. *My Master forgive it me.*

Mr. *Go open the* *hop.*

Ab. *I am going.*

Mr. *How comes it*

kom stoutelyk.

Wel, Juffrouw, Ik zal 't zeer vrypostiglyk, ende geern doen. Nu, God zy met U.

Grooten dank, *myn Heer.*

Een t'Samenspraak tusschen een Koopman en zyne Dienaren.

Mr. SU*sanna*, waar zyn de Jongens.

S. Myn Heer, zy zyn noch niet op.

Mr. Wat schande is dat? ga maak hun wakker.

S. Siet daar komt *Abraham* van boven.

Mr. Het valt u wel moeijelyk uit het bed te komen.

Ab. Meester vergeef het my.

Mr. Gaa doe de winkel open.

Ab. Ik ga.

Mr. Hoe komt het

that your Comrades do not get up?

Ab. *They shall come presently.*

Mr. *As soon as you have opened the shop, write out the Account for* Master T. S.

Ab. *I shall do it* Sir.

Mr. *I am going in.*

Ab. *Ha* Benjamin *are you there?*

B. *What said the Master to you?*

Ab. *He was troubled that we slept so long.*

B. *It is yet time enough to have a bad day.*

Ab. *That is true.*

B. Cornelius *is yet a sleep.*

Ab. *If the Master doth not find him in the shop, he will be very angry.*

B. *I shall go and call him.*

dat u Makkers ni
opstaan?

Ab. Zy zullen te
stond komen.

Mr. Zo ras als g
de winkel hebt op
gedaan, schryf d
Reekening uit voo
Myn Heer T. S.

Ab. Ik zal het doe
myn Heer.

Mr. Ik ga binnen

Ab. Ho *Benjami*
zyt gy daar?

B. Wat zeide d
Meester tegens u?

Ab. Hy was moe
jelyk dat wy zo lan
sliepen.

B. Het is nog vroe
genoeg om een qua
den dag te hebben.

Ab. Dat is waar.

B. *Cornelis* slaap
noch.

Ab. Indien de Mee
ster hem niet in d
winkel vind, zal hy
zeer quaad zyn.

B. Ik zal hem gaan
roepen.

Ab

Ab. *That is good.*

B. Cornelius *will* *[...]sleep the whole day.*

Cor. *Not I, go* *[...]wn, I shall imme-* *[...]tely follow you.*

B. *Make haste then.*

Mr. *Do you hear,* *[...]uth, I will that you* *[...]t up every morning* *[...] six of the clock: Go* *[...]e whether the Post be* *[...]me.*

Cor. *Very well,* *[...]aster, I do go.*

Mr. *And you* Ben-[...]min *lay me those* *[...]erchandises together.*

B. *Must we let these* *[...]ales stand there?*

Mr. *No draw them* *[...]nto that corner.*

B. *And alle those* *[...]acks?*

Mr. *You must bring* *[...]hem into the Ware-* *[...]ouse.*

Ab. *Master, there* *[...] the account which* *[...]ou demand.*

Ab. Dat is goed.

B. Cornelis wilt gy den heelen dag slapen?

Cor. Ik niet, gaa beneden, ik zal u terstont volgen.

B. Haast u dan.

Mr. Hoort gy, jongen, ik wil dat gy alle morgen te zes uuren opstaat: Gaat zien of de Post aan gekomen is.

Cor. Zeer wel, Meester, ik ga.

Mr. En gy *Benjamin* schik my die Koopmanschappen te zamen.

B. Moet men die balen daar laten staan?

Mr. Neen: trek ze in dien hoek.

B. En alle die pakken?

Mr. Gy moet die in 't Pakhuis brengen.

Ab. Meester, daar is de reekening die gy eischt.

Mr.

Mr. *You must go and carry it.*

Ab. *At what hour?*

Mr. *Betwixt nine and ten; and ask whether he would that we should bring him any goods from the* Franckforts Misse (*or Fair?*)

Ab. *I shall do it.*

Mr. Benjamin *go not out of the shop: I must go out.*

Mistris N.N. *Is the Master within?*

Ben. *No, Madam, he is gone out: do you please to have any thing?*

Mrs. *I would have a fine piece of striped Taffity?*

B. *Madam, have you a mind to this?*

Mrs. *Have you none of another colour?*

B. *Of what colour you please; what do you say of this?*

Mrs. *This is better:*

Mr. Gy moet
gaan brengen.

Ab. Op wat uur

Mr. Tusschen n
gen en tien: en vraa
hem of hy wilde d
men hem eenig go
van de *Frankfort*
Misse zoude brengen

Ab. Ik zal het doe

Mr. *Benjamin* g
niet uit de winkel:
moet uitgaan.

Juffrouw N. N.
de Meester in?

Ben. Neen, Ju
frouw, hy is uitg
gaan, belieft u iet
hebben?

Juf. Ik zoude w
een mooi stuk g
streept Taffetas will
hebben.

B. Mejufter, he
gy hier zin in?

Juf. Hebt gy ge
van een ander coleur

B. Van wat ver
dat het u belieft; w
zegt gy van dit?

Juf. Dit is bete
b

how ſhall we do *cerning the price?*	maar hoe zullen wy het ſtellen nopende de prys?
B. *Madam, it is of* *gilders the ell.*	B. Mejuffer, het is van vyf gulden de el.
Mrs. *I can get it* *aper at another* *ce.*	*Juf.* Ik kan dat op een ander beter koop krygen.
B. *That is the price* *a word, you can* *any where get it* *aper.*	B. Dat it de prys met een woord; gy kund het nergens beter koop krygen.
Mrs. *How many ells* *there in that piece?*	*Juf.* Hoe veel ellen is 'er aan dat ſtuk?
B. *Juſt twenty five.*	B. Net vyf en twintig.
Mrs, *To how much* *h that amount in all?*	*Juf.* Hoe veel beloopt het alles?
B. *To an hundred and* *e and twenty gilders.*	B. Hondert en vyf-en-twintig gulden.
Mrs. *There is your* *ney, ſend it home* *the porter.*	*Juf.* Daar is uw geld, zend het met de kruyer t'huis.
B. *Very well, Ma-* *m, I thank you for* *r money; when you* *ve need of any* *ngs, we ſhall give* *them cheap*	B. Zeer wel, Juffrouw, ik bedank uw voor uw geld, als gy wat van doen hebt, wy zullen u dat goed koop geven.
Mrs. *Farewell, a* *d day to you,*	*Juf.* Vaar wel, goeden dag.

B. *Madam, I am your Servant.*

Cor. *Is the Maſter gone out?*

B. *Long ſince.*

Cor. *The Poſt is not come.*

B. *Will you ſtay a little in the ſhop? I'll go to get my breakfaſt.*

Cor. *I ſhall keep the ſhop ſo long.*

B. *Go you now; I ſhall well attend the ſhop.*

Cor. *Have you got your breakfaſt ſo ſoon?*

B. *I do not make ſo great a do.*

Cor. *Are there any letters to be written out?*

B. *That you muſt ſee before the Maſter comes home.*

Cor. *Ha! here is much work for me.*

B. *What letters are there?*

Cor. *Spaniſh Letters.*

B. Mejuffer,
ben u Dienaar.

Cor. Is de Mee
uitgegaan?

B. Al over lang.

Cor. De Poſt is n
gekomen.

B. Wilt gy wat in
winkel blyven? ik
myn ontbyt neeme

Cor. Ik zal zo la
wel op de winkel p
ſen.

B. Gaat gy nu;
zal de winkel w
waarneemen.

Cor. Hebt gy z
ras ontbeeten.

B. Ik maak zoo v
omſlag niet.

Cor. Zyn 'er br
ven uit te ſchryven

B. Dat moet
zien, eer de Mee
te huis komt,

Cor. Ho! hier
veel werk voor m

B. Wat voor br
ven zyn 'er?

Cor. Spaanſe bri
ven.

B. Z

. *You must work.*	*B.* Gy moet arbeiden.
or. *We have never* *hour leasurable*	*Cor.* Wy hebben nooit een uur leedige tyd.
. *We must have* *ence as long as we* *Apprentices.*	*B.* Wy moeten geduld hebben zo lang als wy knechts zyn.
or. *That is our* *hope, that we* *l once become Ma-* *also.*	*Cor.* Dat is onze eenige hoop, dat wy ook eens Meesters zullen worden.
. *Look, there co-* *the Master.*	*B.* Ziet, daar komt de Meester.
Ir. *Is* Abr. *not co-* *ome yet?*	*Mr.* Is *Abr.* noch niet t'huis gekomen?
or. *No.*	*Cor.* Neen.
Ir. *Do you know* *e Master* S. L. *lleth?*	*Mr.* Weet gy waar mynHeer *S.L.* woont?
or. *Yes.*	*Cor.* Ja.
Ir. *Carry him this* *f* Duck*atoons, and* *it to be told over* *e you.*	*Mr.* Brengt hem dit zakje met Ducatons, en doet het voor u overtellen.
or. *I shall do so.*	*B.* Ik zal zo doen.
Ir. *What a clock is* Benjamin?	*Mr.* Hoe laat is het *Benjamin?*
Master, I believe *it is about noon.*	*B.* Meester, ik geloof dat het ontrent middag is.

Mr.

Mr. *I muſt go to the Exchange ; hath any body been here?*

B. *A Gentlewoman hath been here to buy a piece of ſtriped Taffity.*

Mr. *What Gentlewoman was ſhe?*

B. *She dwelleth next to Mr.* J. W.

Mr. *I do well know who it is. I go to the Exchange; ſend* Abr. *to me if he cometh preſently.*

B. *I ſhall do it.*

B. *You are no ſooner come in ,* Abraham, *but muſt go out again.*

Ab. *For what?*

B. *To go and find the Maſter upon the Exchange.*

Ab. *Then I ſhall have not a moments time to eat a mouthfull.*

B. *It is too late to take a breakfaſt, you ſhall have the better dinner : make haſte.*

Mr. Ik moet na
Beurs gaan ; is h
iemant geweeſt?

B. Een Juffer he
hier een ſtuk geſtree
Taffetas wezen kop

Mr. Wat was
voor een Juffer?

B. Zy woont na
den Heer *J. W.*

Mr. Ik weet w
wie het is. Ik ga na
Beurs. Zend my *A*
indien hy haaſt kom

B. Ik zal het doe

B. *Abraham*, gy z
zoo dra niet ingek
men, of moet wee
uitgaan.

Ab. Waarom?

B. Om de Meeſt
op de Beurs te ga
vinden.

Ab. Dan zal ik ni
een oogenblik t
hebben om een mon
vol te eeten.

B. Het is te laat o
te ontbyten, gy zu
te beter middagm
houden : haaſt u.

b. I go.
Do you come so again from the hange?
b. Truly yes.
Have you seen Master?
b. Yes, the Exge is almost done
. The Master shall soon come back.
b. I believe so.
. So much the less l we stay for din-
b. Yes, if dinner eady.
. Is not the Mistris up.
. Do you not know she is somthing y?
. That happeneth er.
. Where have you this whole mor-?
. That Mr. N. *e me stay two s.*

Ab. Ik ga.

B. Komt gy zoo ras weder van de Beurs?

Ab. Zeker ja.

B. Hebt gy de Meester gezien?

Ab. Ja, de Beurs is schier af.

B. De Meester zal dan wel haast weder komen.

Ab. Ik geloof ja.

B. Dies te minder zullen wy wachten met te eeten.

Ab. Ja, indien het eeten gereed is.

B Is de Juffrouw niet opgestaan?

A. Weet gy niet dat zy wat ziekelyk is?

B. Dat gebeurt wel meer.

A. Waar hebt gy dezen heelen morgen geweest?

B. Die Heer *N.* heeft my twee uuren doen wachten.

A *That is very tedious.*

B. *I shall not come there again in a long time.*

A. *How do you know that?*

B. *It is because my things are made off with him.*

A. *Hath he given you money?*

B. *Did you not see that I brought it in with me?*

A. *That is well.*

B. *It strikes there one of the clock.*

Ab. *I should be willing that we should eat.*

B. *The Master doth not come so soon as I thought for.*

A. *Look there, he comes.*

Mr. *Boys, is the dinner ready.*

Ab. *Master, I go to ask the Maid.*

Yes Mr. *it is ready*

A. Dat is zeer drietig.

B. Ik zal in daar niet weder men.

A. Hoe weet dat?

B. Het is om myn zaken met afgedaan zyn?

A. Heeft hy u gegeven?

B. Hebt gy niet zien dat ik het m bragt?

A. Dat gaat w

B. Het slaat een uur.

A Ik zoude willen dat wy al a

B. De Meester ko zo ras niet als ik dacht hadde.

A. Ziet daar ko hy.

Mr. Jongens, is eeten gereed?

Ab. Meester, ik het de Meid vraag

Ja *Mr.* het is vaer

Ir. Is my Wife t?

Yes, Master.

Ir. Let us go to er. Is Cor. *not yet?*

b. No: but I be- that he shall be here.

Ir. Have you laid those Accounts in r?

. Yes.

Ir. That is well.

e follows more Conferences of di-verse matters.

WHich is the use of Feeling?

o distinguish the hot n the cold, the moist n the dry, the hard n the soft; the oth from the rough, l the heavy from the t.

Which is that of the ste?

To distinguish the

Mr. Is myn Vrouw gekleed?

B. Ja, Meester.

Mr. Laat ons gaan eeten. Is *Corn.* noch niet gekomen?

Ab. Neen hy: maar ik geloof dat hy haast hier zal zyn.

Mr. Hebt gy alle die Reekeningen in order gelegd?

B. Ja.

Mr. Dat is wel.

Hier volgen meer t'Samen-spraaken van verscheide zaken.

WElk is't gebruik van 't Gevoel?

Te onderscheiden het heete van 't koude, het vochtige van 't drooge, het harde van het weeke, het gladde van het ruuwe, en het zware van het ligte.

Welk is dat van de Smaak?

Te onderscheiden

ſweet from the ſalt, the ſour from the bitter, the unripe from the ripe, the ſavourleſs, or that which hath no taſte, from the ſharp.

Which is the uſe of Smelling?

To ſmell (and ſo diſtinguiſh) *the raw from the roaſted, the freſh from the ſtinking.*

What is the uſe of Hearing?

To judge of the ſound, the noiſe, the voice, the cry, and of ſilence.

Which is the uſe of the Sight?

To diſtinguiſh the colours (*or things* dyed) *the white, the black, the brown, the blew, the violet, the green, the red, and all other colours.*

Where is it that the three inward Senſes are plased?

In the brains.

het zoete van het z
te, het zuure van
bittere, het onrype
het rype, het ſma
looze van het ſcher

Welk is 't gebr
van de Reuk?

Te ruiken het r
we van 't gebraad
het verſche van
ſtinkende.

Wat is 't gebr
van 't Gehoor?

Te oordeelen v
geluit, het geruc
de ſtem, 't geſchree
en van het ſtilzwyg

Welk is 't gebr
van 't Gezicht?

Te onderſchei
de verwen, het wit,
zwart, het bruin,
graauwe, het bla
het violet, het gro
het rood, en alle an
re coleuren.

Waar is 't dat
drie innerlyke Zin
gezeten zyn?

In de herſſenen.

Wh

Vhich is the Com-
Senſe?
hat which aſſumeth
image of a thing
, heard, felt, ſmel-
nd taſted, and be-
poſſeſſed (or exerci-
by the damps of
, leaveth us in an
nſibleneſs.
Vhich is the Senſe of
Imagination?
hat which judgeth
the difference of
gs, and makes the
ghts.
Vhich is the Senſe of
mory?
hat which ſhutteth
the images of the
gs, on which we
l think.
What is the differen-
f the operations of
king and ſleeping?
hat drieth the
ins, and this moi-
eth them.
What betokeneth the
wning?

Welk is de gemee-
ne Zin?
Die het beeld aan-
neemt van een gezie-
ne, gehoorde, gevoelde
gerookte en geſmaak-
te zaak, en die door de
dampen des ſlaaps be-
zeten zynde ons in de
ongevoeligheid laat.
Welk is de zin van
de Inbeeldinge?
Die van 't verſchil
der dingen oordeelt,
en de gedagten maakt.

Welk is de zin van
de Geheugeniſſe?
Die de beelteniſſen
der dingen opſluit,
aan welke wy willen
gedenken.
Wat is het onder-
ſcheid der werkingen
van het waken en het
ſlapen?
Dat droogt de her-
ſenen, en dit bevoch-
tigt die.
Wat beteekent het
geeuwen?

Deſire to ſleep.	Luſt tot ſlape
And the ſnoring?	En het ronken
A true or ſound ſleeping?	Een goede of ſlaap.
When is it that men have hunger and thirſt?	Wanneer is 't men honger en heeft?
When the ſtomach is empty.	Als de Maag is.
From whence is it that men have the hicket (or hik up,) *and do riſp?*	Waar van kom dat men den hik h en riſpt?
From that the ſtomach is full.	Van dat de M vol is.
And the loathing, nauſeating, *or* deſire to vomit?	En de walging braakzucht.
Becauſe that it is raw and unable to digeſt.	Van dat die ra en onmagtig is te teeren.
What doth paleneſs in the face betoken?	Wat beteeken bleekheid in't Aa zicht?
An evil conſtitution, and a weak ſtate of health.	Een quade geſ heid, en een zw gezontheid.
And faintneſs, or looſneſs of Joints?	En de ſlaphei zwakheid in de le
A worn or tired out ſtate of health.	Een afgematte zontheid.
What is the cauſe of toothach?	Welk is de oor van Tantpyn?

The rotteneneſs of the [...]*s.*	De verrottinge van het tand-vlees.
What is it that præ- [...]*ſyeth* (*or foreshe-* [...]*h*) *blindneſs?*	Wat is het voorteeken van de blindheid?
The running of the [...]	Het loopen der oogen.
And that of deaf- [...]*?*	En dat van de doofheid?
The noiſe of (*or* in) [...]*ears.*	Het ruiſſen der ooren.
What is the Rheum?	Wat is de ſnuf ofte zinkinge?
The flowing down or [...]*llation of moiſture.*	Het af-vloeijen van vochtigheid.
And the Aſthma or [...]*twindedneſs?*	En de Aamborſtigheid?
[...] *is the difficulty of* [...]*ving the breath.*	Het is een bezwaartheit van adem te halen.
What remedy is there [...]*nſt the falling* [...]*n of the uvula, or* [...] *Squinſy, that the* [...]*monds of the throat* [...]*ears*) *may not too* [...]*h ſtraiten it?*	Wat hulpmiddel is 'er tegen den huig, op dat de amandelen van de keel die niet te zeer benaauwen?
[...]*hat is to gargle* [...]*.*	Dat is wel te gorgelen.
What is the Liente- [...] *or Cœliac Paſſin?*	Wat is de raauwe Loop?
[...]*t is a looſneſs or flux*	Het is een afgank

of the belly which comes from indigestion, and rawness, when the food comes away either whole or imperfectly decocted.	die uit raauwig komt, wanneer voedzel of gehee ten deele niet geko afloopt.
And the Diarrhæa?	En de Buik-loo
It is the simple and common loosness of the belly.	Dat is een geme lossen afgang.
And the bloody flux, or Dysentery?	En de Roodelo
It is a running out of bloody excrements.	Dat is een Blo gang.
Which is the beginning of the gravel and of the stone?	Welk is het be van het Graveel, van de Steen?
That is the Disury or difficulty of the Urine.	Dat is de koude
What is the highest remedy against poyson?	Wat is het hoog hulpmiddel tegen v gif?
That is Treacle.	Dat is de Triak
What is the Gout?	Wat is het Flerec of Jigt?
It is a flowing (or running) *of a sharp humour which torments the joints of the members; and that on the hands is called Cheira-*	Het is een tussch vloeyen van scher vochtigheid, die gewrichten der leed plaagt, en dat Ha euvel genoemd wo

or hand gout) *and*
t on the foot, the Po-
a, or foot-evil.

rom whence comes
Dropsy?

rom a water that
rposeth it self be-
en the skin and
.

What is the Epilepsy
St Johns evil,) and
malady?

That is a sickness
t differs little from
Falling sickness.

What is the forerun-
of Lameness, the
sy and Apoplexy?

hat is the Cramp
l Convulsion.

Nota. *Men may not*
e understand by the
going Dialogues, or
other in this Book,
t it is intended to
ke men exact Philo-
hers or Physicians;
these Conferences
onely brought in,
ording to the vulgar
prehension, and for

aan de handen, en Voet-euvel aan de voeten.

Waar van komt de Waterzucht?

Van een water dat zich tusschen vel en vleesch zet.

Wat is de St. Jans-euvel, en des zelfs quaal?

Dat is een Ziekte, weinig verschillende van de vallende Ziekte.

Wat is de Voorlooper van de Lamheid en Beroertheid?

Dat is de Kramp en de Stuipen.

Nota. Door de voorgaande t'Samenspraaken, ofte eenig andere in dit Boekje, moet men niet denken, dat men daar door iemant tot een Philosoopb ofte Medicus meent te maken; men brengt deeze Samenspraak maar by, volgens 't

diſcourſe ſake, alſo moſt eſpecially for information in the Languages, which is the deſign of this Book.

Of the Elements.

There are four Elements, which are the four parts of this inferiour created world, out of which the whole Univerſe is made (compoſed,) to wit, *the Fire, the Water, the Air, and the Earth.*

What is the nature of the Fire?

To be very fine (or ſubtil) *but yet very hot, and very light or enlightening.*

And what is that of the Air?

That is to be thin and tranſparent, or ſhining.

And that of the Water?

gemeene begryp menſchen, of om coursshalven, en vo namelyk maar tot derwyzinge in de T len, 't welk het oo merk van dit Boek i

Van de Hooft-ſtoffe

Daar zyn v Hooft-ſtoffen (o *Elementen*) die de v deelen dezer onder geſchapene Waere zyn, waar uit het heel-Al gemaakt is, *weten*, het Vuur, Lucht, het Water, de Aarde.

Wat is de aart v het Vuur?

Zeer fyn te weze maar nochtans ze heet, en lichtende.

En wat is die v de Lucht?

Die is dun en door ſchynende te wezen.

En die des Waters

T

o be cold, flowing
uid, and fleeting or
ning.
And that of the
th?
That is to be very
vy and very faſt.
s it then very cer-
that all the jointly
poſed bodies are
de of theſe four Ele-
nts?
They who buſy them-
es with opening of
ngs in their firſt
nciple, according to
common opinion ob-
us to believe it, by
ir daily experience:
withſtanding that
e do call Salt, Sulp-
r (or Brimſtone)
uickſilver (or Mer-
ry) the firſt princi
s.
To what end were
e Stars created in the
rmament of Heaven?
That hath been to
lighten the World,

Koud, vloeijend en vlietend te zyn.

En die van de Aarde?

Die is, zeer zwaar en zeer vaſt te wezen.

Is het dan zeer zeker dat alle de t'zamen geſtelde Lighamen van deze vier Hooft-ſtoffen gemaakt zyn?

Zy die zich bemoeijen met de dingen, in haar eerſte beginzel op te loſſen, en na de gemeene opinie, verpligten ons dat te geloven, door hare dagelykſe ervarenheid: niet tegenſtaande dat zommige Zout, Swavel, en Quikzilver de Eerſte Beginzelen noemen.

Tot wat einde zyn de Geſternten in de vaſtigheid des Hemels geſchapen geworden?

Dat heeft geweeſt om de Wereld te ver-

dissipating (driving away) the darknesses, and to measure out the successions, or turns of times, continually rowling about.

lichten, de donker[...] den verdryvende, [...] om de beurten der T[...] den af te meten, [...] duurig omrollende.

How many Planets do they reckon?

Hoe veel Plane[...] telt men?

Seven, the Sun, the Moon, Mercury, Venus, Mars, Jupiter, Saturn.

Seven, de Son, [...] Maan, Merkurius[...] Venus, Mars, Ju[...] ter, Saturnus.

Hath the Moon her increase and decrease?

Heeft de Maan ha[...] aanwassen en af ne[...] ming?

No, but it seemeth to have so, for that it show's it self so to our eyes, and is placed right over or obliquely against the Sun.

Neen, maar [...] schynt dat te hebbe[...] na dat zy zig aan on[...] oogen vertoont, [...] recht of van ter zyde[...] tegen de Son is gestel[...]

How comes the day break (or Aurora) *and the Evening-tide?*

Hoe komen de D[...] geraad en den Avond[...] stond?

The one by the Setting of the Sun, and th'other by it's Rising.

D'eene door het on[...] dergaan van de Son[...] en d'ander door zy[...] opgaan.

Which is the cause of the change of Seasons?

Welk is de oorzaak[...] van de verandering[...] der Getyden?

That

That is the Sun; for nakes the Spring, the mmer, the Harvest Autumn) *and the inter, according to the ces where it comes.*

How are the Eclip- made?

By the interposition third, and the op- ition of two heaven- bodies.

Are there divers ts of Stars?

There are, the one ater than the other; d experience let's us every night, that re are severall andring Stars, but nitely more fixed.

Discourse concer- ning Bills of Ex- change.

I. L*Ook, there are two Bills of* x*change, which we*

Dat is de Son, want die maakt de Lente, de Somer, de Herfst, en de Winter, na de plaatzen daar in hy zich vind.

Hoe geschieden de Verduisteringen?

Door tusschen-stellinge van een derde, en de tegenstelling van twee Hemelsche lighamen.

Zyn 'er verscheide soorten van Sterren?

Daar zyn 'er, d'eene grooter dan d'ander; en de ondervinding doet ons alle nachten zien, dat 'er verscheiden Dwaal-Sterren, maar oneindig meer vaste zyn.

Een t'Samenspraak nopende Wissel-Brieven.

M. ZIe, daar zyn twee Wissel-Brieven, die men

must procure (*or* get) *to be accepted; bring them presently.*

K. *On whom are they?*

M. *One is on* Master N *and the other on* Mr. L.

K. *When must we have them?*

M. *To morrow, that we might be able to advise our Friends whether they be accepted or not.*

K. Mr. N. *hath given his word for acceptance, but* Mr. L. *hath refus'd it.*

M. *Carry it then to a Notary.*

K. *To whom?*

M. *To* Mr. D. *and tell him that he make the protest ready to day, for I must send it away by the Post to morrow.*

M. *Have you been this morning by* Mr. B.

moet doen aanne-
men, breng die te
stond.

K. Op wien zy
zy?

M. De een is o
Myn Heer N. en d'an
dere op *Myn Heer L.*

K. Wanneer mo
men die hebben?

M. Morgen, op d
wy bericht konne
geven aan onze Vrien
den of zy aangenom
zyn of niet.

K. *Myn Heer N*
heeft het woord v
aanneemen gegeven
maar *Myn Heer L*
heeft het geweigert.

M. Breng die d
by een Notaris.

K. By wien?

M. By *Myn He*
D. en zegt hem dat h
't protest van dag
vervaerdige, want
moet het morgen m
de Post weg zenden.

M. Hebt gy deze
morgen by *myn He*

et the Bill be accep- which we received erdaynight from twerp?

K. *He hath told me, t he had received no ler about it, and that refore we ſhould till the next poſt.*

M. *We muſt keep Bill therefore till t time, being there no danger.*

M. *See there other lls which are due, ry them to the per- s on whom they re. ſt, that they may be itten off in Bank; it ow already the fifth ſince theſe bills re due.*

K. Mr. R. *hath d me that he would ite it off this mor- g without fail.*

M. *We muſt give a illing, to know it,*

B. geweeſt, om de Wiſſelbrief te doen aanneemen, die wy giſter avond van Antwerpen ontfingen?

K. Hy heeft my gezeid, dat hy geen order daar van ontfangen had, en dat men daarom moeſt wachten tot de naaſte Poſt.

M. Men moet de Brief dan bewaren tot dien tyd, dewyl daar geen gevaar is.

M. Zie daar andere Wiſſelbrieven die vervallen zyn, breng die aan de Perſoonen daar zy ophouden, dat zy in de Bank af geſchreeven werden; het is nu al den vyfden dag na 't verval.

K. *Myn Heer R.* heeft my gezeid dat hy zonder fout van deze morgen die zou afſchryven.

M. Men zal een ſchelling moeten geven om

for

for fear of loosing, and if he hath not done it, we shall be forc'd to protest his bill: Go then to the Bank, see whether he hath writ his Sum upon our account, and in case not, do not fail to cause a protest of his bill to be drawn.

K. Sir, *I come to see (enquire) whether the bill of Exchange, I left you yesterday, be good or not.*

A *It is good, I shall accept it, come in the afternoon to fetch it again.*

B. Sir, *Look there is a Bill upon you.*

M. *Let us see it: as yet I cannot accept it: you may say so to* Mr. T.

B. Sir, *he hath said*

dat te weten, uit vree van ons schade te do en indien hy dat n gedaan heeft, zoo men zyne brief moe doen protesteeren. (dan na de Bank, zie hy zyne partyen onze reekening g schreven heeft, en gebrek van dien, z mis niet een prot van zyn brief te do ligten.

K. Myn Heer, kome vernemen de Wissel-Brief, ik gisteren u liet, go is of niet?

A Zy is goed, zal haar aanneeme komt na de midd die weder haalen.

B. Myn Heer, zi daar is een Wissel op

M. Laat ons d zien: Ik kan die a noch niet aannemen gy zult dat zeggen a *Myn Heer T.*

B. Myn Heer, h

t he could not ſtay, d that he hath order ſend it back accepted protefted.	heeft gezegt dat hy niet kan wachten, en dat hy laſt heeft die weder te zenden aangenomen of geproteſteert.
M. *Wel, tell him t I ſhall accept it der proteſt for the nour of the bill, and him that indors'd it.*	*M.* Wel, zeg hem dat ik die zal aannemen onder proteſt om de eere van den brief, en van die hem op den rug heeft getekent.
K. *Let us go to the chang, it is alrea- begun.*	*K.* Laat ons na de Beurs gaan, zy is al begonnen.
M. Sir, *do you any ing (by Exchange) to ghorn?*	*M. Myn Heer*, doet gy iet by Wiſſel op Livorno?
G. *Yes.*	*G.* Ja ik.
M. *At what rate is e Exchange?*	*M* Tot wat prys is de Wiſſel?
G. *At* 95.	*G.* Tot 95.
Have you good bills that price?	Hebt gy goede brieven tot die prys?
Yes, I have the beſt the Exchange.	Ja, ik heb de beſte van de Beurs.
I ſhall give 94.	Ik zal 94 geven.
That cannot be: be- uſe I can do it at 95, *ill you give that?*	Dat kan niet zyn: want ik kan doen tot 95, zult gy dat geven?
No, I will give no ore than 94.	Neen, ik wil niet meer dan 94 geven.

Sr.

Sr. *Will you that I make this party* (*sum or parcel*) *at* 95.

No.

It is then impossible, for the Exchange riseth.

Riseth it?

Yes surely, Sir.

That is of no importance; I believe not that you could get more.

If we should give you a fourth (quart) *would you do it?*

By no means less than I have said.

I shall see, but I see no opportunity to find it; and if I do find it, what sum will you take?

About two or three thousand Crowns.

Sir, *I have done* (*by Exchange*) 2000 *Crowns.*

At what price?

At 96.

Myn Heer, wilt dat ik deze par maake à 95?

Neen.

't Is dan onmogel want de Wissel ryst.

Ryst die?

Ja zeker, *myn He*

Daar is niet aan g legen; ik geloof n dat gy meer zoud ku nen krygen.

Indien men u h quart gaf, zoud' dat konnen doen?

Geenzins min dan ik gezeid heb.

Ik zal zien, maar zie geen gelegenhe dat men het zou ko nen vinden: en indi ik het vinde, wat som me zult gy nemen?

Omtrent twee drie duizend kroone

Myn Heer, ik h 2000 kroonen g daan.

Tot wat prys?

Tot 96.

Th

That is well ; give
the note of it.
Look there it is.
I ſhall carry it to
r houſe.
Bring it betimes.
At what a clock ſhall
fetch the bills ?
At three or four a
ck.
Will you do another
n on Paris ?
Yes I have yet about
o to draw.
Well, will you do it
the ſame price ?
I ſhould have more;
the Exchange ri-
h.
Pardon me, it fal-
h rather.
Do it then at the
me price of the other.
I go to ſee if I can
it.
That is done. What
m is there ?
There ſhall be about
oo, as I have told
u.
I ſhall preſently go

Dat is wel ; geef my het Briefje.
Zie daar is het.
Ik zal 't tot uwen brengen.
Breng die vroeg.
Op wat uur zal ik de Wiſſel-Brieven halen?
Ten drie of vier uuren.
Wilt gy nog een party doen op Parys ?
Ja ik heb noch omtrent 800 te trekken.
Wel, wilt gy 't tot de zelfde prys doen ?
Ik zou meer moeten hebben, want de Wiſſel ryſt.
Vergeef het my, zy daalt eer.
Doet't dan tot dezelfde prys als de andere.
Ik ga zien of ik het doen kan.
Dat is gedaan. Wat Somme is 'er ?
Daar zal omtrent 800 wezen, gelyk ik u gezegt heb.
Ik zal het Briefje

and fetch the note at your house.	terstond tot uw[e] gaan halen.
I have good bills upon Leghorn *at a good price.*	Ik heb goede br[ie]ven op *Livorno* tot [e]goede prys.
I have no more to give.	Ik heb niets m[eer] te geven.
Sir, *you can do that as you think good.*	*Myn Heer*, gy ko[nt] dat naar uw go[ed] dunken doen.
Let us see what price.	Laat ons zien w[at] prys.
It is very high, call you that cheap?	Het is zeer hoo[g] noemt gy dat go[ed] koop?
That is low.	Dat is laag.
Take it at the price of which I told you.	Neem het tot de pr[ys] die ik u gezeid heb[.]
That is done.	Dat is gedaan.
To whom must we cause the bills to be paid?	Aan wien mo[et] men de Brieven do[en] betalen?
To me, or to my order.	Aan my, ofte my[n] ordre?
How much will you now give me, and I shall draw in this same party (sum) from Leghorn?	Hoe veel zult [gy] aan my nu geven, [en] ik zal deze zelfde pa[r]tye van *Livorno* i[n]trekken?
I shall cause that 91 shall be given you.	Ik zal u 91 do[en] geven.

N

Not less than 92.
at profit should e be of? Must we pay for that double ..keridge (or Brokers) ..ey?
There is nothing to , I will not give ..e than 91.
Then I shall keep it.

..is that follows shows how we should ask our necessary things.

Pray, give me somthing for my break-..
Give me a piece of ..ad, if you please.
Reach me that white ..ad
Cut me some of that ..at brown loaf.
Give me the crust, ..e him the crum.
Give us some Bread ..d Butter.
I would have stale ..ead.
Buy us some whea- .. bread.

Niet min dan 92.
Wat voordeel zou daar zyn? Moet men geen dobbele Makelaardy-gelden daar van betalen?
Daar is niets te doen, ik wil niet meer dan 91 geven.
Ik zal't dan bewaren.

Dit navolgende toont hoe wy onze noodige zaaken eisschen zouden.

IK bid u, geef my wat voor myn ontbyt.
Geef my een stuk brood, zo't u belieft.
Lang my dat witte brood.
Snyd myn wat van dat groot bruinbrood.
Geef my de korst, geef hem de kruim.
Geef ons wat Boter en Brood.
Ik wou oudbakken brood hebben.
Koop voor ons wat Tarwe brood. *Let*

Let me taſte the Ry-bread.

Laat my het R genbrood proeven

Let me have ſome meat.

Laat my wat hebben.

I deſire ſome fleſh.

Ik verzoek vleeſch.

A good diſh of ſtew'd meat.

Een goede ſch van geſtoofde ſpyſ

A piece of fat beef.

Een ſtukje vet O vlees.

Wel ſalted (or *pow-der'd*) *beef.*

Wel gezouten geſprengd Oſſe-vl

Bring me a little bit of mutton.

Breng my een kl beetje Schape-vlees

I would rather have lean.

Ik woude lie mager hebben.

Let me have it either fryed, roaſted, boyled (*ſodden*) *baked, or broiled.*

Laat my het hebb 't zy gefruit, geb den, gekookt, geb ken, of geroost.

Buy for me a ſhoul-der, a neck, a breaſt or a leg of Lamb.

Koop voor my ſchouder, hals, borſ een bout Lams vl

Pleaſe to help me with a piece of that loin of Veal.

Gelieft UE. my helpen met een van die Kalfs lende

A little of the kid-ney.

Een weinig van nier.

I pray, cut me ſome of that Veniſon paſty.

Ey lieve, ſnyd wat van die Venizo paſty voor.

I

long for some of Applepy.	Ik verlang na wat van die Appel-taart.
couple of fresh hen	Een paar versche Hoender Eyeren.
Turkey Egg.	Een Kalkoens Ey.
ring me a cup or of cold milk.	Brengt my een kop ofte kommetje koude Melk.
ach me a spoon for at my boild milk	Langmy een lepel om myne gekookte Melk daar mede te eeten.
t me a piece of old e.	Snyd my een stuk oude Kaas.
ring here Pepper, ger, Salt, and a d.	Brengt hier Peper, Azyn, Zout, en een Salaat.
love a dish of fish, Sea- and River-	Ik mag gaern een Schotel Vis, beide Zee- en Rivier-Vis.
oy, make haste, give me a glass of g beer, and to this leman a glass of	Jongen, rep u, en geef my een glas goed Bier, en een glas Wyn aan dien Heer.

rds of most use mongst the Merhants.

Woorden van't meeste Gebruik onder de Kooplieden.

O address.	ADdresseeren (aanschryven).
, Advance of	Agio, Koers van 't *Banck-*

Banck money.	Bank-geld.
Laborage.	Arbeids-loon.
Commission.	Commissie.
Bills of loading.	Cognossementen.
Costume.	Convoy Geld.
Brokeridge.	Courtage, of M[illegible] laardy.
To Endorse.	Endorseeren.
Invoice.	Facture. Rekeni[illegible]
Loss or dammage in a Ship.	Havery (schade in[illegible] Schip).
Banck-money.	Bank-geld.
Exchange.	Wissel.
Cash-money.	Casgeld.
Rechange.	Her-Wissel.
At Sight.	Op Sight.
Usance, one month time to pay.	Uso, een maand [illegible] te betalen.
Double usance.	Twee uso (of ma[illegible] den).
Provision.	Provisie.
A Protest.	Een Protest.
Weigh-money.	Waag Geld.
Charges.	Onkosten.
Accepted.	Aangenomen (ge[illegible] cepteert).
Leager.	Grootboek.
The Journal.	Het Journaal.
The Memorial.	Het Memoriaal.
The Counting house.	Het Kantoor.
Account Courant.	Rekening Courant

	Signet.
er.	Ouwel.
s.	Waſch.
, Ink and Paper.	Pen, Inkt en Papier.
etter.	Een Brief.
Mail.	De Poſt.
Dutch Mail.	DeHollandſe Brieven.
oyage.	Een Zee-reis.
Journey.	Een Land-reis
Coffyhouſe.	Het Koffyhuis.
Newspaper.	De Courant.
s.	De Fondſen.
k.	De Bank.
h Sea.	De Zuid-Zee.
India Comp.	De Ooſt - Indiſche Comp.
s.	Obligatien.
Stocks Fall.	De Fondſen Daalen.
Stocks Riſe.	De Fondſen Ryzen.
rance.	Aſſurantie.
Cornmarket.	De Koornmarkt.
	Koorn.
at.	Tarw.
	Rogge.
y.	Garſt.
	Haver.
s.	Boonen.
	Erwten.
an of War.	Een Oorlogſchip.

Severall Letters.

Nortwick Octob. $\frac{9}{19}$ 1705.

M*Y loving Cousin,*

I have understood that you shall come to tabled with my Master, therefore I let you kn how you must live here; First, you must up every morning at six a clock, and wash y hands and face, then rense your mouth, rub your teeth, and then you must go into y chamber and pray; after that, you must co into the school, and hear a chapter read, learn your lesson, then you go down again, get for your breakfast a piece of bread and but and when you have eaten that, go again the school, and say your lesson to the Master, write till twelve a clock, when the Maid c us down to dinner; after dinner you go into school again, and stay till half an hour past f and then you play half an hour, and after t you must come and read a chapter till the su be ready, then half an hour after that, you m prepare you for bed. Thus we live here, a let you know this, to inform you there of be hand, out of the true love which I bear y as being

Your affectionate Cousi

L. S.

Verscheide Brieven.

Noortwyk den $\frac{8}{19}$ October 1705.

Myn lieve Neef,

Ik heb verstaan dat gy hier by myn Meester de kost zult komen leggen, zo zal ik u la-n weten hoe gy hier leven moet; voor eerst, moet alle morgen ten zes uuren opstaan, wel uwe handen en aangezicht wassen, als nuwen mond spoelen, en de tanden wryven, dan moet gy in uw kamer gaan, en bid-n, daar na moet gy op school komen, en oren een Kapittel leezen, en leeren uwe les; ngaat gy weder beneden, en krygt tot uw tbyt een stuk Boter en Brood, en als gy dat geeten hebt, gaat gy weder op school, en gt uwe les op aan den Meester, en schryft n tot twaalf uuren, wanneer de Meid ons roept om te komen eeten; nademiddag omt gy weder op school, en blyft tot half s, en dan speelt gy een half uur, daar na oet gy een Kapittel komen lezen, tot dat het vondmaal gereed is, dan een half uur daar moet gy u bereiden te bed te gaan: Aldus ven wy hier, en ik laat u dit weeten, om u n te vooren te verwittigen, uit de oprechte fde die ik u toedrage, als zynde

Uwe toegeneegen Neef,

L. S.

Honoured Father,

My humble duty unto you presented, giving you hearty thanks for your tender love to me, and great care of my education; I make bold at this time, having gained a little skill in the art of writing, to present you with a few lines, being the first fruits of my labours; and I hope in a short time to be better accomplished, and to give you such an account of my proceedings as shall demonstrate that your cost and charges are not bestowed on me in vain. Mean while I humbly crave your acceptance of this, as coming from him who in all things studieth to give you content, being now and ever.

Beverwyk, 20 Octob.
1705.

Your obedient Son
A. D.

Haarlem in Holland, 20 Octob. 1705.

My dear Brother,

Providence having separated our bodies for a season, directs us also how to improve in every place where we come: and our precious time, which never can be recalled, is to be made use of with our utmost diligence. Our minds which never can be separated, must therefore by our pens be constantly communicating to one another such things, as may encrease our mutuall knowledge,

EErwaardige Vader,

Na voorgaande aanbiedinge myns schuldi-en plichts, bedanke ik UE. hertelyk voor uwe edere liefde tot my waarts, en groote zorge oor myne opvoedinge. Ik verstoute my te-enwoordig, eenige kennisse in 't schryven be-omen hebbende, aan u te vertoonen deze einige regelen, zynde de eerste vruchten van yn arbeid; en ik hoope in 't korte noch meer rvaaren te zyn, en u zodanige blyken van myn eneemen te geven, welke te kennen zullen even dat gy geen onkosten en arbeid aan my te ergeefs gedaan hebt; ondertusschen smeek ik it in dank te willen aannemen, als uit hem oortkomende, die in alles zig bevlytigt UE. ontentement te geven, blyvende nu en altoos

Beverwyk den 20 *Octob.* 1705.

UE. Onderdanige Zoon
A. D.

Haarlem in Hollandt, 20 *Octob.* 1705.

DIerbare Broeder:

De Voorzienigheid onze Lighamen voor een tyd afgescheiden hebbende, wyst ons aan hoe wy ons over al daar wy komen te dragen hebben: en de kostelyke tyd, die niet te her-roepen is, moet men met de uitterste vlyt ge-bruiken. Onze gemoederen, welke noit van

 den

ge, and continue the testimonies of our re affections to each other. You have the a vantage of your native Country, a good ai great plenty of all things necessary, and esp cially the constant advice of our vertuous P rents: I dwell in a neat and cleanly City among very civil people, have a due freedom am indifferently well supplyed, gain know ledge in Arithmetick, and Bookkeeping, a in a way of attaining the methods of mercha dizing, and correspondence in sundry parts the world, with many other advantages: b that which must make both our enjoymen prosperous to us, is the gracious temper of o minds, and the blessing of God there upon which I heartily wish for us both, and remain

Your most endeared Brother

A. D.

Utrecht, 22 Octob. 1705.

Sir,

W*Hen I turn my thoughts and pen t wards you, who have been my o Fellow-Student, in whose society I have ha so much complacence, and from whose affa ble deportment, and free communication, suc*

rar

n anderen konnen worden afgezondert, oeten derhalven door onze pennen geduurig t malkanderen discoureeren van zodanige aken, die onze onderlinge kennisse mogen rmeerderen, en de getuigenissen van onze opchte genegenheden tot malkanderen contieeren. Gy hebt het voordeel van uw' Vaderd, een gezonde lucht, grooten overvloed n allenooddruft, en voornaamlyk de geduuge heilzaame raad van onze vroome Ouders. woon in een nette en reine Stadt, onder vee Borgerlyke Luiden; geniet behoorlyke vryid, word redelyk wel onderhouden, neem e in de kennisse van Cyffer-konst en Boekouden, en ben nu op den weg van een styl van oopmanschap te bekomen, en corresponentie in verscheiden Gewesten der Werelt, evens veel andere voordeelen; doch het geene nzer beide genot voorspoedig moet maaken, de deugdzame gematigtheid onzer gemoeeren, en Gods zegen daar op, 't welk ons eide hertelyk toewenschende, blyve

Uwe geaffectioneerde Broeder

D. B.

Utrecht, 22 *Octob.* 1705.

Myn Heer,

ZOo wanneer ik myne gedachten en penne t'uwaarts wende, die myne mede-Scholier yt geweest, in wiens gezelschap ik zoo groot ehagen hebbe geschept, mitsgaders dat liefallig comportement, en die openhertige me-

rare discoveries as might serve to enrich *mind above the trite and common* Notions *Vulgar Pretenders , I must acknowled that the Remembrances of you are a* fre *tincturing of my ruder Genius , a* mollyfy *dew and a gratefull odour , enamouring* a *delighting all my senses : and I* could wr *all day to such a friend with the* great *facility and fluency , and blame my* eyes al *if at night they should encline to such a* dro *siness as should prevent my converse* , or restr *the motions of my mind from your* dear se *Oh how true do I now find your* words, th *true* Philosophy *is to be preferrd before* all t *gold in the* Indies! *and the enriching* of t *noble parts of the mind superlatively* exce *ding all those cabinets of Jewels* and tuns *treasure which vulgar spirits make* their G *But this short Epistle is, through the* stra *of time which imprison my active* though *to be confined within those narrow* boun *which only permit me to tell you* , that t *vain conversation of most men here*, and t *confusedness of their janglings in the* Schoo *with their advancing of their Scholastical* The *logy , and confining the vast and noble* spi *of man to an* Aristotelian *Philosophy* , ha *rendred all my hope for advantages from* t *Academy unusefull and uncomfortable*; I wi *'t were better with you* (*in* England) her *upon I betake my self to a more retired* sta

where

deelinge van zodanige raare ontdekkingen, eike dienen mochten tot verrykinge van yn gemoed boven den trant en d'algemeene otitien der gener die flechts een gewoonlyke ofeffie doen: zoo moet ik voorwaar beken-n, dat de gedachteniffen van u, myn ruwe eft met een friffe verwe overtrekken, en oor my zyn een verzachtende dauw en aan-naame reuk, waar door alle myne zinnen rlieft en verquikt worden; en ik zou met zeer oot gemak, en zoet-vloeijentheid, den gant-hen dag aan zoodanigen Vriend konnen hryven, en ook myne oogen beftraffen, by dien datze in der nacht zoo flaperig mochten orden, dat daar door de ommegang met zoo arden Vriendt belet, of de genegenheden yns gemoeds van hem afgeweert zouden orden. Och! hoe waarachtig bevind ik nu t uwe woorden zyn, te weten, dat de rechte hilofophie ofte Wysgierigheid boven all' het ud in *Indiën* te waardeeren is, en dat de ele deelen des gemoeds te verryken alle de binetten van Juweelen, en tonnen fchats, ar de gemeene man zyn God van maakt, rre te boven gaat. Doch deze myne beknop-Brief wordt, door de engheid ofte kortheid styds, die myne werkelyke gedachten ge-ngen neemt, binnen deeze naauwe paalen paalt, welke my flechts toelaten UE. be-nt te maken dat de ydele ommegang der efte menfchen alhier, en de verwertheid

wherein my mind is transcending all the other seeming substances, but reall shadows. Yet can I never live so abstractedly from oth men and things, but that I must still reta in the more intimate recesses of my thought your worthy self; to whom I am.

Ever obliged

R. E.

Severall Letters and other things pec liarly relating to Merchandize.

One friend counselleth another how to pr ceed well in merchandizing which he ne ly begun.

The superscription.

To Mr. B. L. *Merchant* in Amsterdam.

M*Y dear Friend* B. L. *having heard th you have begun to trade for you se*

er knibbelingen in de Schoolen, nevens de erheffinge van hunne Schoolgeleerde Godgeleertheid, en de bepalinge van de wydluftige n edele geest des menschen binnen de palen an een *Aristotelische* wysgierigheid, alle myne ewenschte verhoogingen door de Academie nnut en troosteloos hebben gemaakt: ik ensch dat het UE. (in *Engeland*) beter ga, ier op is het dat ik my tot eensaamer plaats egeeve, waar in myn gemoed alle die andere hynbare wezens, doch wezentlyke schauwen, overtreft: echter kan ik van andere enschen en dingen zoo afgescheiden niet leen, of ik moet noch in myn allerinnerste eenzame gedachten gestadig behouden uwe eeraardige Persoon, wien ik altyd verobliert blyve

R. E.

erscheide Brieven en andere zaaken, byzonderlyk raakende 't stuk van Koopmanschap.

en Vrind geeft den anderen raad, hoe hy in zynen handel die hy eerst begonnen heeft, wel voort zal varen.

Het Opschrift
Aan de *Heer* B. L. Koopman tot *Amsterdam.*

MYn geliefde Vrind *B. L.* gehoort hebbende, dat gy voor u zelfs begonnen hebt

and that you have taken upon you so gr *and weighty a calling as a merchant adv* *turer, I have thought my self bound as a p* *fessed Friend of yours, to congratulate yo* *your state, and to give you the best advice* *can for your better managing of your affa* *First therefore let me advise you, not to* *too hasty to be rich, for* Salomon *saith,* that hasteth to be rich shall suddainly co to poverty. *Be sure, in the first place, t* *you fear God, and serve him instantly ni* *and day, and let not your cares for this* *hinder you of doing any part of your duty* *God. Be not too greedy of falling into m* *business: for great merchandize soon makes* *man either rich or poor. Acquaint your* *much with the uncertainty or fading con* *tion of outward things, and be strong in fa* *and hope of eternall life: for Merchants* *many hazards, fears, and adventures,* *often undergo great losses; and if you ha* *not a foundation laid up for the life to com* *you may possibly meet somtimes with s* *changes here, as may make your heart* *quake. Whatsoever you take in hand or* *be sure to deal justly with all men: for* *gotten goods seldom prosper long. Rob not*

Pr

handelen, en dat gy zoo grooten en gewigen beroep aangenomen hebt, van een Koopmanavontürier te wezen, heb ik my als verbonden geacht, my als UE. vriend uitgevende, uwen staat te verblyden, en UE. de beste raad geven die my mogelyk is, tot beter uitvoeringe van uwen handel. Laat my UE. dan 't eerste raaden, dat gy u niet al te zeer en spoedt om ryk te worden, want *Salomon* zegt *die zich haastet om ryk te worden, zal met 'er haast tot armoede vervallen.* Zie ten eersten wel toe, dat gy de vreeze Gods hebt, hem zonder ophouden dag en nacht dienende, en laat ook de zorgen van dit leven u van geen gedeelte der plicht die gy God schuldig zyt, beletten. Wees niet al te gierig om al te veel te doen te hebben: want groote koophandel veroorzaakt een mensch haast ryk of arm te worden. Van de onzeekerheid en verganbaarlykheid van aardsche dingen zult gy u verzeekeren, en sterk in den geloove en hoope van het eeuwige leven wezen: want Kooplieden loopen groote perykelen, vreezen, en avonturen, en moeten dikwils groote verliezen dragen: en zoo gy dan geen fondament voor het toekomende leven geleid hebt, waar is mogelyk dat gy hier al te mets zulke veranderingen zoud ontmoeten die u herte zouden doen sidderen en beven. Wat gy by der hand neemt of doet, weest verzeekert dat gy alle menschen recht doet: want het beurt

Prince of his customs; for many times a p
that way gotten costs ten. Trade not in
ceitful, unmerchantable, and falſe wa
Keep just weights, equal ballance, and l
full meaſures. Take good notice of all t
you receive in, and pay out, in the way
your trade. Keep your books and accompts
act and in good order: for there in con
much the credit of a merchant. Be often
ruſing your books, acquaint your ſelf w
your eſtate: for many through neglect of t
have not only been undone, but greatly
graced. Adventure no more at any one t
than what if you loſe you can by Gods bleſſ
bear. Make your adventures in many parce
that if one ſhould fail, the other perhaps m
help the loſs. Take heed with whom you tr
de, and whom you truſt. Truſt no man b
try him firſt. And ſeek not without gr
neceſſity to be credited of others: for the m
you ſtand on your own feet, the leſs care a
more honour you have. Be not lightly ſure
for any, for many thereby ſuffer great dam
ge: neither lightly deſire any to be ſurety f
you: for one good turn will ask another. Wh
you have once promiſed be carefull to perfor
for merchants ſuffer much by not keeping the
word

den dat goederen met onrecht verkregen, g voorspoedig zyn. Ontroof den Prince n zyn Tollen niet: want een pond op die niere gewonnen, kost dikwils wel tien. ndelt niet met bedriegelyke, valsche, of geen Koopmans waar en is. Houd recht wicht, gelyke schaalen, en wettige maten. eem goede acht op al het gene gy in uwen ndel ontfangt en uitgeeft. Houd uwe boe- n en reekeningen bequaam en in goede or- r: want daar bestaat de eere van een Koop- n grootelyks in. Overzie uwe boeken kwils, maak dat gy uwen staat wel kent, nt door het verzuim van dien zynder veelen t alleenlyk bedorven, maar in groote nande vervallen. Waag op eenen tyd niet eer, dan zoo gy het quam te verliezen, door Godes zegen zoud konnen draagen. aak dat het geene gy avontuurt, in veele deelten zy, op dat zoo het eene quam te ver- gelukken, het andere de schade mogelyk ude konnen helpen draagen. Zie toe met en gy handelt, en wien gy vertrouwt. ertrouw niemant, of beproef hem eerst. En cht ook niet zonder groot gebrek van an- re vertrouwt te worden: want hoe vaster in uwe eigene schoenen staat, hoe minder orge, en hoe meerder eere gy zult hebben. Vees voor niemant lichtelyk borge; want eele lyden daar groote schade door: verzoek ok niemant licht borge voor u te blyven,

want

word. When therefore you have payment make, provide in time, have the sum days in continual remembrance. Rely on other man to the last for your own payme for so you may be deceived and crack your credit. Be as carefull as may be not to t above the compass of your stock. Leave your business too much to others, but b a continuall oversight of it your self. Live in fashion either above your rank, or too m inferiour to it: but keep in a middleway as your conscience may not be wounded if should fail. Love more your honour than ches. Seek not to be credited for all that can. When you have gained, praise God remember the poor. Be not prodigal, for t is wasting; nor yet niggardly, for that is se. Keep still a noble and generous mind ded by a good understanding. Shun by means evil company, and among other thi take heed of horses, wine, and women, wh have been the overthrow of many young m chants. Have a certain time ordinarily being at home, and miss no man if it te be po ble at time appointed. Frequent the Exch ge and meeting places of merchants: for sence makes a man somtimes suspected.

t d'eene vriendſchap eiſcht den andere.
es zorgvuldig na te komen dat gy eens
oft hebt: want Kooplieden lyden groote
de, door dien zy haar woord niet en hou-
. Daarom wanneer gy eenige betaalinge
oen hebt, verzorg het in tyds: de ſom-
en vervaldagen altyd in u gedachten heb-
de. Verlaat u tot op het laatſt op niemant
ens u betalinge: want daar door zoud gy
nen bedrogen worden, en uw eigen credit
ken. Wees zo zorgvuldig als 't mogelyk is,
en de ſtreek van uw vermogen niet te han-
n. Laat uwe dingen niet te veel op andere
n: maar hebt 'er zelf een geſtadig oog
Ga in uwen dracht, noch boven uwen
t, noch al te veel onder uwen ſtaat: maar
d u in den middel-weg: op dat uwe con-
ntie niet gequetſt en worde, indien gy
amt te failleeren. Heb u eere liever dan
dom. Tragt niet voor zoo veel vertrouwt
worden als gy kond. Als gy winſt ge-
n hebt, looft God en gedenk den armen.
es niet overdaadig; want dat is verquis-
: noch te gierig; want dat is verachte-
Houd altyd een edel en doorluchtig ge-
ed, door een goed verſtand geleid zynde.
uw voor alle dingen quaad gezelſchap,
onder andere dingen wacht u voor paar-
, wyn, en vrouwen, dewelke veele jon-
Kooplieden bedorven hebben. Stel een
eren tyd om gemeenelyk t'huis te wezen,
en

you deal for others, do for them as for self: you thereby gain friends and rep tion. Be sure your advise be good, or it altered, and when it is right, follo punctually. Reckon often with your M or Chapmen, for short reckoning makes friends. There are many other things doub which are needfull to be taken care of, are not possible for me to think on: but time experience will teach you them. And thi not strange if you learn somthing by shame loss: for things so learned usually are bes membred. So hoping that my advise to herein shall not be altogether cast off, I you to God, and rest,

Your faithfull Frie

D. C.

SIr,

It may perhaps yield you content to un stand, that within a few days severall M chandizes are come into this City, whi

..o 't mogelyk is, zet niemand te leur op
..e tyden. Verkeer op de Beurſe en an-
..laatſen daar Kooplieden by een komen:
.. afwezen veroorzaakt zomtyds dat een
..ch in twyffel getrokken word. Zoo gy
..anderen handelt, doet voor haar als voor
..ven: daar door verkrygt gy vrinden en
..oede naam. Weeſt verzeekert dat uw
.. goed is, of laat het verandert worden:
..anneer 't recht is, kom het zonder mis-
..a. Reeken dikwils af met u Meeſters of
..pluiden: want korte reekeningen veroor-
..en lange vriendſchap. Daar zyn onge-
..felt veele andere dingen die noodig zyn
..genomen te worden, die my onmogelyk
..te bedenken; maar tyd en ervarenheid
..n u die wel leeren. En denk het niet
..nd te wezen, dat gy iets door ſchande en
..de leert: want dingen op die wyze geleert,
..den beſt onthouden. Dus hoopende dat
.. raad aan UE. in dezen, in 't geheel niet
..worpen zal worden, beveel ik UE. den
..re, en blyve

U getrouwe Vriend

D. C.

M*Yn Heer,*

..y zult miſſchien vernoegt zyn van te ver-
..n, dat zedert eenige dagen in deze Stad
..ſcheide Koopmanſchappen gekomen zyn,
die

while since you desired to have: *You* do *un*-
tedly well know what they be. Write me
if you have inclination thereto: and also
much: but do it without delay, because
very well know, that men shall have all t
cheaper in the beginning then in the sequ
following part) *of the sale, which men*
make thereof. As to the Merchandize
you last offerd me, I have (consulted) *t*
over, that I shall not find my Account (
what I aim'd at) therein: but I inform
Mr. N. *who hath confessed to me, th*
wished to have the same, in case you wi
change with him for other goods which he
which do vend very well. Here you s
that at present I have to say; I beseech
answer with the first, and always to be
of my Friendship.

Sir,

Your most humble and
obedient Servant

For Mr. *J. M.* in Genoua.

SIr,

These serve for answer of your acce
(letter) *of the* 21 *past; that I have w*
ceived the small chest with 20/2 Pieces
Taffity number'd and mark'd S. S. No.
soon as I shall have opened the same, the
and quality thereof shall be advised you:

over eenigen tyd wenſchte te hebben. et zonder twyffel wat die zyn. Schryf zoo gy daar toe genegen zyt, en ook el, maar doe dat zonder uitſtel, om dat wel weet dat men alles beter koop heb- l in het begin, dan in 't vervolg van de pinge, die men daar van zal houden. Wat t de Koopmanſchap die gy my laatſt dt, ik heb overleid dat ik daar by myn ing niet zal vinden; maar ik wyze U aan *eer* N. die my betuigt heeft, dat hy de- wenſchte te hebben, ingeval gy een rui- et hem wilt doen voor andere dingen die ft, die zeer wel verkocht worden. Ziet les wat ik u tegenwoordig te zeggen heb. u met den eerſten te antwoorden, en an myne Vriendſchap verzeekert te zyn.

Myn Heer,

*Uw ootmoedige en onder-
danige Dienaar.*

Aan de Heer J. F. *in Genoua.*

In Heer,

antwoort van UE. aangename van den ſato diend dezen, dat het kasje met $^{2}\frac{0}{2}$ *Ps.* zynen, genommert en gemerkt *S. S. No.* hebbe ontfangen; zoo dra de zelve zal nt hebben, werd UE. de deugd en quali- adviſeert, en zal geen Koopers verzui- men.

omit no buyers ; yet ſince the preſent *war makes great ſcarcity of money*, I b *I ſhall be forc'd to ſtay a longer time* be *shall be able to do any good with the ſame* *you ſhall be advis'd of the ſucceſs.*

The two Bills of exchange charged upo B. L. *of* 5000 *doll.*, *of which I have* co *nicated you the Acceptance*, *are written* *me in due time : for which I have credit* *in your Account courant for gilders*, 130 8 *with the agio of* Bank *money at* 4½ pe *wherefore pleaſe to make me debitor*, th *may agree together. Further*, *in trading* *alteration ; I refer to the encloſed* Price *rant ; if you ſee any profit therein*, *I am* *to concurr with you ; where with*, *after* c *ſalutations*, *I recommend you to* God *in me*

T. P.

Amſterdam Febr: the 15. 1

To Mr. *P. C.* in Milain.

SIr,

The above is copy of my laſt ; ſince wh *have been without any of your accep* *Letters ; wherefore this will be ſhort :* I *not doubt but you ſhall have had effecte* *orders for the buying in of the cheſt of* *thread*, *which being done*, *pleaſe not toſ*

Doch alzoo de tegenwoordige zwaare
og groote schaarsheid van geld maakt, zo
ouw noch al lange tyd zal moeten wach-
er de zelve zal konnen beneficeeren; 't
s werd UE. geadviseert.

e twee Wissel-brieven ten laste van *Monsr.*
van 5000 Daald. waar van UE. de ac-
tie hebbe gecommuniceert, zyn my ter
orlyke tyd in Banco afgeschreven, waar
UE. op zyn reekening courant hebbe ge-
teert voor guldens 1301 : 4 : 8. met de
van Bankgeld *a* $4\frac{1}{8}$ per cento, waar voor
elieft te debiteeren om accoord te konnen
Vorder in Negotie geen verandering,
refereerende aan d'ingesloote Prys-Cou-
, UE eenige profyt daar in ziende, ben
id met UE. aan te gaan, waar mede na
diaale groetenis God in genade bevoolen.

T. P.

Amsterdam, den 15.
February 1705.

Aan de Heer P. C. *in Milaan.*

M*Yn Heer*,

Bovenstaande is Copia van myn laatste,
derd bevinde my zonder UE. aangename
ven, waar door deeze te korter zal zyn: ik
niet twyfelen of UE. zal de ordres tot den
oop van het kasje Goutdraat ge-effectueert
ben, 't welk geschied zynde, gelieft niet te
man-

send it me over with the very first; since [cut off]
is a great longing for it, and the sum
reof you may please to draw over Lyons [cut off]
order on Paris *upon Mr.* N. N. *where I* [cut off]
given the requisite orders for the honourin[cut off]
your bills.

The Product of my cloth which is sold, [cut off]
will now in a short time be due, please to be[cut off]
in a Bale of silk, ½ Tram and half organsin[cut off]
the price you last advised.

I will hope that you shall have sold the R[cut off]
Leather; if not, I desire you let no occas[cut off]
be neglected.

Your orders concerning the buying in of[cut off]
Bales of Pepper, I have not yet been ab[cut off]
effect; the same, contrary to all mens opini[cut off]
went higher in the Companys sale in the [cut off]
pective Chambers of these Lands, than [cut off]
thought: but I believe that within 3 or 4 w[cut off]
the same shall be to be had at the limited pr[cut off]
wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn *and* Sm[cut off]
na *is granted against* ultimo Junii: *if you* [cut off]
ve any thing to command, I shall observe [cut off]
same most diligently, Further it is in tradin[cut off]
you may see by the enclosed Price-courant; [cut off]
which I referr my self, wherewith &c.

G. S.

Amsterdam March the 12. 1705.

queeren, om my op het alderspoedigste te zenden, alzoo daar groot verlangen na en 't beloop daar van kan UE. zich prevaen te trekken over *Lions*, met ordre op ys in *Sr. N. N.* alwaar de nodige ordres gen hebbe om UE. Brieven te honoreeren.

Provenu van myn verkofte Lakens, dat nu den eersten staat te vervallen, gelieft te beden in een Baaltje Zyde, ½ Tram, en half ansin, ten pryze als UE. laatst hebbe geseert.

e Juchten wil vertrouwen dat UE. zal oft hebben, zoo niet, verzoeke geen oc voorby te laten gaen.

e ordres nopende den Inkoop van 10 Ba- eper hebbe voor als noch niet konnen efeeren, alzoo (tegen alle opinie) de zelve e Compagnie in de respective Kameren eze Landen hooger zyn geloopen als men hadde; maar vertrouwe naar verloop a 4 weeken noch tot de gelimiteerde prys onnen geraaken, daar in geen gelegenheid aten voorby gaan.

Convoy op *Cadix*, *Livorno* en *Smirna* is staan tegens *ultimo Juny*, zoo UE. iets te commandeeren, zal dezelve op het alerstigste obferveeren. Vorder in Negotie de ingeslote Prys-Courant zal konnen waar aan my refereere: waar mede &c.

G. S.

Amsterdam, *den* 12. *Maart* 1705.

London, 17 Octob. 1705.

Sir,

Having finished my seven years App-tiship, I am now entring into the w... for imployment for my self, and knowing Trade depends upon acquaintance, I make... to renew former friendship with you; hop... if it lies in your power, to do me any kind... therein, you will (for the love you bear to... do your utmost to help me, and what you... do therein shall be acceptable to

Your Servant to comm...

A. Q.

BILLS OF EXCHANGE

Exon the 1. December 1705. for 300 pou... Sterling at 35 shilling and 6 pen Flemish...

At double usance pay this my first B... Exchange to Mr. D. C. *or order, ... hundred pounds Stirling at thirty five shil... six pence Flemish for the value of Mr.* J. B. *place it to my account as per advice.*

Your Friend

P. ...

To Mr. *H. A.* Merchant
in Amsterdam.

London, ady den 17 *October* 1705.

Myn Heer,

MYn zeven jarigen dienst voleindigt hebbende, ben nu beginnende in de Werelt ...otie te doen voor my zelven; en wetende ...myn Neeringe veel op kennissen steunt, zo ...e de stoutigheid myn voorige vriendschap ...UE. te vernieuwen, verhopende, indien ...n UE. macht is, my eenige vriendschap inte bewyzen, dat UE. uw uitterste doen ..., (om de liefde die UE. my toedraagt) om te helpen, en het gene UE. daar in doen ..., zal aangenaam zyn aan

UE. dienstwillige Dienaar

A. Q.

WISSEL-BRIEVEN.

...on ady 1. *December* 1705. *voor* 300 *pond ...terlings a* 35 *schellingen en* 6 *groot Vlaams.*

OP dubbel uso betaalt dezen mynen eersten Wissel-brief aan de Heer *D. C.* ofte or...e, drie hondert ponden Steerlings, a vyf en ...ig Schellingen, en zes groot Vlaams, de ...rde van de Heer *J. B.* en stelt het op myn ...ening als per advys.

UE. Vriend

P. P.

...n myn Heer H. A. *Koopman tot Amsterdam.*

Amsterdam May, the 20. 1705. £ 10
Sterlings at 10 days Sight.

AT *ten days Sight pay this my first* Bill of E-
change unto Mr A. B. *or order one* Hun-
dred pound Sterling, value of Mr. C.D.
Company, and put it to my account as per
vice from

Your Friend and Servant
D. E.

To Mr. *A. B.* Merchant
in London.

Amsterdam the 2 May 1705, £ 15
Sterlings at 2 uso.

AT *two usance Pay this my first* Bill of E-
change unto Mr. E. B. *or order one* Hun-
dred pound Sterling, value of the same as
advice

Your Friend and Servant
H. A.

To Mr. *A. H.* Merchant
in London.

An Assignation.

MR. O. N *be pleased to pay to Mr.* D
or to the bearer (shewer) *hereof,*
hundred and fifty gilders, and it will b
satisfactory as pay'd to my self, (or, an

...nsterdam 20 *May* 1705, *£* 100 *Sterlings*
a 10 *dagen Zigt.*

Tien dagen Zigt Betaalt deeze myne Primo, (of eerste) Wissel-Brief, aan den Heer ...B. of ordre, honderd ponden Sterlings, de ...rde ontfangen van de Heeren *C. D.* en ...mpagnie, en steld op rekening als per advys

UE. dienstwillige Dienaar
D. E.

...*Heer* A. B. *Koopman*
te London.

...nsterdam, 2 *May* 1705. *£* 150 *Sterlings*
a 2 *Uso.*

NA twee maanden Betaalt deeze myne eerste Wissel-Brief, aan den Heer *E. B.* ...rdre, hondert ponden Sterlings, de waar...an dezelve, als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar
H. A.

...*Heer* A. H. *Koopman*
tot London.

Een Assignatie.

...R. O. N. UE. gelieve aan *Sr. D H.* ofte aan ... toonder dezes, te betaalen acht hondert ...vyftig guldens, ende het zal UE. tegens

will prove to you good payment against

J. W.

In Middelburg, the 6
June 1705.

A Bill of loading (*Connossement*) after the English manner.

Shipped by the grace of God in good order and wel conditioned, by Robert Merch *in and upon the good Ship, called the* Pa Tree, *whereof is Master under* God *for present voyage* William Goodman, *and riding at anchor in the* Mase *by* Rot dam, *and by Gods grace bound for* Ro *to wit*, M: W: *ten Bales of Russia Leat being marked and numbred as in the gent, and are to be delivered in the good order, and well conditioned at the foresaid Port of* Roan *(the danger of seas only excepted) unto* John Liever *or his assigns, he or they paying fraight for said goods five and twenty Hollands gil with primage and avarage accustomed. witness whereof the Master or Purser of said Ship hath affirmed to three Bills of ding, all of this tenor and date, the one which three Bills being accomplished, the ot*

voor goede betaalinge verstrekken.

J. W.

Middelburg, *den* 6.
Juny 1705.

Een Connossement (A Bill of Loading) *na de Duitsche manier.*

IK *Willem Goetman* van *Dordrecht*, Schipper naast God van myn Schip, genaamt *Palm-Boom*, als nu ter tyd gereed leggende in de *Maas* by *Rotterdam*, om met den eersten goeden Wind die God verleenen zal, te zeilen na *Rouaan*, alwaar myn rechte ontlading zyn zal, oirkonde ende bekenne dat ik ontfangen hebbe onder den Overloop van myn voorsz. Schip van u *Robbert Koopman*, te weten: *M. W.* tien Baalen Juchten, al droog ende wel geconditioneert, ende gemerkt met het voorstaande merk. Al het welke ik belove te leveren (indien my God behouden reize verleent) met myn voorn. Schip tot *Rouaan* voorsz. aan den eerzame *Joannes Lie*-*r*; ofte aan zynen Facteur ofte Gedeputeerden, mits my betalende voor myn Vracht van het voorsz. Goed vyf en twintig guldens Hollands gelt, ende de averye na de usantien van der Zee. Ende om dit te voldoen dat voorsz is, zoo verbinde ik my zelven ende myn goet, ende myn voorsz. Schip met de zyn toebehooren. In kennisse der waar-

 heid,

two to stand void. And so God send the g
Ship to her desired Port in safety. Amen. Da
in Rotterdam the 20. day of October 1705

William Goodman

A Dutch Bond or Obligation for mony.

I *Underwritten do acknowledge by these,*
ally to be indebted to Mr. H. Q. *the s*
of eight hundred gilders, for ready money
my content received, by me R. V. *wh*
said sum of eight hundred gilders I do prom
to pay to him or the Shewer hereof with
charges or dammages at the end of twel
months, precisely after the date hereof w
the Interest of the same, according to four a
a fourth part per cent in the year; untill t
full payment. Hereto binding my person a
all my goods, none excepted, setting the sa
open to the power of all Judges and Law
In witness of the truth whereof I have sign
the same with my own hand. Actum in Am
sterdam *the* 3 *of* November, *in the ye*
1705.

R. V.

A clearing of an accompt.

T*His day the tenth of November* 1705. *hav*
we V. L. *and* B. H. *friendly agreed tog*
ther

id, zoo hebbe ik drie Connossementen hier onderteekend met mynen name, of myn hryver van mynent wegen, alle van eener houdt, het eene voldaan, de andere van ener waarde. *Geschreven in Rotterdam den . dag van October* 1705.

Willem Goetman.

Een Duitsche Obligatie voor Geld.

K ondergeschreven bekenne mits deezen deugdelyk schuldig te wezen aan den *Heer Q.* de somme van acht honderd gulden or contant geld, by my *R. V.* tot myn gegen ontfangen, welke voorn. somme n acht hondert gulden ik aan hem ofte oonder dezes beloove kost en schadeloos te taalen over twaalf Maanden, naar dato des precies, met den Interest van dien, tegens er en een quart per cento in 't jaar; tot de effectueele betaalinge toe. Hier vooren verbinnde myn persoon ende alle myne goederen, en uitgezondert, stellende dezelve tot bewang van alle Rechteren en rechten. In nnisse der waarheid dit met myn eigen hand nderteekent. Actum in *Amstelredam* den *November* 1705.

R. V.

Een Af-reekening.

OP huyden den tienden November 1705. zyn wy *V. L.* ende *B. H.* minnelyk over

ther, and have reckoned from the beginning to the end for certain disbursed moneys, and other things, which I. V. L. *demanded and he remained indebted to me by the end of the accompt for the sum of* 194 *gilders, which I acknowledge, to have received; and herewith all our reckonings are dead and annihilated, and all that was standing out between us satisfied. Acted in Amsterdam in the house of* A. M. *in presence of* A. B. *and* N. L. *as witnesses, the* 10. *of November* 1705.

V. L. B. H.

een gekomen, en hebben van alles afg rekent voor verscho te penningen, en and re dingen, die ik *V.* was eisschende, en my tot slot van reek ninge schuldig ble voor de somme v 194 guldens, we somme ik beken ontfangen te hebbe en hier mede zyn a onse reekeningen do ende te niet, ende al wat wy met malkand ren hadden uitstaa voldaan. Aldus g daan binnen Amst dam, ten huize v *A. M.* in de teg woordigheid van *A.* ende *N. L.* als Get gen, den 10 Nove ber 1705.

V. L. B. H.

he Ten Command-
ments, *Exod.* 20:
1, 2, 3, &c.
hen God spake all
hese Words, saying:
*Am the Lord thy
God, which have
ught thee out of
ypt, out of the house
bondage*

he first Command-
ment.

*Thou shalt have no
her Gods before my
e.*

The second Com-
mandment.

*Thou shalt not make
to thee any graven
age, nor any like-
s of any thing that
in Heaven above, or
at is in the Earth be-
ath, or that is in
e waters under the
rth: Thou shalt not
w down thy self to
em, nor serve them;
r I the Lord thy God
m a jealous God, visi-
ng* [or who do visit]

De Tien Geboden:
Exod. 20: 1, 2, 3,
&c.

*Doe sprak God alle de-
ze woorden, zeggende:*

IK ben de Heere u-
we God, die u uit
Egiptenland, uit den
diensthuize uitgeleid
hebbe.

Dat eerste Gebod.

Gy en zult geen an-
dere Goden voor myn
aangezicht hebben.

Dat tweede Gebod.

Gy en zult u geen
gesneden beeld, noch
eenige gelykenisse ma-
ken van 't gene dat
boven in den Hemel
is, noch van 't gene
dat onder op der Aar-
de is, noch van 't
gene dat in de wate-
ren onder der Aarde
is: Gy en zult u voor
die niet buigen, noch
haar dienen; want ik
de Heere uwe God

the iniquity of the Fathers upon the Children, unto the third, and fourth generation of them that hate me, and shewing [or I shew] *mercy unto thousands of them that love me, and keep my Commandments.*

ben een yverig G[illegible] die de misdaad der V[illegible] deren bezoeke aan Kinderen, aan het d[illegible] de, ende aan het vi[illegible] de lid der gener die [illegible] haten, en doe bar[illegible] hertigheid aan duiz[illegible] den der gener die [illegible] lief hebben, ende m[illegible] ne Geboden ond[illegible] houden.

The third Commandment.

Thou shalt not take the Name of the Lord thy God in vain; for the Lord will not hold him guiltless that taketh his Name in vain.

Dat derde Gebod.

Gy en zult den N[illegible] me des Heeren uw[illegible] Gods niet ydelyk g[illegible] bruiken; want [illegible] Heere en zal hem n[illegible] onschuldig houden [illegible] die zynen Name yd[illegible] lyk gebruikt.

The fourth Commandment.

Remember the Sabbathday, to keep it Holy; six days shalt thou labour, and do all thy work, but the seventh day is the Sabbath of the Lord thy

Dat vierde Gebod.

Gedenkt des Sa[illegible] bath-daags, dat gy di[illegible] Heiligt; zes dage[illegible] zult gy arbeiden, en [illegible] uw werk doen, ma[illegible] de zevende dag is [illegible] Sabbath des Heere[illegible]

God

, (then) *thou shalt*
o any work, *thou*
hy Son, *nor thy*
ghter, *nor thy*
-servant, *nor thy*
d servant, *nor thy*
le, *nor thy Stran-*
that is within thy
s: for in six days
Lord made Heaven
Earth, *the Sea*,
all that in them is,
he rested the se-
th day, *wherefore*
Lord blessed the
bath-day, *and hal-*
d it.

fifth Command-
ment.

Honour thy Father,
thy Mother; *that*
days may be long
the Land, *which*
Lord thy God gi-
thee.

fixth Command-
ment.

hou shalt not Kill.

uwes God, dan en zult gy geen werk doen, gy noch uw' Zone, noch uwe Dochter, noch uw' Dienstknecht, noch uwe Dienstmaagd, noch uw Vee, noch uwe Vreemdeling die in uwe Poorten is; want in zes dagen heeft de Heere den Hemel ende de Aarde gemaakt, de Zee, ende alles wat daar in is, ende hy rustede ten zevenden dage, daarom zegende de Heere den Sabbath-dag, ende Heiligde den zelven.

Dat vyfde Gebod.

Eert uwen Vader, ende uwe Moeder; op dat uwe dagen verlangt worden in den Lande, dat u de Heere uwe God geeft.

Dat zesde Gebod.

Gy en zult niet Dood-slaan.

The seventh Commandment.

Thou shalt not commit Adultery.

The eighth Commandment.

Thou shalt not steal.

The ninth Commandment.

Thou shalt not bear false witness against thy neighbour.

The tenth Commandment.

Thou shalt not covet thy neighbours House, thou shalt not covet thy neighbours Wife, nor his Man servant, nor his Maid-servant, nor his Ox, nor his Ass, nor any thing that is thy neighbours.

The H. Prayer, written in *Matth.* 6. which the Lord *Jesus Christ* taught

***Dat zevende* Geb**

Gy en zult
Echtbreken.

***Dat achtste* Gebo**

Gy en zult
steelen.

***Dat negende* Gebo**

Gy en zult g
valsche getuigen
spreeken tegen u
naasten.

***Dat tiende* Gebo**

Gy en zult niet
geeren uwes naa
Huis, gy en zult
begeeren uwes
sten Wyf, nog zy
Dienst-knecht; n
zyne Dienst-maa
noch zynen Osse,
zynen Ezel, noch
dat uwes naasten

***Het H. Gebed* gesc**
ven in Matth.
dat de Heere J
Christus *zyne* D

s Disciples, for
Pray thus.

Ur Father, which art in heaven, wed be *thy Name,* Kingdom *come,* will be done, *as in* ven (so) *likewise* the *Earth: give* his *day our dayly* d, *and forgive us* debts *even as we* ive *our debtors:* lead *us not into* tation, *but deli-* us from *evil: for* e is the *Kingdom,* the *power, and* glory, *for ever,* en.

The Creed.

Believe *in God the* Father, *the Almigh-* aker (or Creator)

pelen geleert heeft, om aldus te bidden.

ONze Vader, die in de Hemelen [*zyt*] uwen Naam werde geheiligt, uw' Koningryke kome, uwe wille geschiede, gelyk in den Hemel, [*alzoo*] ook op der Aarde: ons dagelyks brood geeft ons heden, ende vergeeft ons onze schulden, gelyk ook wy vergeven onze schuldenaren: Ende en leid ons niet in verzoekinge, maar verlost ons van den boozen: want uwe is het Koningryk, ende de kracht, ende de heerlykheid in der eeuwigheid, *Amen.*

Het Geloof.

IK Geloof in God den Vader, den Almagtigen Schepper

of

of Heaven and Earth; and in Jesus Christ his Only Son, our Lord, which was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary, suffered under Pontius Pilate, was crucified, dyed, and buried, and descended into Hell.

That is: Continued in the state of the Dead, and under the power of death till the third day.

The third day he arose again from the dead, he ascended into Heaven, and sitteth on the right hand of God the Father Almighty, from thence he shall come to judge the living, and the dead.

I believe in the Holy Ghost: I believe an Holy Catholick Chri-

des Hemels ende Aarde; Ende in J Christus zynen Ee geboren Zoon, on Heere, die ontfan is van den Heili Geest, geboren ui Maagd Maria, die leeden heeft on Pontius Pilatus; is kruist, gestorven, de begraven, ned gedaald ter Hellen

Dat is: bleef in stand der Doode ende onder de m des doods, tot op derden dag.

Ten derden da wederom opgesta van den dooden, gevaren ten Hemel, zit ter regterha Gods des Almagtig Vaders, van daar komen zal om te oo deelen, de leevend ende de dooden.

Ik geloof in d Heiligen Geest: I geloof een Heilige a

sti-

Church, the communion of Saints, the forgiveness of sins, the resurrection of the body, and the life everlasting. Amen.	gemeine Christelyke Kerk, gemeinschap der Heiligen, vergeevinge der zonden, opstanding des vleeschs, ende een eeuwig leeven, *Amen.*

Familiar Phrases.

Gemeene Spreekwyzen.

Phrases between a Governess and a young Gentle-woman.	*Spreekwyzen tusschen een Gouvernante, en een Jonge Juffer.*
I Am very sleepy.	IK ben zeer slaperig.
Let me sleep.	Laat my slaapen.
Do you sleep?	Slaapt gy?
Are you in bed still?	Bent gy nog te bed?
Awake.	Ontwaak.
You sleep too much.	Gy slaapt al to veel.
You are very sleepy.	Gy bent zeer slaaperig.
Rise quickly.	Sta met der haast op.
Why will you not make haste?	Waarom wilt gy u niet haasten?
Are you up?	Zyt gy al op?
Is your sister up?	Is uw Zuster al op?
Take care; You will catch cold.	Draag zorg, gy zult koude vatten.

Blow

Blow your nose.
Put on my Cloths.
Dress my head.
Take that clean shift.
Wash your hands.
Comb my head.
Lace me.
Help me.
Have you done?
Say now your prayer.
Begin again.
Where is your prayer Book?
Fetch your Bible.
Read a Chapter.
Read softly.
Spell that word.
You do not read well.
You read too fast.
You learn nothing.
You observe nothing.
You do not study.
You are idle.
You do not know your lesson.
There is your lesson.
Why do you speak English to me?
Speak always Dutch.

Snuit uw neus
Doe myne kl
ren aan.
Zet myn kap.
Neem dat sch
hemd.
Wasch uw han
Kem myn hoo
Ryg my.
Help my.
Hebt gy gedaan
Zeg nu uw geb
Begin op nieuw
Waar is uw geb
boek?
Haal uw Bybel
Lees een Kapit
Lees zachtjes.
Spel dat woord
Gy leest niet w
Gy leest al te r
Gy leert niets.
Gy let nergens o
Gy bevlytigt u n
Gy zyt luy.
Gy kent u les ni
Daar is uw Les
Waarom spreekt
Engels tegens my.
Spreek altyd Du

Will you eat your *k-fast?*	Wilt gy ontbyten?
What will you have *your break-fast?*	Wat wilt gy tot uw ontbyt hebben?
Take your work.	Neem uw Werk.
Say what you will *ve.*	Zeg wat gy hebben wilt.
Shew me your work.	Toon my uw werk.
That is not well.	Dat is niet wel.
You make mouths.	Gy trekt uw mond ſcheef.
It is dinner time.	't Is tyd om 't Middagmaal te houden.
Leave your work.	Laat uw Werk ſtaan.
Sit at Table.	Zit aan de Tafel.
Sit you down.	Zit neer.
Put your Napkin *fore you.*	Doe uw Servet voor.
Where is your knife?	Waar is uw Mes?
Bleſs the Table.	Zegen de Tafel (of bid).
Eat ſome potage.	Eet wat Warmoes.
Eat ſome.	Eet 'er wat van.
Will you have ſome *tton.*	Wilt gy wat Schaapen vlees hebben?
Will you have fat or *n?*	Wilt gy vet of mager hebben?
Do you love fat?	Eet gy gaern vet?
Will you have ſome *that?*	Wilt gy daar wat van hebben?

Do

Do you love sauce?	Houd gy wel saus?
Tell me what you love.	Zeg my wat graag eet.
Eat.	Eet.
You do not eat.	Gy eet niet.
Will you have a bone?	Wilt gy een hebben?
There is the wing of a Pullet.	Daar is een v bout van een Kui
Eat bread with your meat.	Eet brood tot kost, (*of* vleesch.
You do not eat bread with your meat.	Gy eet geen br tot u kost.
Have you drunk.	Hebt gy gedron
Call for some drink.	Eisch drinken.
Is this meat good?	Is deeze spys g
Will you have any more of it?	Wilt gy 'er ook wat van hebben?
Have you eaten enough?	Hebt gy genoeg geeten?
Have you dined well?	Hebt gy een g Middagmaal geda
Do you love cheese?	Houdt gy wel Kaas?
Give grace.	Dank nu.
Go to play.	Ga speelen.
You must make this up again.	Gy moet dit w verdoen.
Have you a good needle?	Hebt gy een g Naald?

ave you got ſome d?	Hebt gy garen gekreegen?
to dance.	Gaa danzen.
ave you danced?	Hebt gy gedanſt?
xercise your ſelf.	Oefen u zelven.
ance a Courant.	Dans een Courant.
u do not dance	Gy danſt niet wel.
and right.	Staa recht over end.
aiſe up your head.	Houd uw Hoofd recht op.
o the reverence.	Doe uw eerbiedigheid.
ook upon me.	Zie my aan.
your Maſter gone?	Is uw Meeſter heen gegaan?
ave you done al- y?	Hebt gy alreede gedaan?
o to ſing.	Gaa zingen.
arry your book you.	Neem uw boek met u.
ome to work again n you have done.	Kom weer te werk als gy gedaan hebt.
Have you ſung?	Hebt gy gezongen?
Have you a new n?	Hebt gy een nieuwe Leſſe?
ou do not ſing well.	Gy zingt niet wel.
ing a Song.	Zing een Lied.
o to play on the tarre.	Gaa ſpeel op de Luit.
There is your Gui- re.	Daar is uw Luit.

Re-

Repeat your lesson.	Herhaal uwe L
You do not know it.	Gy ken ze niet
You know nothing.	Gy kent'er niets
Is your Guitarre in tune.	Is uw Luit wel steld?
Can you tune your Guitarre?	Kont gy uw wel stellen?
Your Chanterel is worth nothing?	Uw kleine s deugt niet.
You do not hold your Guitarre well.	Gy houd uw niet wel.
Return to your work.	Ga weer aan Werk.
Go and learn Dutch.	Ga en leer Dui
Where have you put your Grammar?	Waar hebt gy Letterkonst gelaten
Look for your Book.	Zie na uw Boe
What lesson have you?	Wat voor een hebt gy?
What Dialogue have you read?	Welke t'zam spreeking hebt gy leezen?
Read before me.	Lees my eens vo
You do not pronounce well.	Gy spreekt niet uit.
Can you say your lesson by heart?	Kont gy uw van buiten?
You have no memory.	Gy kont niet houden.
You take no pains.	Gy doet 'er g moeite toe.

and walk in the *en.*	Ga en kuyer wat in de Tuin.
not over-heat *ſelf.*	Maak u zelven niet te heet.
me again quickly.	Kom ras weer.
hat will you have *our ſupper?*	Wat wilt gy t'avont eeten?
me to ſupper.	Kom om uw avond maal te eeten.
t ſome milk.	Eet wat melk.
not eat ſo much	Eet zo veel fruit niet.
will be ſick.	Gy zult'er ziek van worden.
uit is not good for	Fruit is niet goed voor u.
is time to go to bed.	't Is tyd om na bed te gaan.
o to bed.	Ga na bed toe.
ndreſs your ſelf.	Ontkleed u.
ray to God.	Bid God.
iſe to morrow be- *s.*	Sta morgen vroeg op.
o you underſtand *well?*	Verſtaat gy hem wel?
id you underſtand *at he ſaid?*	Verſtond gy wel wat hy zeide?
o you underſtand *at he ſays?*	Verſtaat gy wat hy zegt?
o you underſtand *well?*	Verſtaat gy my wel?

I do

I do not understand you.	Ik verstaa u n
I understand you well.	Ik verstaa u w
Do you understand Dutch?	Verstaat gy D
I do not understand it.	Ik verstaa 't n
I understand it well.	Ik verstaa 't w
Doth the Master understand it?	Verstaat het Meester wel?
Have you understood me?	Hebt gy my staan?
I did not understand you.	Ik verstond u
I understood you well.	Ik verstond u
Have you understood him?	Hebt hy hem staan?
Have you understood her?	Hebt gy haar staan?
Have you understood them?	Hebt gy hen staan?
Have you understood them?	Hebt gy heur staan?
I do not know what you say?	Ik weet niet wat zegt.
What do you say?	Wat zegt gy?
What have you said?	Wat hebt gy zegd?
I heard it.	Ik hoorde het.
I never heard it.	Ik heb het nooit hoord.

ne told it me.	Iemand heeft het my gezegd.
hey ſay ſo.	Zy zeggen zo.
very one ſaith it.	Elk een zegt het.
he Maſter told it	De Meeſter heeft het my gezegd.
adam did not tell e.	Juffrouw heeft het my niet gezegd.
id he tell it to you.	Heeft hy't u gezegd?
id ſhe tell you ſo?	Heeft zy u ſo gezegd?
hen did you hear	Wanneer hebt gy 't gehoord?
heard it this day.	Ik hoorde't van daag.
ho told you that?	Wie heeft u dat gezegd?
do not believe it.	Ik geloof het niet.
T is a Chimera.	't Is een verdichtſel.
hat doth he ſay?	Wat zegt hy?
hat doth ſhe ſay?	Wat zegt zy?
hat did he ſay to	Wat zeide hy tegens u?
hat did ſhe ſay to	Wat zeide zy tegens u?
e ſaid nothing to	Hy zeide niets tegens my.
he ſaid nothing to	Zy zeide niets tegen my.
e told me no news.	Hy heeft my geen nieuws verteld.
aſter told me ſome s.	De Meeſter heeft my wat nieuws verhaald.

Do not tell him that.	Zeg hem dat n
I will tell him.	Ik zal't hem zeg
I will not tell him.	Ik zal 't hem zeggen.
I will not tell them.	Ik zal 't hen zeggen.
Do not tell them.	Zeg het hen ni
Have you said that?	Hebt gy dat gez
No, I did not say it.	Neen ik heb 't gezeid.
The Master told it me.	De Meester h het my gezeid.
Do you know him?	Kent gy hem?
Do you know her?	Kent gy haar?
Do you know them?	Kent gy hen?
I do not know them.	Ik ken hen niet
We know one another?	Wy kennen kander wel.
We do not know one another.	Wy kennen kander niet.
I think I know him.	Ik denk dat ik ken.
I think I have seen him.	Ik meen dat ik gezien heb.
I have known him.	Ik heb hem gek
I have known her.	Ik heb haar gek
We have known one another.	Wy hebben kander gekend.
He did know me well.	Hy kende my
She did know me well.	Zy kende my
I never knew him.	Ik heb hem n gekend.

Do you know me?	Kent gy my?
Do you not know me?	Kent gy my niet?
I have forgot your me.	Ik heb uwen naam vergeeten.
Have you forgot me?	Hebt gy my vergeeten?
Doth she know you?	Kent zy u?
Doth Master . . . ow you?	Kent Meester . . . u?
Master . . . doth not ow me.	Meester . . . kent my niet.
Mistriss doth not ow me.	Juffrouw kent my niet.
Master . . . knows me ell.	Meester . . . kent my wel,
He doth not know me.	Hy kent my niet.
He doth not know e any more.	Hy kent my niet meer.
He hath forgot me.	Hy heeft my vergeeten.
She knows me no ore.	Zy kent my niet meer.
Do you see one ano- er?	Ziet gy malkander?
I see him every day.	Ik zie hem alle dagen.
I see her every day.	Ik zie haar alle dagen.
We see one another ften.	Wy zien malkander dikwils.
We see one another o more.	Wy zien malkander niet meer.

I ſee them often.	Ik zie hen dikwi
I have not ſeen him this great while.	Ik heb hem in la niet gezien.
I did not ſee her this great while.	Ik heb haar in la niet gezien.
I have not ſeen them this great while.	Ik heb hen in la niet gezien.
One ſees you no more.	Men ziet u niet me
One never ſees you.	Men ziet u nooi
'T is a miracle to ſee you.	't Is een wonder te zien.
We ſaw one another formerly.	Wy hebben m kander voor deez wel gezien.
Maſter . . . ſaw me.	Meeſter . . . he my gezien.
He never ſaw me.	Hy heeft my noo gezien.
I ſaw him but once in my life.	Ik heb hem ma eens van myn leev gezien.
I have ſeen him by chance.	Ik heb hem by g val gezien.
I ſee him no more.	Ik zie hem ge meer.
Go to ſee there.	Ga om daar te zie
When will you ſee Maſter. . .	Wanneer zult g Meeſter . . . gaan b zoeken?
I have the honour to know him.	Ik heb de eere v hem te kennen.

I will see him after oon.	Ik zal hem naa de Middag zien.
Pray remember me him.	Doe myn groete-nisse aan hem.
What is it a Clock?	Hoe laat is 't?
What a Clock do you ink it is?	Hoe laat denkt gy dat het is?
See how late it is.	Zie hoe laat het is.
Do you know what Clock it is?	Weet gy ook hoe laat het is?
Tell me what a Clock is.	Zeg my eens hoe laat het is.
I do not know what Clock it is.	Ik weet niet hoe laat het is.
One of the Clock uck just now.	't Is zo even een uur geslagen.
'T is a quarter past e.	't Is een quartier over eenen.
It is half an hour st one.	't Is half twee.
It is three quarters st one.	't Is een quartier voor tween.
Two of the Clock ll strike presently.	't Zal dadelyk twee slaan.
It has not struck one t.	't Heeft noch geen een geslagen.
It has not struck two t.	't Heeft noch geen twee geslagen.
I have not heard the ock.	Ik heb de Klok niet gehoord.
'T is two by the Sun.	't Is twee by de Zon.

'T is between three and four.
It struck four just now.
It has struck five.
About ten of the Clock.
This Clock goes too fast.
This Clock goes too slow.
'T is but one by my Watch.
The Clocks do not agree.
See by the Sun.
The hour is passed.
His hour was come.

Where is your hour-glass?
Have you an hour-glass?
Within eight days.
Within a fortnight.

Speak out.
You speak too low.

Towards night.
At night.
Come this way.

't Is tusschen dr
en vieren.
't Heeft zo even v
geslagen.
't Heeft vyf geslag
Ontrent tien uur
Dit Uurwerk g
te rad.
Dit Uurwerk g
te langzaam.
't Is noch maar
uur by myn Uurwe
De Klokken v
scheelen.
Zie aan de Zon
't Uur is gepassee
Zyn uur was gek
men.
Waar is uw Zan
looper?
Hebt gy een Zan
looper?
Binnen acht dag
Binnen veertien d
gen.
Spreek uit.
Gy spreekt al
zacht.
Tegen den Avon
t'Avond.
Kom dit heen.

Go by that way.	Gaa die weg langs.
Paſs this way.	Gaa dit heen.
Paſs that way.	Gaa dat heen.
Let us paſs the other	Laat ons aan de andere zyde gaan.
On the right hand.	Ter rechterhand.
On the left hand.	Ter ſlinkerhand.
By the Sun.	By de Zon.
By the Moon.	By de Maan.
Turn upon your right ...d.	Slaa dan uw rechterhand om.
The ſixth houſe of the ...et on the left hand.	Het zesde huis van de ſtraat aan de ſlinkerhand.
Are you married?	Bent gy getrouwd?
How many times ha- you been married?	Hoe dikwils bent gy al getrouwt geweeſt?
How many Wives ...ve you had?	Hoe veele vrouwen hebt gy al gehad?
Are your Father and ...other living ſtill?	Zyn uw Vader en Moeder nog in'tleven?
Sir, is your Father ...ing?	Myn Heer leeft uw Vader nog?
His Father and Mo- ...r are dead.	Zyn Vader en Moeder zyn dood.
Is your Mother liv- ...g?	Is uw Moeder nog in 't leeven?
My Mother is dead.	Myne Moeder is dood.
My Father is dead.	Myn Vader is dood.
My Father died	Myn Vader is al over

four years ago.

My Mother is married again.

My Father is married again.

Is Master ... married?

Is Mistris ... married?

How many Children have you?

I have four.

Sons or Daughters?

I have a Son and three Daughters.

How many Brothers have you?

I have four.

I have none.

How many Sisters have you?

How old is Master?

How old is Mistris?

How many Children hath he?

How many hath she?

When will you go into the Country.

The Master is gone into the Country.

My Lady is gone to London.

vier jaaren gestorv

Myn Moeder is w
getrouwd.

Myn Vader is w
getrouwd.

Is Monsieur ...
trouwd?

Is Juffrouw ...
trouwd?

Hoe veel Kinde
hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Zonen of dochte

Ik heb een Zo
en drie Dochters.

Hoe veele Broed
hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Ik heb 'er geen.

Hoe veel Zust
hebt gy?

Hoe oud is Mon

Hoe oud is Juff

Hoe veel Kinder
heeft hy?

Hoe veel heeft zy

Wanneer gaat gy
buiten, of op 't Lan

De Meester is
buiten gegaan.

Mejuffrouw is
Londen gegaan.

your Siſter mar- *?*	Is uw Zuſter getrouwd?
When was ſhe mar- *?*	Wanneer is zy getrouwd.
e is not married?	Zy is nog ongetrouwd.
e is going to be *ried.*	Zy zal gaan trouwen.
e will not marry.	Zy wil niet trouwen.
will not marry.	Ik wil niet trouwen.
is very cold.	't Is zeer koud.
am very cold.	Ik ben zeer koud.
re you not cold?	Bent gy niet koud?
ow cold is it?	Hoe koud is 't!
arm your ſelf.	Warm u wat.
et us warm our *s.*	Laatenwe ons wat warmen.
me near the fire.	Kom digt by 't vuur.
et us come near the	Laat ons by 't vuur komen.
ake a good fire.	Leg een goed vuur aan.
ake a fire.	Leg een vuur aan.
low the fire.	Blaas het vuur aan.
indle the fire.	Steek het vuur aan.
e fire is out.	't Vuur is uit.
t a Fagot in the	Leg een takkebos in 't vuur.
et us burn a Fagot.	Laat ons een takkebos branden.
t Coal into the fire.	Leg kolen aan 't vuur.

Put out the fire.	Doof het vuur u
Light the Candle.	Steek de kaars
Put out the Candle.	Doe de kaars ui
The fire is now half alive.	't Vuur is half glommen.
There is a good fire.	Daar is een goed v
That Coal burns well.	Die koolen bran wel.
Snuff the Candle.	Snuit de Kaars.
This is good Wood.	Dit is goed hou
It rains.	Het regent.
The wind blows.	Het waait.
The wind is high.	Het is een harde w
It freezes.	Het vrieſt.
It thaws.	Het dooit.
It ſnows.	Het ſneeuwt.
It hails.	Het hagelt.
Doth it freeze?	Vrieſt het?
Doth it ſnow?	Sneeuwt het?
Good chear and good fire.	Goede cier en goed vuur.
Are you not cold?	Zyt gy niet koud
Do you burn Coal in Holland?	Brandt gy koolen Holland?
Come and warm your ſelf.	Kom en warm wat.
Is it ſo cold at Paris as at London?	Is het te Parys wel koud als te Londen
It is colder in Swedland than here.	Het is in Zwed kouder als hier.
This is a very melancholy day.	Dit is een zwaarm dige dag.

he days are very t.	De dagen zyn zeer kort.
T'is not day-light at n of the Clock.	't Is te zeven uuren nog geen dag.
T'is not day-light at of the Clock.	't Is te vyf uuren niet meer dag.
he nights are very g.	De nachten zyn zeer lang.
t doth nothing but .	Het doet niet dan regenen.
ne cannot tell how pend his time.	Men weet niet hoe men zyn tyd zal doorbrengen.
he Winter doth not se me.	Ik heb geen zin in de Winter.
t is soon night.	't Is met der haast avond.
ne cannot see any e at five.	Men kan te vyven niet meer zien.
T is a dying season.	't Is een afgaande tyd.
t is misty.	Het is mistig.
ne cannot see neither ven nor earth.	Men kan Hemel noch Aarde zien.
It is very dark.	Het is zeer duister.
The days begin to ghten.	De dagen beginnen te lengen.
The days are a little ger.	De dagen zyn al een weinig langer.
It is not so cold to y as yesterday.	't Is van daag zoo koud niet als gisteren.
'T is colder to day an yesterday.	't Is van daag kouder dan gisteren.

'T is

'T is very cold ſtill.	't Is noch vry ko
It was yeſterday very cold.	't Was giſteren z koud.
It was colder laſt year.	Het was verlee jaar kouder.
This is a very cold Winter.	Dit is een zeer ko Winter.
We have had no Winter yet.	Wy hebben nog g Winter gehad.
The Winter is gone.	De Winter is ver
We had a terrible Winter two years ago.	Wy hadden o twee Jaar een vr lyke Winter.
Do you remember the great Winter?	Mag u die harde W ter nog wel heugen
I never ſaw ſo cold a Winter.	Ik heb noch no zo een koude Wi meer beleefd.
'T is fine weather.	't Is mooi weer.
It is a fine day.	Het is een ſchoo dag.
Let us go a walking.	Laat ons wat g wandelen.
The days are very long.	De dagen zyn z lang.
'T is fine in the Country.	't Is nu mooi op Land.
There is a fine noſegay.	Daar is een mo ruikertje.
That noſe-gay ſmells well.	Die ruiker rui wel.

Let us go and walk the Garden.	Laat ons wat in de Tuin gaan wandelen.
Let us go into the dow.	Laat ons in de ſchaduw gaan.
et us enter into that n Arbor.	Laat ons onder dat groen prieel gaan.
How do you call t flower?	Hoe heet die Blom?
There is a fine flower	Daar is een mooije blom.
These are fine violets.	Dat zyn ſchoone Violetten.
Let's gather ſome.	Laat 'er ons wat plukken.
Make me a noſegay.	Maak my een ruikertje.
There are fine roſes.	Daar zyn ſchoone Roozen.
What roſe-tree is t?	Wat is dat voor een Roozeboom?
Give me one.	Geéf 'er my een.
Take one.	Neem'er een.
here is a fine alley.	Dat is een mooije Laan.
The trees are very n.	De boomen zyn zeer groen.
Give me that Tulip.	Geef my die Tulp.
t begins to be hot.	't Begint heet te worden.
have eaten Cher- already.	Ik heb alreede Karſen gegeeten.

Let us go abroad.	Laat ons eens u gaan.
Let us walk.	Laat ons wat kuijer
Let us go into the Spring-Garden.	Laat ons in de Fo tein-hof gaan.
The Weather is very sweet.	't Weer is zeerli lyk.
The air is very temperate.	De lucht is zeer g maatigd.
Will you be pleased to walk after supper?	Belieft het u naa Avondmaaltyd wa wandelen.
We had no Spring.	Wy hebben ge Lente gehad.
The seasons are out of order.	De saizoenen z uit hunne order.
'T is a little Winter.	Dat is een ko Winter.
Nothing is forward.	Niets is voorlyk
All is too forward.	Alles is al te voorly
How hot is it!	Hoe heet is 't!
'T is very hot to day.	't Is zeer heet v daag.
'T is an exceeding heat.	't Is een geweldi hitte.
I cannot endure the heat.	Ik en kan de hi niet verdraagen.
I do not love heat.	Ik ben geen liefhe ber van hitte.
I sweat.	Ik zweet.
I sweat all over.	Ik ben overal b zweet.

eat hinders me from ping.	De hitte hindert my van ſlaapen.
Tis not ſo hot to day it was yeſterday.	't Is van daag zo heet niet als giſteren.
I am very hot.	Ik ben zeer heet.
We have a very hot mer.	Wy hebben een zeer heete Zomer.
The air is colder.	De Lugt is koelder.
T is choaking heat.	't Is ſmachtend heet.
I never felt ſuch t.	Ik heb noch nooit zulk een hitte gevoelt.
Is it as hot in **France** *here?*	Is het wel zo heet in Vrankryk als hier?
It is hotter there.	't Is heeter daar.
It is very hot there.	't Is daar zeer heet.
Les us go a ſwim-g.	Laat ons gaan zwemmen.
Let us go to wash ſelves.	Laatenwe ons gaan baaden.
The heat is over.	De hitte is al over.
I can do nothing du- g the heat.	Ik kan niets doen zo lang het zo heet is.
The cold comes.	De koude komt.
We want rain.	Wy hebben regen van noode.
There are abundance fruits this year.	Daar zyn zeer veel vruchten dit jaar.
There is a fine Me-.	Dat is een ſchoone Meloen.
Do you love Melons?	Eet gy gaern Meloenen?

We

We are going into the Country.	Wy gaan na 't La (of na buiten).
'T is too hot.	't Is al te heet.
Let us not go out.	Laat ons niet uitga
It thunders.	Het Donderd.
It lightens.	Het Bliksemt.
'T is a great storm.	't Is een zware stor
Corns are spoiled.	't Koorn is bedurv
We are in the Dog-days.	Wy zyn in de hon dagen.
The Dog-days are passed.	De hondsdagen z al voorby.
The days are very much shortned.	De dagen zyn al v gekort.
'T is cold in the morning.	't Is koel 's morge
The Vintages are fine this year.	't Is een goede Wy oogst dit jaar.
The Winter comes.	De Winter komt a
The Winter is at hand.	De Winter st voor de hand.
The evenings are long.	De avonden zyn lan
'T is good to be near the fire.	't Is nu goed dic by een vuur.
There is abundance of wines this year.	Daar is dit jaar z veel wyn gevallen.
Wine is cheap.	De wyn is goedkoo
The Vines were fine.	De Wyngaard stonden schoon.
They have gathered a world of fruit.	Zy hebben magt veel vruchten verg derd.

e new Wine is	De nieuwe Wyn is goed.
was very hot in and this Summer.	't Is van deeze Zomer zeer heet in Holland geweest.
e fire begins to well.	't Vuur begint nu aangenaam te worden.
is neither cold nor	't Is niet koud noch heet.
e cold weather is .	't Koude weer is nu gekomen.
logues between two persons.	*t'Samenspraaken tusschen twee Persoonen.*
e first Dialogue.	*De eerste t'Zamenspraak.*
Ood morrow Sir.	GOeden morgen Heer.
ur servant.	Uw dienaar.
am yours.	Ik ben de uwe.
ow do you do?	Hoe vaart gy?
t your service.	t'Uwen dienst.
am very glad to see	Ik ben blyde u te zien.
most humbly thank	Ik bedank u ootmoediglyk.
w doth the Gentle- your Cousin?	Hoe vaart myn Heer, u Neef?
le is well, I thank .	Hy is wel, God dank.

I believe he is well.	Ik geloof da wel is.
He was well yesterday night.	Hy was gister a nog wel.
He was well the last time I saw him.	Hy was wel to hem lest zag.
Where is he?	Waar is hy?
In the Country.	Op 't land.
In Town.	In de stad.
At home.	Te huis.
He is gone out.	Hy is uitgegaa
How doth Mistris?	Hoe vaart Juffro
She is well.	Zy is wel.
I believe she is well.	Ik geloof da wel is.
She was well yesterday morning.	Zy was gist morgen nog wel.
Have you seen Master?	Hebt gy myn H gezien?
I saw him yesterday.	Ik heb hem gist gezien.
I saw him the other day.	Ik heb hem nog o een dag of ettelyk zien.
I saw him last week.	Ik heb hem v den week gezien.
I saw him just now.	Ik zag hem zo e
I saw him to day.	Ik heb hem daag gezien.
How doth he do?	Hoe vaart hy?
Very well.	Zeer wel.

H

ave you been at Court?	Bent gy aan 't Hof geweeſt?
as there yeſterday.	Ik was daar giſteren.
ome from thence.	Ik kom 'er van daan.
o you know that leman?	Kent gy dien Heer?
know him well.	Ik ken hem wel.
do not know him.	Ik ken hem niet.
know him by ſight.	Ik ken hem van aanzien.
know him by repu- n.	Ik ken hem door zyn goede naam.
have the honour to him.	Ik heb de eere hem te kennen.
have not the ho- to know him.	Ik heb de eere niet van hem te kennen.
o you know that lewoman?	Kent gy die Juffrouw?
know her well.	Ik ken haar wel.
do not know her.	Ik ken haar niet.
know her by ſight.	Ik ken haar van aanzien.
have the honour to her.	Ik heb de eere haar te kennen.
have not the ho- to know her.	Ik heb de eere niet van haar te kennen.
hen did you ſee dam?	Wanneer hebt gy Juffrouw gezien?
hen did you ſee	Wanneer zaagt gy haar?
ſaw her yeſterday.	Ik zag haar giſteren.

A

A great while ago.	Lang geleden.
From whence come you?	Waar van komt gy?
I come from London.	Ik kom van den.
From the Court.	Van 't Hof.
From Maſter.	Van Meeſter.
What news?	Wat nieuws?
I know none.	Ik weet van g
I have not read the Gazette.	Ik heb de Co niet geleezen.
Whither do you go?	Waar gaat gy
I go to Weſtminſter.	Ik ga na Weſt ſter.
To the Court.	Na 't Hof.
To Whitehall.	Na Withall.
To the Play-houſe.	Na de Schou
To France.	Na Vrankryk.
To Madam.	Na Juffrouw.
To Church.	Na de Kerk.
To our houſe.	Na onzent.
Hard by.	Dicht by.
To ſee a Friend.	Om een Vrie bezoeken.
Remember me to Miſtris.	Myn groeten Juffrouw.
Do me that friendſhip.	Doe my die Vr ſchap.
I will not fail.	Ik zal niet mi
Fare well.	Vaar wel.

ſecond Dialo-
e between two
ntlewomen.

Adam, your moſt
humble ſervant.
m yours.
you well?
I thank God, but I
ry much afflicted.
y?
dam is not well.
at ails ſhe?
has pain in her

y I not ſee her.
not know.
he a bed?
h ſhe ſleep.
m going to ſee her.

prays you to ex-
r.
cannot ſpeak to
dy.
endeavours to

ere is the Gen-
your Father?
s in his Chamber.
as company with

De tweede t'Zamen-ſpraak tuſſchen twee Juffers.

JUffrouw uw ootmoedige dienareſſe.

Ik ben de uwe.

Bent gy nog wel?

Ja God dank, maar ik ben vry wat bedroefd.

Waarom?

Juffrouw is niet wel.

Wat ſchort haar?

Zy heeft pyn in haar hoofd.

Mag ik haar niet zien.

Ik weet het niet.

Is zy te bed?

Slaapt zy?

Ik zal haar eens gaan zien.

Zy bidt dat gy haar verſchoont.

Zy kan tegen niemand ſpreeken.

Zy zoekt wat te ruſten.

Waar is myn Heer uw Vader?

Hy is in zyn Kamer.

Hy heeft gezelſchap by hem.

He

He is buſy.	Hy is beezig.
He is not well neither.	Hy is ook ni
What ails he?	Wat ſchort h
He hath catched cold.	Hy heeft koude
Where is your ſiſter?	Waar is uw Z
She is gone to the Exchange.	Zy is na de gegaan.
When will ſhe come again?	Wanneer ko weer?
She will return preſently.	Zy komt weerom.
She will not tarry.	Zy zal niet uitblyven.
She will return anon.	Zy zal haaſt komen.
What will you do after dinner?	Wat zult gy middagmaal doe
What you will, if my Mother be better.	Al wat gy wil dien myn Moed beter is.
Will you go with me?	Wilt gy met my
Whither will you go?	Waar wilt gy
To walk in the Garden?	In den Tuin delen?
Come, I will.	Ja ik wil.
Or elſe will you play at Cards?	Of anders w met de kaart ſpee
I cannot play.	Ik kan niet ſp
I am the moſt unfortunate in the world at gaming.	In 't ſpeelen ben ongelukkigſte m van de wereld.
Why?	Waarom?

…se always, I lost …day five Guinies.	Ik verlies altyd, ik verloor gisteren wel tzestig guldens.
…ever win.	Ik win nooit.
…will never play.	Ik zal nooit speelen.
…going away then.	Ik gaa dan heen.
…e you so much in …?	Hebt gy zulk een haast?
…ill you dine with …	Wilt gy te middag met ons eeten?
…pray you to excuse …	Ik bid u verschoon my.
…e have company at …	Wy hebben gezelschap t'huis.
…ey stay for me at …	Zy wachten my t'huis.
…arewell then, till …ve the honour to …ou again.	Vaar wel dan, tot dat ik de eere heb om u weer te zien.
…third Dialogue.	*De derde t'Zamenspraak.*
…Ome in, Sir.	Kom in, myn Heer.
…You are welcome.	Gy zyt welkom.
…re you ready?	Bent gy gereed?
…ot yet.	Nog niet.
…ay a little.	Wacht een weynig.
…hat weather is it?	Wat weer is het?
…t is fair weather	Het is mooi weer.
…ow have you done …n yesterday?	Hoe hebt gy u bevoeld sint gisteren?

Very

Very well to ſerve you.	Zeer wel om dienen.
Do you know your leſſon.	Kent gy uwe
No, for I have no memory.	Neen, want i geen geheugenis.
I am dull.	Ik ben bot.
What do you ſay, Sir?	Wat zegt gy, Heer?
You learn well.	Gy leert wel.
I cannot ſpeak well.	Ik kan niet ſpre
I cannot diſcourſe.	Ik kan geen voeren.
You ſpeak well.	Gy ſpreekt w
You flatter me.	Gy vleyt my
It is impoſſible.	Dat is onmoge
Did you know Maſter E.	Hebt gy Meeſt gekend?
I knew him by ſight.	Ik heb hem van zien gekend.
What is become of him?	Wat is van hem worden?
He is dead.	Hy is dood.
How long ſince.	Hoe lang gele
A month ſince.	Een maand gele
When will you come again?	Wanneer kom weer?
After to morrow.	Overmorgen.
Farewell, Sir.	Vaar wel myn H
I do not improve.	Ik neem niet t
I cannot take pains.	Ik kan geen m aanwenden.

he fourth Dialo-
gue.

Hat do you want ?
Master ... at home?
es, Sir.
s he up ?
n hour ago.
s he busied ?
believe he is.
ho is with him ?
here is company.
an I speak with
?
resently.
here is he ?
n his Chamber.
ew me his Chamber.
ou oblige me.
ray Sir, excuse me
u please.
hat do you desire
e?
ill you be pleased to
aster ... presents
ervice to you.
ow does he do ?
well, I thank God.
you live with him?

De vierde t'Zamen-
spraak.

Wat moet gy hebbe?
Is Meester . . . t'huis ?
Ja myn Heer:
Is hy al op ?
Al over een uur.
Is hy bezig ?
Ik geloof ja.
Wie is by hem ?
Daar is gezelschap.
Kan ik hem niet spreeken ?
Terstond.
Waar is hy ?
In zyn kamer.
Wys my zyn kamer.
Gy verplicht my.
Ik bid u myn Heer verschoon my, zo 't u belieft.
Wat begeert gy van my ?
Belieft het u te zitten.
Meester ... biedt u zyn dienst aan.
Hoe vaart hy ?
Zeer wel, God dank.
Woont gy by hem ?

Yes, Sir.

Are you an Engliſhman?

What Countryman are you?

I am of York.

How do you like our Country?

'T is the fineſt Country in the world.

I have been at London, it is a fine City.

Was you long there?

Two years.

You ſpeak like an Engliſhman.

I ſpeak a little to make me underſtood.

Tell your Maſter I will come to morrow to ſee him.

I will not fail.

I will take my leave of you.

God be with you

The fifth Dialogue.

C*Oachman.*

Sir.

Ja myn Heer.

Bent gy een Eng
man?

Wat Landsman b
gy?

Ik ben van Jor

Hoe gevalt u
Land?

't Is 't ſchoo
Land van de Waer

Ik ben te Londen
weeſt, 't is een ſcho
ſtad.

Hebt gy daar l
geweeſt?

Twee jaar.

Gy ſpreekt als
Engelsman.

Ik ſpreek een w
nig, om verſtaan
konnen worden.

Zeg uw Meeſter
ik hem morgen
komen zien.

Ik zal niet mankee

Ik zal myn afſch
van u nemen.

God zy met u.

De vyfde t' Zamen ſpraak.

KOetſier.

Myn Heer.

Are you hired?	Bent gy gehuurd?
What do you ſay?	Wat zegt gy?
Do you not underſtand me?	Verſtaat gy my niet?
I do not know what ſay.	Ik weet niet wat gy zegt.
do not underſtand you.	Ik verſtaa u niet.
I do not underſtand tch.	Ik verſtaa geen Duits.
Speak Engliſh.	Spreek Engels.
I ask you if you are ed?	Ik vraag u of gy gehuurd bent?
w I underſtand you.	Ik verſtaa u nu wel.
No, whither will go?	Neen, waar wilt gy na toe?
To London.	Na *London.*
To what place?	Aan welke plaats?
To the Royal Exange.	By de Koninklyke Beurs.
How much muſt you ve?	Hoe veel moet gy hebben?
Two Shillings.	Twee ſchellingen.
'Tis too much.	Dat is te veel.
I will give you one illing.	Ik zal u een Schelling geven.
'Tis too little.	Dat is te weinig.
Will you take eighen pence?	Wilt gy achttien pence hebben?
Indeed I cannot.	Zeker ik kan niet.
'Tis not enough.	't Is niet genoeg.
I will take another en.	Dan zal ik een ander nemen.

Step into the Coach.	Stap in de Koets
Coachman, stop here.	Koetsier, hou hier
Open the door.	Doe 't portier op
Have you some business here?	Hebt gy hier iets doen?
Have a little patience.	Heb een weinig duld.
But, Sir, time goes away.	Maar, myn He de tyd verloopt va
Do not trouble your self, I will content you.	Ontrust u niet, ik u te vreede stellen
Will you stay long?	Zult gy lang uitb ven?
No, I will return presently.	Neen, ik zal da lyk weerkomen.
You have been very long.	Gy hebt lang geweest.
I cannot help it.	Ik kan 't niet help
Here, there is your money.	Hier, daar is geld.
I must have more.	Ik moest meer heb
You shall have no more.	Gy zult niet m hebben.
Then I must be content.	Dan moet ik te vr de zyn.
The sixth Dialogue, Between two young Ladies.	*De zesde t'Zame spraak, tusschen twee jonge Juffers.*
IS *the dinner ready?*	IS 't middagmaal ge reed?

No

No, it is not yet.	Neen nog niet.
When will it be rea- ?	Wanneer zal het gereed zyn?
It will be ready thin an hour.	't Zal binnen een uur gereed zyn.
What have we for ner?	Wat hebben wy te middag te eeten?
We have a young rkey and other ngs.	Wy hebben een jonge Kalkoen en nog iets anders.
the table-cloth laid?	Is de Tafel gedekt?
Not yet.	Nog niet.
Have we company?	Hebben wy gezelſchap?
I know not.	Ik weet het niet.
They are going to ner.	Zy gaan om middagmaal te houden.
The dinner is ready.	Het middagmaal is gereed.
They have ſet the ble.	Zy hebben de tafel aangezet.
meat is on the table.	De Koſt is al op tafel.
They are at table.	Zy zitten aan tafel.
Have they rung the ll?	Hebben zy de klok al geluid?
Have we ſome pota- ?	Hebben wy wat pottazi?
Come to dinner.	Kom tot het middagmaal.
I cannot dine.	Ik luſt van de middag geen eeten.

I cannot eat.	Ik kan niet eet
I am not hungry.	Ik heb geen hon
Have they dined?	Hebben zy 't n dagmaal al gehoud
Have they taken away the Table?	Is de Tafel al op nomen?
Is the Dancing-Master come?	Is de Dansmee gekomen?
No, he is not come yet.	Neen hy is nog gekomen.
When will he come?	Wanneer zal hy men?
He will come presently.	Hy zal terstond men.
Is this his day?	Is't van daag zyn d
Yes, 't is his day.	Ja 't is nu zyn
He will come then.	Dan zal hy wel men.
The Singing Master is come.	De Zangmeest gekomen?
When did he come?	Wanneer quam
He came just now.	Hy komt daar zo e
There is the Guitarre master.	Daar is de Luite
Where is he?	Waar is hy?
He is in my Ladies chamber.	Hy is in Mejuf kamer.
Is the English Master gone?	Is de Engels Meester al weg?
No, he is not gone yet.	Neen, hy is niet weg gegaan.

Wh

Vhen will he go ay?	Wanneer zal hy weg gaan?
He is going away.	Hy gaat zo heen.
He is gone.	Hy is al weg.
Is Miſtriſs at home?	Is Juffrouw thuis?
She is gone to Lon-n?	Zy is na *Londen* vertrokken.
Vhen will ſhe re-n?	Wanneer zal zy weer komen?
She will return this ht.	Zy komt van deezen avond nog weer.
Are you ſure of it?	Weet gy 't wel?
Yes, I am ſure of it.	Ja ik weet het zeker.

ne ſeventh Dialogue,

etween two young Gentlewomen.

De zevende t'Zamenſpraak,

Tuſſchen twee jonge Juffers.

WHere is Miſtris? She is in her amber.	WAar is Juffrou? Zy is in haar kamer.
Are you ſure of it?	Weet gy 't wel?
I believe it.	Ik geloof zo.
Did you not ſee my ter?	Hebt gy myne Zuſter niet gezien?
No, I did not ſee r.	Neen, ik heb haar niet gezien.
Where do you go?	Waar gaat gy na toe.
Into my chamber.	Na myn kamer.
Will you go with me.	Wilt gy met my gaan?
Will you play?	Wilt gy ſpeelen?

At what game?	Wat zouden speelen?
At Cards.	Met de Kaart.
I cannot play.	Ik kan niet spee
Let us go then a walking.	Laat ons dan gaan kuyeren.
Where shall we go?	Waar zullen wy ga
Where you will.	Waar gy wilt.
It is too hot.	Het is al te hee
Let us stay a little.	Laat ons een wei wachten.
Are you hot?	Bent gy heet?
Yes, indeed.	Ja zeker.
What do you look for?	Waar na ziet gy
I look for my mask.	Ik zie na myn mask
Will you come down?	Wilt gy bene komen?
Presently.	Daadelyk.
Stay a little.	Wacht een weinig
What Lady is that?	Wat voor een M vrouw is dat?
'T is the Countess of . . .	't Is de Gravin van . . .
Do you know her particularly?	Kent gy haar z wel?
I have that honour.	Ik heb die eere.
You have many acquaintances.	Gy hebt hier v kennissen.
Shew me a favour.	Doe my een guns
With all my heart.	Van harte gaern.
Command me.	Gy hebt maar te g bieden.

Wh

What do you desire me?

To carry me to my ady the Countess . . .

'T is done, she will very joyfull to know u.

My Dear, I am in-itely obliged to you.

I am wholly yours.

The eighth Dialogue.

H*Ave you any Chambers ready rnished to be let?*

Yes, Sir.

How many have you.

We have two.

Are they one pair of airs high?

Yes, Sir.

Let me see them.

Come in if you please.

Follow me.

How much do you ke a week?

Wat begeert gy van my?

Dat gy my brengt by Mevrouwe de Gravinne van . . .

Nu heb ik 't gedaan, zy zal blyde zyn u te kennen.

Myn waarde, ik ben oneindelyk aan u verplicht.

Ik ben gantschelyk de uwe.

De achtste t' Samenspraak.

HEbt gy eenige gestoffeerde kamers te huur?

Ja, myn Heer.

Hoe veel hebt gy 'er?

Wy hebben 'er twee.

Zyn zy op de eerste verdieping?

Ja, myn Heer.

Laat my ze zien.

Kom in zo 't u belieft.

Volg my.

Hoe veel neemt gy 's weeks?

Twenty ſhillings for the two.	Twintig Schelling voor de twee.
'T is very much.	Dat is zeer veel
I can find ſome cheaper.	Ik kan 'er wel b koop vinden.
I will give you ſixteen ſhillings for them.	Ik zal 'er u zeſt ſchellingen voor ge
I can not take them.	Dat kan ik niet do
Shall we agree?	Zullen wy acc deeren?
If you pleaſe.	Indien 't u belief
Will you take no leſs?	Wilt gy 't niet m der doen?
No Sir, if you were my own Brother.	Neen myn Heer, waart gy myn eig Broeder.
Well, I will give you what you ask me.	Wel ik zal dan veel geeven als gy eiſcht.
Where are your things?	Waar is u goed?
Some body will bring them preſently.	Iemand zal het te ſtond brengen.
Are your beds good?	Zyn uw bedden go
See them.	Bezie ze eens.
Muſt I pay you before hand?	Moet ik u voor betaalen?
As you pleaſe.	Zo als 't u belief
I will pay you when you will.	Ik zal u betalen wa neer gy 't hebben wi
Sir, ſome body asketh for you.	Myn Heer, daar is ie mand die na u vraag
Who it be?	Wie is 't?

'Tis an Englishman.	't Is een Engelsman.
Ask him his name?	Vraag hem zyn naam
'Tis Master N.	't Is de Heer *N.*
Desire him to come	Verzoek hem in te komen.
Desire him to come	Vraag hem of hy believe boven te komen.
he ninth Dialogue.	*De negende t' Samenspraak.*
Am very glad to see you.	IK ben zeer blyd dat ik u zie.
I did not believe to ake so happy an en-nter.	Ik had niet gedacht zulken gelukkige ontmoetinge te zullen doen.
You see that men eet together.	Gy ziet dat menschen malkanderen ontmoeten.
I am very glad to you again once more my life.	't Verheugt my zeer dat ik u nog eens in myn leeven mag zien.
When did you arrive London?	Wanneer bent gy te Londen gekomen?
The last week.	Verleeden week.
Where do you lodge?	Waar bent gy t'huis?
In the Pall mall.	In de Maliebaan.
In what place?	In wat plaats?
Near Saint James.	Dicht by St Jacobs.
Is it not at Master ...	Is 't niet by Mr...
do not know his name.	Ik weet zyn naam niet.

When did you come away from Paris?	Wanneer quam van Parys?
A fortnight ago.	Voor veertien dag
Where was the King?	Waar was de K ning?
He was at Versailles.	Hy was te Versail
Did you see our Ambassadour?	Hebt gy onzen A bassadeur gezien?
Yes, Sir, he made a brave entry.	Ja myn Heer, deed een treffelyk treede
Have you been in our Court?	Hebt gy aan Hof geweest?
Will you carry me thither?	Wilt gy 'er my toe brengen?
I will.	Ja gaern.
May one see the King at dinner?	Kan men den K ning zien eeten?
What time doth he dine?	Wat tyd eet 's middags?
Doth he dine in publick?	Eet hy opentlyk
Where were you last Summer?	Waar waart gy v leeden Zomer?
I was in Marshal Crequi's Army.	Ik was in 't Leg van den Marschalk Crequi.
Will you stay here some while?	Zult gy hier poos blyven?
I shall be here but eight days.	Ik zal hier ma acht dagen blyven.

Wh

Why so little a ...le?	Waarom zulk een korten tyd?
I will return into ...nce	Ik zal weer na Vrankryk gaan
What are you come ...e for?	Waarom bent gy hier gekomen?
I am come to buy ...rses	Ik ben hier gekomen om Paarden te kopen.
What time may one ... you at home?	Op wat tyd kan men u t'huis vinden?
...go out every morning ... seven of the Clock	Ik gaa alle morgens ten zeven uuren uit.
I will give my self ... honour to see you to...rrow morning.	Ik zal my zelven de eere geven dat ik morgen ochtend u eens kom bezoeken.
You shall be well...e.	Gy zult welkom weezen.
Farewell, Sir.	Vaarwel, myn Heer.
Your most humble ...vant.	Uw ootmoedige dienaar.

...he tenth Dialogue.

De tiende t' Samenspraak.

...Am very glad to see you	IK ben blyde u te zien.
How have you done ...ce I saw you in Hol...nd?	Hoe is 't met u geweest, sint dat ik u in Holland zag?
Very well, at your ...vice.	Zeer wel, t'uwen dienst.

How do you spend your time every day?

I go abroad, for I have nothing to do.

Have you no acquaintance at Court?

No, Sir.

I will give you some.

Do me that Kindness.

How do you like our Court?

'Tis one of the most magnificent in the world

Sir, your are very rich in England.

Why, Sir.

One may see it by the fair buildings of London.

How do you like them?

Indeed, Sir, that surprises me, it is the finest City upon the Earth.

I am of your opinion.

They are rather Palaces than Houses.

Hoe brengt gy tyd dagelyks doo

Ik ga wat kuye want ik heb nie doen.

Hebt gy geen ke ten Hove?

Neen, myn H

Ik zal 'er u wel helpen.

Doe my die vrie schap.

Hoe gevalt u Hof?

't Is een van de pr tigste in de Were

Myn Heer, gy in Engeland zeer r

Waarom, myn H

Men kan 't wel z aan de schoone gebo wen te *Londen.*

Hoe staanze u aan

Zeker, myn He ik sta 'er over verste het is de schoonste s van de wereld.

Ik ben van uw g voelen.

't Zyn eerder Pal zen dan Huizen.

Wh

hen will you come ee me again?	Wanneer zult gy my weerkomen bezoeken?
hen you please.	Als 't u belieft.
shall be very glad ee you.	Ik zal blyde zyn u te zien.
re you in haste?	Hebt gy haast?
es, Sir, except your mands retain me.	Ja myn Heer, ten zy uwe bevelen my houden.
will not take you from your business.	Ik wil u van uw bezigheid niet afhouden.
o to your business: d night.	Gaa heen om uwe dingen te doen, goeden nacht.
ray, Sir, command	Myn Heer, gebied my maar, bid ik u.
o you not lodge at ster?	Bent gy niet t'huis by Meester?
s't not at the sign of White Lion?	Is 't niet in de witte Leeuw?
he eleventh Dialogue.	***De elfde t'Samenspraak.***
ir, according to your Commands, I e to tender you my pects.	MYn Heer, volgens uw bevel, kom ik u myn eerbiedigheid bewyzen.
am infinitely obli- to you for it.	Ik ben daar over aan u ten hoogsten verpligt.
ake the pains to sit wn.	Neem dog de moeite om neder te zitten.

I do my duty.	Ik kom myn… naa.
Without ceremony.	Zonder ceremo…
You have prevented me.	Gy bent my v… gekomen.
I was reſolved to go to ſee you the firſt.	Ik was van v… nemen om u eerſ… zogt te hebben.
Tell me what time you are at home.	Zeg my wanne… t'huis bent.
You will give your ſelf too much trouble.	Gy zult u zelven… veel moeite aando…
You will do me too much honour	Gy zult my al te g… een eere aandoen…
What good news will you tell me this morning?	Wat goede ty… wilt gy my de… morgen verhaalen…
I have heard nothing to day.	Ik heb van d… niets verſtaan.
Tell me ſome	Verhaal my iets…
The Dutch Poſt is not come.	De Duitſche P… is nog niet gekom…
Did you ſee the Regiment of Guards?	Hebt gy 't Regim… van de Garde gezie…
What do you ſay of them?	Wat zegt gy… van?
They all look like Captains.	't Gelyken alle v… Kapiteyns.
Will you dine with me?	Wilt gy te midd… met my eeten?
I pray you to excuſe	Ik bid u dat gy…

I must go to the *hange.*

re you so much in e?

s, Sir, 'tis time o there.

o not fail to be to ow at home.

will not fail.

hat time will you here?

ut ten of the Clock.

o you promise it me.

s sure.

arewell, till I have honour to see you in.

he twelfth Dialogue.

Ave you good Horses?

here to go?

o go to Norwich.

s Sir, we have y good ones.

here are they?

I will shew them un- you.

verschoont, ik moet na de Beurs gaan.

Hebt gy zulk een haast?

Ja myn Heer, 't is tyd om daar na toe te gaan.

Laat niet na morgen t'huis te zyn.

Ik zal niet missen.

Wat tyd zult gy daar zyn?

Ontrent tien uuren.

Belooft gy 't my?

Ja zeeker.

Vaar wel dan, tot dat ik de eere heb om u weer te zien.

De twaalfde t'Samenspraak.

HEbt gy goede Paarden?

Waar zouden zy na toe

Na Norwich.

Ja, myn Heer, wy hebben 'er die zeer goed zyn.

Waar zyn zy?

Ik zalze u toonen.

How

How many must you have?	Hoe veel mo[et gy] 'er hebben.
I must have four.	Ik most 'er vie[r heb]ben.
Will you have a Guide?	Wilt gy een L[eids]man hebben?
Yes, help me to one.	Ja, beschik 'e[r my] een.
How long will you stay in your journey?	Hoe lang zult g[y op] uw reize uitblyv[en?]
Eight days.	Acht dagen.
How much do you take a day?	Hoe veel neem[t gy] 's daags.
I take...	Ik neem...
What must the Guide have?	Hoe veel moe[t de] Leidsman hebben[?]
He must have...	Hy moet hebbe[n...]
I will do as others do.	Ik zal doen al[s an]deren.
When must you have them?	Wanneer moe[t gy] ze hebben?
To morrow morning.	Morgen ochte[nd.]
What time?	Tegen wat tyd[?]
At five of the Clock.	Tegen vyf uur[e.]
They shall be ready.	Zy zullen gereed [zyn.]
Must you be paid here?	Moet men u [hier] betaalen?
'T is all one.	Dat 's evenveel.
Sir, give me an earnest.	Myn Heer, geef [my] wat op de hand.
How much do you ask me?	Hoe veel begeert [gy?]

W

hat you please.	Zo veel als 't u belieft.
ld there are two ...ns.	Hou daar zyn twee Kroonen.
ow many leagues ...form hence to Nor-...?	Hoe veel mylen is 't van hier na Norwich,
...ere are...	Het is. . .
... it a fine City?	Is 't een mooye ftad?
...ry fine.	Ja een heel mooye.
...ve us good Saddles.	Geef ons goede Zadels.
...u fhall have fome ...be beft.	Gy zult van de befte hebben.
...ill you fee the ...e?	Wilt gy den Leidsman zien?
...will be time enough ...ee him to morrow ...ning.	't Zal tyds genoeg zyn als wy hem morgen ochtend zien.

...e thirteenth Dialogue.

De dertiende t' Samenfpraak.

...tween a Phyfician ...nd a fick Body.

Tuffchen een Doktor en een Zieke.

...ir, I have fent for ...you.	MYn Heer ik heb u ontbooden.
...hat ails you?	Wat deert u?
...have a pain in my ...d; my heart akes, ... I have a pain in ...ftomach.	Ik heb pyn in myn hoofd, myn hartdoet my zeer, en ik heb pyn in myn maag.

How

How long is it since?	Zedert hoe la
	geweest?
Since yesterday.	Zederd gistere
Have you slept this night?	Hebt gy van nacht wat geslaa
No, I cannot sleep.	Neen, ik ka slaapen.
Have you a good stomach?	Hebt gy eenig tot eeten?
Not at all.	Gansch niet.
Let me feel your pulse.	Laat my uw voelen.
You have a Fever.	Gy hebt een K
I feel a heaviness through all my body.	Ik voel een loo door al myn led
You must be let blood.	Gy moet ge worden.
I was let blood the other day.	Ik ben onlang gelaaten.
'T is no matter, to morrow you shall also take Physick.	Daar is niet a legen, morgen z ook Medicyn i men.
Do not go out; keep your bed.	Ga niet uit, het bedde.
What Diet must I keep?	Aan wat voo moet ik my hou
Take new laid Eggs, and broth.	Gebruik ve Eyeren en Vleesc
Have you a Nurse?	Hebt gy een Opp
Send for one.	Laat 'er een h

...e body asks for ...I muſt go to ſee a ...t.	Daar is iemand die na my vraagt; ik zal moeten gaan om een patient te bezoeken.
...e courage.	Schep moed.
...m going away.	Ik gaa heen.
...y come again to ...w to ſee me.	Ey lieve, kom morgen weer eens na my zien.
...ill not fail.	Ik zal niet in gebreeke blyven.
...ſe, let ſome body ...a Chirurgion.	Oppaſter, laat eens iemand om een Barbier gaan.
...om will you ha-	Wien wilt gy hebben?
...ſame who has ...blood already.	Diezelfde die my nog eens gelaaten heeft.
...at is his name?	Hoe heet hy?
...ow not; ask it	Ik weet het niet; vraag het beneden.
...do you find ...lf now?	Hoe bevind gy u zelven nu.
...very ſick.	Ik ben zeer ziek.
...ſome body.	Roep iemand.
...almoſt ſpent.	Ik ben ten einde van myn krachten.
...a dying.	Ik ſterf.
...ill be but a ſmall ...you are not in	't Mag geen quaad, gy hebt geen nood.

Do

Do not ſtir, I find my ſelf a little better.

The fourteenth Dialogue.

The ſecond Viſit.

YOu are very carefull.

Are you ſomething better?

Yes, I thank God.

Your Fever is gone.

I find my ſelf a little better.

Have you been let blood.

I was let blood yeſterday.

Where is your blood?

It is upon the window.

You need to be let blood once more.

Your blood is overhot, and corrupted.

Did your Phyſick work well?

Very well.

How many times were you at ſtool.

Gaa niet heen bevind my zelve weinig beter.

De veertiende *meſpraak.*

Het tweede Bez

GY zyt zeer z vuldig.

Zyt gy wat be

Ja, God dank

Uw Koorts is

Ik bevoel myn ven een weinig b

Bent gy gelaat

Ja, ik wierd ren gelaaten.

Waar is uw bl

't Staat in 't ve

Gy moet nog gelaaten worden

Uw bloed is heet en bedurven

Werkte uwe M cyn wel?

Zeer wel.

Hoe dikwils gy af?

or twelve times.	Tien of twaalf maal.
th your head ake	Doet uw hoofd nog zeer?
o.	Neen.
much the better.	Zo veel te beter.
u must take after morrow another e.	Gy moet overmorgen nog eens purgeeren.
will do what you order me	Ik zal uw order volgen.
eep your self warm.	Houd u warm.
ave you not better th?	Zyt gy niet wat graager?
, Sir, I could eat thing of a Pullet.	Ja, myn Heer, ik zoud wel iets van een Kuiken konnen eten.
here is no danger.	Daar is geen perykel.
What do you drink?	Wat drinkt gy?
me small beer with ast.	Klein bier, met een stukje geroost brood.
hat is good.	Dat is goed.
ndeavour to rest; to ow I will come in this way.	Zie toe dat gy moogt rusten; ik zal morgen weer dit heen komen.

he fifteenth Dialogue.	*De vyftiende t' Zamenspraak.*
The third Visit.	***Het derde Bezoek.***
Oth all go well to day?	GAat alles van daag nog wel?

I

I am a great deal better.	Ik ben veel be
Did you ſleep wel this night?	Hebt gy van de wel geſlaapen?
Perfectly well.	Zeer wel.
Your Fever is quite gone.	Uw Koort gantſch weg.
I am much obliged to you.	Ik ben zeer a verplicht.
Within two or three days you may go abroad.	Binnen twee of dagen moogt gy weer uitgaan.
Take a little wine.	Neem een we wyns.
Of what wine?	Van welke wyn
White wine, or Claret?	Witte wyn of de?
Of what you pleaſe.	Die 't u belief
Have you a good ſtomach now?	Hebt gy een gr maag nu?
I am very hungry.	Ik ben zeer hong
You may eat, but moderately.	Gy moogt wel ten, maar maatig.
Did you not ſee Maſter S.?	Hebt gy Meeſter niet gezien?
I come from him.	Ik kom van h van daan.
How doth he do.	Hoe vaart hy?
He is very ſick.	Hy is heel ziek.
Is he in danger?	Loopt hy geva
Ay truly.	Ja wel ter deeg

Is there no hope?	Is 'er geen hoop meer?
There is none at all.	Neen geensins.
He is a dead man.	Hy is een man des doods.
How long has he en sick?	Hoe lang is hy ziek geweest?
These two Months.	Deze twee maanden.
hat distemper hashe?	Wat ziekte heeft hy?
is in a Consumption.	Hy is in een teering.
How many Children s he?	Hoe veel kinderen heeft hy?
He hath seven.	Hy heeft 'er zeven.
I think his wife is ch afflicted.	Ik geloof dat zyn vrouw zeer bedroeft is
She will not be comted.	Zy wil haar niet laaten troosten.
ave great pity on her.	My jammert haarer.
And I also.	My ook.
Is she young.	Is zy nog jong?
She is not young, nor	Zy is niet jong, nog ook niet oud.
Where doth she live?	Waar woont zy?
In the great street.	In de groote straat.
I thank you.	Ik bedank u.

he sixteenth Dialogue,
etween a Brother and a Sister.

De zestiende t'Zamenspraak.
Tusschen een Broeder en een Zuster.

Rother, speak English with me.	BRoeder spreek Engels met my.

With all my heart.
Have you exerciſed your ſelf to day?
Do you not know it?
No, I went out this morning very early.
Whither did you go?
To my Couſin.
Doth ſhe alſo learn Engliſh?
She began yeſterday.
Doth her Brother learn alſo?
He has learned a long while.
Doth he ſpeak well?
Exceeding well.
When did you ſee him?
I ſaw him yeſterday.
Will you come to the Park.
Yes, if it pleaſe you.
I will.
Is it time to go thither?
Not yet, let us ſtay a little longer.
I will tarry as long as you pleaſe.

Van harten ga
Hebt gy u van
al geoeffend?
Weet gy 't ni
Neen, ik ging
de morgen vroeg
Waar gingt gy
Na myn Nic
Leert zy ook
gelſch?
Zy heeft giſteren
gonnen.
Leert haar Bro
ook?
Hy heeft het al
lang geleerd.
Spreekt hy we
Uitſteekend w
Wanneer heb
hem gezien?
Ik heb hem giſt
gezien.
Zult gy in 't P
komen.
Ja indien 't u be
Wel ik zal.
Is het tyd om
na toe te gaan?
Nog niet, laat
nog wat wachten.
Ik zal zo lang w
als 't u belieft.

cannot go thither.

Why Brother?

There is my Master.

ou may learn ano- time.

will not lose my e.

The seventeenth Dialogue.

or to speak with a Taylor.

An you make me a Suit of Cloaths inst Sunday?

Yes, Sir, you shall ve it.

Do not promise it , if you cannot ma- it.

I will make it.

What stuff will you ve it of?

f a black Farandine.

'Tis now the fashion.

Shall I go to buy it.

Pray do, and I will with you.

I will be glad of it.

Ik en kan daar niet na toe gaan,

Waarom Broeder?

Daar is myn Meester.

Gy moogt op een ander tyd leeren.

Ik wil myn tyd niet verliezen.

De zeventiende t'Zamenspraak.

Om met een Snyder te spreeken.

KOnt gy my een pak Kleeren tegens Zondag maken?

Ja, myn Heer, gy zult het hebben.

Beloof het my niet, indien gy 't niet doen kond.

Ik zal het doen.

Van wat voor stof wilt gy het hebben?

Van zwart Farandyn.

Dat is nu de Mode.

Zal ik 't gaan koopen?

Ey lieve ja, en ik zal met u gaan.

Dat is wel na myn zin.

How many yards must I have?

You must have ...

Must I have so many?

'T is the least.

Furnish the rest.

To what Merchant shall we go?

Let us go to the Angel.

In what street?

In the street of ...

Is it a good shop?

'T is the best in all the Town.

Let us go thither then.

Stay for me.

Pray Sir, make haste.

The eighteenth Dialogue.

SIr, *shew us some of your best black Farandine.*

Gentlemen, there is some of the finest in

Hoe veel ellen m ik hebben?

Gy moet hebbe

Moet ik zoo hebben?

Dat is het min

Beschik gy 'er de by.

By welke Koop zullen wy gaan?

Laat ons in den gel gaan.

In welke straat?

In de ... straat

Is 't een goede w kel?

't Is de beste i stad.

Laat ons daar gaan.

Wacht my wat

Ik bid u myn H haast u wat.

De achtiende t'Z menspraak.

MYn Heer, laat eens van u b zwart Farandyn z

Messieurs, daar h gy iets van 't moo

E

ndon.	dat 'er in London is.
is doth not please me.	Dat gevalt my niet.
'Tis of the same that y wear at Court.	't Is van 't zelfde dat aan 't Hof gedragen wordt.
'Tis not strong enough.	't Is niet sterk genoeg.
Shew us some other.	Laat ons iets anders zien.
There is another piece.	Daar is een ander stuk.
'Tis not yet of the t.	Dat is ook nog van 't beste niet.
Let me see some of the t.	Laat my van 't beste zien.
There is a piece of best.	Daar is een stuk van 't beste.
This is better than the er.	Dit is beter als 't ander.
Have you no better?	Hebt gy geen beter?
No, truly.	Neen waarlyk.
How do you sell it a d?	Hoe veel verkoopt gy d'el?
I sell it for ...	Ik verkoop het voor...
'Tis too dear.	Dat is al te duur.
Will you take ... for	Wilt gy ... daar voor hebben?
You are welcome; I cannot: it cost me re.	Gy bent welkom, maar dat kan ik niet doen, 't kost my meer.
Tell me the lowest ice.	Zeg my de minste prys.
You shall give me ...	Gy zult my geeven...

Cut me fifteen yards of it.	Sny my vyftien [illegible] af.
The nineteenth Dialogue.	***De negentiende t'[illegible] menspraak.***
LEt us return home.	LAat ons na[illegible] keeren.
Take my measure.	Neem my de[illegible]
What Ribbon will you have?	Wat voor Lin[illegible] gy hebben?
Of the greatest fashion.	Na de gro[illegible] manier.
Will you have your cloths after the English fashion, or after the French mode.	Wilt gy uwe K[illegible] deren naar de En[illegible] sche, of naar de F[illegible] sche manier hebb[illegible]
'T is all one.	't Is evenveel.
When shall I have my Suit of Cloths?	Wanneer zal ik [illegible] pak kleeren hebbe[illegible]
You shall have it after to morrow without fail.	Gy zult het [illegible] morgen zonder [illegible] hebben.
Make it handsomly.	Maak dat 't wel [illegible]
Make it after the mode.	Maak het na[illegible] mode.
I work for the Court.	Ik werk voor 't [illegible]
What belts do they wear?	Wat voor D[illegible] banden draagt men[illegible]
Sir, there is your Suit.	Myn Heer da[illegible] uw kleed.

ou are a man of
word
How much must you
e?
T is well made.
This Ribbon pleases
well.
Where is your bill?
Here it is.
ou are dear.
take no more of you
n of others.
here is your mony

e twentieth Dialogue.
To speak with a Shoemaker.

M*Ake me a pair of Shoes.*
hen will you have
m?
or to morrow.
ou shall have them.
Take the measure.
Make them after the
le.
ir, there are your
es.
Where are they?
Here they are.

Gy bent een man van uw woord.
Hoe veel moet gy hebben?
't Is wel gemaakt.
Dit Lint behaagt my wel.
Waar is uw rekening?
Daar is ze.
Gy bent duur.
Ik neem u niet meer af dan een ander.
Daar is uw geld.

De zeventiende t' Zamenspraak.
Om met een Schoenmaker te spreeken.

MAak my een paar Schoenen.
Tegen wanneer wilt gy ze hebben?
Tegen morgen.
Gy zultze hebben.
Neem de maat.
Maakze naar de manier.
Myn Heer, daar zyn uwe schoenen.
Waar zynze?
Zie daar.

They are too long.	Zy zyn te lang.
'T is the mode.	Dat is de mode.
I know the mode better than you.	Ik weet de ma beter dan gy.
They do not pleaſe me.	Zy gevallen my n
They are too large.	Zy zyn te groo
Make me ſome others.	Maak my een p andere.
You are hard to be pleaſed.	't Is moeyelyk u behagen.
Will you make me ſome others?	Wilt gy my and maaken?
Here is a pair which will fit you.	Hier is een paar u wel paſſen zal.
Try them.	Bezoek het eens
Thoſe are better than the others.	Die zyn beter d de andere.
Of what price are they?	Van wat prys z die.
They are worth ...	Zy zyn wel. . waard.
'Tis too much.	Dat is te veel.
'T is the ordinary price.	't Is de gewoonly prys.
Every one pays as much.	Elk een betaalt zo veel voor.
The Price of them is ſet.	't Is een gezette pry
I do not believe you.	Ik geloof u niet.
You may believe me.	Gy moogt my w gelooven.
I would not deceive you.	Ik wil u niet bedri gen.

Th

The twenty-first Dialogue.

ween two Friends.

Ir, I am very joy- full to meet you, I e some compliments resent unto you.

From whom?

From one of your ends.

What is his name.

His name is Master

Where did you see n?

I saw him at Ply- uth.

How doth he do?

He was well when I ne from thence.

Doth he live there?

Is he married?

hat doth he do there?

I know not.

Did you drink with n?

Yes, we drank several nes your health.

De eenentwintigste t'Zamenspraak.

Tusschen twee Vrinden.

MYn Heer, ik ben zeer blyde u te ontmoeten, en heb eenige Complimenten by u af te leggen.

Van wien?

Van een uwer Vrinden.

Hoe heet hy?

Zyn naam is Myn Heer C.

Waar hebt gy hem gezien?

Ik heb hem te Plymouth gezien.

Hoe vaart hy al?

Hy was wel toen ik daar van daan quam.

Woont hy daar?

Is hy getrouwd?

Wat doet hy daar?

Ik weet het niet.

Hebt gy met hem gedronken?

Ja, wy dronken verscheidemaal op uw gezondheid.

Is he a Houſe keeper there?

Yes.

When was you there?

Laſt week.

Will he not return to London?

It may be.

Farewell, Sir.

The twenty ſecond Dialogue.
Between two young Ladies.

YOu are welcome, Miſtriſs.

I am come to ſee you.

How have you done ſince yeſterday?

I am not very well.

Where is your diſtemper?

'Tis in my head.

Why do you go out?

I had a mind to ſee you.

I was going to your houſe.

I have prevented you.

Houd hy daar h

Ja.

Wanneer waar
daar?

Verleeden week.

Zal hy niet wee
London komen?

Miſſchien.

Vaar wel, myn H

De twee-en-twinti
t' Zamenſpraak
Tuſſchen twee jo
Juffers.

WElkom hi
Juffrouw.

Ik ben u eens k
men bezoeken.

Hoe vaart gy ze
giſteren?

Ik ben niet heel w

Waar ſchort he

In myn Hoofd.

Waarom gaat gy ui

Ik was geneegen o
u te zien.

Ik ſtond om na u
went te gaan.

Ik ben u dan voorg
komen.

Wha

What do they ſay *oad?*	Wat zegt men al buiten deur?
Maſter L. *is mar-* *d*	Myn Heer **L.** is getrouwd.
Is't Poſſible?	Is 't moogelyk!
When was he mar- *d?*	Wanneer is hy getrouwd?
This morning.	Van dezen Morgen.
Is he rich?	Is hy ryk?
He has four thouſand *nd a year.*	Hy heeft vier duizend pond 's jaars.
here was he married?	Waar is hy getrouwd?
In Coventgarden.	In *Coventgarden.*
How old is he?	Hoe oud is hy?
He is twenty years old.	Hy is twintig jaar oud.
No more?	Niet meer?
No.	Neen.
How old is his La- *?*	Hoe oud is zyne Juffrouw?
She is but fifteen *ars old.*	Zy is maar vyftien jaar oud.
Of what Family is ſhe?	Van wat geſlagt is zy?
She is my Lord .... *aughter.*	Zy is myn Heers ... Dochter.
Is he in town?	Is hy in de ſtad?
Yes.	Ja.
Is ſhe handſome?	Is zy mooi?
Very handſome.	Zeer mooi.
Is *e rich?*	Is zy ryk?
What portion has *he?*	Wat krygt zy ten Huwlyk?

Ten thousand pound.	Tien duizend pond
'Tis a fine portion.	Dat is een bra Huuwlyks-gift.
Have they a fine Coach?	Hebben zy mooye Karos?
Very fine.	Ja, een heel moo
Do you know them?	Kent gy ze?
I know them by sight.	Ik ken hen van a zien.
I will tell you other news.	Ik zal u een and tyding zeggen.
What?	Wat dog?
I am going to Holland.	Ik zal na Holla gaan.
When do you go thither?	Wanneer gaat 'er heen?
The next week.	Toekomende wee
You speak in jest.	Gy gekt 'er mee
I do not jest.	Ik gek 'er niet me
Who goes with you?	Wie gaat met u?
My Father and Mother.	Myn Vader Moeder.
You surprise me.	Gy doet my gewel dig verwonderen.
Do you go to Amsterdam.	Gaat gy na Amster dam?
Yes, Madam.	Ja Juffrouw.
I should be very glad to go along with you.	Ik zou zeer blyde zyn indien ik met u mogt gaan.
Come then.	Kom dan.

You

You afflict me.	Gy bedroeft my.
I shall not see you y more.	Ik zal u niet weer zien.
How long will you y there?	Hoe lang zult gy daar blyven?
Two or three years.	Twee of drie jaaren.
That time will seem me very long.	Die tyd zal my zeer lang vallen.
You will forget me sently.	Gy zult my met der haast vergeeten.
I will never forget .	Ik zal u nooit vergeeten.
Nor I you.	Nochte ik u.
I swear unto you an rnal friendship.	Ik zweer u een eeuwige vriendschap.
And I unto you also.	En ik u desgelyks.
What will you send from Holland?	Wat zult gy my van Holland zenden?
I will send you some ng.	Ik zal u iets zenden
Will you be as good your word?	Zult gy wel zo goed zyn als u woord.
s, if it please God.	Ja indien 't God belieft
I shall see.	Ik zal zien.
Doth you little sister thither also.	Gaat uw kleine Zuster ook daar na toe.
We leave her here.	Wy laaten haar hier.
I am not well, I will gone.	Ik ben niet wel, ik ga zo heen.
I am sorry you came .	't Bedroeft my dat gy uitgekomen zyt.

Farewell my Dear.	Vaarwel myn Waa
I do not bid you farewell	Ik zeg u nog vaarwel.
Will you come to see us before we go.	Zult gy ons komen zien, eer vertrekken?
I will not fail.	Ik zal niet in ge ke blyven.
I shall be very glad to see you at our house.	't Zal my zeer lief u aan ons huis te zi

The twenty-third Dialogue.

De drie-en-twinti t' Zamenspraak.

An English Gentleman invites to dinner a Dutch Gentleman.

Een Engelsch H nodigd een Duits Heer ten eeten.

Sir, you are welcome.	Myn Heer, gy weikom.
Take your place.	Neem u plaats.
This is your place.	Dit is uwe plaat
Sir, 't is yours.	Myn Heer, 't i uwe.
Pray, without ceremonies, sit you down.	Ei lieve, zonder ce monien, zit maar ne
I made you loose a better meal.	Ik heb u een b maaltyd doen verlie
What do you say, Sir.	Wat zegt gy, m Heer.
This is a great Feast.	Dit is een gr gastmaal.

Ho

How do you like that ine.	Hoe gevalt u die wyn.
'T is very excellent.	Hy is treffelyk.
Where do you fetch it?	Waar haalt gy die?
At the golden Fleece.	In het gulden Vlies.
Will you be pleased t I cut you some of is Turkey?	Belieft u dat ik u iets van dezen Kalkoen ſnyde?
What you pleaſe.	Zo als 't u belieft.
Is it good?	Is hy goed?
'Tis very tender, and l roaſted.	Hy is heel malſch, en wel gebraaden.
You eat nothing.	Gy eet niets.
I eat very well.	Ik eet zeer wel.
This is to you.	Ik breng 't u eens.
I will pledge you.	Ik zal 't van u verwagten.
This is good wine.	Dit is goede wyn.
'T is indifferent.	Hy is redelyk.
Fill the Gentleman e wine.	Schenkt dien Heer eens wyn.
I have drunk enough.	Ik heb genoeg gedronken.
I can neither eat nor ink any more.	My luſt niet meer te eeten noch te drinken.
You have good meat England	Gy hebt goede ſpys in Engeland.
Yes, I thank God.	Ja, God dank.
'T is the Kings alth.	Op des Konings gezondheid.
I receive it willingly.	Ik ontfang het gewillig.

You

You do me too much honour.	Gy doet my al veel eere aan.
To all our Friends.	Aan alle onze Vr den.
I will drink no more.	Ik wil niet m drinken.
You cannot drink.	Gy kont niet drink
'T is true.	Dat is waar.
Is not de wine good?	Is de wyn niet goe
'T is too ſtrong for me.	Ze is my al te ſte
Mingle water with it.	Meng 'er wat wa onder.
I never mingle water with wine.	Ik meng nooit w ter onder wyn.
What do you ſay of that Patridge.	Wat dunkt u v die Patrys?
'T is a very delicate one.	Hy is zeer lekker
Have you good ſtore of them in Holland?	Hebt gy 'er veel va in Holland?
Not ſo many as you have in England.	Niet zo veel als g 'er in Engeland heb
This is the only Country in the world, the moſt plentifull in all things.	Dit is 't eenig Land in de wereld d van alles zulk e overvloed heeft.
'T is true.	Dat is waar.
Pray permit me to go away.	Ik bid u laat m gaan.
I am ſorry you are ſo much in haſte.	't Moeit my dat g zulk een haaſt hebt.

Yo

…u ſhall be always …me at my houſe.	Gy zult altyd welkom tot mynent zyn.
…am very much obli- …to you: I do not de- …ſo much honour.	Ik ben zeer in u gehouden; ik verdien zo veel eere niet.
…ray Sir, ſtay a little …r.	Ik bid u myn Heer, wacht noch een weinig langer.
…he company deſires …f you.	Het gezelſchap verzoekt het van u.
…o not leave the …pany.	Verlaat het gezelſchap niet.
…rink one cup more.	Drink nog een kelkje.
…o not go ſo ſoon.	Ga zo ras niet heen.
…is to obey you.	't Is om u te gehoorzamen.
…ou oblige us.	Gy verplicht ons.
…would I were able …rve you.	'k Wenſchte dat het in myn magt ſtond u te dienen.
…ou are very obli- …	Gy bent zeer verplichtend.
…never was ſo well …ted	Ik ben nog nooit zo onthaald.
…'is but our ordi- …y.	Dit is niet anders als onze gewoonlyke toeſtel.
…ou keep good Tables …England	Gy houd in Engeland een goede Tafel.
…our Nation it very …l.	Uwe Landaard is zeer beleefd.

Sir,

Sir, I am very glad to enjoy pour preſence.	Myn Heer, ik zeer blyde dat i gezelſchap genie
And I, to be in your company.	En ik, dat ik i gezelſchap ben.
You ſhall find me always ready to ſerve you.	Gy zult my al gereed vinden om dienen.
Sir, I am infinitely obliged to you for it.	Myn Heer, ik oneindelyk daar aan u verplicht.
Do you ſmoke?	Rookt gy ook
Never.	Nooit niet.
Do you not love Tobacco?	Houdt gy van Tabak?
I never took any.	Ik hebze nooit bruikt.
Take a pipe.	Neem een pypj
Pray ſee what a clock it is.	Ei lieve, zie hoe laat het is
Sir, 't is time for me to go away.	Myn Heer, 't is m tyd om te gaan.
Will you play at Cards?	Wilt gy met Kaart ſpeelen?
Indeed I have no time.	In der daad ik h geen tyd.
When will you do me the honour to come again?	Wanneer zult my de eere doen gy weer komt?
When you pleaſe.	Als 't u belieft.
When will you re-	Wanneer gaat

tur

to Holland?	weer na Holland?
ithin three weeks.	Binnen drie weeken.
soon?	Zo ras?
re you weary of here?	Bent gy 't hier al moe?
ot at all.	Neen geenzins.
re you well pleased ?	Behaagt het u hier wel?
am very well plea-	't Gevalt my zeer wel.
ir, I must take my e of you.	Myn Heer, ik moet myn affcheid van u neemen.
give you many nks for your good ertainment.	Ik bedank u hooglyk voor u goed onthaal.
ou overcome me h your civilities.	Gy overwint my door uwe beleeftheden.
am wholly yours.	Ik ben ganſchelyk de uwe.
find well the occa- to trouble you, but to serve you.	Ik vind de gelegenheid wel om u moeite aan te doen, maar niet om u te dienen.
Will you do me a vour?	Wilt gy my een gunſt doen?
Command me.	Gebied my maar.
'Tis to stay here at pper.	't Is om hier t'avond te blyven eeten.
Indeed I cannot.	Waarlyk ik kan niet.
Farewell then.	Vaarwel dan.

The

The twenty - fourth Dialogue.

Between a Gentleman and his Man.

GO *from me to my Lady... and present her my service.*

Well Sir, I am going there.

Have you been there?

Yes, Sir.

Is she up?

Not yet.

With whom did you speak?

With her waiting Gentlewoman.

How doth she do?

She told me, she was well.

What did she say?

She thanks you.

Do you know any news?

Master ... died just now.

You surprize me.

How long was he sick?

De vier-en-twin[...] t'Zamenspra[...]

Tusschen een Ed[...] en zyn Kneg[...]

GA van m[...] wegen na[...] vrouw ... en [...] haar myn dienst [...]

Wel myn Hee[...] ga heen.

Hebt gy daar gew[...]

Ja, myn Heer[...]

Was zy al op[...]

Nog niet.

Met wien spra[...]

Met haar K[...] nier.

Hoe voer zy a[...]

Zy zeide my, [...] zy wel was.

Wat zeide zy?[...]

Zy bedankt u.[...]

Weet gy ook [...] nieuws?

De Heer ... i[...] even gestorven.

Gy maakt my [...] steld.

Hoe lang is hy [...] geweest.

e has been ſick but days.	Hy heeft maar drie dagen ziek geweeſt.
f wat diſtemper e die?	Van wat ziekte is hy geſtorven.
f a violent Fever.	Van een heftige Koorts.
hen will he be bu-?	Wanneer zal hy begraven worden?
morrow night.	Morgen avond.
hat time?	Wat tyd?
t ſeven of the Clock e evening.	's Avonds ten zeven uuren.
ho told it you?	Wie heeft het u gezegd?
is the common re-	't Is 't gemeen gerucht.
as he married?	Was hy getrouwd?
s, Sir.	Ja, myn Heer.
ad he children?	Had hy kinderen?
e had ſome, but are dead?	Hy heeft 'er gehad, maar die zyn dood.
is wife living ſtill?	Leeft zyn Vrouw nog?
e is alſo very ſick.	Zy is ook heel ziek.
ſhe in danger?	Loopt zy perykel?
believe yes.	Ik geloof ja.
o you know her?	Kent gy haar?
id you know her band?	Hebt gy haren man gekend?
knew him by ſight.	Ik heb hem van aanzien gekend.
ad he an eſtate?	Had hy middelen?

He

He did live well.	Hy kon wel l
Is his wife much afflicted?	Is zyn Vrouw bedroefd?
She will not be comforted.	Zy wil haar n ten troosten.
She is a dying.	Zy legt op ste
She will never recover.	Zy zal 'er nie van opkomen.
She is gone.	't Is met haar g
Where doth she live?	Waar woont
Hard by.	Dicht by.
Comb my perriwig.	Kem myn Pru

The twenty-fifth Dialogue. | *De vyf-en-twin t'Samenspra*

Between two Englishmen. | *Tusschen twee E schen.*

SIr, I am very glad to meet you.	MYn Heer, i blyde u t moeten.
I am now at your service.	Ik ben nu t' dienst.
Let us go to drink.	Laat ons een drinken.
Where is good wine to be had?	Waar is goed te krygen?
Let us go to Master Binet.	Laat ons by sieur Binet gaan
Where doth he live?	Waar woont h
He lives at the up-	Aan 't end v

nd of Bow-ſtreet, Coventgarden.	Bowſtraat, dicht by Coventgarden.
what Sign?	Wat hangt 'er uit?
t the Sign of Saint ia.	Sinte Cecilia.
e has ſome of the wine in London.	Hy heeft van de beſte wyn in London.
hat kind of wine?	Wat ſoort van wyn?
nguedoc wine.	Langedokſe wyn.
d, and white.	Roode en witte.
f both.	Van beide.
ow doth he ſell it art?	Wat geeft hy de Kan?
fteen Pence.	Vyftien ſtuivers.
et us go thither.	Laat 'er ons na toe gaan.
ith all my heart.	Van harten gaern.
he a Frenchman?	Is't een Franſchman.
s, Sir.	Ja myn Heer.
y, call your Ma-	Jongen, roep uw Meeſter.
ay Sir, bid ſome draw us ſome of beſt wine.	Myn Heer, laat iemant ons eens van uw beſte wyn tappen.
e has alſo Muſcatel and Frontignac.	Hy heeft ook Muskadel wyn, en Frontignac.
ow do you like this e?	Hoe gevalt u deeze wyn?
never drank ſo good Paris.	Ik hebze te Parys nooit zo goed gedronken.

'T

'T is extraordinary good wine.	't Is uitstee goede wyn.
'T is your Ladies health.	't Is op de gezon van uw huisvro
It is to yours.	't Is op die uwe.
Let us be merry.	Laat ons vrolyk
I thank you for bringing me hither.	Ik bedank u my hier gebragt
To your dear half.	Op uw waerde
I will do you reason.	Ik zal u bes doen.
Pray, let us be gone.	Ei lieve laat ons
We came but just now.	Wy zyn hier eerst gekomen.
Do you surrender your self already?	Geeft gy 't al op.
I have promised a man to expect him in my chamber.	Ik heb iemand loofd in myn K te zullen verwac
You are not a man of company.	Gy bent geen van gezelschap.
I cannot help it.	Ik kan 't niet he
Let us pay and be gone.	Laat ons beta en heen gaan.
How much is it?	Hoe veel is quaad?
There is ...	Daar is ...
Let me pay.	Laat my betaal
You shall not do it.	Gy zult het wel ten.

have brought you r.	Ik heb u hier gebragt.
e are not in France.	Wy zyn niet in Vrankryk.
hen I will pay another time.	Ik zal dan op een ander tyd betaalen.
u may do what lease.	Gy moogt doen wat u belieft.
hen shall I have honour to see you n?	Wanneer zal ik de eere hebben u weer te zien?
hen I have any	Wanneer ik maar tyd heb.
love to be in your any.	Ik ben gaern in uw gezelschap.
nd I in yours.	En ik in 't uwe:
wish you a good t.	Ik wensch u goeden nacht.

e twent -sixth Dialog e.	*De zes-en-twintigste t'Samenspraak.*
ween a Iaster and his N an.	*Tusschen een Meester en zyn Knegt.*

WHy do you not rise?	WAarom staat gy niet op?
r, I am rising.	Myn Heer, ik sta al op.
u must rise earlier, are too lazy.	Gy moet vroeger op staan, gy bent al te luy.
Why do not you an- me when I call	Waarom antwoord gy niet, als ik u roep.

I did not hear you.	Ik heb u niet geh
Then you sleep very soundly.	Gy slaapt da vast.
Make a fire.	Leg vuur aan
Warm my shirt.	Warm myn h
Give me clean linnen.	Geef my sc linnen.
Run to the Laundress.	Ga na de Wa
You must be more careful.	Gy moet bete draagen.
You have no care of me	Gy past niet o
Have you been at the Laundresses?	Bent gy to Wasters geweest
Is my linnen clean?	Is myn linnen sc
Where are my slippers?	Waar zyn muilen?
Have you made clean my shoes?	Hebt gy myne s nen schoon gem
Make clean my cloaths.	Maak myn kl wat schoon.
Call the Taylor to me.	Gaa haal m Snyder eens.
Bring me some water.	Breng my wat w
Do not tarry.	Blyf niet lang
Why have you tarried so long?	Waar bent g lang geweest.
Bid the Cook come up.	Zeg de Kok d boven komt.
Bid the Coachman to put the horses in the Coach.	Zeg de Koetsie hy de paerden vo karos spant.

You must be more ligent.	Gy moet naerstiger zyn.
Take heed of eating d drinking too much.	Zie toe dat gy niet te veel eet en drinkt.
Comb my hair.	Kem myn haair.
Go and fetch me the rber.	Ga haal my den Barbier.
Has any body ask'd me?	Heeft iemand na my gevraagd?
If any body asks for , I shall be at Mr.	Zo 'er iemand na my vraagt, ik zal by Mr. L. weezen.
Have a care of my nen.	Draag zorg voor myn linnen.
Do not lose my lin- n.	Verlies myn linnen niet.
Carry this Letter to e Post.	Breng deeze brief aan 't Posthuis.
Is the Post come?	Is de Post aangekomen?
Is the Post gone?	Is de Post al weg?
Go to the Post.	Ga na de Post.
Do you come from ence.	Komt gy daar van daan?
Are there Letters me?	Zyn 'er brieven voor my?
How much have you y'd for them?	Hoe veel hebt gy 'er voor betaald?
Carry that above.	Breng dat boven.
Call me at two of e Clock.	Roep my ten twee uuren.

Awake me to morrow at six of the Clock.	Wek my mor ten zes uuren op.
Go to bed.	Ga na bed toe.
Rise to morrow morning betimes.	Sta morgen o tend by tyds op.
Do not forget it.	Vergeet het niet
Pull off my stockings.	Trek myne kou uit.
Undress me.	Ontkleed my.
Comb my Periwig.	Kem myn Paru
Softly.	Zachjes.
'T is enough.	't Is genoeg.
Make clean the Comb.	Maak deKam scho
Fill me some wine.	Schenk my wat w
Get you gone.	Ga heen.

The twenty-seventh Dialogue.

De zeven-en-twin ste t' Samenspraa

Have you good cloth?	Hebt gy goed La ken?
What cloth would you have?	Wat voor La belieft gy te hebbe
Black Cloth.	Zwart Laken.
There is some.	Zie daar.
How much is't a yard.	Hoe veel is d'e
Thirty shillings a yard.	D'el is dertig sch lingen.
This is not thirty shillings Cloth.	Dit is geen laken v dertig schellingen.
'T is worth so much.	't Is dat wel waard
Is it some of the finest?	Is het van 't mooi

To

...s, Sir.	Ja, myn Heer.
I will have none at ...rate, 't is too dear.	Ik wil 't zo hoog van prys niet hebben, 't is my te dier.
...u cannot find chea... in all the ſhops.	Gy zult het in geene winkels beter koop krygen.
Will you ſell it for ... and twenty?	Wilt gy 'er vyf-en-twintig voor hebben.
Upon my word I ...uld loſe by it; it coſt ... above eight and ...nty.	Op myn woord, ik zoud 'er aan verliezen, want het koſt my zelf meer als agt-en twintig.
It is impoſſible.	Dat is onmogelyk.
'Tis as true as you ... here.	't Is zo waar als gy hier zyt.
Make you but one ...d?	Houd gy u zo aan een woord?
Have you ſaid the ...oſt?	Hebt gy 't uitterſte gezeid?
...es, certainly.	Ja, zekerlyk.
Will you take eight ... twenty?	Wilt gy acht-en-twintig hebben?
I muſt gain ſome...ng.	Ik moet immers wat winnen.
You ſhall have twen... nine.	Ik zal u negen-en-twintig geeven.
Take it.	Wel neem het dan.

The twenty-eighth Dialogue.

Have you any fine hats?

Will you have a Castor?

Shew me one.

There is one of the finest in England.

What must it cost?

The price is . . . .

I will not give so much.

How much will you give for it?

I cannot answer you upon that, you ask me too much.

You bid nothing for it?

Will you take ... for it?

I cannot sell it at that rate.

I will give no more.

You shall not find a better through all the City.

I am sorry we cannot agree.

De agt-en-twinti… t'Samenspraak…

Hebt gy mo… hoeden?

Wilt gy een Kast… hebben?

Laat my 'er een z…

Daar is een van… mooiste in Engel…

Hoe veel moet… gelden.

De Prys is. . . .

Ik wil zo veel n… besteeden.

Hoe veel wilt gy… voor geven?

Dat kan ik u n… zeggen, gy eischt… te veel.

Wel gy bied… niets.

Wilt gy . . . d… voor hebben?

Voor dat geld k… ik het niet geven.

Ik wil niet meer gev…

Gy zult geen beter… de gansche Stad vind…

't Moeit my dat w… niet eens konnen wo… den.

An…

nd I also.	My ook.
ook well upon the	Bezie de hoed ter deege.
do not ask you too h.	Ik eisch u niet te veel.
f you will take for ..	Indien gy 'er . . . voor hebben wilt.
will take it.	Ik zal 't dan doen.
Will you then come n to me?	Zult gy my dan weer bykomen?
promise it unto you.	Ik beloof het u.
ndeed, I lose by it.	Zeker ik verlies 'er op.
he twenty-ninth Dialogue.	*De negen-en-twintigste t'Zamenspraak.*
Here is my Gown?	WAar is myn Samaar?
'T is not made yet.	Die is nog niet gedaan.
ou shall work no e for me.	Gy zult niet meer voor my werken.
hen shall I have	Wanneer zal ik hem hebben?
fter to morrow.	Overmorgen.
No sooner?	Niet eerder?
'T is impossible for	Ik kan het onmogelyk eer doen.
ou have had my Farrdine a great while.	Gy hebt myn Farandyn een langen tyd gehad.
'Tis not my fault.	't Is myn schuld niet.
Did you not promise me to day?	Hebt gy 't my van daag niet beloofd?

To promise, and to be as good as ones word, are two things.	Te belooven, e[n] goed te zyn als [zyn] woord, zyn twee [za]ken.
Why do you promise it then?	Waarom beloof[t gy] 't dan?
Madam other People will be served as well as you.	Andere lieden, [Me]frouw, moeten zo [wel] bediend wezen als [gy.]
And I as well as others.	En ik zo wel als [an]dere.
My Money is as good as theirs.	Myn geld is zo g[oed] als 't haare.
One cannot please every one.	Men kan yder [een] niet voldoen.
Shall I have it after to morrow.	Zal ik 't dan o[ver] morgen hebben.
I promise it unto you.	Ik beloof het u.
If you fail, I will be very angry with you.	Zo gy 't niet doe[t, ik] zal heel quaad o[p u] weezen.
I pray you have a little patience.	Ik bid u heb [een] weinig geduld.
I will have it till after to morrow.	Ik zal 't hebben [tot] overmorgen.

The thirtieth Dialogue.

De dertigste t'Zamenspraak.

BRidle my horse.	DOe myn Paerd [de] toom aan.
Saddle him.	Zadel hem.

Have you watered ?	Hebt gy met hem in 't water (*of* in 't wet) geweest ?
Have you given him oats ?	Hebt gy hem al haver gegeeven ?
Bring him to the ith.	Breng hem by den Smit.
Bid him shoe him.	Laat hem beslaan.
Rub him.	Vryf hem.
Bring him into the er.	Breng hem na de rivier.
Give him some oats.	Geef hem wat haver.
Walk him.	Leid hem wat heen en weer.
ive him some straw.	Geef hem wat stroo.
Have you good hay ?	Hebt gy goed hooy ?
How much have you ight ?	Hoe veel hebt gy voor een nacht ?
Has he drunk ?	Heeft hy gedronken ?
Hath he eaten his ?	Heeft hy zyn haver al op gegeeten ?
s he very weary ?	Is hy heel moede ?
Bring him to me.	Breng hem hier by my
Bring him into the le.	Breng hem op stal.
Unsaddle him.	Ontzadel hem.
ake him by the bridle.	Vat hem by de toom.
o not make him run	Doe hem niet loopen.
o not overheat him.	Maak hem niet al te heet.
Give him some hay.	Geef hem wat hooi.

The thirty-first Dialogue.	*De een-en-dertig t'Zamenspraak*
Between two Gentle-women.	*Tusschen twee J... fers.*
Will you go to the Garden?	Wilt gy na de... gaan?
Yes, if you please.	Ja, indien 't u bel...
'Tis very fair weather.	't Is zeer schoon w...
Have you the key?	Hebt gy de sle...
I have it in my pocket.	Ik heb hem in ... zak.
The Sun is too hot.	De Zon is al te h...
Take your Mask.	Neem uw Mas...
Let us stay till 't is colder.	Laat ons wachten ... dat het wat koelde...
I am contented with it.	Ik ben 'er me... vreede.
Let us go, it is cool now.	Laat ons gaan, ... nu koel.
There is a fine Rose.	Daar is een mo... Roos.
Give it me.	Geef ze my.
Take it.	Neem ze.
Will you make a Nosegay?	Wilt gy een Rui... maaken?
Make a Nose-gay.	Maak een Ruik...
There are Violets still.	Daar zyn nog vio...
Shew them me.	Wys ze my.
Do you not see it.	Ziet gy 't niet.'
There is a fine Tulip.	Daar is een mo... Tulp.

lack! how fine it is.	O! hoe mooi is hy.
his is a fine Gar-	Dit is een mooije Tuin.
that Gilly flower.	Neem die Angelier.
he Roses smell well.	De Rozen ruiken wel.
mell my Nose-gay.	Ruik myn Ruikertje eens.
here is a fine alley.	Dat is een mooije laan.
et us go into the dow.	Laat ons in de schaduw gaan.
't is not hot.	't Is niet heet.
he Air is hot.	De Lucht is heet.
et us go under that n Arbour.	Laat ons onder dat groen Prieel gaan.
t is a fair evening.	't Is een mooije Avondstond.
ather that other wer.	Pluk die andere Bloem.
ome body must pour ter on those flowers.	Iemand moet deeze Bloemen eens besproeijen.
t did rain yesterday.	't Heeft gisteren geregend.
hat signifies no- g.	Dat heeft niets te beduiden.
here is the Gardner.	Waar is de Tuinier?
our Nose-gay is r than mine.	Uw Ruiker is mooijer dan myne.
ou are pleased to so.	Dat belieft u zo te zeggen.

What will you lay that mine is not so fine as yours?	Wat wilt gy 'er der verzetten, da myne zo mooi en is als de uwe?
What you will.	Wat gy wilt.
'T is done.	't Is gedaan.
Who shall be our judge?	Wie zal onze re ter weezen?
Your Brother.	Uw Broeder.
Is he at home?	Is hy t'huis?
Yes, he is so.	Ja, hy.
Here he is coming.	Daar komt hy
I pray, tell us which of these two Nosegays is the finest?	Ei lieve zeg ons, w van deeze twee R kers de mooiste is
'T is this.	Deeze is 't
I said so before.	Dat heb ik te voo al gezegd.
I have won it.	Ik heb 't gewonn
What have you won?	Wat hebt gy gew nen?
We have not laid any money down.	Wy hebben g geld by gezet.
You would not.	Gy woudt niet.
You did not desire it.	Gy begeerde 't ni
Let us walk a little longer.	Laat ons nog w wandelen
'T is too late.	't Is al te laat.
You cannot go yet.	Gy kont nog niet g
We will go away within half an hour.	Wy zullen binn een half uur heen ga

hat a Clock is that?	Hoe laat is dat?
Ten a Clock.	Tien uuren.
It is not ſo much.	't Is zo laat nög niet.
I have told the Clock.	Ik heb de Klok geteld.
I have told it alſo.	Ik heb hem ook geteld.
You are miſtaken.	Gy hebt mis.

he thirty-ſecond Dialogue.	*De tweeëndertigſte t'Zamenſpraak.*
r a Traveller who oes into Holland.	*Voor een Reiziger na Holland.*

Riend, are you a Dutchman?	VRind bent gy een Hollander?
Yes, Sir, at your vice.	Ja, myn Heer, t'uwen dienſt.
Are you bound for tterdam?	Legt gy aan om na Rotterdam te vaaren?
Yes, Sir, when the nd ſerves.	Ja, myn Heer, als de wind ons maar dient.
Have you any Paſſgers?	Hebt gy eenige Paſſagiers?
I have ten already.	Ja, ik heb 'er al tien.
Have you a good ſſel?	Hebt gy een goed Schip?
Will you ſee it?	Wilt gy 't zien?
When will you go way?	Wanneer zult gy vaaren?
It may be this night.	Miſſchien van deezen avond nog.
How much do you k me for my paſſage?	Hoe veel eiſcht gy voor myn vracht?

Sir, you shall give me ... if you please.	Myn Heer, gy my ... geeven, in 't u belieft.
I will give you as other people do.	Ik zal u geeven gene andere geeve
Where do you lodge?	Waar bent gy t'hu
At the sign of...	In de...
I know where it is.	Ik weet wel w dat is.
Be ready, and I will call you when 't is time.	Houd u gereed, ik zal u aanspree als het tyd is.
Pray do.	Ei lieve doe zo
Must I carry Victuals?	Moet ik eeten m my neemen?
If you please.	Indien 't u belief
Sir, the wind is good.	Myn Heer, de wi is goed.
Let us go then.	Laat ons dan ga
Step into the Boat.	Treed maar in de Bo
I will pay you at Rotterdam.	Ik zal u te Rott dam betaalen.
'T is all one.	Dat is even veel.
Where do you go to lodge?	In wat Herberg z gy gaan?
I know not, I have no acquaintance here.	Ik weet het niet, heb hier geen kenn
Go to the ...	Ga na de ...
Is it a good lodging?	Is dat een goe Herberg?
'T is the best in the Town.	't Is de beste in Stad.

Carr

arry my things.
How much must you ?e?
I must have ...
Take, there is your ?ey.

The thirty-third Dialogue.

MAid, make my bed and give me ?n sheets.
Bring me other sheets.

Why, Sir?
Those are not clean.
They were washt but ?erday.
Excuse me they have ?n already lain in.
I will give you some ?ng, if you give me ?n ones.
There are some others.
Sir, we must rise.

Is the boat ready to ?
It is almost time.
I will dress my self ?en.

Draag myn goed.
Hoe veel moet gy hebben?
Ik moet ... hebben.
Hou daar is u geld.

De drie-en-dertigste t'Zamenspraak.

VRyster maak myn bed, en geef my schoone lakens.
Haal my andere lakens.
Waarom, myn Heer?
Deze zyn niet schoon.
Zy zyn gisteren eerst gewasschen.
Verschoon my, daar is reeds al op geslapen.
Ik zal u wat geeven, indien gy my schoone brengt.
Daar zyn andere.
Myn Heer, wy moeten opstaan
Is de schuit al gereed om af te vaaren?
't Is al schier tyd.
Ik zal my dan aankleeden.

Farewel, Landlord.	Vaarwel, Hos
When shall we arrive at Amsterdam?	Wanneer zulle tot Amsterdam ko
In the afternoon.	t'Achtermidda
What house is that?	Wat huis is d
'T is the house of.	't Is 't huis van
Where shall we dine?	Waar zullen w middag eeten?
We shall dine at ...	Wy zullen ons m dagmaal houden te
Is it a Town?	Is 't een Stad?
No, 't is but a single house.	Neen, 't is maar enkeld huis.
We are there.	Wy zyn daar al
Let us sit at the Table.	Laat ons aan de t gaan zitten.
Take your places without ceremonies.	Neem maar pla zonder ceremonien
Let us make haste to dinner.	Laat ons wat h sten om te eeten.
Gentlemen, take your places.	Heeren, nee plaats.
Is here good wine?	Is hier goede wy
This wine is not good.	Deze wyn is niet goe
Give us some other.	Geef ons wat ander
We have no other.	Wy hebben ge andere.
What meat is that?	Wat spys is dat?
This meat is not good.	Deeze spys (*of* d vleesch) is niet goe
Every one is contented with it.	Elk een is 'er mee vreede.

o your health, Gent-
n.
e thank you.
his is good bread.
'T is good enough.
ive me some.
et us be gone.
All is paid.
hall we be presently
Amsterdam?
We shall be there be-
three a Clock.
shall be glad of it.
here is Amsterdam.
re those Church-
eples?
es, they are.
are very nigh them.
Let us come out of
boat.
Are we arrived?
es, we are so.

he thirty-fourth
Dialogue.
ween an English-
an and a Dutch-
an coming out
of Holland.

A*Re you an English*
man?

Op uw gezondheid
Heeren.
Wy bedanken u.
Dit is goed Brood.
't Is goed genoeg.
Geef 'er my wat van.
Laat ons gaan.
Alles is betaald.
Zullen wy haast te
Amsterdam zyn?
Wy zullen daar
voor driën zyn.
Ik zal blyd weezen.
Daar is Amsterdam.
Zyn dat Kerk-too-
rens?
Ja dat zyn 't.
Wy zyn 'er dicht by.
Laat ons uit de
schuit gaan.
Zyn wy al aan?
Ja wy zyn aan.

De vier-en-dertigste
t' Zamenspraak.
Tusschen een Engels-
man en een Hollan-
der, uit Holland
komende.

BEnt gy een Engels-
man?

Yes

Yes Sir, at your ſervice.

How long have you been in Holland?

But a few months.

Did you paſs by Rotterdam?

Yes, Sir.

Where did you land?

I landed at the Brill.

Where did you lodge?

At the ſign of the Admiral Tromp.

Are you of Amſterdam?

No Sir, I am of the Hague.

Do the States General keep always Court at the Hague?

Yes, Sir.

Where ſhall we go to lodge?

Let us go to the ...

Have you any other acquaintance at Colcheſter?

Yes, Sir.

Sir, are you ready?

Ja myn Heer, o
te dienen.

Hoe lang bent g
Holland geweeſt

Maar weinig m
den.

Quam gy door R
terdam?

Ja, myn Heer

Waar quam gy te l

Ik lande in den B

Waar logeerde

In den Admi
Tromp.

Bent gy van A
ſterdam?

Neen, myn He
ik ben uit den H
van daan.

Houden de Sta
Generaal haar Hof
tyd in den Haag?

Ja myn Heer.

Waar zullen wy
Herberg gaan?

Laat ons in de . . g

Hebt gy eenige an
re kennis te Colcheſ

Ja, myn Heer.

Myn Heer, zyt
gereed.

...e Coachman sta- ...for us.	De Koetsier wacht na ons.
...t us go, I am rea-	Laat ons gaan, ik ben gereed.
...all we go to dine ...e...	Zullen wy te middag eeten? in de...
...o Sir, but we shall ... sup there if it ... God.	Neen myn Heer, maar wy zullen daar t'avond eeten, zo't God belieft.
... leagues between ...ester and London ...ort.	De mylen tusschen Colchester en Londen zyn kort.
...hey are none of the ...t.	Zy zyn niet van de langste.
...ow long is it since ...where at Amster- ...?	Hoe lang is 't wel geleeden, dat gy te Amsterdam waart?
...o months since.	Wel twee maanden.
... what University ...Holland have you ...ied?	Op wat Hoge School van Holland hebt gy gestudeerd?
... have studied at ...en.	Ik heb te Leiden gestudeerd.
And you Sir, where ... you studied?	En gy myn Heer, waar hebt gy gestudeerd?
At Oxford.	Te Oxford.
Which of both Uni- ...sities is the finest?	Welke van beide Hooge Schoolen is de mooiste?
I know nothing of it, ... are both fine.	Ik kan daar niets van zeggen, zy zyn beide mooi.

Sir

Sir, do you see London?	Myn Heer, zi Londen wel?
Is that London?	Is dat Londen
'T is a great City.	't Is een groote
Whither shall we go to lodge?	Waar zullen wy logeeren?
At the Red Lion.	In de roode Le
Sir, we are there.	Myn Heer, wy 'er al.
Coachman, stand, we will go down.	Koetsier houd wy zullen uitgaan
Sir, I will not go down.	Myn Heer, i niet uit.
I am going to lodge at a Friends house.	Ik ga by een van Vrienden logeere
Farewell then, Sir.	Vaar wel dan, Heer.
Sir, your Servant.	Myn Heer, uw naar.
You are welcome, Gentlemen.	Gy zyt welk Heeren.
There is a Dutch Gentleman, who desireth to have a Chamber at your house.	Hier is een Dui Heer, die een ka in u huis verzoek hebben.
Well Sir, he shall have one.	Wel, myn Heer zal 'er een hebben
Sir, I am much beholden to you that you do take that pains for me.	Myn Heer, ik zeer in u gehoud voor de moeite die voor my doet.

, I would I were to serve you.	Myn Heer, ik wenschte dat ik u dienen kon.
, you have shewed me marks of your generosity.	Myn Heer, gy hebt my tekenen van uw Edelmoedigheid getoond.
, till we meet	Myn Heer, tot weerziens toe.
hope I shall have honour to see you	Ik hoop dat ik de eer zal hebben u weer te zien.
, I shall receive	Myn Heer, my zal eer geschieden.

The thirty-fifth Dialogue.	*De vyf-en-dertigste t'Zamenspraak.*
...ween two English Gentlemen meeting at Paris.	*Tusschen twee Engelsche Edellieden ontmoetende malkanderen te Parys.*
MY Dear Friend, I have much joy to ...you.	Myn waarde Vrind ik ben zeer blyd dat ik u zie.
...am also overjoyed ...meet you.	Ik ben desgelyks zeer verheugd dat ik u dus ontmoet.
How do all our friends at London?	Hoe varen alle onze vrinden te Londen?
They are all well, ...would be very glad	Zy zyn alle nog wel te pas, en zouden

to hear that you are alive still.

Why alive still?

Because it hath been assuredly told them that you were taken by the Turks between Legorn, and Civita Vecchia.

You see that is not true, though I must confess the Vessel I was in, was in danger.

Were you pursued by those Barbarians?

Yes truly, Sir, and we had much ado to avoid them, for upon my word they sail well.

Pray Sir, tell me how you escaped them?

Sir, after much difficulty we got into the

zeer verblyd zy
te hooren dat g
in 't leeven zyt
Nog in 't le
zegje? Waarom
Om dat het
voor de wa
verteld is, dat g
de Turken gen
waart tusschen
vorno en Civita
chia.

Gy ziet nu w
het niet waar is;
wel ik bekennen
dat het Schip,
in ik was, niet b
gevaar was.

Wierd gy dan v
Barbaaren gejaag

Ja voor zeker,
Heer, en wy h
veel werks om h
ontvaaren: wa
myn woord, zy
len wel.

Ik bid u, myn H
zeg my eens ho
haar ontvluchtte

Wel myn Hee
veel tobbens gera

Longone, being a ... place on a little ... called Elba.

wy in de haven van Longone, zynde een ſterke plaats op een klein Eiland, genaamt Elba.

...ir, I am very glad ... you eſcaped, and ... ſure that you have ... good friends in ... land, who ſhall ... much joy, to hear ... our arrival at Pa-... for I do aſſure you, ... were much afflic-... for your pretended ... fortune, when they ... rd it.

Ik ben zeer blyd, myn Heer, dat gy 't zo ontkomen zyt; en ben wel verzekerd, dat gy veele goede vrienden in Engeland hebt, die zeer blyde zullen zyn, om van uw aankomſt tot Parys te hooren: want ik verzeker u dat zy zeer bedroefd waaren over uw gewaand ongeluk toen zy 't hoorden.

...ir, they did me a ... t deal of honour to ... pitied me, I am ... h obliged to them, ... I am ſenſible of ... ir goodneſs.

Myn Heer, ik houd' het voor een groote eere dat zy my dus beklaagd hebben; ik ben daar over aan haar verpligt, en ben gevoelig van hunne goedheid jegens my.

By the next Poſt, I ... ll undeceive them, ... letting them know

Met de naaſte Poſt zal ik haar uit den droom helpen, door haar te laaten weeten

you are here, and by that they'll drown all their fears in a glass of good Canary.

dat gy hier zyt: door zy alle h vreeze met een Kanary Wyn z afspoelen.

Pray, Sir, do me that favour, and in the mean while you and I will drink their health here, in a glas of Hermitage Wine; if you please, I will lead you to a place where we may have the best in all the Town.

Ei lieve, myn H doe my die gunste ondertusschen z wy hier op hunn zondheid een ro Hermitagie wyn d ken: ik zal u, m believen, op een p brengen, daar me beste van de stad hebben.

Very willingly, for I have a mind to drink of Hermitage Wine.

Zeer gaern; wa ben genegen om van de Hermit wyn te drinken.

Did you never drink of that kind of Wine?

Hebt gy nooit die soort van Wyn dronken?

No, Sir, never.

Neen, myn H nooit niet.

Then permit me to tell you, that it is one of the best sorts of Wine that is in all France.

Laat my u dan z gen, dat het een de beste zoorten wyn is, die men geheel Vrankryk he

ast by the place, n I came from ns, where it is de.

Sir, speaking of ns, you put me in d to ask you, how are pleased with journey of Italy?

ery well, Sir; the ntry is not only sant, but full of Cities, which are of Curiosities.

ld Rome, I think, buried in its ruins.

is true, Sir, nothing aineth of it; what be seen there, are t ruins, which to mourn for the ruction of so fine a, and to testifie to the World, how ous it was.

Toen ik van Lions quam, passeerde ik voorby de plaats, daar ze gemaakt wordt.

Myn Heer, nu gy van Lions spreekt, brengt gy my in de zin om u te vragen, hoe u uwe reis van Italië aanstaat?

Zeer wel, myn Heer, het Land is niet alleen vermakelyk, maar 't is ook vol van schone steden, die vervult zyn met zeldzaamheden.

Oud Rome, acht ik, legt in zyne puinhopen begraaven.

Zo is 't, myn Heer; alles, wat daar te zien is, zyn groote puinhoopen, die de verdelging van zulk een schone stad schynen te betreuren, en aan de gantsche wereld te betuigen, hoe vermaard de zelve eertyds geweest is.

I *Is*

Is St. Peters of Rome a fine Church?	Is de St. Pieters K te Rome een tref Gebouw?
Yes, Sir, 't is one of the Wonders of the World.	Ja, myn Heer, een van 's We Wonderen.
Is Naples a great City?	Is Napels een te Stad?
Yes, Sir, very pleasant, large, and full of People.	Ja, myn Heer is een zeer verm lyke, grote en v ryke plaats.
Did you see the Burning Mountain, that is very near to it?	Hebt gy den b denden Berg gez die 'er dicht by l
Yes, Sir, I saw it.	Ja, myn Heer, heb hem gezien.
I think it burns continually.	Ik acht dat hy ge dig brandt.
Yes, Sir.	Ja, zo doet hy, Heer.
Did you see the Treasure of Lorette?	Hebt gy den sc van Lorette gezie
Yes, Sir.	Ja, myn Heer.
Is it so rich?	Is die zo kostel
Yes, indeed, it is extreamly.	Ja, gewisselyk, weegt over.
Is the Place strong?	Is de plaats ster
Not at all.	Neen, gansch n
How do you like Ve-	Hoe staat u Ve

?	tië aan?
ere you there in time of Carnaval?	Waart gy daar in de Vaſten avond?
re their Operas ?	Zyn hunne Operaas mooi?
es, wonderfull.	Ja, verwonderlyk.
Did you ſee the Ar- ll?	Hebt gy 't Wapenhuis gezien?
es, Sir.	Ja, myn Heer.
s it ſo full of ſtores War, as they ſay?	Is het zo vol van Krygstuig als men zegt?
ir; you would won- if you ſaw it: it is greateſt in the ld, and full of all ner of ſtores, both Land and Sea.	Ja, myn Heer, gy zoud u verwonderen, indien gy 't zaagt: het is het grootſte van de ganſche Wereld, en 't is vol van allerley Oorlogs-tuig, zo wel te Water als te Land.
Were you at Mode-	Waart gy ook te Modena?
es, Sir, I have tra- ed all over Italy.	Ja, myn Heer, ik heb geheel Italië doorgereiſt.
the Duke of Mode- s Palace finiſhed?	Is 't Paleis van den Hertog van Modena voltoid?
Not yet, Sir.	Nog niet, myn Heer.

It was told me, that it will be very fine, when it is all built.	Men heeft my zegt, dat het schoon stuk werk zyn, wanneer 't bouwd is.
Yes, Sir, very fine and very large.	Zo zal 't, myn H 't zal zeer schoo groot weezen.
Doth the great Duke of Tuscany receive the English well?	Worden de En schen van den Gr Hertog van Toska wel onthaald?
Yes, Sir, there is no Nation in Europe, that he receives with so much honour and civility.	Ja, myn Heer, is geen Volk in E pa, dat hy met zo eere en beleefd ontfangt.
How do you like Florence?	Hoe gevalt u F rence?
'T is a very fine City, full of Antiquities.	't Is een zeer sch ne Stad, vol van oudheden.
What do you say of the Treasures of the Great Duke?	Wat dunkt u de schatten van Groot Hertog?
There is nothing finer nor richer.	Daar is niets scho der noch kostelyke
Is Saint Laurence's Church finished?	Is de Sint Laur Kerk voltooid?
Not yet.	Nog niet.

ill it be very ri.h?	Zal zy koſtelyk zyn?
es, Sir, for its big- the richeſt in Eu-	Ja, myn Heer, naar hare groote de koſtelykſte van Europa.
Are the Italian Wo- handſome?	Is het Italiaanſch Vrouwvolk mooi?
es, ſome are ſo.	Ja, zommige.
Are they complai- ?	Zyn zy aanvallig?
They are very agrea-	Ja, zeer aanvallig.
ir, at your return you come by Sea?	Toen gy weerom quaamt, myn Heer, was het ter zee?
es, Sir, My Lord.... was then in Italy, me the honour to g me in his Felou- from Leghorn to oa.	Ja, myn Heer; de Heer .... die toen in Italië was, deed my de eere dat hy my in zyn Jacht van Livorno naar Genua mede nam.
wonder, you would ture again to Sea, r having been in ſo h danger of being en by the Turks.	't Verwondert my, dat gy u weer op de Zee durfde wagen, na dat gy in zulk een groot perykel waart geweeſt om van de Turken genomen te worden.
hy, Sir? I had re-	Waarom, myn Heer?

solved of going from Leghorn to Tangier by Sea; but understanding that they had made there a Truce for some while, that diverted my intentions.

Have you any acquaintance there?

Yes, Sir, two Gentlemen of my relations, one a Captain, the other a Volontier.

Have you been there?

Yes, twice, passing and repassing from the Straits.

Is the Place strong?

Yes, Sir, it is very strong.

The King had much care to defend it, and it cost him much to keep it, otherwise it

Ik was van voorn
om van Livorno
Tanger ter Z
gaan; maar vers
de, dat daar een
stant voor een
ren tyd gemaakt
zo deed het my
besluit verandere

Hebt gy eenige
nis daar?

Ja, myn Heer,
Edellieden van
maagschap, de een
Kapitein, en de
een vrywillige.

Bent gy daar
weest?

Ja, tweemaal,
heen gaan, en t
komen van de S

Is de plaats ste

Ja, myn Heer,
sterk.

De Koning
groote zorg ged
om de zelve te
schermen, en 't
hem veel gekost
ze te bewaaren; an

...uld have been lost. | zou ze al verlooren geweest zyn.

I think it was in ...at danger to be so ...the last War. | Ik geloof, dat ze groot perykel liep in den laatsten Oorlog.

It is true, Sir, and ...loss of that Pla-...would have ruined ...Trade of all the ...aits. | Dat is waar, myn Heer; en 't verlies van die plaats zou al den Koophandel van de Straat bedorven hebben.

...think the Moors had ...er broken ground ...re. | Ik geloof, dat de Mooren daar nooit te vooren een schop in de aarde gestooken hadden.

I do not know; but ...s certain that they ...t now. | Daar weet ik niet van te zeggen; maar 't is zeker, dat zy 't nu doen.

I think the Renega-...have taught them ...ake Fortifications, ...Navigation. | Ik geloof, dat de afvallige Christenen hen 't maken van sterkten, en de Scheepvaart geleert hebben.

...t may be so; for ...y are gone into ...r Country since ...e years. | Dat kan wel weezen; want veele hebben zich zedert eenige jaaren in hun Land begeeven.

How is their General called, that commanded in this last War?	Hoe heet hun O ste, die in den laat Oorlog 't opperb had?
He is called Alcad d'Alcassar.	Zyn naam is A d'Alkasser.
The King hath lost a great Man at Tanger.	De Koning h een voornaam M Tanger verloren.
It is true, Sir Palmer Faireburn; all the Town did much lament his death.	Dat is waar, 't Ridder Palmer F burn, wiens dood de gansche Stad beklaagd wierdt.
Colonel Sackvil behaved himself there most gallantly, and gained much honour.	De Colonel Sac droeg zich daar tre lyk, en leide gr eere in.
It is true, he succeeded to that Command after Sir Palmer Faireburn was killed, and got a great Victory over the Moors, killed and wounded a great number, filled up again their Works, took all their Canon and Bag-	Dat is waar, aanvaardde het ge na dat Sir Pal Faireburn gedood en hy behaalde groote zeege op Mooren, hebbe een groot getal dood en gequetst; h ne Werken weêr gevuld; al hun Gesc en Pakkasie genome

, and routed them ...ely.	en hen t'eenemaal geslagen.
Without doubt it ... a brave action; ... to say the truth, ... English fought as ... use to do, like ...ns.	't Was buiten twyfel een treffelyke daad; en om de waarheid te zeggen, de Engelschen vochten als Leeuwen, gelyk zy gewoon zyn.
...s the Country open ... since the Truce is ...de?	Is het Land vry en open voor ons, sederd dat het bestand gemaakt is?
...s, Sir, as far as ... Jews River.	Ja, myn Heer, tot aan de Joden Rivier toe.
...ir, your Discourse ... agreable, that I ... forgot that Her...ge Wine; let us go ...rink some.	Myn Heer, uw gesprek is zo aangenaam en bevallig, dat ik de Heremitagie wyn vergeten heb; maar laat ons gaan om die te drinken.
...ome, Sir, there is ... house where it is ...; go in.	Kom aan, myn Heer, daar is 't huis daar ze te koop is; treed in.
...hew me the way; ...m not acquainted ...	Wys my den weg, ik ben hier onbekend.
...ou force me to be	Gy dwingt my on-

uncivil; but I had rather be so, than to be troublesome to you.	beleefd te zyn; ik wil dat ev liever weezen, lastig vallen.
Boy, give us a Pint of your best Hermitage wine.	Jonge, geef on pintje van uw Hermitage wyn.
Gentlemen, there is some of the best.	Heeren, daar gy van de beste.
Come Sir, my service to you.	Myn Heer, te dienen.
Sir, I most humbly thank you.	Ik dank u har myn Heer.
Sir, some body asks for you.	Myn Heer, d iemand, die m vraagt.
Sir, one of your Friends stays for you at home.	Myn Heer, ee uwe Vrienden w naar u t'huis.
Sir, I am sorry to leave you so soon: till to morrow.	Myn Heer, 't my, dat ik u zo verlaten moet; morgen toe.
Farewell, Sir.	Vaarwel, myn
Till I have the honour to see you again.	Tot dat ik d mag hebben v weder te zien.

A

Dialogue between two learned Men.

Ir, you arrive happily; I was going our house to speak th you.

Is there any thing, which I may serve since our last enview?

Yes, Sir, I should ire you would do me favour to explain the Rules, that we d in the beginning of onsieur Le Grand's ilosophy.

Why, Sir, what ficulty do you find in em?

It seems at the first ht, they are against mmon sense.

Een Samenspraak tusschen twee geleerde Lieden.

MYn Heer, gy ontmoet myter regter tyd; ik ging zo naar uw huis toe om met u te spreeken.

Is 'er zederd onze laatste byeenkomst iets voorgevallen, waar in ik u kan dienen?

Ja, myn Heer, ik wenschte dat gy de goedheid geliefde te hebben, om my de Regelen, die men in 't begin van Monsieur Le Grands Filosofie vind, uit te leggen.

Wel, myn Heer, wat zwaarigheid vind gy daar in?

Het schynt met den eersten opslag, dat zy tegen het gezond verstand aanloopen.

In what, I pray?

Because he teaches us, that we must not trust our Senses, which seems to be false.

There is nevertheless nothing more true.

What? can it be false, that I see truly an object, when my eyes are opened, during the day; and that nothing hinders that same object to dull my sight?

No, but that knowledge is not sufficient to form an assured Science.

Why, Sir?

Because your eyes may deceive you, since they can represent to themselves a thing which is not.

Waar in toch, ik u?

Om dat hy ons le dat wy onze zi niet moeten be wen; 't welk v schynt te weezen.

Nochtans is 'er waarachtiger.

Hoe dat? kan valsch zyn, d waarlyk een v werp zie, wan myne oogen geo zyn, gedurende dag, en dat niets hindert dat het ze voorwerp myn ge benevelt?

Neen; maar kennis is niet gen zaam om een ze Weetenschap te f meeren.

Waarom, myn H

Om dat uwe oo u zouden kunnen m leiden, dewyl zy z een zaak kunnen v beelden, die niet

Th

That I cannot belie-
e.

Do you not remem-
r to have some times
rceived a Tower
m far?

You may well see one
ing for another,
e it happens often,
t a Tower which
ws round is square.

And what do you
er from this?

I say that a Science,
hich is grounded u-
n such an uncertain
ndation, cannot be
e.

But this mistake is
t universal.

I grant it; but you
e oblig'd to confess
at a true thing, as
ience is, ought not to
grounded upon a
ubtful thing.

Dat kan ik niet gelooven.

Geheugt u niet zomtyds eenen Toren van verre gezien te hebben?

Gy kunt heel ligt eene zaak voor een andere aanzien, dewyl het dikwils gebeurt, dat een Toren, die rond ſchynt, vierkant is.

En wat wilt gy daar uit beſluiten?

Ik zeg dat een Wetenſchap, welke op zulk een onzeker fondament gegrond is, niet zeker kan zyn.

Maar deeze misſlag is niet algemeen.

Ik ſta het toe; maar gy bent genoodzaakt te bekennen, dat een waare zaak, gelyk als weetenſchap is, niet op zo een twyfelachtige zaak behoort gegrond te zyn.

By what means then do we arrive at the knowledge of the Truth, if our Senses are subject to mistakes?

Door wat mid[...] geraaken wy dan [...] de kennisse der wa[...] heid, indien o[...] zinnen aan misslag[...] onderworpen zyn[...]

By the Understanding.

Door het versta[...]

That cannot be, since it regards but universal things, as Aristotle says: Intellectus est rerum universalium.

Dat kan niet zy[...] dewyl dat maar al[...] meene dingen betre[...] gelyk als Aristote[...] zegt: *Intellectus est [re]rum universalium.*

That is true; and that is not contrary to Monsieur Le Grand's sentiment, who proves that Man's Wit ought to examine as well particular things as common.

Dat is waar, en [...] is niet strydig [...] Monsieur Le Gra[...] gevoelen, dewyl [...] bewyst, dat 's m[...] schen vernuft zo [...] byzondere als al[...] mene zaken beho[...] te onderzoeken.

I should be very glad, if you could explain clearly his sense.

Ik zou blyde z[...] indien gy zynen [...] duidelyk kondt v[...] klaaren.

It will be very easy unto me, if you have the Patience to hear

Dat zal my ligt [...] te doen zyn, ind[...] gy maar geduld geli[...]

ne.

Pray, tell it me by n example.

I will: did you ne-er ſee Gold that they ring out of the Indies dust?

I have ſeen ſome everal times.

That Gold, after it as been put into the urnace changeth its orm; and takes a new ne; and neverthe leſs is always the ſame old.

That cannot be de-ied.

What did you per-eive of that Gold at rſt?

I perceived Gold in uſt.

But this Gold in duſt s gone, and neverthe-eſs Gold is always Gold.

Let it be ſo.

Then you did not

te hebben om my te hooren.

Zeg my dat, bid ik u, door een voorbeeld.

Ik zal: hebt gy nooit Goud gezien, 't welk uit Indiën gebragt word in ſtof?

Ja, dat heb ik ver-ſcheide maal gezien.

Dat Goud, na dat het in den oven is ge-daan geweeſt, veran-dert zyne gedaante, en neemt eene nieuwe aan; en nochtans is het altyd het zelfde Goud.

Dat kan niet ont-kend worden.

Wat vernam gy dan van dat Goud in 't eerſt?

Ik wierd Goud in ſtof gewaar.

Maar dit Goud in ſtof is niet meer voor-handen, en nochtans is Goud altyd Goud.

Laat het zo weezen.

Als dan wierd gy

per-

perceive any thing of that which falls upon the Senses, since the same substance remains.

By which may I discover the Nature of Gold?

By this Faculty, which we call Judicative.

This Discourse is more subtile than true.

On the contrary, I esteem it to be more true than subtile.

Can you prove me this thought by another Example?

Very easily; you see every day Men from your window, walking in the Market.

I see some every day indeed

Nevertheless you perceive very often nothing but their hats,

niets van dat gene waar, 't welk op zinnen valt, dewyl zelfde zelfstandigh blyft.

Door welk mid zal ik dan de nat des Gouds kunn ontdekken?

Door dat verm gen, 't welke wy 't o deelende noemen.

Dit gesprek is m spitsvindig dan waa

In 't tegendeel, acht het meer w dan spitsvindig te z

Kunt gy my die g dachte door een an voorbeeld bewyze

Zeer gemakkely gy ziet dagelyks u uw venster mensch op de markt wan len.

Dat zie ik in d daad alle dagen.

Niettemin word zeer dikwils niet a ders gewaar dan hu

ir coats, or their ts.	ne Hoeden, hunne Rokken, of hunne Mantels.
That is true.	Dat is waar.
How then do you w really they are n?	Hoe weet gy dan, dat het waarlyk menschen zyn?
Very surely.	Dat weet ik zeker genoeg.
Excuse me, since you ot affirm that you ny other thing but r cloths.	Verschoon my, want gy kunt niet zeker zeggen, dat gy iets anders ziet dan hunne kleeding.
Mens cloths do co- but men.	Menschen kleederen bedekken maar alleen menschen.
That may be false, e they may cover ines with them, ich move in the e manner as men	Dat zou valsch kunnen zyn; dewyl men kunstige werktuigen, die zich op de zelfde wyze als de menschen beweegen, daar mede zou kunnen bedekken.
And what do you r from this Dis- rse?	En wat zult gy dan uit dit gesprek besluiten?
I conclude, that our ses are not certain,	Ik besluit, dat onze zinnen niet zeker zyn,

since

ſince they can deceive us.

This is a new Philoſophy.

'T is true; but it is according to reaſon, ſince Science is a certain thing and ſure, and the ground which ſuſtains it ought to be of the ſame nature.

Do you believe that our Senſes deceive us always?

Yes, they can deceive us; but our Underſtanding can never deceive us.

How many People are there, who imagine themſelves to know a thing which they do not know?

This fault proceeds from their knowledge, which is not clear and diſtinct.

That knowledge is hard to be obtained.

nadien zy ons ku
misleiden.

Dat is een nie
Filoſofie.

Dat is waar:
't is volgens de re
dewyl wetenſchap
zekere en vaſte
is, en de grond,
dezelve onderſte
behoort van den
ven aard te zyn.

Gelooft gy,
onze zinnen ons a
bedriegen?

Ja, zy kunnen
bedriegen; maar
verſtant kan ons n
bedriegen.

Hoe veel menſc
zyn'er, die zich zel
inbeelden een zaa
weeten, die zy
weeten?

Die misſlag ontſt
uit hunne kenni
die niet klaar en
derſcheiden is.

Zulk een kennis
zwaar te verkrygen

It is ſo to heavy *its, but not to* *btile and judicious* *ople.*	Het is zo voor zwaarmoedige verſtanden, maar niet voor ſchrandere en verſtandige menſchen.
That Monſieur Le *and is he not Au-* *r of* L'Homme *s* Paſſions?	Is die Monſieur Le Grand niet de Schry-ver van *L'Homme ſans Paſſions?*
'T is himſelf.	Ja, hy is 't.
I have ſeen his Book; *deed it is well writ.*	Ik heb zyn Boek gezien; 't is inderdaad wel geſchreeven.
He did write five or *others, of which* *is entituled:* L'Epi-*re* Chrétien *&c.*	Hy heeft nog vyf of zes andere geſchreeven, waar van 't eene is genaamd *L'Epicure Chrétien.*
Do you know him?	Kent gy hem?
I have the honour to *ow him very parti-* *rly.*	Ik heb de eere van hem byzonderlyk te kennen.
He is a very learned *an.*	Hy is een zeer geleerd man.
He is univerſal.	Hy is volleerd.

A Dia-

A Dialogue between a Gentleman and a Gentlewoman.

PRay, Sir, tell me one thing, I am very curious to know your opinion of it.

Pray, Madam, propoſe it to me, and if I can reſolve you, I will do it with all my heart.

Sir, I would fain know which is the nobleſt Sex, the Man, or the Woman.

Madam, I ask it you; your ſelf naming the Man firſt, it ſeems to me you give conſent, that he is nobler than the Woman.

Een Zamenſpr tuſſchen een Ed man en eene Juffrouw.

IK bid u, myn H zeg my een z alzo ik nieuwsg ben om uw gevo daar van te weete

Ei lieve, Juffro ſtel het my voor zo ik u eenige ning daar in kan ven, ik zal het ganſcher harte do

Myn Heer, ik w ſte wel te wet welke Sexe de e ſte is, de Man o Vrouw?

Juffrouw, ik v het u; dewyl gy den Man eerſt noemt hebt, zo d my dat gy toeſt dat hy edeler is de Vrouw.

*ir, 'tis not a con-
ing reaſon, 't is
for civilities ſake.*

Myn Heer, dat is geen overtuigende reden: 't is maar alleen uit beleefdheid geſchied.

*Madam, Saint Paul
ands the Woman
ey her Husband;
he Old Teſtament
t Perſons Wives
call them their
ds; by conſequence
the Man is nobler
the Woman.*

Juffrouw, de H. Paulus beveelt de Vrouwe haaren Man te gehoorzamen. In 't Oude Teſtament vind men, dat de Vrouwen van aanzienlyke Perzoonen hen Heeren noemden; waar uit dan volgt, dat de Man edeler is dan de Vrouw.

*ir, excuſe me, for
beying one is not
iour to him to
m he ſubmits him-
for Jeſus Chriſt,
he Scripture ſays,
ugh he be God, did
both the Virgin
y and Saint Jo-
; and neverthe-
he is far nobler*

Verſchoon my, myn Heer, want om dat men gehoorzaamt, is men niet minder dan hy, aan wien men zich onderwerpt; want Jeſus Chriſtus, gelyk de Schrift zegt, alhoewel hy God is, gehoorzaamde de H. Maagd Maria en den H. Joſeph; en niet te min is hy veel edeler

than

than them. And if great Mens Wives called them their Lords, it was to pleaſe them, and not by duty.

To ſhew you that the Man is more noble than the Woman, he was created the firſt.

Sir, what do you infer from thence? nothing but confuſion for your Sex; for things which were created the firſt, are not the nobleſt; as for Example; the Heaven, the Earth, the Sun, the Stars, the Seas, and all things, were created before Man; yet neverthele∫s, according to you, he is the nobleſt of earthly Creatures.

Madam, that Man is nobler than all Creatu-

dan zy waaren. E
dien de Huisvrou
van voornaame
zoonen hare Ma
Heeren noemden,
geſchiedde om h
behaagen, en nie
plicht.

Om u te toonen,
de Man edeler is
de Vrouw; hy w
eerſt geſchapen.

Myn Heer,
kunt gy daar uit t
ken? niets dan beſc
ming voor uwe
ne: want de din
die 't eerſt geſch
waaren, zyn de ed
niet; als, by voorb
de Hemel, de A
de Zon, de Starr
de Zeën, en alle
gen zyn eer geſch
dan de Man; en
gens uwe ſtelling
de edelſte van
aardſche ſchepſel

Juffrouw, da
Man edeler is dan

, except the Angels, rue; for God with word created all, Man is the work is own hands.

ou grant me then the creation of is more noble that of Heaven Earth, becauſe he created the laſt; by ſame argument I convince you; the nan was created the Man, and of bler Subſtance than for he was created ſt], but the Wo- was created of his Ribs, and not ſt. I will bring nother Example, h ought to convin- : An infant's is the firſt for- in his Mother's Womb,

ſchepſelen, uitgezegd de Engelen, is waar; want God ſchiep alles door een woord; maar de Man is het werk van zyn eigene handen.

Gy ſtaat my dan toe, dat de ſchepping des Mans edeler is, dan die van den Hemel en de Aarde, om dat hy 't laatſt geſchapen was; ik zal u dan door uw eige bewysreden overtuigen; de Vrouw wierdt na den Man geſchapen, en uit een edeler zelfſtandigheid; want hy wierd uit het ſtof geſchapen; maar de Vrouw wierd uit eene van zyne ribben geſchapen, en niet uit het ſtof. Ik zal u nog een ander exempel by brengen, 't welk u behoort te overtuigen; 't Ligchaam eens Kinds word eerſt in de Baar-

Womb, and a long time after the soul is infused into it; yet nevertheless she is more noble than the Body.

Madam, I answer you that the Woman having been formed of one of the Man's Ribs, being created of his own Substance; and having flesh of his flesh, and bone of his bone, as the Scripture saith, has no advantage upon him, neither in regard of her Creation, nor for her Substance sake; for when God said: Let us make Man after our own likeness, *he did mean the Woman as well; for the Word* (Homo) *in Latin signifies the Man and the Woman, therefore the*

moeder gevormd een tydlang daar word 'er de Ziel gestort, en niet te is die edeler dan Ligchaam.

Juffrouw, daar antwoord ik u, d Vrouw gevormd weest zynde uit van des Mans rib en geschapen uit eigene stoffe, vle hebbende van vleesch, en been zyn been. als de Schrift zegt; voordeel boven heeft, noch ten op te van haare schep ge, noch om h stoffe: want wan God zeide: *Laat den Mensche ma naar onzen beeld gelykenisse*, zo m hy de Vrouw d lyks; want het La sche woord(*Homo*) tekent Man en Vr

n and the Woman e made at the same , and the Being of Woman was but a ltiplication of one stance already crea- and depending of Man.

ir, according to you, t be the same Sub- ce created, why l you have one to be e. noble than the r? Why depending he Man? Let us ke him a Compa- n, *saith God; one panion doth not the other, except t to please him.*

Madam, see never- less what Saint Paul h; Women obey

beide, zulks dat de Man en de Vrouw dan op een en de zelfde tyd gemaakt zyn; en 't weezen der Vrouwe was maar een vermenigvuldiging van eene zelfstandigheid, die alreede geschapen en van den Man afhankelyk was.

Myn Heer, volgens uw zeggen, indien het de zelfde stofte geschapen is; waarom wilt gy dan 't een edeler hebben dan 't ander? Waarom afhankelyk van den Man? *Laat ons hem een medegenoot maken*, zeide God: nu, de eene medegenoot gehoorzaamt de andere niet, 't en zy 't hem belieft.

Zie nochtans eens, Juffrouw, wat de Apostel Paulus zegt: *Gy Vrouwen, weest uwe*

your Husbands: *But he doth not ſay unto the Men*, Obey your Wives. *For what you ſay, that Man was created of duſt, you cannot carry it away; for they had both the ſame beginning, as concerning the Matter.*

If it were changed, it was as much for the advantage of the one, as of the other, and beſides, he of them two who approach'd neareſt to God in Likeneſs, and to whom alone it belongs to execute the Functions that Jeſus Chriſt inſtituted upon the earth, is to be the nobleſt. Saint Paul ſaith, Women be ye ſilent in the Church, *in the which he hath*

Mannen gehoorza Hy zegt immers tot de Mannen, *W uwe Vrouwe geh zaam.* Want het g gy zegt, dat de M uit ſtof geſchapen daar mee kont gy n uitrechten; want hadden beide, ten a zien der ſtoffe, ee 't zelfde begin.

Indien dezelve v anderd ware, dat zo wel tot voor van de eene, als va andere; en behal dat, die van de tw welke Gode in g keniſſe naaſt quam, aan wien alleen behoort om die be ninge te bekleede dewelke Jeſus Chri op de aarde ingeſt heeft, is de edel De H Paulus zegt, *de Vrouwen zwy in de Gemeente*, waar hy bevolen hee

ained Priests to ...k aloud.

Sir, all your Reasons ...not able to convin-...me: I say the Wo-...n is as well formed ...the Image and Li-...ness of God, as the ...n, and that if the-...be some Accidents, ...ich put distinction ...ween them, yet ...y are not distin-...ished in regard of ...d. I would fain ...ow if there be a di ...nction between the ...uls of the blessed ... Heaven. If the ...iests speak out in ... Church, 't is ...y because Saint ...ul knew well, that ...en are commonly ...re learned than ...omen, because they ...p them always in

dat de Priesters overluid zouden spreeken.

Myn Heer, alle uwe redenen zyn niet maggig om my te overtuigen; Ik zeg, dat de Vrouw zo wel naar den beelde en gelykenisse Gods gemaakt is, als de Man; en dat, indien 'er al eenige toevallen zyn, welk eenig onderscheid tusschen hen stellen, zo zyn zy echter ten aanzien van Gode niet onderscheiden. Ik zou gaarn weeten, of 'er eenig onderscheid tusschen de zielen der zaligen in den Hemel was. Indien de Priesters overluid in de Kerk spreeken, dat is maar alleen om dat de H. Paulus wel wist, dat de Mannen doorgaans geleerder zyn dan de Vrouwen, dewyl zy haar in onwetendheid

ignorance , that they may be always under them: But if we did learn , we ſhould be generally greater Scholars than they are, for without Rhetorick we ſpeak more than they do.

houden , op dat altyd boven haar m gen zyn. Maar ind wy ons in geleerth oeffenden, wy zou doorgaans geleer zyn dan zy: want z zonder de Redenry kunſt ſpreeken meer dan zy.

A Dialogue of the Nature of Plants, between two Learned men.

Een Samenſpra tuſſchen twee geleerde Perſoonen wegens den aard der Planten.

WE *are come now, I thank God, to the fair Spring.*

O the agreeable Seaſon! What difference doth not one ſee between the Winter and the Spring! Every thing ſeems now to ſmile when the other Seaſon ſeems to caſt them all

WY zyn nu, G dank, tot ſchoone Lente gek men.

O wat een aan naam ſaizoen! H danig een onderſch beſpeurt men tuſſch den Winter en de L te ! alles ſchynt o nu toe te lagchen daar het ander ge

int

n the Grave.

It is true, but from hence proceeds that reen which covers w all the Trees?

It comes assuredly of the Bowels of Earth.

What? do you be-e that there is Green hid in the rth, which comes every Year?

No, but I believe t the Earth is the inciple thereof, which ses that agreeable ur.

Pray, tell me how t is done.

As there comes out the Earth a great ntity of Humours, ich pass thorow the duits of the Plants, to their tops, this

alles ſchynt in 't graf te werpen.

Dat is waar: maar waar van daan komt dat groen, 't welk nu al het geboomte bekleet?

Dat komt gewiſſelyk uit de ingewanden der Aarde.

Hoe? gelooft gy dan dat 'er eenige groente in de Aarde verborgen is, die alle jaaren te voorſchyn komt?

Neen, maar ik geloof, dat de Aarde het Grond-beginzel daar van is, 't welk die bevallige koleur veroorzaakt.

Ei lieve, zeg my, hoe dat geſchiedt.

Gelyk 'er uit de Aarde een groote menigte van vochtigheden komt, die door de luchtpypen der Planten paſſeeren, zelfs tot bovenaan den top toe, zo wordt ook des zelfs

Water causes their Green.

How comes it then to pass that the Water is not always Green?

'T is because it is not always mingled with strange Bodies.

Doth the mingling of the bodies contribute to the production of Colours?

It contributes to it so much, that one may say, that the Bodies take their Colours according to the several ranks of their parts.

From whence proceeds the smell of Fruits?

From several Causes; for one cannot doubt, but that the diversity of Climates change their

groen door dit w
veroorzaakt.

Hoe komt het
dat het water nie
tyd groen is?

Dat is, om da
niet altyd met vre
de ligchaamen
mengd is.

Helpt de vern
ging der ligchaa
iets tot de voortb
ging der koleuren

De zelve help
veel daar toe, dat
zeggen mag, da
ligchaamen hunn
leur aannemen,
gens de verschei
soorten hunner d
len.

Waar uit ont
de reuk der vrucht

Uit verschei
oorzaken; want
behoeft niet te tw
len, of de verschei
heid der Luchtstr
ken verandert hu

*ure, and by conſe-
nce render them of
eral ſmell.*

*Do you believe that
Apples which grow
France and in Spain
more agreeable to the
e than thoſe which
w in England?*

*There is no doubt of
, if you believe that
oſe Countries are
tter and that the Sun
rms them with mo-
heat.*

*What doth the Sun,
hen it renders a Bo-
odoriferous?*

*It ſeparates by its
at the groſſeſt Bodies
m the ſubtileſt, and
aporating the Hu-
ur which was there
loſed, it remains but
fat Matter, which
uſes the ſmell.*

natuure, en doet hen gevolgelyk van verſcheidenerlei reuk zyn.

Gelooft gy, dat de Appelen, die in Vrankryk en in Spanje groejen, lieflyker van ſmaak zyn, dan die, welke in Engeland waſſchen?

Daar is niet aan te twyffelen; indien men gelooft dat die landen heeter zyn, en dat de Zon haar met meerder hitte verwarmt.

Wat doet de Zon, wanneer hy een Ligchaam welruikend maakt.

Hy ſcheid door zyne hitte de grofſte Ligchaamen van de fynſte af; en de vochtigheid, die 'er in beſlooten was, uitwaaſſemende, zo blyft 'er maar een vette ſtoffe over, dewelke de reuk veroorzaakt.

Do you think that all this cannot be done in a cold Country?

Not so well, because, for want of heat, the Juice which is within the Plant is not well mortified, and the Humour which meets there, hinders that which serves to the Odour to extend it self as it should do.

How comes it then to pass, that the ripe Fruit smells better than when it is green?

'T is because in time the Fruit purges it self, and leaves that gross matter, which did hinder it from dilating and rarifying it self.

But how doth it come to pass, that all Plants bear fruit of a

Meent gy, dat alles in een k Landschap niet schieden kan?

Niet zo wel, om door gebrek van h het zap, 't welk i plant is, niet ter d versterft; en de vo tigheid, die zich onthoud, is een be dat de reuk zich kan uitstrekken al behoort.

Hoe komt het d dat een rype vru beter ruikt, dan al noch groen is?

Dat is om dat vrucht met der t gezuivert wordt, die grove stoffe v laat, welke een v hindering was, dat haar zelven niet k uitbreiden en verdu nen.

Maar hoe komt h dat alle planten vruc ten draagen van ve

fferent ſmell. | ſcheelende reuk?

Becauſe the parts hich compoſe the ruits are of a diffe- nt texture, and as ey enter into the Po- s of the Tongue in veral manners, it is ceſſary that they ould cauſe Taſtes fferent one from a- ther.

Om dat de deelen, waar uit de vrucht beſtaat, van een verſcheelend maakſel zyn; en wanneer zy in de Luchtgaatjes der tonge op verſcheidenerlei wyze ingaan, zo moeten zy nootzakelyk verſcheidenerlei ſmaak hebben.

You are in the right, muſt be ſo.

Gy hebt recht; het moet zo weezen.

Dialogue between ſeveral Gentlemen that go to be merry abroad.

Een Samenſpraak tuſſchen verſcheide Heeren, die uitgaan om eens vrolyk te weezen.

WHat ſhall we do to day entlemen? How ſhall e paſs away this day?

A. WAt zullen wy van daag doen Heeren? hoe zullen wy dezen dag doorbrengen?

B. *So as you pleaſe.*

B. Zo als 't u belieft.

C. *Let us walk as r as Greenwich.*

C. Laat ons naar Greenwich gaan.

 D. *Ah*,

D. *Ah, Gentlemen, let us go thither, I entreat you, I have never been there.*

A. *And what do you intend to do at Greenwich?*

D. *That is a fine Question; and what should we do elsewhere?*

A. *Let us go thither, if you please, I am content to do as the rest.*

B. *I know an honest man there, that hath good Wine in his Cellar.*

A. *Let us go thither then; which way shall we go, Gentlemen?*

B. *Let us go thither by Water.*

C. *Let us rather take a Coach.*

D. *No, no, there is more pleasure by Water.*

A. *The Gentleman*

D. Ja, Heeren, la
ons daar na toe ga
bid ik u, ik heb
nooit geweest.

A. En wat mee
gy te Greenwich
doen?

D. Dat is ook e
vraag; wat zouden w
op een ander pla
doen?

A. Laat ons 'er n
toe gaan, indien 't u z
gevalt, ik ben te vre
om te doen als de re

B. Ik ken daar e
eerlyk man, die goe
wyn in zyn keld
heeft.

A. Laat 'er ons d
na toe gaan; wat w
zullen wy gaan, He
ren?

B. Laat ons te w
ter daar na toe gaan.

C. Laat ons lieve
een Koets neemen.

D. Neen, neen, 't i
pleizieriger te water.

A. De Heer heef

saith

ith right, we may moak in the Boat, and rink a merry Cup.

B. *For my part, you now I never ſmoak: But I will be glad to rink a Cup of good Canary.*

C. *Shall we not drink and ſmoak enough, when we come thither?*

D. *Gentlemen, if we will go thither, let us not loſe time whilſt the Tide ſerves.*

A. *Go you before, Gentlemen? I am going to the Roſe for a couple of Bottles, and ſome Pipes.*

B. *Do not ſtay then: we will ſtay for you at Somerſet-houſe.*

A. *Go on, I will overtake you by and by.*

gelyk, wy konnen in de Schuit eens rooken en een glaasje drinken.

B. Wat my aangaat, gy weet wel dat ik nooit rook: maar ik wil wel eens een kelkje goede Kanary wyn drinken.

C. Zullen wy niet genoeg drinken en rooken als wy daar komen?

D Heeren, indien wy daar zullen gaan, zo laat ons geen tyd verliezen, terwyl wy voor ſtroom hebben.

A. Gaat gy voor uit, Heeren? ik gaa na de Roos, om een paar botteljes, en eenige pypen.

B. Blyf dan niet uit: wy zullen na u wachten by Somerſet-huis.

A. Gaa maar voort, ik zal u ſtraks wel onderhalen.

D. *We should have told him that he should bring an ounce of good Spanish Tobacco.*

D. Wy hadden h[…] moeten zeggen, dat h[…] een once goede Spaan-sche Tabak zou me[…] gebragt hebben.

C. *He hath some in his Box, he is never without any.*

C. Hy heeft wel w[…] in zyn doos, hy […] nooit zonder iets.

B. *Gentlemen, let us agree for a Boat.*

B. Heeren, laat o[…] een verding maak[…] voor een schuit.

C. *Shall we take one Man or two?*

C. Zullen wy e[…] man nemen, of twee[…]

D. *Let us take two.*

D. Laat 'er ons twee neemen.

B. *Honest man, what shall we give you to carry us to Greenwich, and to bring us back again?*

B. Wat zullen wy […] geeven, Maat, dat g[…] ons na Greenwich brengt, en weer t[…] rug?

Sir, you shall give me a Crown, if you please.

Myn Heer, gy zult my een Kroon geeven indien 't u belieft.

It is too much, you shall have four shillings.

Dit is te veel, gy zult vier Schellingen hebben.

We cannot carry you for less.

Wy konnen u niet minder voeren.

C. *We must give them five shillings, they are*

C. Wy moeten hen vyf Schellingen geven,

honest men, they
st get their living.

B. *Well, you shall*
ve what you ask.

Where is your Boat?
There it is, Gentle-
n.

Will you be pleased
step in?

D. *Presently, we*
y for a Gentleman.

C. *There is Mr.* A.
ming, he hath made
eat haste.

B. *He goeth like a*
an Cat.

A. *Well, Gentlemen,*
ve not I dispatcht?

D. *Truly you have,*
u shall drink first.

B. *Have you brought*
od Wine?

A. *If it be not good,*
will drink it all my
elf.

'τ zyn eerlyke lieden, zy moeten 'er van leeven.

B. Wel gy zult zo veel hebben als gy eischt.

Waar is uw schuit?

Daar is ze, Heeren.

Belieft gy in te treden?

D. Terstond, wy wachten nog na een Heer.

C. Daar komt Mr. *A.* al aan, hy heeft zich wakker gehaast.

B. Hy gaat, als een magere kat.

A. Wel, Heeren, heb ik my niet lustig gehaast?

D. Ja, dat hebt gy; gy zult ook eerst drinken.

B. Hebt gy goede wyn gebragt?

A. Indien ze niet goed is, zo zal ik ze zelf drinken.

B. *You understand the matter very well.*

C. *Come then, Gentlemen, let us step into the Boat.*

D. *Step in first, we will follow you.*

A. *Without ceremony, Gentlemen, let him follow me that loves me.*

B. *What needs so many complements? For my part I never use any: I take my place by you, for you keep the Bottles.*

C. *Sir, I intreat you not to let me commit an incivility.*

D. *Sir, I will not go before you, I know very well the respect that is due to you.*

C. *But, Sir, you laugh at me, we will stay here then till to morrow.*

A. *I must confess,*

B. Dat hebt gy
quaalyk.

C. Komt dan, H
ren, laat ons i
Schuit treeden.

D. Stap eerst i
wy zullen u volge

A. Zonder Ce
monie, Heeren,
my lief heeft, mag
volgen.

B. Waar toe
veel Compliment
Ik voor my, gebr
ze nooit: Ik ga by
zitten, want gy h
de Bottels by u.

C. Myn Heer,
bid u, laat my ge
onheusheid begaan.

D. Myn Heer,
wil voor u niet inga
ik weet zeer wel w
eerbiedigheid ik
schuldig ben.

C. Maar, myn Heer
gy lacht om my, z
doende zullen wy hie
wel tot morgen staan

A. Ik moet beken
Gent-

ntlemen, you are ry ceremonious.

B. *Come, come ntlemen, let us make ste, what needs ſo ny ceremonies among iends?*

D. *I beſeech you, Sir; us not make theſe ntlemen ſtay.*

C. *Sir, I had rather mmit an incivility, an to diſobey you.*

A. *Seriouſly, Gentle- en, this is a fine iver.*

B. *It is the fineſt in urope.*

C. *The water is very lm at preſent.*

D. *We could not ha- e pitcht upon a finer y to go by Water.*

B. *But Mr.* A. *you ave brought Tobacco nd Pipes with you: But where will you ave fire?*

nen, Heeren, dat gy vol ceremonien zyt.

B. Kom, kom, Heeren, laat ons wat haaſt maaken, waar toe zo veel ceremonien onder vrienden?

D. Ik bid u, myn Heer, laat ons deeze Heeren niet doen wachten.

C. Myn Heer, ik wil liever een onbeleefd- heid begaan, dan u ongehoorzaam zyn.

A. In ernſt, Hee- ren, dit is een ſchoone Rivier.

B. 't Is de ſchoonſte in Europa.

C. 't Water is te- genwoordig heel ſtil.

D. Wy zouden geen ſchooner dag hebben konnen aantreffen, om te water te gaan.

B. Maar Mr. *A.* gy hebt Tabak en Pypen medegebragt; waar zult gy vuur krygen?

A. I

A. *I have forgot a match, I am very giddy headed.*

C. *So much the better, for indeed I do not love smoaking, but when I am at my journeys end.*

B. *Really, Gentlemen, our conversation is better than the smoak.*

D. *We are very near the Bridge, is there no danger to shoot it?*

A. *Not more than in this place, the Water is smooth now.*

B. *I go through it two or three times a day, whether the Water be high or low.*

C. *You are mighty bold, I went through it once, when the Water was low, the Boat was like to have been sunk.*

A. Ik heb een Lo
vergeeten; Ik ben
ylhoofdig.

C. Zo veel te b
ter, want ik hou v
geen rooken, voor
ik ben daar ik wee
moet.

B. Waarlyk, H
ren, onze ommega
is beter dan de roo

D. Wy zyn dicht b
de Brug; is 'er ge
perykel om 'er door
vaaren?

A. Niet meer da
daar wy nu zyn; wa
het water is effen.

B. Ik gaa 'er w
twee of driemaal d
daags door, 't zy da
het water hoog of laa
is.

C. Gy bent zeer
stout, ik ben 'er eens
door gevaaren, wanneer het water laag
was, en de schuit zou
schier gezonken hebben.

D. *There*

D. *There is not too*
ch ſafety, I would
truſt too much to it.

A. *Nor I neither.*

B. *What, Gentlemen,*
not you ſwim?

C. *I ſwim like a*
h, but not in my
aths.

A. *I have ſwimmed*
ny times over the
ver, with a Boat
ter me.

B. *I will lay a wa-*
, that I can ſwim
om hence to Green-
ich.

C. *Pray, let us have*
at paſtime a little.

D. *I believe he would*
ink Water, whilſt we
ink wine.

B. *Some other time,*
entlemen, the Water
not hot enough now.

D. *I wiſh I could*

D. 't Is 'er niet al te veilig; ik zou 'er my liever niet al te veel betrouwen.

A. Noch ik niet.

B. Wat, Heeren, kont gy niet zwemmen?

C. Ik zwem als een Vis, maar niet in myn Kleederen.

A. Ik heb dikwils de Rivier overgezwommen met een ſchuit achter my.

B. Ik wil wedden, dat ik van hier tot Greenwich zou kunnen zwemmen.

C. Ei lieve, laat ons dat kortswyl eens hebben.

D. Ik geloof dat hy water zou zuypen, terwyl wy wyn drinken.

B. Op een ander tyt eens, Heeren, het water is noch niet warm genoeg.

D. Ik wenſchte dat

ſwim,

swim, on condition to bath my self now; but I swim like a Stone.	ik konde zwemm[en] mits dat ik het nu [z]... doen; maar ik zw[em] gelyk een steen.
A. *We are now under the Bridge.*	*A.* Wy zyn nu o[n]der de Brug.
B. *This is a fine Bridge.*	*B.* Dit is een mooi Brug.
C. *It is the finest in Europe.*	*C.* 't Is de schoon[ste] in geheel Europa.
D. *How long is it since it was built?*	*D.* Hoe lang is ['t] geleeden, dat hy g[e]maakt is?
C. *It is above ...*	*C.* 't Is meer als...
A. *We are now going to see a great many Ships.*	*A.* Wy zullen n[u] een meenigte v[an] Schepen zien.
B. *We shall see many of them; but they are almost all Merchantmen.*	*B.* Wy zullen 'er wel een party zien maar 't zyn meest al Koopvaardy - Schee-pen.
C. *Where are then the Men of War?*	*C.* Waar leggen d[e] Oorlogs-schepen dan?
D. *They are most of them now at Sea.*	*D.* Die zyn nu meest in Zee.
A. *A little before the War was proclaimed, I went to Rochester by Water with some Gent-*	*B.* Een weinig te vooren, dat de Oorlog afgekondigd wierd, ging ik na Rochester

lemen

...en of London, we ...w the finest of the ...g Ships in the Ri- ...of Rochester.

A. *Did you see the ...overain?*

B. *Yes, and twenty ...re of the biggest ...xt it.*

B. *They say it is a ...odigious Ship.*

A. *It is the biggest ...at ever I saw; you ...ould think that you ...re in a Castle.*

C. *Me thinks that ...hose are very great ...hips.*

C. *They are big ...ough for Merchant- ...en.*

D. *Is there no Men ...f War upon the Tha- ...mes at this time?*

C. *There may be*

te water met eenige Heeren van Londen, en toen zagen wy des Konings beste Schepen in de Rivier van Rochester.

A. Zaagt gy de Souverein?

D. Ja, en nog twintig van de grootsten daar nevens.

B. Zy zeggen, dat het een byster groot Schip is.

A. 't Is het grootste dat ik nog ooit gezien heb. Gy zoud denken, dat gy in een Kasteel waart.

C. My dunkt, dat dit al heel groote Schepen zyn.

C. Zy zyn groot genoeg voor Koopvaarders.

D. Leggen 'er tegenwoordig geen Oorlog-schepen op den Teems?

C. Ik geloof, daar

some

some I suppose.

B. *I have heard his Majesty hath caused many Frigats to be built at Woolidge, and at Deptford.*

A. *I saw them begun.*

B. *Is there no way to go to see them?*

A. *Yes, if we have but time enough.*

C. *We will come on purpose, another time to see the Ships.*

D. *If we have time, we may land at Deptford as we come back.*

B. *As the company shall think fit.*

C. *We shall see, we shall see.*

A. *We are almost at Greenwich.*

mogen 'er eenige zy

B. Ik heb geho dat zyn Majesteit Fregatten heeft d bouwen te Woolid en te Deptford.

A. Ik heb ze z beginnen.

B. Zouden wy nu niet kunnen g zien.

A. Ja, indien w maar tyd genoeg h ben.

C. Op een ander t zullen wy 'er wel e eigentlyk om uitga om de schepen te zie

D. Indien wy ty hebben, wy moge te Deptford eens a land stappen, als wy te rugge komen.

B. Zo als 't Gezel schap het goed zal vin den.

C. Wy zullen zien, wy zullen zien.

A. Wy zyn al haast te Greenwich.

B. I

B. I wiſh we were
e already : For I
s to be dry.

C. To the buſines in
d, we do not mind
Bottles.

D. Sir , pull your
out of your Pocket
tle.

A. You have done
l to put me in mind
, for I did not think
it.

A. Come , Gentle-
, to your Health.

B. Tope it.

C. Drink to me , for
m almoſt choaked.

A. Sir , I drink the
g's Health.

B. I accept of it with
my heart.

A. It muſt go round.

B. Sir , it is his Ma-
y's good Health , I

B. Ik wenſchte dat wy 'er al waren; want ik begin al dorſt te krygen.

C. Maar tot de zaak; wy denken niet eens om de Bottels.

D. Myn Heer, haal de kelk eens uit uw zak.

A. Gy hebt wel gedaan my indachtig daar van te maaken, want het was niet in myn zin.

A. Kom, Heeren, op uw gezondheid.

B. Drink luſtig.

C. Breng het my eens, want ik ſmacht ſchier.

A. Myn Heer, des Konings gezondheid

B. Ik neem het van ganſcher harten aan.

A. Het moet rond gaan.

B. Myn Heer, 't is op zyn Majeſteits

drink

drink to you.

A. *You do not drink it up.*

B. *I cannot, Sir, the glas is too big, and you have filled it so full, that I cannot hold it without spilling.*

A. *Truly, I drunk it so.*

B. *Excuse me, I cannot drink so much at a draught.*

B. *Here, Sir, pledge me.*

C. *I desire no better.*

D. *I have drunk but one Cup yet, make haste then, that I may drink at my turn.*

A. *Let me see the Cup, Sir, I will help you.*

goede gezondheid, breng het u toe.

A. Gy drinkt niet uit.

B. Ik kan 't doen, myn Heer, glas is te groot, en hebt het zo vol schonken, dat ik niet kan houden zo der storten.

A. Ik heb het ze ook zo gedronken.

B Verschoon ik kan zo veel in teug niet drinken.

B. Hier, myn H doe my bescheid.

C. Ik wensch n liever.

D. Ik heb nog m een kelk gedronk haast u dan wat, het myn beurt word om te d ken.

A. Laat my kelk eens zien, m Heer, ik zal u w helpen.

D.

D. I will help my
, give me the
le.

. Hold, here it is,
almost empty.

D. There is enough
for me.

. He draws pretty
for a little man.

A. Come, let us open
other Bottle, I am
ry, that I could
the Sea and
s.

B. You spill, have a
what you do.

C. You cannot make
much as you have

. I am to blame,
nfess; but seeing
ave committed a
t, I must drink it.

B. This Wine will
e a Cat speak.

A. Gentlemen, let
empty our Bottle,

D. Ik zal my zelven helpen, geef my de Bottelje maar.

A. Hou daar, hy is al ſchier leeg.

D. Daar is nog genoeg in voor my.

E. Hy haalt wel na zich voor zoo een klein man.

A. Kom, laat ons de andere Bottelje op doen; ik heb zulk een dorſt, dat ik de Zee en de Viſſchen wel zou konnen opdrinken.

B. Gy ſtort, zie toe wat gy doet.

C. Gy kont zo veel niet maken, als gy verlooren hebt.

A. Ik beken ſchuld; maar dewyl ik de fout begaan heb, zo behoor ik ook te drinken.

B. Deeze wyn zou een ſtomme wel doen ſpreeken.

A. Heeren, laat ons de Bottelje leeg maa-

be-

before we come out of the Boat.

C. *Give a Glaſs to theſe poor Watermen that have taken ſo much pains to row.*

D. *Here, Friends, this is for you.*

Thank, Gentlemen.

A. *Gentlemen, ſhall we pay for the Boat now, or ſhall we pay them when we come back?*

B. *Do as you pleaſe, as you think good.*

C. *No, no, we will pay when we come back.*

D. *That is a very fine and delightfull place.*

A. *So it is.*

C. *Gentlemen, will you have me carry you to that honeſt man's houſe, I ſpoke to you*

ken, eer wy ui
ſchuit gaan.

C. Geeft deze
Schuitevoerders
zo veel moeite ge
hebben om te roe
ook een glas.

D. Hier, vrien
dat is voor u.

Grooten da
Heeren.

A. Heeren, zu
wy nu voor de Sc
betaalen, of zullen
betaalen als wy te
ge komen?

B. Doet zo a
u belieft, zo als
goed vindt.

C. Neen, neen,
zullen betaalen als
weer te rug kome

D. Dit is een ſch
ne en vermaakel
plaats.

A. Zo is 't.

B. Heeren, wilt
dat ik u aan 't H
van dien eerlyken M
brenge, daar ik u v

when we came y.

C. Hath he good ine?

B. He hath some ellent.

D. Let us go there n.

B. Besides, he is a n of good company

He hath been in lland, he can speak l Dutch.

He is altogether mer-, he always sings.

He hath many drin-g Songs.

He will make you ft with laughing.

One is never weary his company.

A. Let us go there ickly then, he is such man as I would have.

B. Your Servant, ndlord.

Sir, your most hum-e Servant.

zeide, toen wy afgingen?

C. Heeft hy goede Wyn?

B. Hy heeft 'er, die treffelyk is.

D. Laat ons daar dan gaan.

B. En behalven dat, 't is ook een man van goed gezelschap.

Hy heeft in Holland geweest, hy kan goed Duitsch spreeken.

Hy is heel vroolyk, hy zingt altyd.

Hy heeft veel drinkdeuntjes.

Hy zal u van lachgen doen barsten.

Men is nooit moede van zyn gezelschap.

A. Laat ons dan met der haast daar na toe gaan, dat is zo een man als ik zoek.

B. Uw Dienaar, Hospes.

Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige dienaar.

How do you do?

Very well at your service.

We are come to take a little divertion here, these Gentlemen and I.

I have commended to them, both your self, and your good Wine.

Sir, I am much obliged to you, I give you thanks for it.

Gentlemen, you are all very welcome.

Will you be pleased to walk up Stairs, I have some ho-go that I will send you up, with some of the best Wine of a high colour, it is like me.

For although I am not high minded, I love to drink high, chiefly about the higher time of the day, (the Evening) and yet I never stumble, nor am never

Hoe vaart gy

Zeer wel om dienen.

Deze Heeren e zyn hier gekomen ons wat te verlu gen.

En ik heb u en goede wyn hen gepreezen.

Myn Heer, ik daar over aan u v plicht. Ik bedank u voor.

Heeren, gy zyt zeer welkom.

Belieft gy na bo te gaan, Ik heb hartigs gereed dat zal zenden, met kan van de beste W die hoog van kol is, gelyk als ik:

Want hoewel niet hoogmoedig b drink ik echter ga lustig, en voorname als 't hoog op den is (tegen den avond nochtans struikel nooit, nog ik ben o

n impertinent nor lent.

B. Well, Gentlemen, not I tell you, that man was very good pany.

C. Truly, he is very ry.

A. He is a good ow, I must make ac-intance with him.

B, You will delight his company, when know him.

Gentlemen, I bring something that was er eaten yet.

Do you see this ats-tongue?

You never saw it be-e.

Though it were for King's mouth, it ld not be better.

C. *Landlord, we are gaged to you, come, t down here by me.*

I love you, you are

daar door te onbeſchei-dener of baldadiger.

B. Wel Heeren, heb ik u niet gezegd, dat deze Man een goed gezelſchap was.

C. Waarlyk, hy is zeer vrolyk.

A. 't Is een goede ſlokker, ik moet wat kennis met hem maken.

B. Gy zult vermaak hebben in zyn gezelſchap, als gy hem kent.

Heeren, ik breng u iets, dat nooit te voren gegeten is.

Ziet gy deze Oſſe-tong?

Gy hebt die nooit te voren gezien.

Al was het voor des Konings mond, zo kon ze niet beter weezen.

C. Hoſpes, wy zyn aan u verplicht, kom, zit hier wat by my neêr.

Ik heb zin in u, gy

of a good humour, I am going to drink your health.

Will you do me reason?

Yes indeed, Sir, I do reason to all the World.

And especially unto honest people.

B. *Landlord, you and I must be better acquainted.*

Truly, Sir, if you get acquaintance with me, you will do well; for I love greatness. And though I am no great Man, I do as my Grandfather did. I rise betimes in the Morning, before it be broad-day, and I drink a great Glass of Wine.

A. *You do as an honest man ought to do.*

D. *Landlord, here is to you.*

bent van een goe
aard, ik zal op uw
zondheid drinken.

Wilt gy my
scheid doen?

Ja zeker, myn H
ik doe aan al de
reld bescheid.

En byzonderlyk
eerlyke luiden.

B. Hospes, gy en
moeten beter kenn
t'zamen maaken.

Waarlyk, myn H
indien gy kennis m
my maakt, gy zu
wel doen; want ik h
veel van grootheid,
hoewel ik geen gro
man ben, zo doe
nochtans als m
Grootvader deed. I
sta 's morgens by t
op, aleer het ho
dag is, en ik drin
een groot glas wyn.

A. Gy doet, als ee
eerlyk man behoort
doen.

D. Hospes, 't geld
u.

I heard that you ...ve a great many ...d Songs, pray sing ...one.

Ik heb gehoord, dat gy een deel goede deuntjes hebt, ei lieve zing 'er ons een.

Yes, Sir; But pray ...t this Neats-tongue, ...ssure you, that it is ...exceeding good one.

Ja, myn Heer; maar ik bid u, ſnyd deze Oſſentong eens op, ik verzeeker u, dat hy puik is.

A. *Lend me a Kni-..., Landlord, and I ...ll cut it.*

A. Leen my een Mes, Hoſpes, ik zal ze opſnyden.

B. *Truly, it looks ...ell.*

Zeker, zy ziet 'er wel uit.

Gentlemen, did not ...tell you so? another ...e you will believe ...

Heeren, heb ik u zo niet gezegd? op een ander tyd zult gy my geloven.

D. *We did not doubt, ...t that it was good ...on your word.*

Wy twyfelden niet, of ze zou goed zyn, op uw woord.

Taste a little of this ...hite Wine, I believe ...u will like it.

Proeft een weinig van deze witte Wyn, ik geloof dat zy u wel zal aanſtaan.

A. *I will pledge you; ...ell, Sir, it is the ...alth of your inclina-...ions.*

A. Ik zal u beſcheid doen; wel, myn Heer, 't is op de gezondheid van uwe neigingen.

Sir, I drink it to you.

Myn Heer, ik breng het u.

B. *I receive it with all my heart.*

C. *Landlord; I find this Tongue a little too much salted, have you got nothing else for me? For I love not things that are so salted.*

I have a couple of good Pullets below on the spit.

Well, bring them up to us, if you please.

A. *Ah, ah, you have then a mind to feast.*

L. *The Gentleman is of my humour, he is not dainty-mouthed, but he loves good victuals well.*

C. *Our Landlord saith right; but I will tell you more, when my belly is full, I want but a few things to satisfy my hunger.*

D. *Sir, I blow this*

B. Ik ontfang
van gantscher ha

C. Hospes, ik be
dat deze tong wa
hartig gezouten
hebt gy niet iets
ders voor my? wa
hou niet van ding
die zo gezouten zy

Ik heb beneden
paar goede Kuik
aan 't Spit.

Wel, brengze
eens boven, zo
belieft.

A. Ha, ha, gy m
dan een gastmaal
te rechten.

H. Die Heer is
myn aard, hy is g
lekkermond, maa
houd wel van go
kost.

C. Onze Hospes z
wel, maar ik za
nog meer zegg
wanneer myn buik
is, heb ik maar we
van doen om m
honger te verzaade

D. Myn Heer, i

from you, you uch too long upon Vintage.

C. *Well, well, like like.*

B. *But, Gentlemen, do not mind that it gins to be late.*

A. *Do not trouble rself, we ſhall have e enough.*

Gentlemen, here are two Pullets, they as tender as...

B, *Sit you down re, Landlord, and a bit with us.*

H. *Gentlemen, I will you one thing, I eat much; but I make p in drink.*

C. *We muſt do ſo, le eating, much nking.*

H. *I act my part well ugh; for I do really lieve, that as long as drink I ſhall never .*

D. *You ſay right; but*

blaas die kelk van u, gy preekt al te lang over de Wyntyd.

C. Wel, wel, leer om leer.

B. Maar, Heeren, gy geeft 'er geen acht op, dat het laat begint te worden.

A. Ontruſt u zelven niet, wy zullen tyds genoeg hebben.

Heeren, hier zyn de twee Kuikens, zy zyn zo murw als ...

B. Zit daar neêr, Hoſpes, en eet wat met ons.

H. Heeren, ik zal u een ding zeggen: ik eet niet veel, maar ik maak het goed met drinken.

C. Zo moeten wy doen, weinig eeten, en veel drinken.

H. Ik quyt my wel genoeg; want ik geloof waarlyk, dat, zo lang als ik drink, ik nooit zal ſterven.

D. Gy hebt gelyk,

otherwiſe when you are dead, you ſhall drink no more.

L. *Alas! what misfortune, when I think upon it; come, let us drink then, while we live.*

A. *Drawer, go and draw us of the ſame white Wine.*

I will, Sir.

Make haſte.

A. *Come, Landlord, ſing a fudling Song.*

I will, Sir, but I muſt firſt drink a Glas.

B. *This Drawer is long a coming.*

L. *He would be fit to fetch death.*

Why doſt thou make us ſtay ſo long?

C. *Come, Landlord, this is to your health, and to thank you for your good company.*

maar anders, wann gy ook dood bent, z gy niet meer drink

H. Eylaas! wat ongeluk, als ik 'er gedenk: kom laat dan drinken, ter wy leeven.

A. Tapper, gaa tap van de zelfde w Wyn.

Ik zal, myn H

Haaſt u wat.

A. Kom, Hoſp zing een dronkem deuntje.

Ik zal, myn He maar ik moet eerſt e glaasje drinken.

B. Deze Tap blyft lang weg.

H. Hy zou bequaa zyn om den Dood haalen.

Waarom laat ons zo lang wachte

C. Kom, Hoſp dit is op uw gezon heid, en om u vo uw goed gezelſchap bedanken.

H. *Sir,*

L. Sir, I am your ſt humble Servant.	*H.* Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige dienaar.
I am to give you nks for the honour have been pleaſed beſtow upon me.	Ik zal u bedanken voor de eere, die gy my hebt gelieven aan te doen.
B. What do we owe , Landlord?	*B.* Wat zyn wy u ſchuldig, Hoſpes?
Gentlemen, there is ht ſhillings for Wi- pay what you pleaſe the reſt.	Heeren, daar zyn acht ſchellingen voor de Wyn te quaad, betaalt voor de reſt wat u goed dunkt.
Here Landlord, there fifteen ſhillings for , are you content.	Daar, Hoſpes, daar zyn vyftien ſchellingen voor alles, bent gy te vreede?
Yes, Sir, and give many thanks beſi- s.	Ja, myn Heer, en ik bedank u hooglyk daarenboven.
Farewell, Landlord, ll we ſee you again.	Vaarwel, Hoſpes, tot weêrziens toe.
Gentlemen, your ſt humble ſervant, hope you will do me favour to come and me again.	Heeren, uw zeer ootmoedige dienaar, ik hoop dat gy my de gunſt zult doen, en my weêr aanſpreecken.
Yes, yes, we will.	Ja, ja, wy zullen.
You ſhall always command the beſt Wine.	Gy zult altyd met de beſte Wyn gediend worden.

We thank you, Landlord.	Wy bedanken Hospes.
Gentlemen, I wish you well home.	Heeren, ik we UL. wel t'huis.
We thank you; Landlord.	Wy bedanken Hospes.
We have staid there a long while, it is very late.	Wy hebben daar langen tyd gewe het is al heel laat.
Let us go quickly to find out our Boat.	Laat ons wat gaan, om onze sch te vinden.
Truly; this man is good company.	Zeker, deze is goed gezelschap
So he is.	Zo is hy.
He deserves that people should go to his house.	Hy verdient dat m tot zynent zou ga
He receives people very kindly.	Hy ontfangt de lu den zeer vriendelyk
Come, honest friends, we have staid a little longer than we thought.	Kom, Vrienden, hebben een wei langer uitgebleeve dan wy gedagt hadde
You must make a little haste, if you please.	Gy moet u wat ha ten, zo't u belieft.
As much as we can possibly, Gentlemen.	Zo veel als wy ku nen, Heeren.
Do then, you shall have another shilling to drink.	Doet zo, dan zul gy nog een schelling tot drinkgeld hebben.

I think we ſhall ha- time enough.

It is fine weather, have wind and e, we ſhall come me in good time.

The Moon ſhines ght, we go a great e, we ſhall quickly at London Bridge.

Theſe men are ſtrong, y row with all their ength.

How pleaſant it is w upon the Water!

Are not thoſe Fiſhers?

Yes, Sir.

Do you think they ve got any fiſh?

Yes truly, they have.

Let us buy ſome.

No, no, let us not y, we have not too uch time.

What ſhould we do with that fiſh?

We will eat it.

Ik denk, dat wy tyds genoeg zullen hebben.

Het is mooi weer, wy hebben voor de wind en voor ſtroom, wy zullen by tyds t'huis komen.

De Maan ſchynt helder, wy gaan ſnel voort, wy zullen met der haaſt by de Brug van Londen weezen.

Deze kaerels zyn ſterk, zy roeijen uit alle hunne macht.

Hoe vermakelyk is 't nu op 't water!

Zyn dat geen Viſſchers?

Ja, myn Heer.

Denkt gy, dat zy viſch gevangen hebben?

Ja, wis hebbenze.

Laat ons wat kopen.

Neen, neen, laat ons niet wachten, wy hebben niet al te veel tyd over.

Wat zouden wy met die viſch doen?

Wy zoudenze eeten.

There is enough at the Fiſh-market.

You ſay right; but it is not ſo good, and it is dearer.

It is as good every jot. What matter is it, how dear it is? it is not too dear neither.

I do not love fiſh; I love fleſh better.

You are a great fleſh-eater.

There is nothing better than a good ſtewed Carp.

You have reaſon.

I love Tenches extreamly, when they are well ſeaſoned.

So do I.

Methinks that they do dreſs fiſh better in Holland than here.

That is true, the Dutch are better Cooks than we are.

Yet I have eaten

Daar is genoeg
de Viſchmarkt.

Gy hebt gelyk, m
zy is niet zo goed
zy is duurder.

Zy is volkomen
goed. Wat legt 'er
gelegen hoe duur z
En zy is ook zo d
niet eens.

Ik hou niet v
viſch, ik heb liev
vleeſch.

Gy bent een gro
vleeſch-eeter.

Daar is niet be
dan een goede geſto
de Karper.

Gy hebt gelyk.

Ik hou byzond
van Zeelt, wanneer
wel toegemaakt is.

Zo doe ik ook.

My dunkt, dat zy i
Holland de viſch bet
toemaaken dan hier.

Dat is waar, de Ho
landers zyn beter Ko
dan wy.

Ik heb 'er evenw

ſom

me well dreſſed in this ountry.

I believe it.

I was at Kingſton while ago with a entleman, a friend f mine, that caried thither two great arps from London; e had them dreſt for very well in our n. I did never eat y thing ſo good.

In what Inn did you dge?

At the Caſtle.

It is true, it is a good n; there is a handme Maid which is a ry good Cook.

Ah, ah, we are come lready to the Tower.

If it were not ſo late, would go to viſit a entlemen, a friend of ine, in the Tower, hat would entertain nobly.

in dit Land gegeeten, die wel toegerecht waren.

Ik geloof 't wel.

Ik was, een poos geleeden, eens te Kingſtone met zeker Heer, een vriend van my, die twee groote Karpers van Londen mede nam; en wy kreegen ze zeer wel toegemaakt in onze Herberg; Ik heb nooit iets beters gegeeten.

In wat Herberg waart gy t'huis?

In 't Kaſteel.

't Is waar, dat is een goede Herberg, daar is een aardige Meid, die een brave Kok is.

Ho, ho, wy zyn alree by den Tour gekomen.

Indien 't zo laat niet was, wy moeſten een zeker Heer, een vriend van my, in den Tour gaan bezoeken, hy zou ons treffelyk onthaalen.

It is too late, it must be some other time.

When you please, we shall go there.

O God be thanked, we are arrived.

Softly, Gentlemen, step out one after another, we are come in good time.

It is to late, let us pay for the Boat, it is good reason.

Here, honest men here is your money; here is another shilling that we promised you to drink.

We thank you Gentlemen.

Now Gentlemen, it is time for us to take leave one of another.

Gentlemen, before we part, will you be pleased to let me give you a Glass of Seck?

No, Sir, we thank you; it shall be for

't Is nu al te laat, o
een ander tyd eens.

Als't u belieft, zo
zullen wy 'er een
gaan.

O, God zy gedank
wy zyn al aan.

Zagtjes, Heeren,
stap een voor een ui
wy zyn nog in goe
tyd aangekomen.

't Is al te laat, la
ons voor de schuit be
taalen, 't is reden.

Daar, Maats, da
is uw geld, en daar
nog een schelling, di
wy u tot drinkgeld be
loofden.

Wy bedanken u
Heeren.

Nu Heeren, 't i
tyd dat wy onze af
scheid van malkand
nemen.

Heeren, eer w
scheiden, belieft het u
dat ik u nog een glaas
je Sek geef?

Neen, myn Hee
wy bedanken u; o

ano-

another time. | een ander tyd eens.

Come, come, it is not so late. | Kom, kom, 't is zo laat nog niet eens.

For my part, I must go home, I will not drink to day, they stay for me at home. | Ik voor my moet t'huis gaan, ik wil van daag niet meer drinken; zy wachten t'huis na my.

Well, Sir, since you are not pleased, farewell, I rest your servant. | Wel, myn Heer, dewyl 't u niet belieft, vaarwel dan, ik blyf uw Dienaar.

I thank you for your good company. | Ik bedank u voor uw goed gezelschap.

Gentlemen, your most humble servant. | Heeren, uw zeer ootmoedige Dienaar.

I wish you a good evening, and a good night. | Ik wensch u een goeden avond, en een goeden nacht.

The forty-first Dialogue. | *De een-en-veertigste Zamenspraak.*

Gentlemen, I am going to take my leave of you. | Heeren, ik zal myn afscheid van u neemen.

Why will you go? | Waarom wilt gy heen gaan?

Because it is almost dinner time. | Om dat het schier eetens-tyd is.

Can you not dine | Kunt gy van den

with

with us?

Sir, I give you thanks, I cannot ſtay to day.

Why, what buſineſs have you?

I have not much buſineſs, but I muſt needs dine at home to day.

Have you invited any body to dine with you?

No, but I did promiſe a Dutch Gentleman, who doth not underſtand our Language, to go along with him into the City, to help him to buy ſome commodities.

What time do you look for him?

I look for him about two a clock.

Are you ſure he will come?

I am not ſure of it, but ſeeing I have promiſed

middag niet met
eeten?

Myn Heer, ik b
dank u; ik kan 't v
daag niet wachten.

Waarom, wat h
gy te verrichten?

Ik heb juiſt niet v
te verrichten, maa
moet noodzaake
van de middag t'h
eeten.

Hebt gy ieman
genood om met u
eeten?

Neen, maar ik h
een Duitſch Hee
die onze taal n
verſtaat, beloofd m
hem in de ſtad te gaa
en hem behulpzaam t
zyn in 't koopen v
eenige waaren.

Wat tyd verwach
gy hem?

Ik verwacht he
omtrent twee uuren.

Bent gy verzekerd
dat hy komen zal?

Jk ben 'er juiſt ni
van verzekerd, maar

ld him, I must needs at home.

evenwel, dewyl ik 't hem beloofd heb, zo moet ik maken t'huis te zyn.

It is well done.

't Is wel gedaan.

Well then, I will t hinder you.

Wel, ik zal u dan niet hinderen.

Farewel, your Ser-nt.

Vaarwel, uw Dienaar.

Sir, I am your most mble Servant.

Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige Dienaar.

Boy, go open the r to Master...

Jonge, doe de deur open voor Mr...

I can open it my self.

Ik kan zelf wel open doen.

But you have not the ey.

Maar gy hebt de sleutel niet.

How! do you lock ur door?

Hoe, sluit gy uw deur?

It is our custom.

't Is onze gewoonte zo.

Pray, Sir, oblige me much as to present y respects to your ster.

Ik bid u, myn Heer, dat gy my zo veel verplicht, dat gy myne gebiedenis aan uwe zuster doet.

Sir, I shall not fail, t she is very much ur Servant.

Myn Heer, ik zal niet in gebreke blyven; maar zy is uwe Dienaresse.

I

I am her most humble Servant.	Ik ben haar z ootmoedige Diena
When shall we see one another again?	Wanneer zullen malkander weêr zi
To morrow, if it pleases God.	Morgen, als 't G belieft.
I will come and see you.	Ik zal u komen b zoeken.
Pray do.	Ik bid u, doe zo.
I will expect you. Farewell.	Ik zal u verwach ten. Vaarwel.
James, where goest thou?	Jakob, waar hee
I was going to look for you, Sir.	Ik ging om na u zien, myn Heer.
What is the matter?	Wat is de reden?
They stay for you to dinner.	Zy wachten na u met eeten.
What! is it so late?	Wat! is het dan zo laat?
It is twelve a Clock.	't Is twaalf uuren.
Already?	Alreede?
They say so.	Zy zeggen zo.
Who is at home?	Wie is 'er t'huis?
It is Mistress such a one, who is come this morning to see your Sister.	't Is Juffrouw zo een, die van de morgen gekomen is om uwe Zuster te bezoeken.
How long hath she been there?	Hoe lang heeft zy 'er al geweest?
She came as soon as	Zy quam zo dra

went out, but your ...er went to walk a-...ad with her, and ...y came back toge-...r.	als gy uitgegaan waart: maar uwe Zuster ging eens met haar uit, en zy quamen t'zamen weêrom.
Doth she dine at ...me?	Zal zy te middag t'huis eeten?
I think so, Sir.	Ik geloof ja, myn Heer.
Is the dinner ready?	Is de maaltyd gereed?
Yes, Sir, they only ...y for you to sit down.	Ja, myn Heer, zy wagten maar alleen naar u om aan te zitten.
Let us make haste ...m, the clock strikes.	Laaten wy ons dan wat haasten, de klok slaat.
It is twelve, Sir.	Dat is twaalf, myn Heer.
Are you sure of it?	Weet gy 't zeker?
Yes, Sir, it is so ...uch.	Ja, myn Heer, 't is zo veel.
I did not think it ...as so late.	Ik dacht niet, dat het zo laat was.
Ring the Bell.	Trek aan de schel.
Ring hard.	Schel hard.
They are coming, Sir.	Zy komen, myn Heer
Madam, your most ...umble servant.	Juffrouw, uw zeer ootmoedige Dienaar.
Your most humble	Uwe zeer ootmoe-

servant, Sir.	dige Dienaresse, my Heer.
Madam, I am very glad to meet with you here so fortunately.	Juffrouw, ik blyde u hier zo gel kig te ontmoeten.
Sir, the Gentlewoman your Sister did me the honour to invite me to dinner, after a little walk that we have had together.	Myn Heer, J frouw, uw Zuster h my de eere geda om my ten eeten noodigen, na dat w een weinig t'zaam gewandeld hadden.
Ah! what a good Sister I have, to invite to our house such persons as I honour as you.	O! wat een goe Zuster heb ik, da zulke persoonen onzent noodigt, die eer als u.
I must kiss her presently for that very thing.	Ik moet haar te stond kussen, alle om die zaak.
Come hither, Sister, that I may kiss you.	Kom hier, Zuste dat ik u eens kus
Why will you kiss me?	Waarom wilt gy m kussen?
Because of the happiness which you have procured me.	Om dat gy my aa zo een geluk geholpen hebt.
What happiness, Brother?	Wat geluk, Broeder?
For having invited this Lady to dine with us.	Dat gy deze Juffrouw by ons ten eeten genodigd hebt.

did it for my own reſt, as well as for s.

Truly, I am very h engaged to you h, for your kind love d your civilities.

Let us leave of com ents.

But, Brother, from ence come you, that made us ſtay ſo g?

I come from giving a t.

But you might have ed without me.

You ſhould not have d for me.

You ſhould have be- n.

Your Siſter hath too h reſpect for you, , as not to wait for n.

She ſtays for me ſome- nes, as the Fryer ſtays the Abbot.

In earneſt, Brother, I

Ik heb het zo wel om myn eigen belang gedaan, als om 't uwe.

Waarlyk, ik ben zeer in u beide gehouden, om uwe vriendſchap en beleefdheid.

Laat ons de complimenten achterwege laaten.

Maar, Broeder, waar komt gy van daan, dat gy ons zo lang hebt doen wachten?

Ik kom van een bezoek.

Maar gy had wel zonder my kunnen eeten.

Gy zoud na my niet gewacht hebben.

Gy zoud maar begonnen hebben.

Uwe Zuſter, myn Heer, draagt u te veel eerbiedigheid toe, dat zy u niet zoude wachten.

Zy wacht zomtyds na my als de Monnik na den Abt.

In ernſt, Broeder, ik

ſome-

sometimes wait too long for you, both at dinner and supper.	wacht zomtyds a lang na u met eeten wel 's Middags, a Avonds.
And sometimes also you dine well without me.	En zomtyds ee 's middags ook zonder my.
That seldom happens, but when the time is past.	Dat gebeurt zeld dan wanneer de voorby is.
You are a good Sister, I do not complain.	Gy bent eene go Zuster, ik heb nie klaagen.
Truly, you were to blame to complain without a cause.	Zeker, gy zou beschuldigen zyn dien gy zonder zaak klaagde.
Come, come, let us talk of something else; let us dine quickly, I begin to have a good stomach.	Kom, kom, laat van wat anders p ten; laat ons met haast eeten, ik be honger te krygen.
Besides that, I must make haste.	Behalven dat, moet ik my haaste
For I look for a Gentleman who is to call upon me as soon as I have dined.	Want ik verwac zeker Heer, die my aanspreeken zo ras ik gegeeten heb.
How, Brother, will you leave the company of Madam?	Hoe, Broeder, z gy 't gezelschap v Juffrouw verlaaten?

Ma-

*adam will be plea-
o have the goodness
cuse me; For I am
ged by word of
th to keep a Gentle-
company into the
, who is to call on
presently.*

Juffrouw zal gelieven de goedheid te hebben, dat ze my verschoone; want ik ben door myn woord verbonden, om een Heer, die my terstond zal aan spreeken, in de stad gezelschap te houden.

*ir, I should be very
y to hinder the effect
our promises.*

Myn Heer, 't zou my bedroeven, dat ik tot belet van uwe belofte zou strekken.

*adam, I beg a thou-
d times your pardon,
commit this day any
vility against you;
another time I will
m this fault.*

Juffrouw, ik bidde duizendmaal om vergiffenisse, indien ik dezen dag eenige onheusheid tegen u begaa, op een ander tyd zal ik deze fout verbeteren.

*ir, there is no fault,
sure.*

Myn Heer, daar is niets misdreeven, dat verzekere ik u.

*Madam, I know you
be so good, that I
sure you will not
ieve that it is for
t of respect to-*

Juffrouw, ik weet dat gy zo goed zyt, dat ik my wel mag verzekeren, dat gy niet geloven zult, dat het uit

wards

wards you.

Sir, I know you so well, that I know you to be the most civil Gentleman that ever I knew; that is all I can say.

Madam, you are too much obliging, you are obliging to an excess that is not imaginable. You will be pleased to grant me the permission to draw a conjecture of it to my advantage.

Alas, Sir, what do you speak of? My words are not able to advantage you to any thing.

en... gebrek van eerbi... heid tegen u is.

Myn Heer, ik... u zo wel, dat ik... weet, dat gy de bel... ste Heer zyt, di... ooit gekend heb... dat is alles, wat ik... gen kan.

Juffrouw, gy z... te verplichtende, ... zyt zo overdadig ... plichtende, dat het ... begrypelyk is: 't z... gelieven my to... staan, dat ik een gi... tot myn voordeel ... uit trekke.

Helaas, myn H... waar spreekt gy v... Myne woorden ... van zo weinig bel... dat zy u nergens ... kunnen te staade ... men.

EINDE.

THE THIRD PART

Of the Compendious

GUIDE,

Containing a small

VOCABULARY.

HET DERDE DEEL

Van de korte

WEGWYSER,

Zynde een

WOORDE-BOEKJE.

A VOCABULARY.

Een WOORDEN-BOE[K]

A ofte *An* werd by de *Engelsche* gebruikt een voorstellige Artykel, en betekent een *a Man* een mensch; *an Arm* een Arm.

AB

to *ABandon* Verlaaten.
to *Abase* Verneederen.
Abasht Verbaast.
to *Abate* Verminderen.
an *Abbot* een Abt.
to *Abbreviate* Verkorten.
to *Abhor* Verfoeyen.
to *Abide* blyven, verblyven.
Abject Verworpen.
to *Abjure* Verzweren.
Ablative Afnemer.
Able Machtigh.
to *Abolish* Te niete doen.
Abominable Afgryssely[k].
Abortive Misboren.
Above Boven.
to *Abound* Overvloeijen.
About Om, omtrent.

AB

Abroad Buyten.
Abrogate Te niet d[oen]
Abrupt Afgebrok[en]
Absent Absent, a[fwe]zende.
to *Absolve* Ontsla[an]
Absolutely Abso[lute]lyk volkomen[lyk]
to *Abstain* Onthou[den]
an *Abstract* een [...] begrip.
to *Abstract* Af[trek]ken.
Absurd Onbetam[elyk]
Abundance Overv[loed]
to *Abuse* Misbru[iken]
to *Accept* Aannem[en]
Acceptable Aa[ngé]naam.
Access Toegang, [...]ces.
an *Accident* een T[oe]val.
Acclamation To[eroe]pinge.

to *Accomplish* Volbrengen.
an *Accord* een Accord, overeenkominge
According to Volgens, na.
to *Account*, *Accompt*, or *esteem* Achten.
an *Account* een Reekening.
to *Accuse* Beschuldigen.
to *Accustome* Gewennen.
an *Ache* or *pain* Pyn. *Head-ache* Hooftpyn. *Tooth-ache* tantpyn, *&c.*
to *Acknowledge* Erkennen.
an *Acorn* een Aker.
to *Acquaint* bekent maken.
Acquaintance Gemeinsame kennisse.
to *Acquit* Ontlasten.
an *Acquittancie* een Quitancie.
an *Acre* or *Aker* een Akker *ofte* Morgen (*Landts*).
an *Act* een Ordinantie.
to *Act* Doen.
an *Action* een Actie, handeling.
Acute, Scherp, subtyl.
to *Add* By-doen.
an *Adder* een Adder.
Addicted, Begeven, genegen.
Addition, Byvoeginge.
to *Adhere* Aankleven.
to *Adjourn* Uitstellen tot een zekere tyd.
to *Admire* Verwonderen
to *Admit* Toelaten.
to *Admonish* Vermanen.
to *Adore* Aanbidden.
to *Adorn* Vercieren.
to *Advance* Verheffen.
Advantage Voordeel, avantagie.
to *Adventure* Avontureren.
an *Adverb* een Bywoord
an *Adversary* een Tegenparty.
Adversity Tegenspoet.
Advice Raat, advys.
to *Advise* Beraden, adviseeren.
Adultery Overspel.
Affable Beleeft, spraakzaam.

Affection Genegentheid.
Affinity Maagſchap.
Affliction Verdrukkinge, quellinge.
to *Afford* Geven, toegeven.
to *Affront* Affronteeren.
Afore Voor.
Afraid Vervaart.
After Na, Echter.
Again Wederom.
Againſt Tegen.
Age Ouderdom.
an *Age* een Eeuw.
an *Agent* een Agent.
to *Aggravate* Bezwaaren.
Ago or *paſt* Verleden, geleden.
Agony Angſt, bangigheid.
Agreeable Over een komende.
an *Ague* een koorts.
Aid Hulpe, onderſtant,
what Ails you? wat ſchort u?
an *Aim* een Mick, oogmerk.
the *Air* de Lucht.
to *Ake* or *Ache* Pyn hebben.

Alas Eylaas.
an *Alien* een Vremd ling.
Alike or *like* Gelyk
Alive Levende.
All Al, alle.
to *Allay* or mitiga Verlichten.
All be it Alhoewel.
to *Alledge* by-bre gen.
Allegiance Onderd nigheid.
an *Alley* een naau Straatje, een gang
Alliance Alliantie.
to *Allow* Toeſtaan, to ſtemmen.
to *Allot* Opleggen.
to *Allure* Aanlokken
an *Almanack* een A manack.
Almighty Almachtig
an *Almond* een Ama del.
Almoſt bykans, naaſt by.
Alms Aalmoes.
Aloft Omhoog.
Alone Alleen.
Aloof Van verre.
Aloud Luid van ſtem
Already Alreede.
Alſo Ook.

n *Altar* een Autaar.
o *Alter* Veranderen.
lthough Hoewel.
ltitude Hoogte.
ltogether altemaal.
lum Aluin.
lways Altyt:
Am Ik ben.
o *Amaze* Verbaast maken.
mbassador Ambassadeur.
mber Amber, brantsteen.
mbigious Twyffelachtig.
mbition Eergierigheid.
mbushment Embusscade.
o *Amend* Verbeteren.
miable beminnelyk.
o do *Amiss* Qualyk doen.
mity Vrientschap.
mong Onder, ondertusschen.
o *Amount* in reekening bedragen.
morous minnelyk.
mple breede, wyde.
mplify vermeerderen.
n *Anabaptist* een Mennonist *ofte* Mennist.
Ancestors Voor-Ouders.
an *Anchor, ancre* or *anker* een Anker.
Anchovies Ansjovis.
Ancient Oudt.
the *Ancle bone* het Enkelbeen.
And Ende.
an *Andiron* een brandyzer.
Against Tegen.
Anew Van nieuws.
an *Angel* een Engel.
Anger Toorn, gramschap.
Angry Gram.
to *Angle* Visschen met den Angel roe.
Anguish Anghst, benautheid.
Animadversion Aanmerkinge.
to *Animate* moedt geven.
Animosity Verbitterdheid.
Annihilate vernietigen.
to *Anoint* Salven.
to *Annoy* beschadigen, beroeren.
Annual Jaarlyks.

Anon Terstont, straks.
Another Een ander.
an *Answer* een Antwoort.
an *Ant* een Mier, Eemte.
Antichrist Antichrist.
to *Anticipate* Voorkomen.
Antidote Tegengift.
Antipathy Tegen-sin, tegen passie.
Antiquity Outheid.
an *Anvill*, een Aanbeelt.
Anxious siet *Anguish*.
Any Eenige.
Any where Ergens.
Apace Met haast, haastelyk.
Apart Byzonder.
an *Ape* een Aap.
Apostacy Afval.
Apostle Apostel.
an *Apothecary* een Apoteker.
Apparent klaar, openbaar.
Apparel kleedinge.
an *Apparition* een Verschyninge.
to *Appeal* Appeleeren, tot hooger Recht roepen.

to *Appear* te voorsch[...] komen.
to *Appease* Te vred[...] stellen.
an *Appendix* een Aa[...] hangsel.
to *Appertain* Toeb[...] hooren.
an *Appetite* een App[...] tyt.
Applause Toejuichin[...]
an *Apple* een Appel.
to *Apply* Toevoege[...] toepassen.
to *Appoint* Ordineere[...] toestellen, assigne[...] ren.
to *Apprehend* Aangr[...] pen, vangen, vatte[...]
Apprentice een koop[...] mans knecht, ee[...] leer-jongen.
to *Approach* Aannad[...] ren.
to *Appropriate* Toe e[...] genen.
to *Approve* Voor go[...] keuren, approbeere[...]
an *Apron* een Schort[...] kleedt.
Apt Bequaam.
Aptness Geschiktheid
Aray (*in battel*) Slag[...] orde.

…ay (*in cloaths*) Cieraat.
Arbitrator een Scheidsman.
(*green*) *Arbour* een (groen) Pryeel.
Arch-Duke een Aerts-Hertog.
…*Archer* een Boogschieter.
…*rdent* Bernende, vyerig.
…*Argue* Disputeeren.
…*Argument* een Argument.
…*Arise* Opstaan.
…*rithmetick* Cyfterkonst.
…*Ark* een Arke.
…*Arm* een Arm.
…*Arm* Wapenen.
…*Armourer* een Wapenkamer.
…*rms* (*weapons*) Wapenen.
…*Army* een Leger.
…*Arraign* Voor een Vyerschaar beschuldigen.
…*Arrest* Grypen, arresteeren.
…*rrived* Aangekoomen.

Arrogance Presumtie, hovaardye.
an *Arrow* een Pyl.
Art Konst.
an *Artichoke* een Artesocke.
an *Artery* een Slaghader.
an *Article* een Artykel.
an *Artificer* een Konstenaar.
Artillery Geschut, Artillerye.
As Als, gelyk.
to *Ascend* Opklimmen.
to *Ascertain* Verseekeren.
to *Ascribe* Toe-schryven.
Asham'd Beschaamt.
Ashes Assche.
an *Ash tree* een Esschenboom.
Aside Ter zyden.
to *Ask* Vragen.
an *Asp* een Aspick, een Slang.
an *Aspiration* Aanblazinge.
to *Aspire* Eerzucht hebben.
Asquint Scheelachtig.
an *Ass* een Ezel.
to *Assay* Probeeren.

to *Assail* or *assault* Aanvallen.
to *Assemble* Verzamelen.
to *Assent* Toe-stemmen.
an *Assignation* een Assignatie.
to *Assist* bystaan.
Assistance Hulp.
to *Associate* Vergezelschappen.
to *Assoil* Ontbinden.
to *Assure* Verzekeren.
to *Asswage* Verzoeten.
to *Astonish* Verbaast maken.
Astonished Verbaast.
to go *Astray* Dwalen.
Asunder Apart.
At Tot.
to *Attain* Verkrygen.
to *Attempt* Onderwinden.
to *Attend* Wachten.
Attire kleeding.
Attonement Verzoeninge.
to *Attract* Aantrekken.
an *Attorney* een Procureur.
to *Attribute* Toe-reekenen.
to *Avail* Nuttig zyn.

Avarage Avary.
Avarice Gierigheid
Audience Gehoor.
to *Avenge* Wreeke
to *Averr* Waarmak
to *Augment* Vermeerderen.
an *Aunt* een Moey, Meutje.
to *Avouch* Verzeekrent.
to *Avoid* myden, vemyden.
Austere Grimmig.
Authority Authoritet Overigheid.
Autumn Herfst.
Aw Ontzig.
to *Awake* Ontwake
Aware Voorziend achtnemeude.
Away Uit de weg.
an *Awl* een Elsen.
Awry krom, scheef
an *Ax* een byl.
an *Axle-tree* Wagen assche.
Ay Ja.
Azure Hemels blauw.

B.

to B*Abble* Praten klappen.

Babe een klein kind-je.
Baby een Poppetje.
Baboon een Baviaan.
Bachelor een Ongetrouwt man.
Back den Rug.
Backbite van iemant achter zyn rug quaat spreeken.
Backbone den Ruggraat.
Back-slide te rugge glyen.
ckwards Ruggewaarts.
con Speck.
d Quaat.
Badge een teeken.
Badger een Das.
Bag een Sakje.
ggage bagagie.
Bag-pipe een Sackpyp.
il borge.
Bailiff een Baljuw.
Bait Pleysteren.
Bait (*for fish*) Aas voor vis.
ys bayen.
Bake backen.
llast ballast.
ld kaal.
Bale een baal.

a *Balk* een balk.
a *Ball* een bal.
a *Balance* een balance.
Balm balsem.
Balsam balsem.
a *Band* (*of Soldiers*) een bende (Soldaten).
a *Band* een band.
a *Band* (*for the neck*) een bef.
to *Bang* slaan.
to *Banish* bannen.
a *Bank* or *bench* een bank.
a *Bank* (*of the Sea*) een bank, dyk, *ofte* kant van de zee.
a *Bank* or *hillock* een heuvel.
a *Bank* (*for Use-money*) een Wisselbank.
a *Banker* een Bankier.
a *Bankrupt*, een bankeroetier.
a *Banner* een Vaan, baniere.
a *Banquet* banket.
to *Baptise* doopen.
a *Baptism* den doop.
a *Bar* or *lever* een handboom.
to *Bar* or *bolt* Grendelen.
a *Barber* een Barbier.

Bare Bar, naakt.
a *Bargain* Over-een-komen op een koop.
a *Barge* een Schipken met riemen.
to *Bark* (*as a dog*) Baſſen, blaffen.
Bark (*of a tree*) Schors *ofte* baſt van een boom.
a *Bark* een kleyn ſcheepjen.
Barley Gerſte.
a *Barn* een Schuer.
a *Barnacle* een Capeſon.
a *Barrel* een Tonneken.
Barren Onvruchtbaar.
a *Barrow* (*with wheels*) een Kruiwagen.
Baſe Slecht, gering.
Baſhfull Schaamachtig.
a *Basket* een Mande.
a *Baſon* een Becken.
a *Baſtard* een Baſtaard.
a *Bat* een Vledermuis.
a *Bat* or *club* een Stok, kluppel.
a *Bath* een Badſtove.
to *Bathe* Baden.
a *Battail* or *Battel* Bataljie *ofte* ſtryd.
a *Baud* een Koppelſter.

a *Baudy houſe* een ho huis.
to *Bawl* Schreeuw
to *Bay* Baſſen.
a *Bay tree* een Laur boom.
to *Be* Zyn.
a *Beacon* een Baken
a *Beadle* een Bedel, roeper.
Beads Koralen.
a *Beak* een Vogels b
a *Beam* een Balk.
a *Beam* (*of the Sun*) Strale (der Sonne
a *Bean* een Boon.
to *Bear* Dragen.
to *Bear* or *ſuffer* V draagen, lyden.
to *Bear* or *bring fo* Baren.
to *Bear off* Af-houd
to *Bear up* onderſt ten.
to *Bear ſway* Heerſch
a *Bear* een Beer.
a *Beard* een Baard.
a *Bearer* een Drag
a *Beaſt* een Beeſt.
to *Beat* Slaan.
Beauty Schoonheid
Becauſe Om dat.
to *Beck* or *nod* Knik met het hooft.

Becometh het Betaamt.
Bed een Bed.
Bed een Bed-ſtede.
Bed-fellow een Byſlaap.
o *Bedew* bedauwen.
Bee een Bye.
Bee-hive een Byekorf.
eef Oſſe vleeſch.
een Geweeſt.
eer Bier.
Beetle een Beytel.
o *Befall* bevallen.
efore te vooren.
o *Beg* bedelen.
o *Beget* Teelen.
o *Begin* beginnen.
egotten Gegenereert.
o *Beguile* bedriegen.
ehalf van wegen.
ehaviour Gedraagzaamheid.
o *Behead* Onthoofden.
ehind Achter, na.
o *Behold* Aanſchouwen.
Behoveth het behoort.
eing het wezen.
o *Belch* Windbreken.

to *Beleaguer* Belegeren.
Belief Geloof.
to *Believe* Gelooven.
a *Bell* een klok, ſchel.
the *Belly* de buik.
to *Bellow* Loeyen.
Bellows Blaasbalk.
to *Belong* Toebehooren.
Beloved Beminde.
Below, Onder, beneeden.
a *Belt* een Gordel riem.
a *Belt* (*for a ſword*) een Draagband.
to *Bely* beliegen.
to *Bemoan* beklagen.
a *Bench* een Bank.
to *Bend* buigen.
Beneath beneden.
Benediction Segeninge.
Benefit Weldaad.
Beneficial Profytelyk.
Benignity Goedertierentheid.
Bent Geboogen.
Benummed Slaperig van leden.
to *Bequeath* Nalaten by Teſtament.

to *Beray* besmetten.
to *Bereave* berooven.
a *Berry* een Besje.
to *Beseech* Smeeken.
it *Beseemeth* het betaamt.
Besides beneffens.
Besides himself buiten westen.
Besides that Daar-enboven.
to *Besiege* belegeren.
to *Besmear* Besmeeren.
a *Besom* een Besem.
to *Bespeak* Bespreeken.
the *Best* de beste.
to *Bestow* uitgeeven *of* schenken.
to *Betake* begeven.
to *Bethink* bedenken.
Betimes By tyden, vroeg.
to *Betoken* beteekenen.
to *Betray* Verraden.
to *Betroth* Ondertrouwen.
Better beter.
Between Tusschen.
a *Bever* Bever, Castoor.

to *Bewail* beweenen
to *Beware* behoeden
to *Bewitch* betoov-ren.
to *Bewray* Ontde-ken.
Beyond Over, aan over zyde.
a *Bib* een Slab.
to *Bib* Dikmaals zu-pen.
the *Bible* den Bybel.
Bickering kyvinge.
to *Bid* gebieden.
to *Bid* Nooden.
Big Groot, buykig.
a *Bill* een byl.
a *Bill of Exchange* ee Wisselbrief.
a *Biljard* een kleyn dal.
to *Bind* binden.
a *Bird* een Vogel.
a *Bird cage* een Voge koye.
Bird-lime Vogel-lym.
Birth Geboorte.
Bishop Bisschop.
Bisket biskuit.
a *Bit* een Gebit, ee Toom.
a *Bitch* een Teeve.
to *Bite* byten.

Bi

itter bitter.
itterness bitterheid.
Blab klappen.
lack Swart.
Blackmore een Moriaan.
Bladder een blaas.
e Blade (of a Sword) het Lemmer van een Degen.
e Shoulder-Blade het Schouder bladt.
Blain een Puist.
lame schult.
lameless onschuldig.
blanch De schorsse afdoen.
Blanket een Beddedeksel.
lankish witachtig.
Blaspheme Godslasteren.
bladder een blaas.
blaze opflikkeren.
bleach bleiken.
lear-eyed die loopende oogen heeft.
bleat bleeten.
bleed bloeden.
blemish een Vlak.
lessed gezegent.
lew blaau.
lind blind.
Blister een Puyste.

to *Blossom* bloeyen.
Blithe Vrolyk.
a *Block* een blok.
to *Blot* kladden.
to *Blot out* Uitwisschen.
Blode bloet.
a *Blow* een slag.
to *Blow* blasen.
Blunt stomp.
Blush schaamroot.
to *Bluster* bulderen.
a *Board* een berdt.
to *Boast* Roemen.
a *Boat* een boot.
a *Bobbin* een Klos.
a *Body* een Lichaam.
some Body yemant.
no Body niemant.
a *Bodkin* een Priem.
to *Boil* kooken.
Bold stout.
a *Bolster* een Hooftkussen.
a *Bolt* (*to shoot*) een Pyl.
to *Bolt* grendelen.
Thunder bolt een Donderkloot.
Bondage slaverny.
a *Bone fire* een Victoryvuur.
a *Bond* een Obligatie.
a *Bone* een Been.

Bonelace Speldewerks kant.
a *Bonet* een kap.
a *Bon grace* een Santee.
a *Book* een Boek.
a *Boot* een Leers.
a *Booth* or *Tent* een kraam *of* tent.
the *Border* de kant.
the *Borders of a Land* de Landpaalen.
to *Boren* booren.
Born Gebooren.
to *Borrow* Leenen.
a *Bosem* een boesem.
a *Botch* een Swellinge.
to *Botch* slechtelyk verlappen.
Both beyde.
a *Bottle* een Fles.
the *Bottom* den Bodem.
a *Bough of a tree* een Tak van een boom.
Bought gekocht.
to *Boul* rollen.
Bounds, *limits* Bepalinge.
Bound gebonden.
Bounty Mildadigheid.
to *Bow* buigen.
a *Bow* een Boog.
a *rain Bow* een Regenboog.

the *Bowels* het Ingewant.
to *Bownce* op bonse
a *Box* een Doos.
Boxwood Palmhout.
a *Boy* een Jongen.
to *Brabble* kyven.
Braces (*in buildin* balken.
a *Brace* or *couple* e paar.
a *Bracelet* een Brasel
Brackish brack.
to *Brag* Glorieeren.
Brains de Herssenen
Bramble or *Briar* e Doorn.
Bran Semel.
a *Branch* een Tak.
a *Brandiron* een brand yzer.
Brass koper.
Brave braaf.
to *Brawl* brullen.
a *Breach* een breuk.
Bread Brood.
Breath breette.
to *Break* breeken.
Break of day het krie ken van den dag.
Break fast Onbyt.
a *Breast* een borst.
Breath Adem.
Breeches Broek.

Breed Broeden.
revity kortheid.
Brew Brouwen.
Bribe Met giften omkoopen.
rick Gebakken steen.
rickle Bros
Bride een Bruid.
Bridegroom een Bruidegom.
Bridge een Brug.
Bridle een Toom, bit.
riefly Voornamentlyk.
right Helder.
he *Brim of a cup* den boord van een beker.
rimstone Swavel.
rine Pekel, breyn.
o *Bring* brengen.
o *Bring forth*, baren
rink de kant van 't water.
rittain Brittanje.
o *Broach* Opsteken.
Broad breed.
to *Broil* Braaden, roosten.
a *Broker* een Maakelaar.
a *Brood* een Broedsel
a *Brook* een water loop

a *Broom* een Besem.
Broth Sop.
a *Brother* een Broeder.
a *Brother in Law* een Swager.
the *Brow* het Voorhooft.
the *eye-Brows* de Wink braauwen.
Brown Bruin.
to *Bruise* Stooten.
a *Brush* een kleer-borstel.
Brutish beestachtig.
a *Bubble* een Bobbel.
a *Buck* een Bock.
a *Bucket* een Emmer.
a *Buckle* een Gesp.
a *Buckler* een Schilt.
Buckram Bockeraal.
a *Bud* een knop.
to *Build* Bouwen.
a *Bull* een Stier.
a *Bullet* een kogel.
the *Bulk* de grootte.
a *Bullock* een Jongen Os.
Bulrushes Biesen.
a *Bulwark* een Bolwerk.
a *Bunch of grapes* een Bos Druiven.
a *Bundle* een Pak.

a

a *Bungler* een Brodder.
a *Bung-hole* het ſpondgat.
a *Burden* een Laſt.
a *Burgeſs* een Vrye burger.
a *Burial* een begraaffenis.
to *Burniſh* vercieren
to *Burn* branden.
a *Burr* een Klis.
to *Burſt* ſcheuren.
a *Buſh* een bos (*hout*).
a *Buſhel* een mudde.
Buſy beſig.
a *Busk* een plansjet.
a *But* or *mark* een doelmerk, een wit.
But maar.
a *But of Wine* een aam Wyns.
a *Butcher* een Vleeshouwer.
a *Butler* een Bottelier.
Butter boter.
a *Butlery* or *Bouttelry* een Spyskamer.
Buttermilk Karnmelk.
the *Buttoks* de Billen.
a *Button* een Knoop.
to *Buy* koopen.
to *Buz* Rommelen als Byen.
By, *hard by* dicht by.
By and by datelyk.
a *By-path* een by pad.

C.

the *CAball* 't Cabal.
Cabbage kool.
a *Cabinet* een Cabinet.
a *Cabin of a Ship* een Kooy in 't Schip.
a *Cable* een Cabel.
a *Cage* een Voogel kooy.
a *Cake* een Koek.
to *Cackle as a Hen* kakelen als een Hoen.
Calamity Elendigheid.
a *Calender* een Dagrol.
to *Calculate* oprekenen.
a *Calf* een Kalf.
the *Calf of the leg* de kuit.
a *Caliver* een Roer.
to *Call* roepen.
Calm ſtil.
to *Calumniate* valſchelyk beſchuldigen.
a *Camel* een Cameel.

the

Camp het Veld.
pitch the *Camp* 't Leger slaan.
Can Ik kan.
Cancel Te niet doen.
Candle een keers.
Candlestick een kandelaar.
Candle-snuffer een keers snuiter.
Cane een Riet.
Suger-cane een Suiker-riet.
Canker de Canker.
Cann een Kan.
Canon een stuk Geschuts.
nons Canonnen, Wetten.
anon in a Cathedral-Church een Domheer.
Canopy een Pavilioen.
nvas Canefas.
Cap een Muts.
pable bequaam.
ape of a cloack de kap van een mantel.
Caper den Capriool maken.
pers Kappers.
pital Doodelyk.

Capitulate Capituleeren.
a *Capon* een Capoen.
a *Captain* een Capiteyn.
Captious Begrypelyk.
Captivity Gevangenis.
a *Carcase* Caronje, doode lichaam.
a *Card for Wool* een Wolkaardt.
a *pack of Cards* een kaarte spel.
a *Sea-Card* een Zeekaart.
Care Sorg.
Carefulness Sorgvuldigheid
Careless Sorgeloos.
Carnal Vleeschelyk.
to *Carp* Bedillen.
a *Carpenter* een Timmerman.
a *Carpet* een Taafelkleet.
a *Carrion* een kreng.
a *Carrot* een Geele Wortel, *of* peen.
to *Carry* Dragen.
a *Carry of Cart* een kar.
to *Carve in wood* in Hout Snyden.

to *Carve meat* Voorsnyden.
a *Case* or *matter* Oorzaak, reden.
a *Case to put something in* een Koker.
a *Case of a noun* een geval van een naamwoort.
a *Casement* een Open venster, tralie.
to *Casheer* Af-danken.
a *Cask* een Vaatje.
to *Cast* Werpen.
to *Cast down* Nederwerpen.
to *cast off* and *cast away* Verwerpen.
to *Cast accounts* Cyfferen.
to *Cast guns* or *metalls* Geschut gieten.
to *Cast* or *vomit* Overgeven.
a *Casting in law* Veroordeelinge.
a *Castle* een Kasteel.
Casual Toevallig.
a *Cat* een Kat.
a *Cattarrh* een Catarre.
to *Catch* Vangen.
to *Catechize* Catechizeeren.
Cattle Vee.

a *Candle* een Kaars.
a *Cave* een Hol.
a *Cauldron* een kete
a *Cause* een Oorzaa
a *Caution* een Beh dinge.
to *Cease* Ophouden
Celestial Hemelsche
a *Cellar* een kelder.
to *Censure* Oordeel
the *Center* het Cent middel punt.
Certain Seeker.
Chaff kaf.
a *Chain* een Keten
a *Chair* een Stoel.
Chalk Kryt.
a *Chamber* een Kam
a *Chamber-pot* een W ter-pot.
Chamlet Kamelot.
a *Chandler* een Kee maker.
a *Chanel* een Canaa
to *Change* Verander
a *Chapman* een Koo man
a *Chappel* een Kapel
a *Chapter* een Capp tel.
Char-coal Houte-ko
to *Charge* Ten la leggen.
Charges Onkosten.

Charm betooveren.
Chase Jagen.
ste Kuisch.
Chat Praten.
ttels Goederen.
hauldron (*of coals*)
en Mate (kolen)
an zes-en-dertigh
Mudden.
Chaw or *chew* Ka-
wen.
ap Goet koop.
Cheapen Afdingen.
arfull Vrolyk.
Cheat Bedriegen.
Check Berispen.
heek een Wang.
ese Kaas.
Cherish koesteren.
herry een Kersse.
ss Schaakbord.
hest-nut een Casta-
nie.
Chew siet *Chaw*.
ken Kiecken.
Chide kyven.
ef Opperste.
ll kout, huyverig.
Child een Kint.
Chime Op de klok-
ken speelen.
himney een Schoor-
steen.
Chin, de Kin.

Chips Spaanders.
the *Choice* de keur.
to *Choke* Worgen.
Choler Gramschap.
to *Chop* kappen.
Christ Christus.
a *Church* een Kerk.
to *Chuse* kiezen.
Cider Appel drank.
a *Cickle* een Sickel.
Cinamon Caneel.
a *Cipher* een Cyfer.
a *Cirkle* een Cirkel.
to *Circumcise* besnyden.
Circumspect Voorsich-
tig.
Cizars een Schaar.
a *City* een Stadt.
a *Citizen* een Borger.
a *Cittern* een Cyter.
Civil beleest.
Clay Kley.
to *Claim* Toe-eigenen.
a *Clasp* een Gesp.
a *Claw* een klaauw.
Clean Reyn, zuiver.
Clear klaar.
to *Cleave* Klieven.
to *Climb* klimmen.
to *Clip* Snippen.
a *Clock* een Klok.
a *Cloke* een Mantel.
Cloth Laaken.
a *Cloth* een kleedt.

a *Cloud*

a *Cloud* een Wolk.
Cloves Kruidt Nagelen.
a *Clout* een Doeksken.
a *Clown* een Boer.
a *Coach* een koetse.
the *Coast* de kust.
a *Coat* een Rock.
a *wast-Coat* een borst *ofte* lyf-rok.
a *Cobler* een Schoenlapper.
a *Cobweb* een Spinnewebbe.
a *Cock* een Haan.
a *Cocket* een Zegel van den Tol *of* Costuimhuis.
a *Codd* (*fish*) een Kabeljauw.
a *Coffin* een Dood-kist.
to *Coin* munten.
Cold kout.
a *Cole* een kool.
to *Collect* Vergaderen.
a *Colledge* een Collegie.
Collick Pyn in de darmen.
a *Colonel* een Collonel.
Colour Verwe.
a *Column* een Pylaar.
a *Combat* een gevecht.
a *Comb* een kam.
to *Come* komen.

a *Comet* een Come
Comfort Troost.
to *Command* Comm deeren.
a *Commandment* Gebodt.
to *Commend* Love
Commerce koopm schap.
Commission Comm sie.
Common Gemeen.
Common wealth, Republyk.
to *Communicate* m deelen.
a *Company* een Ge schap.
a *Companion* een fel.
to *Compare* Verg ken.
a *Compass* een Passe
a *Computation* een reekening.
to *Conceive* Verstaa
to *Conceive* (*a ch* ontfangen.
to *Conclude* besluite
Concord Eendracht
to *Condemn* Verd men.
to *Confess* bekenne
to *Confirm* bevestig

Confiſcate Confiſceeren.
Confute Wederleggen.
Congregation een vergadering.
Connive door de vingeren zien.
Conquer Overwinnen.
Conſcience Conſcientie, gewiſſe.
Conſent Toeſtaan.
Conſider Overwegen.
Conſiſt Beſtaan.
Conſtancy Standvaſtigheid.
Conſtrain Bedwingen.
Conſult beraden.
Conſume Verteeren.
Contain behelzen.
Contemn verachten.
Content Voldaan.
Continue Geduren.
Contradict Tegenſpreeken.
Contrive Overleggen.
Convenience bequaamheid.
Convince Overtuigen.

a *Cook* een Kock.
to *Cool* Verkoelen.
a *Cooper* een Kuiper.
a *Copy* een Copye.
Copper koper.
Coral Coraal.
a *Cord* een koorde.
Cordial Hertelyk.
Cork Kurk.
Corn koorn.
a *Corner* een Hoek.
Corpulent Swaar-lyvig.
to *Correct* Straffen.
to *Corrupt* bederven.
Coſtly koſtelyk.
Cotton Catoen.
a *Covenant* een Verbond.
to *Cover* bedekken.
to *Covet* begeeren.j
the *Cough* den Hoeſt.
a *Council* een Raat.
to *Counſel* te raden.
to *Count* Reekenen.
the *Countenance* het Aangezicht.
Courage Moed.
Courſe (*not fine*) Grof.
the *Court* het Hof.
Courteous beleeft.
a *Couſin* een Neef.
a *Cow* een Koe.
Coyf een Vrouws muts.

a

a *Crab* een Krabbe.
to *Crack* Kraaken.
a *Cradle* een Wieg.
Craft Listigheid.
the *Cramp* de Kramp.
a *Crane* (*a bird*) een Kraan.
a *Crane* (*to lift burdens*) een Kraan.
to *Crave* Ootmoediglyk bidden.
Cream Room.
to *Create* Scheppen.
to *Creep* kruipen.
to *Cry* Kryten.
a *Crime* een Faut.
a *Cripple* een Kreupel.
Crooked krom.
to *Crow* Krayen.
a *Crown* een Kroon.
Cruel Wreet.
a *Cup* een Kop.
Curd Wrongel.
to *Crull* Krullen.
Currans Corenten.
a *Curtain* een Gordyn.
a *Cushion* een Kussen.
a *Custom* een Gewoonte.
to *Cut* Snyden.

D.

a D*Agger* een Ponjaart.

Dainty Lekker.
Damask Damast.
a *Dame* een Vrou
Dammage Schade.
to *Damn* Doemen
a *Damp* een Dam
Danger Perykel.
Dangerous gevaarly
to *Dare* Durven.
Dark Donker.
a *Dart* een Schich
to *Dash* (*against*) ten.
to *Date* Dateeren.
a *Daughter* een Do ter.
a *Daughter in Law* stief-dochter.
a *Dans* een Dans.
the *Dawning of the* den Dageraat.
a *Day* een Dag.
a *Deacon* een Diak
Dead Dood.
Deaf Doof.
to *Deal*, Handelen Deilen.
Dear Dierbare.
Dear Duur.
Death de Dood.
a *Debt* een schult.
to *Decay* Vervallen
Deceit Bedrog.
to *Deceive* bedriege

Declare Verklaren.
Decrease Afnemen.
Decree Besluiten.
Deed een Daad.
eep Diep.
Deer een Hart.
Defeat een Nederlaag.
Defect een Ontbreekinge.
Defend beschermen.
Defile Vervuilen.
Defraud bedriegen.
Deject Nederwerpen.
Delay vertraagen.
Deliberate Raadslagen.
Delight een Lust.
Deliver Verlossen.
Demand Eyschen.
Demonstrate bewyzen.
Deny Ontkennen.
Depart Wechgaan.
Depend Afhangen.
Deride Uitlagchen.
Descend Nederdaalen.
Describe beschryven.
Deserve Verdienen.
Desire begeeren.
Desolate Eensaam, Verwoest.
to *Despair* Wanhoopen.
to *Despise* Verachten.
to *Destroy* Verdestrueren.
to *Detain* Onthouden.
to *Detest* Verfoeyen.
to *Divide* Verdeelen.
the *Devil* den Duivel.
to *Devour* Verslinden.
Dew Dauw.
a *Dial* een Uurwyzer.
a *Dictionary* een Dictionarium, Woordenboek.
to *Die* sterven.
to *Differ* Verschillen.
Difficulty, zwaarigheid.
to *Digest* Verteeren.
to *Dig* delven.
Dignity Waardigheid.
Diligent Naarstig.
to *Diminish* Verminderen.
Dimm Duister.
a *Dinner* een Middagmaal.
to *Dip* Indoopen.
to *Disburse* verschieten.
to *Discern* onderscheiden.
to *Discharge* Yemant ontlatten.

to *Discover* Ontdekken.
Discreet Voorzichtig; bescheiden.
to *Disdain* Versmaden.
a *Disease* een Siekte, ongemak.
a *Dish* een Schotel.
Dishonour Oneere.
Disobedient ongehoorzaam.
to *Dispatch* Verrichten.
to *Displease* Misbehagen.
to *Dispraise* Mispryzen.
to *Dispute* Disputeeren.
to *Dissemble* Veinzen.
to *Dissolve* Ontbinden.
to *Disswade* Ontraden.
to *Distill* Disteleeren.
to *Distinguish* Onderscheiden.
to *Distribute* Uitdeelen.
a *Ditch* een Sloot.
Division verdeelinge.
to *Divulge* Uitstroijen.
to *Do* Doen, maken.
a *Doctor* een Doctoor.
a *Dog* een Dogge, een Hond.
Doleful beklaaglyk, jammerlyk.
Done Gedaan.
a *Door* een Deur.
a *Dosen* een Dozy...
a *Doublet* een W... buys.
Double Dubbel.
to *Doubt* Twyffel...
Down Neder.
to *Dote* Suffen.
a *Dove* een Duif.
a *Dragon* een Draa...
a *Dram* een Dragm...
a *Draper* een Drap...
to *Draw* Trekken.
to *Draw beer* Tapp...
to *Draw (water)* (w... ter) putten.
Dreadfull vreeslyk.
a *Dream* een Droo...
Dregs Droessem.
Dry Droog.
to *Drink* Drinken.
to *Drive* Dryven.
to *Drop* Druipen.
the *Dropsy* de wat... zucht.
to *Drown* verdrinke...
Drowsy Slaperig.
a *Druggist* een Drogi...
a *Drum* een Tromm...
a *Duck* een Endvoge...
a *Ducket* een Dukaa...
a *Duke* een Hertog.

ul Bot, ſtomp.
ung Meſt, dreck.
Dungeon een Kerker.
uſt Stof, poeder.
irt Vuiligheid, ſlik.
Dutcheſs een Hertoginne.
uty Plicht.
Dwarf een Dwerg.
Dwell Woonen.
Dye Verwen.

E.

Ach Elk, een iegelick.
Eagle een Arent.
Ear (*of corn*) een Aar (van Koorn).
Earl een Graaf.
rly vroeg, by tyds.
Earn verdienen.
rneſt Ernſtig.
rth Aarde.
Earthquake een Aardbevinge.
ſe Gemak.
Eaſe verlichten.
Eaſt het Ooſten.
ſter Paaſſchen.
Eat Eeten.
Ebb Ebbe.
Eccho Echo, wederklank.

an *Eclips* Eclipſis.
an *Edge* (*of a knife*) een Scherpte (van een mes).
Edification Stichtinge.
to *Educate* Opvoeden.
an *Eel* een Aal.
to *Effect* volbrengen.
an *Egg* een Ey.
Either Ofte.
Elbow een Elleboog.
Elder Ouder.
the *Elect* de Uitverkorene.
an *Element* een Eliment.
an *Elephant* een Oliphant.
an *Ell* een Elle.
Eloquent Welſprekent.
Elſe Anderſins.
Elſewhere Elders.
to *Embrace* Omhelſen.
to *Embroider* Borduuren.
Eminent Overtreffende.
an *Emperour* een Keyzer.
an *Empire* een Keyzerryk.
to *Employ* Employeeren.
Empty Ledigh.

to *Enable* machtig maken.
to *Enchant* Betooveren.
to *Enclose* Insluiten.
to *Encourage* Aanmoedigen.
an *End* een einde.
to *Endeavour* Betrachten.
to *Endure* Verdragen.
to *Enforce* bedwingen.
English Engels.
to *Engrave* Graveeren.
an *Enemy* een Vyant.
to *Enjoy* Genieten.
Enough genoeg.
to *Enrich* ryk maken.
an *Ensign* een Baniere *of* Vaandel.
to *Entice* Aanlocken.
an *Entrance* een Ingank.
Entreat Smeeken, bidden.
Envy Nyd.
Equity Billykheid.
to *Err* Dwaalen.
an *Errand* een Boodschap.
to *Escape* Ontkomen.
Especially Voornamentlyk.
to *Establish* Bevestigen.

to *Esteem* Achten.
Eternity eeuwigheid.
to *Evacuate* Ontrumen.
the *Even* or *evening* den Avond.
Even Effen.
Every one Yder een.
Evil Quaat.
an *Ew* een Oye.
Exact Perfect.
to *Exalt* Verheffen.
to *Examine* Examineren.
an *Example* een Voorbeelt.
to *Except* Uitnemen.
Except Uitgenomen.
the *Exchange* de Beurs.
to *Exchange* Wisselen.
to *Exclude* Uitsluiten.
to *Excuse* Ontschuldigen.
to *Exercise* Oeffenen.
to *Exhort* Vermaanen.
to *Expect* verwachten.
Expedient Betamelyk.
to *Expel* uitdryven.
Experience Ervarenheid.
to *Expound* uitleggen.
to *Express* uitdrukken.
to *Extend* uitspreiden.

to *Extinguish* uitbluſ-ſchen.
to *Extol* verheffen.
Extraordinary Extra-ordinaris.
Extremity Het uitter-ſte.
an *Eye* een Oog.
the *Eye-brow* Wink-braauw.

F.

the FAce het aange-ſigt, aanſigt.
Facility Lichtheid.
a *Fact* een Daat.
Faculty Faculteit.
to *Fade* verwelken.
a *Fadom* een Vadem.
to *Fail* Failleeren.
Fain Geeren.
to *Fain* or *feign* vein-zen.
Faint Flaauw.
Fair ſchoon.
a *Fair* (or *market*) een jaarmarkt.
Faith Geloof.
Faithful Getrouw.
to *Fall* vallen.
Falſe valſch.
Fame 't Gerucht.
a *Family* een Huisgeſin.
Famine Hongers-noot.
Fancy or *fantaſy* in-beeldinge.
a *Fan* een Waeyer.
to *Fare* varen.
Farewell vaart wel.
Far verre.
a *Faſhon* een Fatſoen, manier.
to *Faſt* vaſten.
Fat Vet.
a *Fat* een Vat.
Fate Noodlot.
a *Father* een Vader.
a *grand-Father* een Groot-vader.
a *Fault* een Schult.
to *Favour* vergunnen.
Fear vreeze.
a *Feaſt* een Gaſtmaal.
a *Feather* een Veder.
to *Feed* voeden.
to *Feel* voelen.
Fellowſhip Gezelſchap.
a *Fen* een Veen.
to *Fence* ſchermen.
Fervent vierig.
to *Fetch* halen.
Feud doodelyke haat.
a *Fever* Brandende koorts.
Few weinig.
Fidelity Getrouwig-heid.

a *Field* een veldt.
a *Fig* een vyge.
to *Fight* vechten.
to *Fill* vullen.
Filth vuiligheid.
to *Find* vinden.
Fine Mooï, net.
a *Finger* een Vinger.
to *Finiſh* Eindigen.
Firm vaſt.
the *Firſt* de Eerſte.
a *Fiſh* Viſch.
a *Fiſt* een vuiſt.
Fit bequaam.
Five vyf.
a *Flagg* een vlagge, vaan.
a *Flaggon* een Kan.
a *Flame* een vlam.
to *Flatter* vleijen.
Flax vlas.
a *Flea* een Vloo.
a *Fleet* een Vloot.
Fleſh vleeſch.
to *Flie* vliegen.
to *Flie away* vluchten.
a *Flie* een vlieg.
to *Fling* Gooyen.
the *Floor* de vloer.
Flour (*of meal*) Meel.
to *Flow* vloeden.
a *Flower* een blom.
a *Flute* een Fluyt.
Fodder Voeder.
a *Foe* een Vyand.
to *Fold* vouwen.
to *Follow* volgen.
Folly Sotheid.
Fondneſs Malligheid.
Food voetſel.
a *Fool* een Sot, gek.
a *Foot* een voet.
For Want.
to *Forbid* verbieden.
to *Force* Dwingen.
a *Forehead* een Voorhooft.
to *Fortell* voorzeggen.
to *Forfeit* verbeuren.
to *Forget* vergeten.
to *Forgive* vergeven.
the *Former* de voorſte.
a *Forreſt* een Foreeſt.
to *Forſake* verzaken.
to *Forſwear* verzweeren
Forth voort, buiten.
Forthwith Terſtont.
Fortune Geluk.
Foul vuil.
a *Fowl* een vogel.
a *Fountain* een Fontein.
Four vier.
a *Fox* een Vos.
Fraight vracht.
Frankinſence Wierook.
Fraud bedrog.

Free

Free vry.
to Freeze vriezen.
French Frans.
a Friend een vriend.
Fresh versch.
to Fry Fruiten, braden.
Frogg een vorsch.
From van.
Frost vorst.
Fruit vrucht.
Full vol.
to Fullfil volmaken.
Fury Rasernye.
to Furnish Stoffeeren.
Further (or farther) verder.
Furthermore Daar-en-boven.
Future Toekomende.

G.

GAin Winste.
to Gainsay Tegen-spreeken.
the Gall de Galle.
Gallant Prachtig.
a Gallery een Galdery.
to Gallop Gallopeeren.
the Gallows de Galg.
Games Spelen.
a Goal (or jail) een Gevangenis.
to Gape Gapen.
a Garden een Tuin.
a Garland een Krans.
Garlick Look.
a Garment een Kleed.
Garrison Garnisoen.
a Garter een Kousse-bant.
a Gate een Poort.
to Gather vergaderen.
to Gaze Starogen.
Gender Geslachte.
Generall Generaal.
a Gentilman een Edelman.
to Guess Gissen.
Gesture Gelaat.
to Get krygen.
Ghost Geest, Spook.
a Giant een Reus.
a Gift een Gifte.
to Gild vergulden.
Ginger Gengber.
to Gird Gorden.
a Girdle een Gordel.
a Girl een Mysje.
to Give Geven.
Glad blyde, vrolyk.
Glass Glass.
a looking Glass spiegel.
to Glean Naleezen.
a Glimmering een glans.
a Globe een Kloot.
Glory Glorie, eer.

Gloves Hantſchoenen.
Glue Lym.
a *Glutton* een vraat.
to *Gnaſh* knarſſen.
to *Gnauw* knagen.
a *Goat* een Bok *of* een Geyt.
God Godt.
to *go* gaan.
Go to wel aan.
Gold gout.
Good goed.
a *Gooſe* een gans.
the *Goſpel* het Euangelium.
to *Govern* Gouverneeren.
the *Gout* de Jicht, Podagra.
a *Gown* een Tabbaart.
Grace genade.
Grain graan *of* koorn.
Grand groot.
a *Grape* een Druif.
Graſs Gras.
to *Grate* Raſpen.
a *Grave* een Graf.
Gratitude Dankbaarheid.
Greaſe Smeer.
Great groot.
Greedy gierig.
Green groen.
to *Greet* groeten.
Grief droef heid.
to *Grind* Maalen.
to *Gripe* grypen.
a *Grocer* een Kruid-nier.
to *Grone* ſteenen.
the *Ground* de gront.
to *Grow* groeijen.
to *Grudge* benyden.
to *Guard* beſchermen
a *Gueſt* een gaſt.
a *Guide* een Lydsman
Guile bedrog.
Guilty, Schuldig, handadig.
Gum Gomme.
the *Gumms* het Tanvleeſch.
a *Gun* een Roer.
to *Guſh out* Uitvloeijen.
a *Gutter* een goot.

H.

a *Haddock* een Schelvis.
a *Haft* een Heft.
Hail Hagel.
Hair hayr.
Half de helft, half.
to *Hallow* Heyligen
to *Halt* Hinken.
a *Halter* een ſtrop.

a *Ham* een Ham.
a *Hammer* een Hamer.
a *Hand* een hand:
a *Handkerchief* (*handkercher*) een Neusdoek.
to *Handle* handelen.
Handsom mooi.
to *Hang* ophangen.
to *Happen* gebeuren.
Happy gelukkig.
to *Harbour* herbergen.
Hard hard.
a *Hare* een Haas.
Harm schade.
Harmless onnooſel.
a *Harp* een Harp.
to *Harrow* eggen.
a *Hart* een hert.
Harveſt herfſt.
to *Haſten* haaſten.
a *Hat* een hoet.
to *Hatch* broeden.
a *Hatchet* een Byl.
to *Hate* haten.
to *Have* hebben.
a *Haven* een haven.
Haughty hoogmoedig.
Hay hooy.
Hazard haſaard.
He hy.
a *Head* een hooft.
to *Heal* geneſen.
Health gezontheid.

a *Heap* een hoop.
to *Hear* hooren.
the *Heart* het hert.
Heath een heyde.
Heathen heyden.
to *Heave* heffen.
Heaven Hemel.
Heavy ſwaar.
a *Hedge* een hegge.
to *take Heed* hoeden.
a *Heel* een hiel.
Height hoogte.
an *Heir* een erfgenaam.
Hell Helle.
a *Helmet* een helm.
to *Help* helpen.
to *Hem* Zoomen.
Hemp hennip.
a *Hen* een henne.
Hence hier van daan.
an *Herb* een Kruit.
Here hier.
Hereafter hier na.
an *Heretick* een ketter.
a *Herring* een haring.
to *Hew* houwen.
to *Hide* verbergen.
High hoog.
a *Hill* een Berg.
Him hem.
to *Hinder* verhinderen.
to *Hire* Huuren.
a *Hiſtory* een Hiſtorie.
to *Hit* Raaken, treffen.

Hither Herwaarts.
Hoarse Heesch.
a *Hog* een Verken.
a *Hogshead* een Oxhooft.
to *Hold* Houden.
a *Hole* een Gat.
Holy Heilig.
Hollow Hol.
at *Home* 't Huis.
Honest Eerlyk.
Honey Honig.
Honour Eer.
a *Hood* een Vrouwen kaper.
a *Hoof* (*of a beast*) een Hoef (van een beest).
a *Hook* een Haak.
a *Hoop* een Hoep.
to *Hop* Huppelen.
to *Hope* Hoopen.
Hopps Hoppe.
a *Horn* een Hoorn.
Horrible Schrikkelyk.
a *Horse* een Paart.
an *Host* (*army*) krygsheir, leger.
Hot Heet.
an *Hour* een Uur.
a *House* een Huys.
Hunger Honger.
to *Hunt* Jagen.
to *Hurt* Seer doen.
a *Husband* een Vrouw getrouwde Man.
a *Hymn* een Lofzang.
Hypocrisy Geveinst heid.

I.

I Ik.
Jaundice de Geelzucht.
the *Jawbone* het Kakebeen.
Ice Ys.
Idle Luy.
an *Idol* een Afgod.
to *Jeer* Gekscheeren.
to *Jest* Jokken.
Jesus Jesus.
a *Jew* een Jode.
a *Jewel* een Juweel.
If Indien.
Ignorance Onwetentheid.
Ill Quaat.
an *Image* een Beelt.
to *Imagine* Inbeelden.
to *Imitate* Na-doen.
Immediately Terstont.
Immortall Onsterffelyk.
to *Impart* mede deelen.
Impossible onmooglyk.
Impudent onbeschaamt.

In In.
an *Inch* een duim breed.
to *Inclose* Insluiten.
Incredible ongelooflyk.
Indifferent onpartydig.
Industry naarstigheid.
Infallible Onfeilbaar.
an *Infant* een klein kind.
to *Infect* besmetten.
Inferiour minder.
Infinite Oneindelyk.
to *Inform* onderwyzen.
to *Inhabit* Inwoonen.
to *Inherit* Erven
Iniquity Ongerechtigheid.
Ink Inkt.
an *Ink horn* een Inkt-koker.
an *Inn* een Herberg.
Innocent Onnozel.
to *Inquire* Navragen.
to *Instruct* onderwysen.
an *Instrument* een werktuig, instrument.
Interest Interest, woeker.
to *Interpret* Vertalen.
to *Interrupt* Verstoren.
an *Introduction* een Inleidinge.
to *Invent* Uitvinden.
Invisible Onsichtbaar.
to *Invite* Nooden.
Inward Inwendig.
a *Journey* een Ryse.
Joy Vrolykheid.
to *Joyn* Voegen.
a *Joyner* een Schrynwerker.
a *Joynt* een Lid.
Iron Yzer.
Is Is.
to *Itch* Jeuken.
a *Judge* een Rechter.
a *Judgment* Oordeel.
to *Juggle* Guichelen.
Juice Sap.
Ivory Yvoor.
Just Rechtvaardig.
Justice Gerechtigheid.
to *Justify* Rechtvaerdigen.

K.

to K*Eep* Bewaren.
a *Kettle* een Ketel.
a *Key* een Sleutel
the *Kidneys* de Nieren.
to *Kill* Dooden.
Kind Vriendelyk.
to *Kindle* Ontsteken.
a *King* een Koning.
a *Kingdom* een Koningryk.
a *Kiss* een Zoen.
a *Kitchin* een Keuken.

a *Knave* een Boeve.
to *Knead* Kneeden.
a *Knee* een Knie.
to *Kneel* knielen.
a *Knife* een mes.
a *Knight* een Ridder.
to *Knit* Breijen.
to *Knock* kloppen.
a *Knot* een knoop.
to *Know* kennen.
a *Knuckle* een knokkel.

L.

L*Abour* Arbeid.
Lace kant.
to *Lack* (or *want*) gebreeken.
a *Lackey* een Lackey.
a *Lad* een Jong gezel.
a *ladder* een ladder ofte leer.
a *Ladle* een pot lepel.
a *Lamb* een lam.
Lame lamme.
to *Lament* beklagen.
Land landt.
Land-lord Huis heer.
a *Language* een Taal, ſpraak.
to *Languiſh* Flaauw worden.
a *Lanthorn* een Lanteern.

the *Lap* Schoot.
Large breet.
a *Lark* een Leuwerik.
a *Laſh* een Slag.
to *Laſt* duuren.
the *Laſt* de leſte.
a *Latch of a door* een klink van een deur.
Late laat.
Lattiſes Tralien.
to *Laugh* lachen.
a *Law* een Wet.
a *Lawyer* een Advocaat.
to *Lay* leggen.
Lazy luy.
Lead loot.
to *Lead* leyden.
a *Leaf* een Bladt.
a *League* een verbond.
Lean mager.
to *Lean* Opleunen, ſteunen.
to *Leap* Springen.
Leap-year Schrikkeljaar.
to *Learn* Leeren.
Leaſt Op dat niet.
the *Leaſt* de kleinſte.
Leather leder.
to *Leave* verlaten.
Leaven Deeſſem.
the *Left hand* de Slinker-hand.
a *Leg* een been.

a *Lemon* een Lamoen.
to *Lend* leenen.
Length lengte.
Lent de lente.
Leper een melaatsche.
Less minder.
to *Lessen* kleyn maken.
a *Lesson* een lesse.
Let toelaten.
a *Letter* een brief.
Lewd Boos, godtloos.
a *Libel* een pasquil.
Liberal mildadig.
Liberty vryheid.
a *Library* een Bibliotheek.
Licence verlof.
a *Lie* een leugen.
to *Lie* liegen.
Life leven.
to *Lift* Oplichten.
Light licht.
Light (*not heavy*) licht: (niet zwaar).
Like gelyk.
Lime kalk.
a *Limit* een paal, lantpaal.
to *Limn* schilderen.
a *Line* een Linie.
the *Lining* (*of a coat*) de voedering.

Linnen lywaat.
a *Lion* or *lyon* een Leeuw.
the *Lip* de Lippe.
to *Lisp* lispen.
Little luttel, klein.
to *Live* leven.
the *Liver* het lever.
a *Livery* een liverey.
Lo siet.
a *Loadstone* een Seylsteen.
a *Loaf* een Broot.
a *Lobster* een kreeft.
a *Lock* een Slot.
to *Lodge* logeeren.
the *Loins* de lenden.
Long lang.
to *Long* verlangen.
to *Look* sien, kyken.
a *Loop* een lits.
to *Loose* losmaken.
a *Lord* een Heer.
Lordship Heerschap.
to *Lose* verliezen.
Lost verlooren.
to *Lothe* walgen.
to *Love* Beminnen, liefhebben.
Love liefde.
Low Nederig, laag.
Lowd luyd.
a *Lowse* een luys.
Luck Geluk.

Lukewarm Lauw.
to *Lurk* Schuilen.
Lust Wellust.
Lustre een Luister.
Lusty lustig.
a *Lute* een Luyt.

M.

a M*Ace* een Scepter.
Mace Foelie.
Mad Sinneloos.
Made Gemaakt.
Madder Mee-krappen.
the *Magistracy* de Overheid.
Magnanimity Grootmoedigheid.
Magnificence Heerlikheid.
to *Magnify* Groot maken.
a *Maid* een Maagd, Meid.
to *May* (or *can*) Mogen.
Majesty Majesteit.
to *Maintain* Onderhouden.
a *Major* een Majoor, Burgermeester.
to *Make* Maken.
Malcontent Misnoegt.
the *Male* (*of every kind*) het Manneken.
Malice Boosheid.
Malt Mout.
a *Man* een Man.
to *Manage* Uitvoer
the *Manes* (*of a hor*
de Manen, man
Manifest Openbaar.
Manifold Menigv
dig.
Manner Manier.
(*good*) *Manners*
den, goede man
ren.
Many Veel.
a *Map* een Kaarte.
Marble Marmerste
to *March* Marcheer
a *Mare* een Merry
the *Margin* de Kan
a *Mark* een Merk.
a *Market* de Mark
a *Marquiss* een Ma
Graaf.
Marriage Houwel
to *Marry* or *be marr*
Trouwen, *ofte*
trouwt worden.
Marrow Merg.
a *Martyr* een Ma
laar.
to *Marvel* Wonde
a *Mason* een Metse
the *Mass* de Misse

the *Mast* de Mast.
Master een Meester.
Match Lont.
Matches Swavelstokken.
Matter Materie, stof.
Maund een Mande.
Meal Meel.
Measure een Mate.
Meat Kost, spys.
to *Meditate* Overdenken.
Medlar een Mispel.
Meek Sachtzinnig.
to *Meet* Gemoeten.
Meet Bequaam.
Melancholy Melancolye.
to *Melt* Smelten.
Member een Lid, een Lidmaat.
Memory Gedachtenis.
to *Mention* Melden.
Merchant een Koopman.
Mercy barmhertigheid.
Merit Verdienste.
Merry Vrolyk.
Message een boodschap.
Messenger een Bode.
Metal Metaal.
the *Middle* Middel.
Midnight middernagt.
a *Midwife* een Vroedvrouw.
Might Macht.
Mild Sachtzinnig.
a *Mile* een Myl.
Milk Melk.
to *Milk* melken:
a *Mill* een Moolen.
a *Miller* een Moolenaar.
the *Mind* 't Gemoed.
to *Mind* Acht neemen.
Mindfull Gedachtig.
Mine Myn.
a *Mine* een Myne.
to *Mingle* Mengelen.
a *Minister* een Predikant.
the *Mint* de Munt.
a *Minute* een Minuit.
a *Miracle* een mirakel.
Mire Slyk.
Mirth Vrolykheid.
Mischance Ongeval.
a *Mischief* een Feyt.
a *Misdeed* een Misdaad.
Misery Elendigheid.
to *Mistake* Verzinnen.
to *Mistrust* Mistrouwen.
to *Mitigate* Verzachten.

to *Mix* ſiet Mingle.
a *Mocker* een Spotter.
Modeſt manierlyk.
Moiſt Vochtig.
to *Moleſt* quellen.
a *Moment* een Oogenblik.
a *Monarch* een Monarch.
a *Month* een Maant.
Mony Gelt.
a *Monk* een Munnik.
a *Monſter* een Monſter.
a *Monument* een Gedenkteeken.
the *Moon* de Maan.
More Meer.
the *Morning* Morgentyd.
Mortal Sterflyk.
a *Mortar* een Vyzel.
Morter Mortel.
to *Mortify* Dooden.
Moſs Mos.
Moſt meeſt.
Mother Moeder.
a *Motion* een Beweging.
Mouldy Schimmelachtig.
to *Mount* Opklimmen.
a *Mountain* een Berg.
to *Mourn* Treurig zyn.
a *Mouſe* een Muys.
the *Mouth* de mont.
to *Mow* maayen.
Much veel.
Mud modder.
a *Mulberry* een moerbeſie.
a *Mule* een muyl-Ezel.
to *Multiply* Vermeerderen.
a *Multitude* een menigte.
a *Murderer* een moordenaar.
to *Murmure* murmureeren.
Muſick Muſiek.
Musk muſcus.
I *Muſt* ik moſt.
Muſt Nieuwe Wyn.
Muſtard moſtaart.
to *Munſter* monſteren.
Mutable Veranderlyk.
Mute Stom, ſtil.
Mutton Schapen vlees.
Mutuall Onderlinge, wederzyds.
to *Muzzle* muilbanden.
a *Myſtery* een Verborgentheid.

N.

the NAils (*of the fingers*) de Nagelen.
a *Nail* een Spyker.
Naked Naakt.
a *Name* een Naam.
to *Name* Noemen.
Namely Namentlyk.
a *Napkin* een Servet.
a *Narration* een Verhaal.
Narrow Naauw.
a *Nation* een Volk, Natie.
Nativity Geboorte.
Nature Natuur.
the *Navell* de Navel.
a *Navy* een Vloot Scheepen.
Navigation Scheepvaart.
Naught Quaat.
Nay Neen.
Near Na-by.
Neat Net.
Necessary Nootzaakelyk.
Necessity Nootwendigheid.
the *Neck* den Hals.
Need Gebrek.
a *Needle* een Naalde.
to *Neglect* verzuimen.
a *Neighbour* een buurman.
Neither Nochte.
a *Nephew* een Neef.
a *Nest* een Nest.
a *Net* een Net.
a *Nettle* een Netel.
Never Nooit.
Neverthelesss Niet tegenstaande.
New Nieuw.
the *Next* de Naaste.
a *Niggard* een Gierigaart.
Nigh Na-by.
the *Night* de Nacht.
Nimble Gaauw.
Nine Negen.
to *Nip* Nypen.
No Neen.
in No wise Geensins.
Noble Adel.
to *Nod* Knikken.
None or no geen.
Noise geraas.
Noon de Noen, middag.
Nor Nochte.
North Noort.
the *Nose* de Neus.
the *Nostrils* de Neusgaten.

Not

Not Niet.
a *Notary* een Notaris.
to *Note* Opmerken.
Nothing or *nought* Niets.
to *Nourish* Voeden.
Now Nu.
a *Number* een Getal.
to *Number* Rekenen.
a *Nun* een Nonne, Bagyn.
a *Nurse* een Voedster, Minne.
a *Nut* een Neut.
Nutmeg Noote-muscaat.

O.

an *OAck-tree* een Eiken-boom.
an *Oar* een Riem.
an *Oath* een Eed.
Oats Haver.
Obedience Gehoorzaamheid.
to *Obey* Gehoorzaam zyn.
to *Object* Tegenwerpen.
an *Obligation* een Verbintenisse.
to *Oblige* Verbinden.
Oblivious Vergetelyk.
Obscure duister.
to *Observe* Waarnemen.
Obstinate Hertnekk
to *Obstruct* Stoppen
to *Obtain* Verkrygen
Occasion Gelegenheid.
the *Ocean* de Oceaan de groote Zee.
Odious Hatelyk.
an *Odour* een Reuk.
Of Van.
to *Offend* Ergernis geven, beschadigen.
to *Offer* Aanbieden presenteeren.
an *Office* een Ampt, Officie.
Offspring Afkomst.
Often or *oftentim* Dikmaal.
Oil Olie.
Ointment Salve.
an *Oister* een Oester.
Old Out.
an *Olive* een Olyf.
to *Omit* Achterlaten verzuimen.
Omnipotent Almachtig
Once Eens.
One Een.
Only Alleenlyk.
an *Onion* Ajuin.

to

o *Open* Open doen.
penly Opentlyk.
eration Werkinge.
pinion Opinie.
pportunity Gelegentheid.
Oppose Tegenstaan.
Oppress Onderdrukken.
Of, ofte.
Oracle een Orakel.
Oration een Oratie.
Orchard een Boomgaart.
Ordain Ordonneeren.
der Order.
derly Ordentelyk.
dinarily Gewoonlyk.
Organ één Orgel.
e *Original* d'Oorspronk.
nament Cieraat.
Orphan een Weeskint.
herwise Andersins.
Oven een Oven.
ver Over.
Overcast overleggen.
Overcome overkomen, overwinnen.
Overflow overvloeden.

to *Overlive* overleven.
Over-long over lang.
to *Overmaster* Overmeesteren.
to *Oversee* oversien.
to *Overthrow* Omwerpen.
to *Overturn* omkeeren.
to *Overweigh* overwegen.
to *Overwhelm* Overstulpen.
an *Ounce* een Once.
Our Onse.
Outward Uitwendig.
to *Owe* Schuldig zyn.
an *Owl* een Uyl.
Own Eygen.
an *Owner* een Eigenaar.
to *Own* Eigenen.
an *Ox* een Os.

P.

a PAce een Pas.
to *Pacify* Vreede maken.
a *Pack* een Pak.
a *Pad-lock* een hangslot.
a *Page* een Pagie.
Pain Pyn.
to *Paint* Schilderen.
a *Pair* een Paar.
a *Palace* een Paleis.

Pale

Pale Bleek.
the *Palm of the hand* de palm van de hand.
a *Palm-tree* een Palmboom.
the *Palsy* beroerte.
a *Pan* een pan.
a *Pancake* een pannekoek.
the *Panch*, *tripes* de pens.
to *Pant* Beven, kloppen.
a *Pantoffle* een pantoffel.
the *Pap* de Mam *ofte* Tepel.
Paper pampier.
Paradice Paradys.
a *Parcel* een partye.
Parchment perkement.
to *Pardon* vergeven.
to *Pare* afsnyden.
Parents Ouderen.
the *Parliament* het Parlement.
a *Parlour* een Binnenzaal.
a *Parrot* een Papegaay.
Parsley Petersely.
a *Parsnep* een Pinsternakel.
a *part* een gedeelte.

to *Partake* deelach zyn
Partial partydig.
Particular byzond particulier.
a *Partition* een deilin
a *Partner* een me gezel.
a *Partridge* een Patr
a *Pasquil* een Pasqu
to *Pass* passeeren.
a *Passenger* een pa gier, reyziger.
the *Passover* Paassch
a *Pass-port* een P poort.
a *Passion* een leidin drift.
Past verby gegaan.
Paste (*dough*) deeg.
a *Pasty* een Pastey.
Pastime tydverdryf
a *Pastor* een Herde
a *Pasture* een Weyd
a *Path* een pad.
Patience gedult.
a *Patriarch* een triarch.
a *Patron* een patro
a *Pattern* een voorb
to *Pave* paveyen, veyen.
a *Pavillion* een pa lioen.

Pawn Te pant leggen.
Pause Ruſten, ſpanſeeren.
Paw een Poot.
Pay Betalen.
eace Vrede
Peach een Perſick.
Peacock een Pauw.
Pear een peer.
Pearl een Peerl.
aſe Erweten.
culiar Eigen.
digree Afkomſte.
eviſh Korſel, moeijelyk.
Pelt een Vel.
Pen een penne.
Penetrate Doordringen.
nitent Berouwig, boetvaardig.
Penknife een pennemes.
Penny een pennink, een ſtuiver.
Penſil een penceel.
Penſion een penſioen.
Penthouſe een Luiffel.
nury Armoede.
ople Volk.
pper Peper.
radventure by avontuur, miſſchien.
to *Perceive* bemerken, beſpeuren.
Perdition Verlies, verderveniſſe.
Perfect Volkomen, volmaakt.
to *Perfect* Voleinden.
to *Perform* Volbrengen.
Perillous Gevaarlyk.
Period punt, eind.
to *Periſh* Vergaan.
Perjury Eedbreekinge.
a *Perewig* een pruik.
to *Permit* Toeſtaan, toelaten.
Pernicious Schadelyk.
to *Perpetrate* Begaan.
Perpetual Eeuwig, geduurig.
Perplexed Verwerd, bekommert.
to *Perſecute* Vervolgen.
Perſeverance Volherding.
to *Perſiſt* Volherden.
a *Perſon* een perſoon.
to *Perſwade* met reden toebrengen.
Perverſe Verkeert.
to *Peruſe* Doorzien.
to *Peſter* Quellen.

a *Pestle* (or *pounder*) een Stamper.
a *Petticoat* een Vrouws Onder-Rok.
a *Petition* een Requeſt, begeerte.
Pewter Peauter, Tin.
Phantaſy Inbeeldinge.
a *Pheſant* Phayſant-vogel.
a *Philoſopher* een Philoſooph.
a *Phraſe* een Spreuk.
Phyſick Medicyn.
to *Pick* Pikken.
Pickle Peekel.
a *Picture* een Schildery.
a *Pye* een Paſtey.
Piety Godtvruchtigheid.
a *Pigeon* een Duif.
a *Pig* een kleyn Verken, een Keu.
a *Pike* een Spies.
a *Pike* (*fiſh*) een Snoek.
a *Pelgrim* een Pelgrim.
to *Pill* de Schors afſchellen.
a *Pillar* een Pylaar.
a *Pillow* een Hoofdkuſſen.
a *Pilot* een Lootsman.
to *Pinch* Nypen.

a *Pink* (*a little Ship*) e[en] Pink.
a *Pinnas* (*Ship*) een P[in]nas.
a *Pin* een Speld.
to *Pin* Aanſpellen.
a *Pint* een Pint.
a *Pipe* een Pyp.
to *Pipe* op de Fl[uyt] ſpeelen.
a *Pirate* een Zee-R[oo]ver.
to *Piſs* Piſſen.
a *Piſtol* een Piſtool.
a *Pit* een Put.
Pitch Pek.
a *Pitcher* een Aard[en] kruik.
Pit in wood, Pit *in h*[*et*] *hout*.
Pity Jammer.
to *Pity* medelyden.
a *Place* Plaats.
the *Plague* Peſtilen[t]
Plain klaar, even.
Plaintiff klager.
a *Plaiſter* een Pleiſt[er]
a *Planet* een Planee[t]
a *Plank* een Plank.
to *Plant* Planten.
Plate Silver werk.
a *Plate* een Telioo[r]
a *Platform* grontform[,] bewerp van een hu[is]

latter een Plateel,
een ſchotel.
Plead Pleyten.'
aſant Geneugelyk.
Pleaſe Behagen.
atPleaſeth you? wat
Behaagt UL.?
aſure Plaiſier.
ledge een Borg, een
ant.
nty Overvloet.
Pleuriſy de pleuris.
lough een Ploeg.
Pluck plukken.
lum een pruim.
Plume een Veder,
luymagie.
lummer een Loot-
ieter.
lummet een Kloot
an Loot.
lunge Duiken, in-
teeken.
ocket een Sak.
Pox de pokken.
oem een Gedicht
oint (*with the fin-*
r) met de Vinger
uiden.
Point de punt.
oiſe Wegen.
on Vergift.
money Hooftgelt.
ty politie, Raat.

to *Poliſh* polyſteren.
to *Poll* Scheeren.
to *Pollute* Vuil ma-
ken.
a *Pomp-granat* een Gra-
naat appel.
Pompous Pompeus.
a *Pompion* een Pom-
poen.
a *Pond* een Poel, Vy-
ver.
to *Ponder* Overleggen.
the *Poop* (*of the Ship*)
Achter kaſteel (*van*
't Schip).
Poor Arm.
the *Pope* de Paus.
Populous Volkryk.
a *Porch* een Voorhof.
the *Pores* de Sweetga-
ten.
Pork Verken-vleeſch.
a *Port* (*Haven*) Poort,
Haven.
a *Portion* een Deel.
a *Poſition* een Stellin-
ge.
to *Poſſeſs* Beſitten.
Poſſible mogelyk.
the *Poſt* the Poſt.
Poſterity Nakomeling-
ſchap.
a *Pot* een Pot.
Potent machtig.

a *Potentate* een Potentaat.
Pottage Sop, potspys, moes.
a *Potter* een Pottebakker.
a *Pottle* een Stoop.
Pouder Poeder.
Poverty Armoede.
Poultry Hoenderen.
a *Pound* een Pont.
to *Pour* Gieten.
Pourtraiture Afbeeldsel.
Power Macht.
Practise Practyk.
to *Praise* Pryzen.
to *Pray* Bidden.
a *Prayer* een Gebed.
to *Preach* Prediken.
a *Preamble* een Voorreden.
Precedent Voorgaande.
a *Precept* een Gebod.
Precious Kostelyk.
Precise Precys
Predecessor Voorganger.
Prediction Voorzegging.
to *Predestinate* Voorordineeren.
Preeminence Uitsteekentheid.

Preface Voorreden.
to *Prefer* Advancer
voorstellen.
Prejudice Nadeel.
to *Prepare* Bereyde
to *Prescribe* Voorsch
ven.
Presence tegenwo
digheid.
to *Preserve* beware
President Preside
Voorzitter.
to *Press* pressen, dw
gen..
to *Presume* vers
ten.
to *Pretend* ergens
staan.
Pretty mooy.
to *Prevail* Overw
gen.
to *Prevent* Voor
men.
a *Prey* een roof, b
to *Prick* prikkelen
the *Prick of a pi*
steek van een s
Pride Hoovaardig
a *Priest* een Pries
a *Prince* een Prin
Principal Opperst
Principle Beginze
to *Print* Drukken

rison een Gevan-
kenisse.
vate Privaat, een-
zaam.
iviledge een Privi-
legie, voorrecht.
vily Heimelyk.
rize een Prys.
Prize Achten.
bable Waarschyne-
lyk.
Proceed Voortgaan.
rocess een Proces.
Proclaim Uitroepen.
Procrastinate Uit-
stellen.
Procreate Generee-
ren.
ctor een Procureur.
Prodigal een Ver-
kwister.
digious Wonder-
baar.
Produce Voortbren-
gen.
Profess Belyden.
fit Profyt.
found Diep.
fuse Overdadig.
Prognosticate Voor-
zeggen.
roject een Bewerp.
rologue een Voorre-
den.

Prone Genegen.
to *Pronounce* Uitspre-
ken.
to *Prop* Ondersteunen.
to *Propagate* Voort-
planten.
Prophane Onheilig.
a *Prophet* een Propheet.
to *Propose* Voorstellen.
to *Prorogue* Uitstellen.
to *Prosecute* Navol-
gen.
Prosperity Geluk, wel-
vaart.
to *Protect* Bescher-
men.
to *Protest* Protestee-
ren.
to *Protract* Uitstellen,
uittrekken.
Proud Hovaardig.
a *Proverb* een Spreek-
woort.
to *Provide* Voorzien.
a *Province* een Provin-
cie.
to *Provoke* Opwekken.
Prudence Voorzichtig-
heid.
a *Psalm* een Psalm.
a *Publicain* een Tolle-
naar.
Publick Gemeen.
to *Publish* Openbaren.

a *Pudding* een Beuling, -pot pastey.
to *Puff* Blasen.
to *Pull* Trekken.
a *Pulpit* een Preekstoel.
the *Pulse* den Pols.
a *Pomp* een Pomp.
to *Punish* Straffen.
Purblind Stikziende.
to *Purchase* Koopen, verwerven.
Pure Zuiver.
to *Purge* Purgeeren.
to *Purify* Reinigen.
to *Purloin* Onttrekken.
Purple Purper,
to *Purpose* Voorneemen.
a *Purse* een Beurs.
Purslain Porceleyn -kruyt.
to *Pursue* Vervolgen
to *Push* Stooten.
a *Push* een Puiste,
to *Put* Setten.
to *Put on* Aandoen.
to *Putrify* Verrotten.
to *Puzzle* Ymant zwarigheid aandoen.
een *Py* (Vogel) Exter.

Q.

a *QUack* een Quac- salver.
a *Quadrant* een Vi- kant.
to *Quake* Beven, - deren.
Quality Hoedan- heid.
Qualities manieren.
a *Qualm* een haast- Flaaute.
Quantity Veelheid.
a *Quarrel* een Quest- krakkeel.
a *Quart* Twee pinte een kan.
a *Quarter* een Vie- deel.
a *Quarry of stone* e- Steen kuil.
a *Quean* een Hoere.
a *Queen* een Koni- ginne.
to *Quell* Quellen.
to *Quench* Uitbl- schen.
a *Question* een Vrage
Quick Gaauw, leve- dig.
to *Quicken* Verqui- ken.

Quickly Raschjes, terstont.
Quicksilver Quiksilver.
Quiet Geruſt.
a Quill een Schaft.
a Quilt een Matras.
a Quince een Quee-Peer.
the Quire de Koor.
a Quire of Paper een Boek Pampier.
to Quit Quyten, quyt ſchelden.
to Quiver ſchudden.
Quotidian Dagelyks.

R.

RAce een Geſlachte.
Race een Loop.
Rabbet een Conyn.
Rack or manger een kribbe.
to Rack Pynigen.
Racket een Rinket.
Radiſh Radys.
to Rage Raſen.
Rage Uitzinnig.
Rag een oude Lap.
to Rail Schelden, verſmaden.
Rain Regen.

a Rainbow een Regenboog.
to Raiſe up Opwekken.
Raiſins Rozyn.
a Rake een Riek ofte Egge, ook een Ligtmis.
a Ram een Ram.
a Ranck een Rye ofte order.
to Rankle Verrotten.
Ranſom Rantſoen.
Raping Neming met gewelt.
Rare Ongemeen, zelden, raer.
to Rarify Dun maken.
a Razor een ſcheermes.
a Rat een Rot, Ratte.
Raſh Onvoorzichtig.
Rate Prys.
a Rater een ſchatter.
Rather Liever.
to Ratify Beveſtigen.
a Rattle een Ratel.
Rational Redelyk.
a Raven een Raven.
Ravening Roovinge.
to Raviſh Schoffieren.
Raw Rauw.
Ray of the Sun Sonneſtralen.
to Reach Reiken.

to *Read* Lezen.
Ready Gereet.
Really Met der daad.
a *Realm* een Koninkryk.
a *Ream of Paper* een Riem Papier.
to *Reap* Maaijen.
Reason Reden.
to *Rebate* Af-korten.
Rebellious Wederſpannig.
to *Rebuke* Beriſpen.
to *Recant* Herroepen.
a *Receipt* een Ontfang
Receipts Genees-middelen, Ordonnantien.
to *Receive* Ontfangen.
Reciprocal Wederzyds.
to *Recite* Herhalen.
to *Reckon* Reekenen.
to *Reclaim* Wederom roepen.
to *Recollect* Vergaderen.
to *Recommend* Aanpryzen, bevelen.
to *Recompence* Vergelden.
to *Reconcile* Verzoenen.
to *Record* Gedachtig wezen.

a *Record* een Oorkonde een Regiſter.
to *Recover* Herhalen weer krygen.
Recourſe Toevlucht.
to *Recoyl* Te rugge wyken.
to *Recreate* Vermaaken.
a *Recuſant* een Ontzegger, de naam gegeven aan een Pausgezinde.
Red Root.
to *Redeem* Verloſſen.
Redeemer Verloſſer.
to *Redound* Herkoopen overvloeijen.
to *Redreſs* Recht maken, reformeeren.
to *Reduce* Wederom brengen.
a *Reed* een Riet.
to *Reel* Waggelen.
a *Reel* een Haſpel.
to *Refer* een Saak aan yemant ſtellen.
to *Refine* zuiveren.
to *Reflect* Opzien.
to *Reform* Verbeteren, herſtellen.
to *Refreſh* Ververſſen.
to *Refuſe* Weigeren.
to *Refute* Wederleggen.

Regal Koninklyk.
to *Regard* Achten, opmerken.
Regeneration Wedergeboorte.
a *Regiment* een Regiment.
a *Region* een Landtſchap.
to *Rehearſe* Herhalen.
Regiſter Bladwyzer, Regiſter.
to *Reject* Verwerpen.
to *Reign* Regeeren.
the *Reins* de Nieren.
to *Rejoyce* Verheugen, verblyden.
to *Relapſe* Weder inſtorten.
a *Relation* (or *kindred*) Bloedverwantſchap.
a *Relation* (or *ſtory*) een Verhaal.
to *Releaſe* Ontloſſen.
to *Relent* Berouw hebben.
to *Rely* Vertrouwen, ſteunen.
Relief Onderſtand.
to *Relinquiſh* Verlaten.
Reliques and *remainders* overblyfzelen.
a *Reliſh* een Smaak, een geur.
to *Remain* Overblyven.
Remedy Remedie.
Remembrance Gedachteniſſe.
Remiſs Slap, onachtzaam.
to *Remit* Vergeven.
Remorſe Knaginge.
to *Remove* Weg doen, verplaatſen.
to *Render* Weder *ofte* overgeven.
to *Renew* Vernieuwen.
Rennet Melk-Rinſel.
to *Renounce* ontzeggen.
Renown'd Beroemt.
Rents Renten, inkomſten.
a *Rent* een Scheur.
to *Repair* Hermaken.
to *Repay* Weer betalen.
to *Repeat* Herhalen.
to *Repel* Verjagen.
to *Repent* Leedwezen.
Repentance Berouw.
to *Repine* Morren.
to *Reply* Weder antwoorden.
to *Report* Rapporteeren, vertellen.

to *Repoſe* Ruſten.
to *Reprieve* Uitſtel geven.
to *Reproach* Verwyten.
Reprobate Verworpen.
to *Reprove* Beriſpen
to *Repulſe* Verſtooten.
Reputation Grootachtinge.
a *Requeſt* Verzoek.
to *Requeſt* Ootmoedig bidden.
to *Require* Vereyſſchen.
to *Requite* Vergelden.
to *Reſemble* Gelyken.
to *Reſerve* Bewaren, voorbehouden.
to *Reſign* Overgeven.
to *Reſiſt* Wederſtaan.
to *Reſolve* Reſolveeren, ontdoen.
Reſpect Achtinge.
to *Reſpect* Ontzien.
to *Reſpire* Ademen.
Reſpite Uitſtel.
the *Reſt* de Reſt.
to *Reſt* Ruſten.
to *Reſt* Overſchieten.
a *Reſtitution* Wedergevinge.
to *Reſtore* Wedergeven, herſtellen.
to *Reſtrain* Bedwingen, in den toom houden.
Reſurrection Wederopſtanding.
to *Retail* in 't kleyn verkoopen.
to *Retain* Onthouden.
to *Retire* Te rugge *ofte* alleen gaan.
to *Retract* Wederroepen.
to *Retreat* Te rugge keeren.
to *Return* Wederom keeren.
to *Reveal* Openbaren.
to *Revenge* Wreken.
Revenue Inkomſt.
to *Reverence* Eerbieden.
to *Review* Herzien.
to *Reviſe* Weer overzien.
to *Revive* Levendig maken, her-leven.
to *Revoke* Herroepen.
to *Revolt* Afvallen.
to *Revolve* Herdenken.
a *Reward* een Belooninge.
Rheum Snot *ofte* loop der neuſe, of mont.
a *Rib* een Ribbe.

a *Ribband* een Lint, een ſnoer.
Rice Ryſt.
Rich Ryk.
Riches Rykdom.
a *Riddle* een Raatſel.
to *Ride* Ryden.
Ridiculous Belachelyk.
Right Recht.
Righteous Rechtveerdig.
Rigour Wreetheid, ſtrengheid.
a *Rime* een Rym.
a *Ring* een Ring.
to *Ring* (*bells*) Luiden, (de klokken).
Riot Muitery.
to *Rip* onttornen.
Ripe Ryp.
to *Riſe* opſtaan, ryzen.
Rites Ceremonien, gewoonten.
a *River* een Rivier.
to *Rob* Rooven.
a *Robber* een Rover.
a *Robe* een Koſtelyk kleet.
a *Rock* een Steenrotze.
a *Rod* een Roede.
a *Roe* een Rhee.
a *Rogue* een Schelm.
to *Roll* Rollen.

a *Rood of Land* een Roede Lands.
a *Roof of a houſe* een Dak van een huis.
Room Ruymte.
a *Root* een wortel.
a *Rope* een Touw.
to *Rore* Brullen.
a *Roſe* een Roos.
Roſin Harſt.
to *Roſt* Braden.
to *Rot* Verrotten.
Rough Ruig, rouw.
Round Ront.
to *Rouſe* opwekken.
to *Row* Roeijen.
Royal Koninklyk.
to *Rub* Vryven, krauwen.
the *Rudder* het Roer.
Ruddy Rootachtig.
Rude Grof, ongemaniert.
Rue Wynruit.
to *Rue* Berouwen.
Rugged Oneffen, ruig.
a *Rug* een Rouwe Deken.
to *Ruin* Vernielen.
Ruinous Bouwvallig.
to *Rule* Heerſchen
a *Ruler* een Regeerder.
a *Rule* een Regel.
to *Rumble* Rommelen.

to *Ruminate* Herkauwen.
a *Rumour* Gerucht.
to *Run* Loopen.
a *Rundlet* een Kinneken.
a *Rupture* een ſcheur, een breuk.
a *Ruſh* een Bieſe.
Ruſtical Boerachtig.
Rye Rogge.

S.

the *Sabbath* den Sabbath.
a *Sable* een Swaart, *ofte* ſabel.
a *Sachel* een Knapzak.
a *Sack* een Sak.
Sackcloth Hayrenkleet.
to *Sacrifice* Op-offeren.
Sad Droevig.
Sad-colour Donker.
a *Saddle* een Sadel.
Safe Behouden.
Safeguard Beſcherminge, ſauvegarde.
Saffron ſaffraan.
Sage ſavie *of* ſalie.
Sage Wys.
to *Sail* Zeylen.
a *Saint* een Heylige.
a *Sale* een Verkoop.
a *Sallet* een ſla *of* ſalaat.
a *Salmon* een Salm.
Salt Sout.
Salvation Saligheid.
Salve de Zalf.
to *Salute* Groeten.
the *Same* de zelve.
Sap Sap.
Satan Satan.
to *Satiate* Verzaden.
Satisfaction Voldoeninge.
Savage Wild.
Sauce Saus.
Saucy ſtout.
to *Save* Bewaren, behouden.
Save ſparen.
Saviour Saligmaker.
Sauſage Saucys.
a *Saw* een Saag.
to *Say* zeggen.
Scab Schurf, ſchurfte.
a *Scabbard* een Swaart-ſchedel.
a *Scaffold* een Schavot.
to *Scald* Met heet water broeijen.
the *Scalp* de Kop.
Scaly Schubbig.

a *Scandal* een Schandaal.
Scarce Schaars.
a *Scarf* een Sluyer.
Scarlet Scharlaken.
a *Scar* een Lidteycken.
Scarse Naauwelyks.
to *Scatter* Verstroyen.
a *Scepter* een schepter.
Schism Scheuring.
a *Scholar* een Leerling.
a *School* een Schoole.
Science Wetenschap.
to *Scoff* spotten.
to *Scold* schelden, kyven.
Scope Oogmerk.
to *Scorch* Branden, schroeyen.
to *Scorn* Verachten.
to *Scoul* zuur zien.
to *Scour* schuuren.
to *Scourge* Geesselen.
to *Scratch* Krabben.
to *Scrape* schrapen.
a *Screen* een schutsel, scherm.
a *Scribe* een schryver, schriftgeleerde.
Scripture Schriftuur.
a *Scruple* een scrupel, twyffeling.

the *Scull* de Hooftpan, Bekneel.
Scum schuim.
a *Scuttle* een Korfken, schotel.
the *Sea* de Zee.
a *Seal* een Segel.
a *Seam* een zoom.
a *Seamster* or *Simster* een Naaister.
to *Search* Nazoeken.
the *Second* de Tweede.
Searge Sergie.
the *Season* Saysoen.
a *Seat* een Setel, stoel.
Seven zeven.
a *Secretary* een Secretaris.
a *Sect* een Secte.
a *Section* een Deeling.
Secret Verborgen, heimelyk.
Secure zeker.
Secure zorgeloos.
Sedition Seditie, oproer.
to *Seduce* Verleiden.
to *See* Sien.
Seed Saat.
to *Seek* Soeken.
it *Seemeth* het Schynt.
to *Seeth* Zieden, kooken.

Seldom Selden.
to *Select* Uitkiezen.
Selfish Selfachtig.
to *Sell* Verkoopen.
the *Senate* den Raat.
to *Send* zenden.
Sense Sin, gevoel.
Sensible Gevoelig.
to *Scent* or *savour* Rieken.
a *Sentence* een Sententie, vonnis.
to *Separate* Afzonderen, ſcheiden.
a *Sepulcher* een Graf.
Serge Sergie.
Serious Ernſtig.
a *Sermon* een Predicatie.
a *Serpent* een Slang, Serpent.
a *Servant* een Dienaar.
to *Serve* Dienen.
to *Set* zetten, ſtellen.
Severall Verſcheiden.
Severe Stuur, ſtraf.
to *Sew* or *sow* Nayen.
Sewet Vet.
the *Sexton* de Koſter.
a *Shadow* een Schaduwe.
to *Shake* Schudden.
Shallow ondiep.

the *Shambles* een Vleeshal.
Shame Schaamte.
Shared Gedeelt.
to *Shape* Fatſoeneeren, ſcheppen.
to *Shave* Schaven.
She Sy.
a *Sheaf* een ſchoof.
Shears Schaaren.
a *Sheath* een ſcheede.
to *Shed* Gieten, ſtorten.
a *Sheep* een Schaap.
a *Sheet of Paper* een Vel Papier.
a *Sheet* (*of Linnen*) een ſlaap-laken.
a *Shell* ſchulpe, ſchille.
a *Shelf* een Banck *of* Plank.
a *Shelter* een ſchuilplaats.
to *Shew* Toonen.
a *Shield* een Schild.
a *Shift* een Verandering, ook een Vrouwen Hembt.
a *Shilling* een Schelling.
the *Shin* de ſcheen.
to *Shine* ſchynen.

a *Ship* een Schip.
a *Shirt* een Mans Hembt.
a *Shive of Bread* een ſnede Broods.
a *Shoe* een ſchoen.
a *Shoemaker* een ſchoenmaker.
to *Shoot* (*with a gun*) ſchieten.
a *Shop* een winkel.
the *Shore* de ſtrant.
Short Kort.
a *Shovel* een ſchop.
Should zoude.
it *Should* or *ought* het Behoort.
a *Shoulder* een ſchouder.
to *Shout* or *cry out* ſchreeuwen.
a *Shower* (*of rain*) een Plas-regen.
to *Shrink* weyken *en* krimpen.
to *Shut* ſluiten, toedoen.
a *Shuttle* or *ſhittle* een ſpoel.
Sick Siek.
a *Sickle* een Sikkel.
a *Side* een zyde.
Aſide Ter zyde.

a *Siege* een Beleg.
to *Sift* ziften.
a *Sift*, *ſive* or *ſeve* Teemſt *of* Sift.
to *Sigh* Suchten.
a *Sight* een Gezicht, *en* een Schouſpel.
a *Sign* een Teeken.
a *Signet* een Segel-ring.
to *Signify* Betekenen.
Silence ſtilzwygentheid
Silk Syde, Sy.
a *Sillable* een ſyllaab.
Silver Silver.
a *Similitude* een Gelykenis.
Simple ſlecht.
Sin Sonde.
to *Sin* zondigen.
Since t'ſedert, ſint.
Sincere oprecht.
to *Sing* zingen.
to *Sinck* zinken.
a *Sinew* een zenuwe.
Sir Monſieur, Heere, een Eer-tytel van een Ridder.
Sirrup Syroop.
a *Siſter* een Suſter.
to *Sit* Sitten.
a *Sithe* een Seiſſen.
a *Skain of thred* een Streng garen.

the *Sky* de Lucht.
Sky-colour Hemelsblaauw.
Skill Konſte, wetenſchap.
Skin vel.
Slack Slap, los.
to *Skip* Springen.
a *Slate* een Leye *ofte* latte.
to *Slander* Laſteren.
a *Slave* een Slaaf
to *Slay* Doodſlaan.
to *Sleep* Slaapen.
a *Sleeve* een mouw.
Slender Dun, mager.
Slime ſlym.
to *Slide* glyden, ſlibberen.
to *Slice* Snyden.
a *Slice* een Snee.
a *Sling* een ſlinger.
to *Slip away* Ontſlippen.
a *Slipper* een Muil.
Slippery Glad, ſlibberachtig.
a *Sloe* een wilde Pruim.
a *Sloven* een Morspot.
Slow Traag.
a *Sluce* een Sluis.
to *Slumber* Sluimeren.
Sluttiſh Morſig, vuil.

Small Klein, dun.
to *Smart* Smerten.
to *Smell* Ruiken.
to *Smile* Grimlagchen.
to *Smite* Smyten.
a *Smith* een Smit.
a *Smock* een Vrouwen-Hembt.
Smoke Rook.
to *Smother* Verſtikken.
to *Smooth* Stryken.
a *Snail* een Slak.
a *Snake* een Slange.
a *Snare* een Strik.
to *Snatch* Rukken.
to *Sneez* Niezen.
to *Snort* or *ſnore* Snorken.
Snot Snot.
Snow Sneeuw.
to *Snuff* Snuiten.
So Soo, alſoo.
Sober Sober.
Society Gezelſchap.
a *Sock* een Sok.
Soft Sacht.
to *Soil* Vuil maken
to *Soke* Weyken.
Sold Verkocht.
Sole Alleen
the *Sole of the foot* de Zool van de voet.
Some Sommige.

Something Yet, eenig ding.
Somewhat Wat.
Somewhere Ergens.
a *Song* een Sang.
a *Son* een Soon.
Soon Haaſt, terſtont.
Soot Roet.
Sope Zeep.
a *Sop* een Soppe.
a *Sore* een zeer.
a *Sorcerer* een Tovenaar.
Sorrow Droefheid, verdriet.
Sorry Bedroeft.
a *Sot* een Sot.
the *Soul* de Ziel.
a *Souldier* een Soldaat.
to *Sound* Klinken, luiden.
the *South* het Zuiden.
Sour Suur.
Southſaying Waarzegging.
to *Sow* Sayen.
a *Sow* een Seug.
a *Spade* een Spade.
a *Space* een Spacie.
a *Span* een Span.
to *Spare* Sparen.
a *Spark* een Vonk.
to *Sparkle* Glinſteren.
a *Spectacles* een Brille.
to *Speak* Spreeken.
a *Speech* een Taal, een ſpraak.
to *Speed* ſpoeden.
to *Spel* ſpellen.
to *Spend* Verquiſten.
to *Spew* or *ſpue* ſpouwen, overgeven.
Spices ſpecery.
a *Spider* een Spinnekop.
to *Spill* ſtorten.
to *Spin* ſpinnen.
the *Spirit* de Geeſt.
to *Spit* ſpouwen.
a *Spit* een ſpit.
Spite ſpyt.
to *Spoil* bederven.
a *Spoon* een Lepel.
a *Spot* een Vlek.
a *Spouſe* een Bruid.
to *Spread* ſpreiden.
the *Spring* de Lente, Voorjaar.
a *Spur* een ſpoor.
to *Spurn* Achter uitſlaan.
Squint eyed ſcheel.
to *Stab* Met een Ponjaart ſteken.
a *Stable* een ſtal.
a *Staff* een ſtaf, ſtok.

to *Stagger* ſtronkelen.
a *Stain* een Vlekke.
Stairs Trappen.
a *Stake* een ſtaak, paal.
to *Stammer* ſtameren.
to *Stamp* ſtampen.
to *Stand* ſtaan.
a *Star* een ſterre.
to *Starch* ſtyven.
a *Statute* een Statuit.
to *Stay* Blyven.
to *Steal* ſteelen.
to *Steep* te weeken leggen.
to *Steer* ſtuuren.
a *Step* een ſtap.
a *Step-father* een ſtief-Vader.
to *Stick to* Aankleven.
a *Stick* een ſtock.
a *Sting* een Prikkel.
to *Stinck* ſtinken.
to *Stir* Roeren.
Stockins Kouſſen
the *Stomach* de maag.
a *Stone* een ſteen.
a *Stool* een ſtoel.
to *Stoop* Bukken.
to *Stop* Stoppen.
a *Story* een Verhaal, Hiſtorie.
a *Storm* een Storm.
Stout ſtout.

Straight Recht.
Strained Gezeigt en gedouwt.
Strait Eng, naauw.
a *Stranger* een Vremdeling.
a *Straw* een ſtroo.
Strayed Verdwaalt.
the *Stream* de ſtroom.
a *Street* een ſtraat.
Strength ſterkte.
to *Stretch* Rekken.
to *Strike* ſlaan, ſmyten.
a *String* een ſnoer.
a *Stripe* een ſlag.
Strong ſterk.
a *Student* een ſtudent.
to *Study* ſtudeeren.
Stumbling ſtruikeling.
to *Subdue* t'onderbrengen.
to *Submit* onderwerpen.
to *Subſcribe* onderſchryven.
Subſtance ſubſtantie.
Succour Byſtant.
Such zulke.
to *Suck* zuigen.
Suddain ſchielyk.
Suet or *tallow* ſmeer.
to *Suffer* Lyden.

Su-

Sugar Zuiker.
a *Sum* een ſomma.
Summer Somer.
the *Sun* de Sonne.
to *Sup* zuipen
Superſcription opſchrift.
Supper Avondmaal.
to *Support* onderhouden.
Sure zeeker.
Surety Borge.
to *Suſpect* Mistrouwen.
to *Suſtain* ophouden.
to *Swallow* zwelgen.
a *Swan* een Swaan.
to *Swear* zweeren.
to *Sweat* zweeten.
to *Sweep* vegen.
Sweet zoet.
to *Swell* zwellen.
Swift ſnel.
to *Swim* ſwemmen.
a *Swine* een Zwyn.
a *Sword* een Degen, zwaart.
Swounding Bezwyming.

T.

a T*Able* een Tafel.
a *Tail* een ſtaart.
a *Tailor* Kleermaker.
to *Take* Nemen.
a *Talent* een Talent.
to *Talk* Praten.
Tallow Talk.
Tame Tam.
Tape Linnen, lint.
Tapeſtry Tapyt.
to *Tarry* Vertoeven.
a *Tart* een Taart.
to *Taſte* ſmaken.
a *Tavern* een Wyn Herberg.
Taught Geleert.
to *Tax* Taxeeren.
to *Teach* Leeren.
a *Tear* een Traan.
Tedious Verdrietig.
Teeth Tanden.
to *Tell* Tellen *of* vertellen.
to *Temper* Matigen.
a *Tempeſt* een Tempeeſt.
a *Temple* een Tempel.
to *Tempt* Verzoeken.
Ten Tien.
a *Tenant* een Huurder.
Tender Teder.
a *Term* een Termyn *of* tyd.
Terrible Vreeſſelyk.
a *Territory* een Gebied,

bied, Landſchap.
to *Teſtify* Getuigen.
a *Tetter* een Klein lopende zeerigheid.
Than Dan.
to *Thank* Bedanken.
That Dat.
to *Thaw* Doyen.
The De.
a *Thief* een Dief.
Then Dan.
Thence Daar vandaan.
There Daar.
Therefore Daarom.
Thereof Daar van.
Thick Dik.
the *Thigh* de Dye.
Thine Dyn, uwen.
a *Thing* een Ding.
to *Think* Denken.
Thin Dun.
Thirſt Dorſt.
Thirty Dertig.
This Deze, dat.
Thither Daar na.
Through Door.
Thou Du, gy.
a *Thorn* een Doren.
Thoughts Gedachten.
Thred Draad, Garen.
a *Throne* een Throon.
the *Throat* de Keel.
to *Threaten* Dreigen.
to *Thrive* Proſpereeren.
to *Throw* Werpen, gooijen.
to *Thruſt* ſtooten.
a *Thumb* een Duim.
Thunder Donder.
to *Tie* Binden.
Timber Timmerhout.
Time Tydt.
Tin (*Pewter*) Tin.
Tired Vermoedt.
Tithe Tiende.
a *Title* een Tytel.
To Tot, aan, na.
To and fro Herwaarts, derwaarts.
a *Toad* een Padde.
a *Toad-ſtool* Duivels brood.
a *Toe* een Teen.
Together Met malkander, t'ſeffens.
to *Toil* Arbeiden, vermoeijen.
a *Token* een Merkteeken.
Told gezeid.
Toll or *tribute* Tol, ſchattinge.
Tolerable Verdraaglyk.
to *Toll a bell* een Klok luiden.

a

a *Tomb* een Tombe *ofte* Graf.
a *pair of Tongs* de Tangen.
a *Tongue* een Tonge.
a *Tool* een Inſtrument *ofte* gereetſchap.
a *Tooth* een Tant.
the *Top* or *heigth* de Top *ofte* hoogte.
a *Top* een Top *ofte* tol.
a *Torch* een Fakkel, toortſe.
to *Torment* Quellen, pynigen.
Torn Geſcheurt.
to *Toſt* Braden.
to *Touch* Aanraken *ofte* voelen.
Touching Aangaande.
a *Touch ſtone* een Toetſteen.
Tough Taay.
Tow grof vlas.
to *Tow a Ship* een Schip roeijen *ofte* trekken.
a *Towel* een Hantdoek.
a *Tower* Tooren.
a *Town* een Stad *of* Dorp.
Toys Beuzelingen.
Trade Neeringe, handel, ambacht.
a *Traitor* een Verrader.
to *Tranſlate* Overzetten.
to *Travel* Reizen.
Treachery Verradery.
Treacle Driakel.
to *Tread* Treden.
Treaſon Verraat.
Treaſures ſchatten.
a *Tree* een Boom.
to *Tremble* Beven.
a *Trencher* een Teljoor, Tafelbort.
a *Treſpaſs* Overtreedinge.
a *Tribe* een Geſlacht.
Tribulation Wederwaardigheid.
to *Try* Beproeven.
Trifles Beuzelingen.
Trinity Drievuldigheit.
a *Triumph* Triomf, Zege-juyg.
Troubles Moeiten.
a *Trough* een Trogh.
a *Troup* een Bende, Troup.
a *Trowel* een Merſelaars Troffel.
True waar.
a *Trumpet* een Trompet.

a *Trunk* een Koffer.
to *Trust* Betrouwen.
Truth waarheid.
a *Tub* een Tobbe.
a *Tulip* een Tulp.
a *Tumult* een oproer.
a *Tune* een Toon.
a *Tun* een Tonne.
a *Turf* een Turf.
to *Turn* Weder omkeeren.
a *Turnep* een Raap, knol.
a *Tutor* een Voogt, Bewaarder.
Twelve Twaalf.
Twilight Tweelicht.
Twenty Twintig.
to *Twine* or *twist* Draaijen, tweynen.
Two Twee.
a *Tyrant* een Tyran, Dwingeland.

V.

to be *VAcant* Ledig zyn.
a *Vail* Dekſel, hangſel.
Vain Ydel.
in Vain Vergeefs.
Valiant Dapper.
Value waardye.
to *Vaniſh* Verdwynen.
Vanity Ydelheid.
to *Vanquiſh* Overwinnen.
Vapour Rook, damp.
Variety Verandering.
a *Vaſſal* een Leenhouder, onderzaat.
Veal Kalfs-vleeſch.
a *Vein* een Aader.
Velvet Fluweel.
Vengeance wraak.
a *Verb* een werk woort.
Very zeer, heel.
to *Verify* waar maken.
Verity waarheid.
a *Verſe* een Vaerſe.
Vertue Deugd.
to *Vex* Quellen, plagen.
Ugly leelyk.
a *Vial* een Viool.
Vice ondeugt.
a *Victory* een Victorie, overwinninge.
Victuals Victualie, proviant.
to *View* Bezien.
Vigilance wakkerheid.
Vigorous Kloek, vlytig.
Vile Snoode, gering.

a *Village* een Dorp.
a *Villain* een Boef, ſchelm.
Vindication Revengie.
Vindictive wraakgierig.
a *Vine* een Wyngaart.
Vineger Azyn.
Vintage de wyn-lezinge, wyn-tyd.
a *Vintner* een Wynverkooper.
a *Viol* een Viool.
to *Violate* Schenden, verontreinigen.
Violence Gewelt, heftigheid.
Violently Geweldiglyk.
a *Violet* een Violetbloem.
a *Viper* een Slange, Adder.
a *Virgin* een Maagt.
Virginity Maagdendom.
Virility Mannelykheid.
a *Viſage* een Aangezicht.
Viſard een Mom-aangezicht.
Viſible Sienlyk, zichtbaar.
a *Viſion* een Gezichte, verſchyninge.
to *Viſit* Bezoeken, de viſite geven.
Viſitation een Bezoekinge.
the *Vitals* de Levende deelen des Lichaams.
to *Vitiate* Schenden.
Vitious Ondeugent.
to *Vituperate* Laken.
Vivacity Levendigheit.
an *Ulcer* een Zweer, gezwel.
an *Umbrage* een Schaduwe, een ombragie, ſuſpitie.
an *Umpire* een Scheidsman.
Unable Onmachtig.
Unacceptable Onaangenaam.
Unanimity Eendrachheid.
Unapt Onbequaam.
Unarm Ontwapenen.
Unawares Onverwacht.
Unbelief Ongeloovigheid.
Unbeſeeming Onbetamend.
to *Unbuckle* or *unbut-*

ton

ton ontgespen, ontknoopen.
Uncapable Onbequaam.
Uncertain Onzeker.
Unchangeable Onveranderlyk.
Unchaste Onkuis.
Uncivil Onbeleeft.
an *Uncle* een Oom.
Unclean Onrein, onzuiver.
Uncomely Onbetamelyk.
Unconstant Onstantvastig.
to *Uncover* ontdekken.
an *Unction* een Salvinge.
Under Onder.
to *Undergo* Ondergaan, lyden.
Underhand Heimelyk
to *Underhold* Onderhouden.
an *Underling* een Onderling, een die minder in Officie is.
Undermine Ondermynen.
Underneath Beneden.
to *Understand* verstaan.
to *Undertake* Onderwinden.
Undiscreet Onbescheiden, indiscreet.
Undivided Ongescheiden.
to *Undo* Ontdoen, losmaken.
to *Undo* (*a man*) Yemant verderven.
Undone Bedorven.
Undoubted Ongetwyfelt.
Uneasy Ongemakkelyk.
Unequal, *uneven* Oneffen.
Unestimable Onwaardeerlyk.
Unexpected Onverwacht.
Unfeigned Ongeveinst.
Unfaithful Ontrouw.
Unfallible Onfeilbaar.
Unfit Onbequaam.
to *Unfold* Ontvouwen.
Unfortunate Ongelukkig.
Unfriendly Onvriendelyk.
Unfruitfull Onvruchtbaar.
Ungodly Ongoddelyk, goddeloos.
Ungracious Ondeugende,

de, daar geen genade meer in is.
Ungratefull Ondankbaar.
Unhandsom Ongeschikt, leelyk.
Unhonest Oneerbaar.
an *Unicorn* een Eenhoorn.
Uniform gelykformig.
Union Vereenigen.
Universal Algemeen.
University een Universiteit, Hooge schole, Academie.
Unjust Onrechtvaerdig.
Unkind Onvriendelyk.
Unknown Onbekent.
Unlawfull Onwettig.
Unlearned ongeleert.
Unless Ten zy *ofte* uitgenomen
Unlike Ongelyk, oneffen.
to *Unload* ontladen.
Unmannerly Ongemaniert, boers.
Unmeet onbequaam.
Unmindfull Vergetig, onagtzaam.
Unmodest Ongeschikt.
Unmovable onbeweeglyk.
Unnatural Onnatuurlyk.
Unnecessary onnoodig.
Unorderly Onordentelyk.
Unpardonable onvergeeflyk.
Unpaid Onbetaalt.
Unpatient Onverduldig.
Unperceivable Ongevoelig.
Unperfect Onvolkoomen.
Unpleasant Ongenoegelyk.
Unpolished Ongepolyst, onverciert.
Unpossible Onmooglyk.
Unpregnable Onwinbaar.
Unprepared onbereid.
Unprofitable Onnuttelyk, onprofytelyk.
Unprovided Onverzien.
Unquiet ongerust.
Unready onbereid.
Unreasonable onredelyk, zonder reden.
Unregarded ongeacht.
Unreprovable onberispelyk.
Unreverent Oneerbiedig.

Unrewarded Onbeloont.
Unrighteous onrechtveerdig.
Unripe onryp.
Unruly ongeregelt.
Unſatiable Onverzadelyk.
Unſavoury Onſmakelyk.
to *Unſay* ontzeggen.
to *Unſeal* ontzegelen.
Unſearchable onuitvindelyk.
Unſeaſonable ontydig.
Unſeemly onbetamelyk.
Unſeen ongezien.
Unſenſible ongevoelig.
Unſerviceable ondienſtelyk.
Unſettled ongeſtadig.
Unſhamefaced Onbeſchaamt.
Unſhaven ongeſchooren.
Unſhod ongeſchoeid.
Unskilful onervaren, onwetende.
Unſound ongezont.
Unſpeakable onuitſprekelyk.
Unſpotted onbevlekt.
Unſtable ongeſtadig, ongedurig.
Unſtained ongeſchent.
Unſtayed Ongetempert.
Unſtedfaſt onſtantvaſtig.
Unſufferable onverdragelyk.
Unſure onzeker.
Unſupportable onlydelyk.
Untamed ongetemt.
Unſtained onbeſmet.
Untaught ongeleert.
Unthankful ondankbaar.
Unthought onverdacht, onverwacht.
an *Unthrift* een Verquiſter.
Unthrifty onſpaarſaam.
Untied Ontbonden, ontknoopt.
Until Tot, tot dat.
Untilled ongeakkert.
Untimely ontydelyk.
Unto Tot, al tot, tot den, toe, ter.
Untold ongezeid, onvertelt.
Untouched ongeraakt.
Untoward Arg, boos, verkeert.
Untrue onwaar, valſch.
to *Unvail* ontdekken.

Unu-

Unusual ongebruikelyk, ongewonelyk.
Unutterable onuitsprekelyk.
Unwalled onbemuurt.
Unwary onvoorsichtig.
Unwatered ongewatert.
Unwearyed overmoeit.
Unwholsom ongezont.
Unwilling onwillig.
Unwise Onwys.
Unwitty onvernuftig.
Unwontedness ongewoonheid.
Unworthy Onwaardig.
Unyoked ontspannen, ontbonden.
a *Vocation* een Vocatie, beroep.
a *Voice* een stem *ofte* vois.
to *Void* Wyken.
to *make Void* Ledig maken.
a *Volume* een Deel van een Boek.
Voluntary Vrywillig.
Voluptuous Wellustig, weeldrig.
to *Vomit* spouwen, braken.
a *Vote* een stemme.
to *Vouchsafe* Waardig achten, verweerdigen.
a *Vow* een Belofte aan Godt.
a *Vowel* een Vocaal.
a *Voyage* een Reize *ofte* Voyagie ter Zee.
Up Op.
to *Upbraid* Verwyten.
to *Uphold* ondersteunen, onderhouden.
Upon Op, boven, over.
Upper Overste.
Uppermost Allerbovenste.
Upright oprecht.
an *Uproar* een oproer.
Upside-down Het onderste boven.
Upward opwaarts, om hoog.
to *Urge* Dringen, wringen.
an *Urinal* een Ordinaal, *een* Urinaalglas.
Us ons.
to *Use* Gebruiken.
an *Usher of a School* een Onder Rector, Con-Rector.

to *Usurp* Tegen recht houden.
Usury Woeker.
to *Utter* Uitspreken.
the *Utter most* de Uitterste.
Vulgar Gemeyn.
a *Vulture* een Gier.

W.

a W*Afer* een Wafel, ook een Ouweltje.
to *Waft over* over voeren.
to *Wag* Waggelen, wankelen.
to *Wag the head* Het hooft schudden.
to *lay a Wager* Wedden.
Wages Gagie, loon.
a *Waggon* een Wagen.
Waight or *weight* Gewicht.
to *Wail* Kryten, kermen.
Wainscot wagenschot, want schot.
to *Wait* Wachten.
to *Wait for* Verwachten.

W A

to *Wake* Waken.
to *Walk* Wandelen.
a *Wall* een Muur *oft* wal.
a *Wall-louse* een Weegluyze *ofte* Wandtluys.
a *Wall-nut* een Ockernoot.
to *Wander* Dwalen, doolen.
to *Want* Gebrek lyden.
Wanton Dertel, weeldrig.
War Oorlog.
to *Ward* Behoeden, beschermen.
Wares Waren, Koopmanschap.
to *be Wary* Voorzichtig zyn, zich wachten.
Warm Warm.
a *Warming-pan* een Bedt-pan.
to *Warn* Waarschouwen, vermanen.
a *Warrant* een Bevel, order.
a *Wart* een Wratte *of* Vrat.
to *Wash* Wasschen.

a *Wasp* een Wespe.
to *Waste* Bederven, verwoesten, verquisten.
a *Wast-coat* een Hemtrok.
to *Watch* Waken.
a *Watch* een Uurwerk.
Water Water.
a *Wave* een Baar *ofte* golve.
Wax Was, Lak.
a *Way* een Weg.
We Wy.
Weak zwak, krank.
Weal Welvaart.
Wealth Rykdom.
to *Wean a child* Een kind speenen.
Weapons Wapenen.
to *Wear* Dragen.
to *Wear out* Versly-ten.
Weary Moede, vermoeid.
Weather Weder.
to *Weave* Weven.
a *Web* een Webbe.
to *Wed* Houwen, trouwen.
a *Weed* een Wiede.
a *Week* een Weeke.
to *Weep* Weenen.
to *Weigh* Wegen.
Welcome Welkom.
Well Wel.
a *Well* een Put.
a *Wench* een Meid *of* Meisken.
the *West* West, *het* Westen.
Wet Nat.
a *Whale* een Walvis.
a *Wharf* een Werf *ofte* Haven.
What Wat.
Whay Wey, huy.
a *Wheal* een Puyst.
Wheat Terwe, Weyte.
a *Wheel* een Wiel.
a *Wheel-barrow* een Kruiwagen.
a *Whelp* een jongen hond.
When Wanneer.
Whence Van waar.
Where waar.
Wherefore waarom.
Whereto Waar toe.
to *Whet* Wetten, slypen.
Whether of, ofte.
Which welke.
While and *mean while* Terwylen, ondertusschen.

White

White Wit.
a *Whore* een Hoer.
Wicked Boos.
a *Widdow* een Wedu-
we.
a *Wife* een Wyf.
Wilde wilt.
the *Will* de wille.
the *Wind* de Wind.
a *Window* een Venſter.
Wine Wyn.
Which 't welk.
a *Witch* een Tovenaar-
ſter.
Winter winter.
Wiſe Wys.
With Met.
Within Binnen.
a *Witneſs* een Getui-
ge.
Wo wee:
a *Woman* een Vrouw.
to *Wonder* Verwonde-
ren.
Wood Hout.
Wool wol.
a *Word* een woort.
to *Work* werken.
Wrath Toorn.
to *Write* Schryven.

Y.

Y *Ea* Ja.
a *Year* een Jaar.
Yellow Geel
Yeſterday Giſteren.
Yet Noch.

Z.

Z *Eal* Yver.

FINIS.